

THOME

OD

KEMPAH

KANONIKA REDOVNOG

OD

NASLIDOVANJA

ISUKERSTOVA

KNJIGE CSETIRI

za vechu korist duhovnu bogoljubnih dushah u Shlavonski Jezik privedene

I

S' DOPUSHTENJEM STARESHINAH

U BUDIMU SLOVIMA

KRALJEVSKE MUDROUCSNE SKUPSHTINE

PRITISHTENE GODINE 1833.

Budite dakle vi izverstni, kakoje i Otac vash nebeski izverstan. k. S. Math. n. p. 5. r. 48.

Jasam svitlost svita; tko slidi mene, nehodi u tmina, negoche imati svitlost xivota k. S. Ivan. n. p. 8. r. 12.

Approbatur Quinque Ecclesiis 16. Junii 1830.

JOSEPHUS KOLLER m. p.
Vicarius Generalis.

Bogoljubni Shtiocse!

Evoti, kipom dodushę mallenu, (S. Thome od Kempah od naslidovanja Isukerstova) poshlavoncsenu prikazujem knjixicu, alli, koje cine, koje vridnosti: xelim, da bolje iz nastojnog nje shtivenja, nego iz moje priporuke naucsish. — Molimte pako da u njoj netraxish a) uresnog, b) visokog, c) svitu godecheg izgovora, nego samo jedinu slavu boxju, i utishenje dushevno; pak i to poboxnim shtiuchi serdcem: ako xelish oni plod procinjeni, koga ova (Zlatna od nikiuh imenovata) Knjixica, u sebi zaderxaje, okusiti. — Bogbose samo onima ocsituje, koiga serdcsano traxe; a Isus pridragi Spasitelj nash, kano svitlost svita, samo onima sviti, kojiga

poniznim serdcem traxe; kano Put pako, Istina, i Xivot samo one za sobom vodi, kojiga iskrenito naslidovati xude. — Mi bivshi svikolici putnici na ovome svitu, tumarajuchi kano po nikoj mracsnosti ukraj nasheg nemochnog razuma, i slabbe putti; texechi pako u daleki vilaet — u nashu, blaxene tojest vikovicsnjosti, Otacsbinu; pak znajuchi, i bash chutechi, dasunam mlogi nepriatelji, ne samo izvana, — nego i iz nutra, — tolike himbene zamke tiah do groba na putu ovome zapeli: shto drugo imamo (pametno razloxechi) csiniti: nego pravi Put, Istinu, i Xivot, pak i boxanstvenoga Vodju, u tolikima pogibelih dushe nashe iztraxivati. Buduch pako, daje Sin boxji, za nashe spasenje uputteni, nas veche davno ubavistio: daje on *Put*, *Istina*, *i Xivot*; *Put* tojest: pocsimajuchim, i nastojechim o spasenju svomu dillovati; *Istina* virno naslidujuchimga; *Xivot* slidechim,

i slavno dovershujuchim put njegov sveti; — shtobi molimte, i gdibi mi boljeg *Vodju* traxili, i nashli od ovoga boxanstvenoga Vodje, koi zavesti nit moxe, nit hoche; a sebe slidechim najbolju, i najplemenitiu platju obicha, i daje. — Uputise dakle moj dragi Shtioçse, za iztraxivati, i sliditi put, i staze takvoga *Vodje:* da nezajdesh drugoga slidechi. Jer kod slaboga vodje lasnoje u jaz upasti, iz kojese texko ustaje; alli bash i neustaje, ako nepriterçsi veliki Vodja Isus, i rukunam nepruxi! —

Ako dakle moj Brate, tvoje spasenje, i vrimenito, i vikovito zadobiti xelish, drugog Puta sigurnieg izvan Isukerstova neimash. — Akoliga pravo traxio, i xudio budesh, shti ovu knjixicu pomnjivo, i poniznim serdcem, pakchete ona sladostno ubavistiti: kakose nalazi Isus, S. Vodja Nash, Sveti Put njegov, i po tomu xeljno spasenje. —

Buduch pako daje ova Knjixica pri-vlastitita najvechma stanju redovnicsko-mu, opominjem s- ovim bogoljubnog shtioca, da nemisli, da sva, kojagodse u ovoj knjixici zaderxaju, bash pod zapo-vid, na svakog spadaju. Mlogabosu ovdi Vicha sveta Evangjeoska, koja umitno valja od zapovidi prave razlucsiti. Za-povidnam valja svima obderxavati; a vi-cha samo pod zapovid — onima, kojisuji sami povoljno pod zapovid, svetim svo-jim zavitom primili; *kano shto siro-mashtvo povoljno, posluh, i csistocha* Redovnikom, i nikima zavitnikom pro-stovoljnim, samo po *zavitu* bivaju prave zapovidi; — a ostalima, kojiji hoche do-brovoljno derxati, po velikom bogoljub-stvu, bivaju samo priporucsena za vechu kerstjansku izverstnost.— Ovakovesu one S. ricsi evangjeoske: *ako hochesh iz-verstan biti, idi, prodaj sva koja imash, i slidi mene;* Luk: p. 9. pak na listu 182. ove knjixice: *ucsinise mallen* - - -

da svi po tebi hodati, i kako po ulicama lexeche blatto gaziti mogu; gdinoje sasvimtim svakom po naravi slobodno, svoje Dobro, i svoju Sobstvenost razborito shtimati, csuvati, i braniti. — Pak i ovima mlogo priliesnih imade izgovorah, koja na svakog, bash tako oshtro nespadaju. —

Ovo zato govorim, jer znam, dache biti nikih bogoljubnih dushah, kojechese shtiuchi ovu knjixicu, dosta putah smutiti, mislechi: da svaka rics, ove knjixice, bash tako svakogase ticse: kano da brez obderxavanja, i nesetne ovdi dovedene ricsice, nijese moguche ni spasiti. I takobise mloge bogoljubne dushe, vechma zaplele, nego izplele; vechma zavele, nego na put Isusov po ovoj knjixici izvele. Zato

Dragi Brate moj! budi pomnjiva pcselica, sasni svaku ricsicu ove knjixice, alli pametno iz nje med vadi; i malloga iz perva kushaj: dokse nenaucsish, dobro

razabrati, shtoje za tebe, i za tvoje stanje, i kolikotije dosta. — A neïma mislim lasno stanja na svitu, koje nebi moglo u ovoj knjixici, pametno razabirájuchi jedno, — od drugoga, — dushevnu hasnu zase najti, i zacerpsti; samo kadbi tko dobro shtio, i promishljavao. — Ovdi Redovnik osobito kano u jednom ogledalu, more viditi, i naucsiti podobro duxnosti svoje. — Ovdi Misnik svaki, osobito u knjigi csetvertoj bistrose ubavishtjuje, shtoje stanje njegovo, i koga on Bogu Otcu, za svoje, i svega svita grihe na oltaru prikazuje; i kako svoju, a i iskernjega svoga svist, upravljati imade. Ovdi visoka stanja opominjajuse: dasu svaka vrimenita prolazecha, i tashta. Ovdi nizka stanja, i siromasi ucse svojom srichom malom, i uboxtvom biti zadovoljni, pakse na visoka, i ohola nepenjati. Ovdi ucvilena sirotica, od svita zatepena, i pogerdjena dusha ucsise nevolju svoju dragovolj-

no podnositi, i utishenje svoje u Isusu traxiti. — Ovdi grishnik kadamu na pamet pade brimme grihah ucsinjenih, a po pravoj pokori, josh podpuno neopranih, (kadabi po naravi morao zdvoiti, i u dubljini grihah svojih utopitise) oblakshanje gorkoj dushi svojoj nalazi; upira ocsi svoje u vritak neizmirnog milloserdja: zaziva, vapie, cvili dokinu nesini svitlost Isusova, i grishnu neprosvitli dushu. — Ovdi napridujuchi u kriposti, ucsise, ne svojima krili visoko letiti, nego pod krilima Isusovi ponizno opocsivati, i odonud pojacsenje ocsikati. Ovdi mushko, xensko, staro, mlado, samo ako xeli, more pristojni nauk za svoje potribe najti. — Da pako ti plod zacerpish dostojni iz ove knjixice, derxi slideche obicsaje, koliko moresh:

1. Stanovito vrime svaki dan za shtivenje ove knjixice odaberi, i obderxajiga. Akoli drugi vaxan posao, ovi csas smete, a ti priduzmi pervi nastupljujuchi

Jer ako tilu niko vrime, za jillo, pitje, san i ostala nika, visheput razkoshna — poklanjamo: zashto nebi mogli dushi, toliko procinitoj, svaki dan, nikí csas, za nje duhovnu hranu pokloniti.

2. Na shtivenje ovo potribitoje pamet pripraviti, pak csistom odlukom, da samo tojest, dushe tvoje napridak u njoj traxish, shtiti. Posli shtivenja digni duh tvoj, ma u kratko k-Bogu; molechi: dati on dade S. millost svoju, da poznadesh i razumiesh iz onoga, shtosi shtio, njegovu S. volju; pak da ono isto i dillom izvershiti budesh vridan, i dostojan. Ovi isti nacsin ucsite S. Thoma u Knjigi III. n. poglavju 3. koje dakle poglavje uvik prie shtivenja drugog, upotribovati moresh.

3) Ne tercsechi, nitti hitechi: nego promishljajuchi, i velle pazljivo, pristojno, i s-nikom tihochom pameti, malo kanoti popocsivajuchi shti; da ne-

beskom prosvitlenju misto, i csas dadesh. Zaoto shtivena razmishljaj, i kakobiji u dillovanje obratio promotri. Stanovno pak, i uredno nekati bude shtivenje; a razterkanog, i neskuvanog shtivenja uklonise. Gerstavogboje i punog xeludca: mlogo koshtati, a nijednimse jecxekom nezasititi; a lakomog csovika: toliko jilla datti xeludcu, koliko skuhati nije vridan. Ali opet ona, kojase tebe, i tvog stanja, pak tvojih potribah vechma ticsu, drugima pridpostavi, pakji i visheputah proshtiti nezaostavi; ovabocheti najvechma josh i pruditi.

4) Bogoljubne misli, shtivenju tvomu spodobne tersise zadobiti; drugacsiechcti biti tashto shtivenje; kojeno dodushe pamet razvedriva, alli volju neuxixe; i zaoto nastoj pristojna shtivenju poboxna uzdisanja upraviti k-Bogu, prosechi po njima millost, da shtivenu zapovid, illi viche evangjeosko obvershiti moresh. — A nebi ni shkodilo, nike lipshe,

i izabrane redke, i izgovore ove Knjixice, na pamet naucsivshi, cseshtje ponavljati, i razabiratiji: da kadnobi potribito bilo, takve izgovore, kano strilje iz luka, protiva razlicsitima napastima, protiva ovoj, illi onoj zlochi, kojate vishe tishti upraviti, i baciti moresh; takvibosu redci visheputa podticaji kripostih: poniznosti, uzterpljivosti, boxje ljubavi, — i ostalih; a protiritelji razlicsitih napastih.

5. Zakljucsaj, illi dovershi shtivenje uzdisanjem, i vapajom k-Bogu: da dobro ono simme nepade sverhu kamena, nego u' dobru zemlju, ter da u vrime potribito, ugodni svoj plod donese. A ovose pako more i s'jednim samo dobrim uzdissom izvershiti, dati nedosadi stvar najposlim, podugose uvik o njoj zaderxavajuchi.

Sada veche, da xeljnu dohovnu korist, iz ove knjixice lagljim nacsinom

zacerpsti moresh, znati valja, daje ovo Dilce u csetiri knjixice razdiljeno.

Perva Knjiga imade 25. Poglavjah, i zaderxaje u sebi *Opomene na duhovni xivot.*

Druga imade samo 12. poglavjah, i zaderxaje u sebi *Opomene na duhovna potexuche.*

Trecha imade 59. poglavjah, i daje *Nauk nutarnjeg utishenja.*

Csetverta broji 18. *poglavjah*, i ova osobito u pervima redci, daje lipe razgovore, i promishljavanja bogoljubnoj dushi, od Prisvetoga Oltarskog Sakramenta.

Allichesh i sam, zatim pomnjivo shtiuchi, zaderxaj oviu sviu josh bolje, i bistrie izucsiti; nego shtonose ovdi u kratko izrechi more.

Buduch pako, dase u ovoj Knjixici csesto spominje a) *Krix. Isukerstov*, b) *Napridovanje u duhovnima stvarma.* c)

i izverstitost kershtjanska ; zaoto, dabise i ova temeljnie razumila, naminiosam i u ovima, bogoljubnom shtiocu, niko malo, i kratko uputjenje dati. Zaoto:

1.' *Krix Isukerstov nase uzeti, i dragovoljnoga nositi : u opchenu*, drugo nishta nezlamenuje, nego, odrechise sebe istoga, i sviuh onih, kojano tilu, i putti ugadjaju; a zagerliti dragovoljno sva ona, kojano dushi, i spasenju nashemu sluxe, ma nas ona i istog xivota koshtala.

2. *Napridovati u Kriposti, i u dohovnom xivotu*, razumi: buduch da nije moguche, da csovik grishnik, iz dubljine zlochah svojih na jedanput ustane, ter da kano jednim korakom na duhovni xivot koracsi; nego buduch daje potribito, da duhovni, kano i tilesni bolestnik, polahganose iz svoje bolesti podixe, i u ozdravljenju sve iz thia napriduje, doklem sasvim, i cilo neozdravi; zabto reko i u duhovnom xivotu, bolestnik, illiti grishnik, nemogavshise

na jedanput izpraviti, i dobar odmah postati, mora sve korak, po korak praviti, i lahgano na bolja postupati, to jest: *napridovati* u dushevnima sve vishje i vishje, dokse svome Meshtru pridragomu, u'odrecsenju sebe istoga, u ljubavi boxjoj, i iskernjega, po njegovoj svetoj millosti, i svom nastojanju, prikladan neucsini. More dodushe svemoguchi Bog, grishnika i naglo ozdraviti, alli hoche, da i grishnik o svomuse spasenju trudi, i posluje. — Kada pako veche nato dojde csovik, da bude ocsishtjen od grishnih svojih zlochah, i merzi na nje iz svega serdca svoga — ljubi krix Isukerstov, *suzama svojima noge njegove svete pere, a kosama trishe*, tadase obicsaje u opchenu rechi: daje takova dusha stupila *po goruchoj, i uxganoj svojoj ljubavi, na skalin* 3. *kerstjanske izverstnosti* zvani, premdaga josh nije podpuno zadobila; a u ovomu nevoljnome xivotu podpunnoga dosechi inemore; pak

zaoto kroz cio xivot svoj, svaki csovik nastójati mora sa svetim Pavlom Aposhtolom (akobi bash i do trechega neba u vidjenju doshao) da milost zadobitu ove svete izverstnosti neizgubi, negoju, tersechise jednako na bolja, do sverhe uzderxi; oniboche samo biti krunjeni, koji do sverhe xivota, virni svomu pridragomu Meshtru, pod krixem u izverstnosti obstoje.

Ovasu tri skalina duhovnoga xivota, niki bogoljubni naslidnici Isukerstovi obicsavali razdiljivati I. U put Ocsishtjenja, u komuse tojest najprie xudni naslidnik Isusov, s-Mariom Mandalinom, i s'rasipnim sinom, placsuchi grihe svoje, povratja k-Bogu, i od njega oproshtenje svojih grihah molechi, pripoznaje: a) koije cilj, i pos' ,a sverha njegova; shtono S. Thoma na poglavjih 9. 37. 10. 17. treche knjixice svoje, ucsi; b) pripoznaje oni uzrok, kroz kojiseje, i radi kogaseje od cilja svog plemenitog

odkucsio, pak vechma na zemaljska prikucsio, tojest, daje taj uzrok grih, illi zlocha nasha, kano pervog csovika, i nesritnog Angjela; shtonochemo u istoj knjixici na p. 14. i 52. najti.

Ter za omraxu protiva grihu vechma uzmloxati, valjamu c) i naslidke grihah: *smert*, *sud posebni*, *i opchinski*, pak i *pakao* promishljavati. Postrashnasu ova u sebi, alli koliko sluxe za napridovanje, i *ocsishtjenje* nashe, posli Primudroga ucsi nas S. Thoma na pogl. 23. i 24. perve knjixice. — Pak kudse tada povratiti pokornoj dushi valja, kadase od grihah ocsisti d) ucsi nas S. Thoma n. p. 25. treche, pak n. p. 9. broja 2. 3. i 6. csetverte knjige. I ovose sve *pervi skalin postupanja pokorne dushe nai*; gdino, to jest: skrusheni grishnik, prid pristoljem millostivoga Pomiritelja, u svetoj izpovidi usudjujese pokazati, svoje griheh pocsima oplakivati, odlucsuje vishe negrishiti; negose

k-Bogu povrativshi, kershtjanski, i kripostni xivot naslidovati odabire; shtonose shtie na, p. 6. druge, pak na p. 20. treche Knjige.

II. *Drugije skalin*, *Put Kriposti*, koise drugacsie od nikih bogoljubnih naziva *Put Prosvitlenja*, *zaoto:* shto takvoga skrushenoga pokornika (kakvano u pèrvom skalinu opisasmoh) prosvitljuje zatim dodushe samo jedna svitlost, alli neizmirna, i taje sunce *millosti, i milloserdja Gospodin Isukerst, koino prosvitljuje svakoga csovika, dolazechega na ovi svit.* Ovoje svitlost, kojanose ukazuje onima, koji side josh u tminah, i u sinni dushevne smerti; i zaoto isti pridragi Spasitelj recse: *tko slidi mene nehodi u tminah, nego imatiche svitlost xivota.* I zaotonam bogoljubstva ucsitelji, na *Putu Kriposti, illiti Prosvitlenja,* stavlaju prid ocsi osobito a) uputtenje Isukerstovo; da ucsimo iz njega, njegovu osudnovatu, i priduboku poni-

znost; b) njegovo porodjenje, i uboxtvo veliko, pak ljubav csistoche, c) bixanje njegovo u Egypat, i skrovni za vrime xivot: njegov posluh; snilazak u cerkvu u 12. godini; odreku od svega onoga, shto boxje nije, pak napastovanje od djavla; alli sverhu njega, i ostalih Bogu suprotivnih slavnopridobitje; da nas naucsi a) biti malene b) dragovoljno uboge, i od svita nepoznate, i pogerdjene. — c) bixati od himbenog svita, i od velikoche tajitise; u cerkvu ichi, roditeljom poslushnim i pokornim biti; ona samo kojanosu boxja traxiti, a ostala zanemariti; napasti uvik terpiti, alli njihmase suprotstaviti, i nedatise od njih pridobiti. Sve ovo u knjixici S. Thome najtichesh na 1. pogl. druge; pak na 8. 18. 15. 13. 25. 32. i 37. treche knjige.

Put Kriposti, illi Prosvitlenja, kripi, ijacsi d) najposlim prisveti Oltarski Sakramenat. Ovo neprocinjeno blago ljubavi Isusove prama

nami, istina jest, da nemoremo naslidovati, alli zatomuse vechma nakloniti treba u dushi, i u istini; shtovatiga kakono najboljeg nasheg utishitelja, i pokripitelja, da nesmalaksamo na putu trudnomu. — Kakoga pako imamo shtovati, da plod xeljni zadobiemo, naucsitichesh shtiuchi pomnjivo, perva osobito poglavja, csetverte knjixice; kojano se mogu vazda i onda shtiti, kadase tko izpovida, i pricseshtjuje; — a osobito kadanose u bolesti, i smertnoj postelji P. Tilo Isusovo prima; gdino drugi, ako sam bolestnik nemore, more ovu svetu ljubav nemochnomu ucsiniti, razgovetno shtiuchi. A u stanju bolesti, moguse dati mloga poglavja, za utishenje bolestnika, i umirajuchega bogoljubno ponukovanje, iz treche knjixice takojer shtiti.

III. *Posli duhovnog blagovanja* pri-svetoga Tila Issusova, kakono naj vechega vrimenitoga, i vikovitoga nashegā blaga, i pokripe, *objacseni, pokripljeni*

utisheni, i prosvitljeni prilazimo na skalin duhovnoga xivota trechi; tojest, na Put svetoga Krixa Isukerstova.

U shkulli dakle trechoj kershtjanskoj, Krixa Isukerstova zvanoj, ucsise kershtj anin a) od kervznojechega Odkupitelja moliti, b) od shibana terpiti c) od porugana, i sramotno propeta i nepriatelje ljubiti, i za nje moliti; shtono sve S. Thoma na pogl. 30. 14. 41. 46. treche, pak na pogl. 11. i 12. druge knjige ima, gdinose bash (skoro u serdce metje): shtoche rechi moliti, terpiti, i ljubiti; ter da samo ovo troje *s-jedinjeno — slavno pridobitje csini.*

I tako dragi shtiocse, premdaje 1) Put Ocsishtjenja. 2) Put Kriposti, illi Prosvitlenja, dosta jako u sebi po S. Pokori, i kripostnom xivotu uzvishen, i priko svake zemaljske mudrosti uzneshen: sasvimtim nije josh najvishi; nego 3) i Put Krixa k'ovima za podpunost prilazi.

Jer Zarucsnik dushah pravi, hoche da-mu nesamo ocsishtjenu, nego i u ljubivi njegovoj ujedinjenu dushu prikaxemo. Znadebo ón dobro, dase dusha nasha ne-more donle nigdi smiriti podpunno, doklemgodse s'-njime u ljubavi podpun-no nezdruxi, koinoje i poslidnju kap-csicu svoje neprocinjene kervi, za nju pridao; i nju tako neprocinjenom svojom kervju oprao, i sebi samomu posvetio.

Alli koije tako za nju umro, i texkim kamenom pokriven bio, tajje isti i slavno uskersnuo, pakjojse ljubezno ukazao, njoj: *Mario*, a ona njemu: *Meshtre go-vorechi*. Onje uzishavshi zatim i na nebe-sah, sverhu nje izlio svetoga svoga duha, a i sadse nepristance za nju brine, i moli kod Otca. I zaoto prie oteshcsana i oxaloshtjena dusha, iz ovih istom pra-vo poznaje: shtoje moliti, dragovoljno s-Isussom terpiti, umerti, pridobiti, ter shtoje pravo Isussa ljubiti.

Ovoje ono, shtose jednom ricsom *lju-bav csista* nazvati obicsaje. Alli jerbo svekolike mochi nashe nadhodi, ochutitise more, allise podpunno izrechi, i izpisati u svojoj sladkosti nemore. — Nikunam sinnu od nje daju SS. Mucsenici. — Ovo S. Thoma izgovara na pogl. 47. i 49. treche, na. p. 7. i 8. druge, pak najposlim na pg. 5. i 34. sebe tolmacsechima treche knjige. Pocsetak pako, i sverhu svega kershtjanskoga xivljenja, izgovara na p. 4. druge knjixice.

Ovasam samo zabilixio radi onih, kojisu josh nevishti u putu Isukerstovu, i da sami sebi vechi terre neprave, negoje stvar u sebi. — Ako dakle xelish Isukersta, iz 'sveg serdca, naslidovati, razdili i ti stoppe tvoje, u ovima prilicsne duhovne skaline, da laglje postupajuchi na putu Isussovu, odmah nepomanjkash; illi pocsamshi sliditi, nepovratishse natrag.

Shtono pako josh na pofalu ove Knjige spada, jest, daje toliko svagdi kod

bogoljubnih ljudih cine nashla, da osim S. Pisma, i Kathekismusa, illiti kerstjanskoga nauka, níjednase bogoljubna knjixica nije toliko skoro razplodila, ì barem u onimah Jezicih, u kojimaseje dosad nahodila, u S. katholicsanskoj Cerkvi toliko opcheno poznata, koliko ova Knjixica S. Thome od Kempah. Najnaucsnii, i najsvetji ljudi, ovusu knjixicu vazda mlogo procinjivali, pak i ljudi od svakoga stanja hasnovito, i radostnoju shtili.

Sveti Pio Papa, ovoga Imena peti, i Sveti Karla Boromeo zvani, nisuju nigda izostavili, negoju uzimashe sa sobom i na put, i pogledasheju kano druga svoga xivota najvirniega.

Iz oveje Knjige S, Filip Nerio zvani, oni skalin svetosti zadobio, na koije dospio. — Svetije Ignacia, kakono svidocsi Gonzalez, svaki dan, dva poglavja iz nje obicsavao shtiti, jedno za drugim; a ostaloje onako shtio, shtonoje, i na

shtoseje najprie, otvorivshi gdimu drago knjixicu, namirio. Onje shtio nju velikom xeljom, i josh da drugi iz nje hasnu zacerpe, drugima takojer, daju shtiju, osobito priporucsivao.

Osim ovih velikih ucsnih, i bogoljubnih ljudih, koji cinu ove Knjixice pripoznavashe, spominjem u kratko i priucsne nashe S. Cerkve ljude, Kardinala Bellarmina, i velikog Baroniu, kojima, premda ucsnima, nebiashe dosadna ovako mala, i priprosta knjixica.

Proshtimavanje ove knjixice ima bash svoj temelj u sebi. Naukbo, koga ova knjixica zaderxaje, jest oni isti csisti, i priprosti Nauk, koganoje pridragi nash Spasitelj nami u Svetom Evangjelu ostavio. Nishtabose vechma u ovoj Knjixici nepriporucsuje, nego da nashe zle poxude ukrotimo; narav nashu odvech poxudnu zauzdamo; vlastitu volju izostavimo; nas iste zataimo; vrimenita pogerdimo; svitase onoliko uklo-

njamo, koliko nashemu spasenju shkodi; krix Isusov obljubimo; iskernjega usterpljivo podnosimo; nepravde dragovoljno odpushtjamo; za dushevnim mirom, i za csistochom serdca teximo; s' jednom ricsjom: da Isukersta naslidujemo, i da iz svih mochih, i kripostih k'- onoj blaxenosti teximo, kojanoje za nas pripravljena, i odredjena. Premda ovi nauci pokvarenoj nashoj naravi nisu millí: sasvimtim takosu lipo ovdi svedeni, i izvezeni: dasunam ugodni, i milli shtiti, illi slushati, brez svake dosade.

Istina, daje priprosto ova knjixica sloxena, i spisata; alli kolikoje priprostie nauk spasonosni ovdi naveden, tolikoga radie serdce dobro slusha, i prima.

Svakiche reko ovdi jedno neprigrabljeno vrillo najti; jer kada veche dosta izgrabi, joshterche za grabiti na novo, zadosta ostati. Bash koliko ucsni, toliko bogo-

ljubni Kardinal Bellarmin govori sam od sebe „*Jasam ovu Knjixicu od moje* „*mladosti, thia do velike starosti,* „*verlo csesto shtio, i sasvimtim vaz-* „*damiseje kano nova ukazivala; i sa-* „*da josh nahodim u njoj najveche mo-* „*je nasladjenje.*“ Shtoje Bellarmin rekao, ono isto morejih i hiljadu ostalih posvidocsiti. Sveti Ignacia Lojola, najde (kako on veli) uvik ono bash u njoj, shtomu na ondashnju potribu duhovnu, najkoristnie, i najbolje biashe. Ovo isto i danas one bogoljubne dushe ositjaju, koje ovu knjixicu poboxno shtiju.

Shtose pako moga ovoga posla ticse, izpovidam: da nisam ja bash perví, koi nosamse privoda slavonskoga prifatio. Godine 1641 (dakle skoro prie dvistotine godinah) u Rimuje veche ovo Dilce O. P. Barthol Kassia, Misnik Druxbe Issussove, *D a l m a t i n a c*, poshlavoncsio; iz kojegano po priatelji zadobivena, jasam ovi privod s-vechom stra-

nom obradjivao! Alli jerbo u recsenom tom privodu, mlogasu takva, kojano sada osobito prosti nebi mogli razumiti: zaotosam pogledavshi i Izvor latinski, (u macxarskoj Ternavi god 1750 shtampani; pak i nimacski J. P. Silbertov u Becsu 1822 ocsishtjeni, i prishtampani) priduzeti moj posao obradjivao. A nashaosam zatim iznenada i u knjixarnici Manastira Vukovarskog, stari niki *Rukopis*, Thome od Kempah, sa svom prilikom, od nikoga bogoljubnog S. Franje, Derxave Kapistr. Redovnika poshlavoncsen; iz kogasam takojer i nike moje izgovore popravio; ter prinoshenje sadashnjem shlavonskomu narashtjaju razumnivie ucsiniti nastojao. — Videchi pako, da sam po sebi manjkam, privod sam josh moj, za prividjenje, i popravu nikomu ucsnom, i vridnome *Domorodcu* podloxio; koinoje moja opazita pomanjkanja pofaljeno doisto popravio. Njemu dakle za ovo fala! — Alli doklese penje

oko csovicsansko, znatichesh podobro B. Shtiocse, zaoto daje kod svega moga, i priateljnog drugih nastojanja, opet dosta nedovershenih izgovorah ostalo, i pomanjkanjahse u ovom malom Dilcu dosta nahodi, kojano tvoja dobrota, illi izgovoriti, — illi popraviti ima, i nedvojim. Molim pako onog blagog Domorodca, koibi danas sutra, ovo Dilce hotio dati prishtampati na novo: da najprie moj privod, na novo, illi s-latinskim Izvorom, illi nimacskim vridnim Prinossom prispodobi; ostavljene ricsi nadometne, a odvishak gdishto opazeni odnese; moje nedovershene, i manjkajuche izgovore dovershi, i popravi; ricsjom: dillo bolje izradi, pak onda istom na svitlost izdade. Ja znajuchi nemoch moju, a neimajuchi ni odvishak dosta put vrimena, ucsinih samo ono, shtonosam mogao; a drugi ucsnii neka, (opazivshi moju nevridnost) slobodno pomanjkanja moja poprave, pak-

ehe tako dovershenī posao tada bitti. Mogaosam gdishto i od istoga korenitog zlamenja odstupiti, illi onako bistro, i podpunno, u shlavonskom Jeziku neizgovoriti (manje, illi vishe pridajuchi) kakonoje u latinskom, i nimacskom lipo izrecseno; pak i ovo isto valja s' vrimenom popraviti. — Akolibi gdigod u onima, kojanose Virre, i Zakona N. S. doticsu, po slabosti mojoj pofalio, svakolika, kano i ovu knjixicu podlaxem millosrdnom sudu Svete Matere Cerkve. Nikesam ricsice za bolje razumnenje, bash hottice pridavshi ovakvi ( ) slovstveni zaklucsaj, pridao u shlavonskom, koje u izvoru nisu; pak i ovese mogu s' vrimenom, ako potribite nisu, u novom prishtampanju izostaviti; kanoti na priliku na listu 8. *Po jednojsu Ricsi sva, i jednu (Rics) sva govore: i ovaje (Rics) pocsetak, koi i govori nami.* Istina dabise i brez ove umetnute ricsi, redak mogao razumiti, alli osobito od

priprostoga shtioca mallo potexje. — Pravopisne, i ostale slovstvene falinge millostivo izgovori, i opravdaj, kako bolje znadesh; illiji shtiuchi popravi; — ter barem jedino nastojanje moje, akotise i posao ovi nedovershen vidi, cini, i zdrav budi. — U Budimu dana 12. Studen. 1833.

Ponizni Privoditelj

O. Marian Jaich

Reda S. O. Franje, Derxave
S. Ive Kapistrana Derxavnik,
Brodjanin.

UKAZ

ZADERXANJA CILE KNJIXICE.

KNJIGE PERVE.

Poglav.		Na listu.
I.	Od naslidovanja Isukerstova, i pogerdjenja sviu izpraznostih svitovnih -	1
II.	Da csovik ima ponizno od sebe misliti	4
III.	Od nauka Istine - - - -	7
IV.	Od promotrenosti u dillovanjih -	13
V.	Od shtivenja svetih Pisamah - -	14
VI.	Od prikorednih nagnutjah - -	16
VII.	Od tashta uffanja, i oholosti, dase ima bixati - - - - - - -	17
VIII.	Dase imamo csuvati, od priodvishkog prialeljstva - - - - - -	19
IX.	Od posluha, i podloxnosti. - -	21
X.	Dase imamo od odvishka ricsih csuvati.	23
XI.	Kako moxemo mir, i vruchoxeljnost za napridovanje zadobiti. - - -	25
XII.	Od koristi suprotivshtine. - - -	29
XIII.	Dase imaju napastovanja terpiti. -	31
XIV.	Dase imamo krivog sudjenja csuvati. -	36
XV.	Od dillah po ljubavi ucsinjenih. -	38
XVI.	Da imamo podnositi tugja pomanjkanja.	39
XVII.	Od manastirskog xivota. - -	42
XVIII.	Od dillovanjah, illi izgledih SS. Otacah.	44
XIX.	Od dillovanjah illi vixbanja dobrog Redovnika - - - - - -	48
XX.	Od ljubavi samoche, i shutljivosti. -	53
XXI.	Od skrushenja serdca. - - -	59
XXII.	Od razmishljanja csovicsanskih neveljah.	63
XXIII.	Od promishljavanja smerti. - -	69
XXIV.	Od suda, i od mukah grishnikah. -	75
XXV.	Od poboljshanja xivota nashega. -	82

KNJIGE DRUGE.

I.	Od nutarnjeg opchenja. - - -	90
II.	Od poniznog podloxenja. - - -	96
III.	Od dobra, i mirna csovika. - -	98

Poglav. Na listu

IV. Od csiste pameti, i prave odluke - 101
V. Kako csovik sam sebe ima promatrati. 103
VI. Od veselja dobre svisti. - - - 105
VII. Od ljubavi Isusove sverhu sviu stvarih. 108
VIII. Od osobitog priateljstva s'Isusom. - 110
IX. Od manjkanja svakog utishenja - 114
X. Od zafalnosti na millosti boxjoj - 120
XI. Od mallog broja ljubiteljah krixa Isukerstova. - - - - - - 124
XII. Od kraljevskog puta svetoga krixa 128

KNJIGE TRECHE.

I. Od nutarnjeg glasa Isukerstova dushi virnoj - - - - - - - 139
II. Da istina na nutra govori, brez buke ricsih. 141
III. Dase ricsi boxje, imaju ponizno slushati, i dajih mlogi neprocinjuju. - - 143
Molitva za izprosit, millost bogoljubnosti. - 147
IV. Da imamo u istini, i u poniznosti prid Bogom postupati. - - - - - - 148
V. Od csudnovatog dillovanja ljubavi boxje. 152
VI. Od izkushanja pravoga ljubovnika. 157
VII. Dase ima millost pod straxu poniznosti sakriti. - - - - - - 161
VIII. Da mallo imamo, u ocsima boxjima na nas iste derxati. - - - - 166
IX. Da svaka imamo k'Bogu, kano k'najposlidnjem cilju nashemu upraviti - 168
X. Daje slatko, pogerdivshi svit, Bogu sluxiti. - - - - - - 170
XI. Dase xelje serdca imaju kushati, i suztezati. - - - - - - 114
XII. Od ubavishtenja u uzterpljivosti, i od borenja protiva grishnom poxelenju 176
XIII. Od posluha poniznog podloxnika po izgledu Isukerstovu. - - - - 180
XIV. Dase otajni sudovi boxji imaju promishljavati, dase nepovisimo rad dobarah primljenih. - - - - - - 183
XV. Kakose imamo vladati, i govoriti u svakoj poxudljivoj stvari. - - - 186

Poglav. Na listu
Molitva za izpuniti ono, shtoje ugodno Gospodinu Bogu - - - - - - 188
XVI. Dase prava radost u samomu Bogu traxiti ima - - - - - - 189
XVII. Dase sva briga ima u Boga staviti. 191
XVIII. Da imamo vrimenite nevolje, po izgledu Isukerstovu uzterpljivo podnositi. - 193
XIX. Od podnashanja uvridjenjah, i kojise pravo uzterpljiv rechi moxe. - - 196
XX. Od spoznanja vlastite slabosti, i nevoljah xivota ovoga. - - - - 199
XXI Dase ima u Bogu sverhu sviu dobarah, i darovah opocsiniti. - - - - 203
XXII. Dase imamo mlogoverstnih dobrocsinstvah boxjih spomenuti. - - - - 208
XXIII. Od csetiri stvari, koje veliki mir donose. 212
Molitva protiva zlima mislima. - - - 214
Molitva za prosvitljenje pameti. - - - 215
XXIV. Da nemoramo polehpno nacsin tugjeg xivljenja iztraxivati. - - - 217
XXV. U csemu stoji stalni mir serdca, i pravi napridak dushe. - - - - 218
XXVI. Od uzvisheuja slobodne pameti, kojase s'poniznom molitvom prie, nego shtiecnjem zadobiva. - - - - - 221
XXVII. Da nas vlastita ljubav, od najvechega dobra suzderxaje. - - - - 224
Molitva za ocsishtjenje serdca, i za nebesku mudrost. - - - - - - 226
XXVIII. Protiva jezikom ogovoriteljah. - 228
XXIX. Kakose ima Bog u vrime tugovanja zazivati, i blagosivati. - - - - 229
XXX. Da moramo Boga za pomoch moliti, i u njegase uffati, dachemo opet millost primiti. 231
XXXI. Sva stvorenja zanemariti moramo, da Stvoritelja najchi moxemo. - - 235
XXXII. Dase imamo sami sebe odrechi, i sve poxude pogaziti. - - - - - 240
XXXIII. Od nestalnosti serdca, i poslidnje odluke, kojase ima upraviti k'Bogu. - 242
XXXIV. Daje ljubechemu Bog sverhu sviu, i u svima sladak. - - - - - 244

Poglav. Na listu.

XXXV. Da nismo na ovom svitu prosti od napastovanja. - - - - - - 247

XXXVI. Protiva tashtima ljudskima sudom. 250

XXXVII. Dase csovik csisto, i cilo pridade Bogu za stechi slobodu serdca. - - 252

XXXVIII. Dase imamo dobro u izvanskima vladati, i Bogu se u pogibelima utechi. 255

XXXIX. Da csovik nemora biti nagao, u svojima poslovih. - - - - - - 257

XL. Da csovik od sama sebe nishta dobra neima, i dase s'nicsim slaviti nemoxe. 258

XLI. Od pogerdjenja svake vrimenite csasti. 262

XLII. Dase mir neima u ljude stavljati. 263

XLIII. Protiva tashtomu, i svitovnom znanju. 265

XLIV. Da izvanske stvari neimamo k'sebi pritezati. - - - - - - - 268

XLV. Dase neima svakom virovati, i da lasno u ricsma poserniti moremo. - 269

XLVI. Dase imamo u Boga pouzdati, kad nas ricsni hitci pogadjaju. . . . 274

XLVII. Dase imaju sve texkoche za xivot vicsnji terpiti. - - - - - - 278

XLVIII. Od dana vikovicsnjosti, i tiskobah ovoga xivota. - - - - - 281

XLIX. Od xelje za vicsnjim xivotom, i koliko je dobarah obechano onima, kojise borre. 286

L. Kakose tuxan csovik u ruke Boxje ima pridati. - - - - - - 293

LI. Dase s'poniznima dillovanjima imamo zabavljati, akosmo na najvecha nespodobni. - - - - - - - 299

LII. Dase csovik nescini utishenja nego bicsevanja dostojan. - - - - 300

LIII. Dase millost boxja sa zemaljskom mudrostju neslaxe. - - - - - 304

LIV. Od razlicsitih ganutjah naravi, i boxje millosti. - - - - - - 307

LV. Od okvarenja nashe naravi, i od kriposti millosti boxje. - - - 314

LVI. Dase imamo nas istih odrechi, i s'krixem Isukersta naslidovati. - - 319

LVII. Da csovik mora serdcsan ostati, bash ako i u koje pomankanje upade. - 322

Poglav. Na listu.
LVIII. Dase visokie stvari, i otajni sudovi boxji, neimaju iztraxivati. - - 325
LIX. Dase sve uffanje, i uzdanje ima u samoga Boga postaviti. - - - 353

KNJIGE CSETVERTE.

I. S'kolikim shtovanjem imase primati Tilo Isusovo. - - - - - - - 339
II. Dase velika dobrota, i ljubav boxja, u Svetomtajstvu csoviku podaje. - - 348
III. Daje koristno cseshtjese pricseshtjivati. 353
IV. Dase mnoga dobra poboxno pricseshtjujuchima dile. - - - - - - 357
V. Od dostojanstva Svetogtajstva oltarskoga, i od stanja misnicskoga. - - 363
VI. Pitanje kakose k'pricsesti pripraviti valja. 366
VII. Od izkushanja vlastite svisti, i odluke poboljshanja. - - - - - - 367
VIII. Od prikazanja na krixu Gosp. Isukersta, i od svoga vlastitog pridavanja u volju boxju. 371
IX. Da nas, i sva nasha Bogu pokloniti imamo, i za sve moliti. - - - - . 373
X. Dase neima lasno sveta pricsest propustiti. 377
XI. Daje Prisveto Tilo Isusovo i S. Pismo, najvechma dushi virnoj potribito. - 380
XII. Koi xeli Isukersta u S. Pricsesti primiti; imase s'velikom pomnjom pripraviti, 389
XIII. Dase dusha bogoljubna, sa svim serdcem, s'isukerstom u svetomtajstvu xeliti ima s'jediniti. - - - - - - 393
XIV. Od goruche xelje nikih bogoljubnih dushah, prama Tilu Isukerstovu. - - 396
XV. Dase millost bogoljubnosti, ponixentvom, i odrecsenjem sebe istoga dobiva. - 399
XVI. Da potribe nashe imamo Isukerstu od kriti, i njegovu svetu millost prositi. 402
XVII. Od goruche ljubavi, i od verlo velike xelje primiti Isukersta. - - - 404
XVIII. Da csovik neima biti izprazan Svetogtajstva iztraxivaoc, nego ponizni naslidnik Isukerstov, podloxivshi svetoj virri chutjenje svoje. - - - - - 409

THOME OD KEMPAH
KANONIKA REDOVNOG
REDA S. AUGUSTINA
OD NASLIDOVANJA ISUKERSTOVA

KNJIGA PERVA.
OPOMENE KORISTNE NA XIVOT DUHOVNI.
POGLAVJE I.

Od naslidovanja Isukerstova, i pogerdjenja sviu izpraznostih svitovnih.

1. ***T**kome nasliduje, nehodi u tminah:* veli Gospodin. Ovosu riesi Isukerstove, po kojimase opominjamo, kakono njegov xivot, i dillovanja naslidovati imamo, ako xelimo istinito prosvitljeni, i od svake slipoche serdca oslobodjeni biti.

Najvishe dakle valjanam nastojati, xivot Isukerstov promishljavati.

2. Nauk Isukerstov sve nauke svetih nadvisuje, i tkobi pravoga duha bio, sakrivenubi hranu nebesku ondi nashao. Allise dogadja, da mlogi csesto csuvshi S. Evangelje, u sebi mallanu xelju ositjaju, jerbo duha Isukerstova neimaju. A tko xeli podpuno ricsi Isukerstove razumiti, i u njimase nasladjivati, onaj mora vas svoj xivot, po xivotu Isukerstovu upravljati.

3. Shto prudi tebi visoko od Prisvetoga Trojstva razloxiti, ako neimash poniznosti, zbog csegasi neugodan Trojstvu? Zaisto, visoke ricsi necsine csovika sveta, nit' pravedna: nego kripostan xivot csiniga draga Bogu.

Vechma xelim skrushenje ochutiti, nego njegovo iztomacsenje znati.

Dabi ti sve sveto Pismo na pamet znao, i sviu mudracah govore: shtobi ti sve to prudilo brez Boxje ljubavi, i milosti?

Izpraznost je od izpraznostih, i svakolikasu izpraznost, osim ljubiti Boga, i njemu samomu sluxiti.

Najvecha je mudrost, pogerdivshi svit a) k'nebeskomse kraljestvu potexati.

4. Izpraznost je dakle, bogatstva prolazecha traxiti, i u njise uffati.

Izpraznost je takojer csasti traxiti, i na visokose stanje uzdizati.

Izpraznost je puttena poxelenja slidi-ti, i ono xeliti, zarad csega nam posli valja texku pedepsu ocsekivati.

Izpraznost je dug xivot xuditi, a za dobarse xivot malo brinuti.

Izpraznost je sadanji xivot samo paziti: a dojducha nepromatrati.

Izpraznost je hitro prolazecha ljubiti: a onamose nepotexati, gdinose vikovito veselje nahodi.

---

a) Svit pogerditi, ovdí nishta drugo nezlamenuje, nego pogibelnu dushí nashoj izpraznost izostaviti; jer shtobi csoviku hasnilo, akobi i sav svit — zadobio, kadbi uzto, dushe svoje shtettu, illi izgubljenje terpio?

5. Spomenise csesto onoga pogovora: *Jerse nenasitja oko vidjenjem, nitise uho napunjuje csujenjem.*

Nastoj dakle serdce tvoje odvratiti od ljubavi stvarih vidjenih, i na nevidjene b) prinesti. Jere naslidnici svoga chuchenstva, oskvernjuju svist svoju, i gube milost boxju.

POGLAVJE II.

Da csovik ima ponizno od sebe misliti.

1. Svaki csovik po naravi znati xeli: alli shtoje znanje vridno brez straha boxjega?

Bolji je zaisto ponizni poljodilac, koji Bogu sluxi, nego oholi mudrac, koji zanemarivshi sebe, razmishljaje okretanje nebesah a)

---

b) Stvari nevidjene, razumiuse ovdi dobra nebeska, kojano niti hergja skvariti, nit moljac izshtetiti more.

a) Okretanje nebesah zlamenuje ovdi obicsajni terk zvizdah, i ostalih tilesah nebeskih.

Tko sam sebe dobro poznaje, sebi je istomu malen, i u pofalamase ljudskima nenasladjuje.

Dabi sva znao, kojanosu na svitu, a da nebi imao ljubavi: shtobimi pomagalo prid Bogom, kojicheme po mojima dillih suditi?

2. Pristani od privelike xelje za sveznanjem, jerbochetise verlo razterkati pamet, i ruxnocheshse privariti.

Ucseni xele biti ugledani, i mudrima nazvani.

Mlogasu, koja nam znati, nishta, illi verlo malo dushi prude.

I verloje neumitan oni, kojise za drugima pashtri, a ne za onima, kojamu za spasenje sluxe.

Mloge ricsi nezasitjuju dushu; nego dobar xivot razladjuje pamet b) a csista svist veliko pouzdanje u Boga daje.

---

b) Razladjuje pamet: bash kakôno u priliki ladni vitrich umoreno tilo.

3. Shto vishe znadesh, i shtosi vishe izkushao, stimchesh oshtrie sudjen biti, ako svetie neuzxivish.

Nemojse dakle uzvisivati radi kakve vishtine, illi znanja: negose vechma boj, radi tvoga umjenja.

Ako mnish da mloga znash, i dosta dobro razumiesh: znaj i opet, da josh mlogo vishe znanja ima, koja ti neznash.

Nemoj visoko mudrovati, nego vechma pripoznaji dasi neumitan. Zashtobi ti rada biti bolji od drugih, kadjihse vishe nalazi, kojisu od tebe mudrii, i u zakonu vishtiji?

Ako xelish shtogod koristno znati, i naucsitise, a ti nastoj skrovan, i za nishto derxan ostati.

4. Ovo je najvishe, i najkoristnie znanje, sebe istoga istinito poznavati, i pogerdjivati c)

---

c) Joshtsu i stari niki Neznaboxci to ochutili, i ucsili: daje najperva csovícsanska duxnost! sebe istoga dobro spoznati; allisu i

Od sebe istoga nishta nederxati, d) a od drugih uvik dobro, i vishe misliti, velikaje mudrost, i izverstnost.

Dabi vidio, da drugi ocsito grishi, il' velika zlocsinstva diluje, joshse nebi imao za boljega derxati, jerbo neznash dokle ti dobar ostati moresh.

Svismo slabi, alli ti nikoga slabiega od sebe nescini.

POGLAVJE III.

Od Nauka Istine.

1. Sretan, koga istina sama po sebi ucsi, ne po prilikama, i glasom prohodechim, nego kakono je ona u sebi.

---

pripoznavali, da je ovo pravo izucsiti, csoviku najmucsnia jedna stvar. Kerstjanske pako izverstnosti, znademo daje skalin pervi: svoju slabost, i nemoch nestiditise pripoznati, i gdije potribito izpoviditi.

d) Za nishto derxati: razumi: nishta vishe. negoje csovik sam u sebi; a shtoje sam u sebi, nancsitichega prigode razlicsitih napastih, — nevoljah, i bolestih. —

Nashebo mnenje, i nashe chuchenje csesto nas varaju, i mallo vide.

Shto prudi veliko iztraxivanje od skrovitih, i mracsnih stvarih, rad kojih ni na sudnjemu danu nechemo pokarani biti, daji znali nismo.

Velikaje budalashtina, kad mi zabaciv kojasunam hasnovita, i potribita, svojevoljno na lude, i shtetne stvari nashe mishlenje hitamo. Imajuchi ocsi nevidimo.

2. Pak csemuse brinemo, shtoje koga pokolenja, illi versti?

Komuse vicsnja Rics ocsituje a) od mlogihse dvoumnih mnenjah izbavlja.

Po jednojsu Ricsi sva, i jednu (Rics) sva govore: i ova je (Rics) pocsetak, koi i nam govori.

---

a) T. j. u koga svitlost Duha S. snidje, koja svaka istinito spasonosna otvara. Po ovoj Ricsi moresе razumiti i Isus Istína vikovicsnja, koinoje prava, i spasonosna svitlost svakoga ljudskoga razuma.

Brez ove Ricsi nitko nishta nerazumie, niti pravo razsudjuje. Tko zabaciv druga, svoj cio pogled, na ovu Rics baci, tko sve k'ovoj Ricsi pritexe, i sve u njoj promatra, oni more stalan u serdcu, i u Bogu miran obstati.

O Istino! Boxe! ucsinime jedno stobom u ljubavi vikovitoj! Merzim csesto mloga shtiti, i slushati: u tebiboje sve, shto hochu, i xelim.

Neka zamuknu svi naucsitelji; neka zamuknu svakolika stvorenja prid licem tvojim: Timi sam govori.

3. Kolikoje vechma tko sam u sebi sabran, i csimsumu sva nutarnja na jedinost skupljenia, s'timche vishe, i visokie stvari brez truda razumiti, jere od ozgora svitlost razumljenja prima.

Csist, pripost, i stalan duh nemorese nikod mlogih poslovah razterkati: jere sva na poshtenje Boxje dilłuje, i sa sobom zabavljen, nastoji prost od svake vlastite hasne biti.

Tko ti vechma smeta, i dosadjuje, nego tvoje josh neumertveno nagnutje serdca?

Dobar, i bogoljuban csovik najpervo svoja dilla pri sebi razabere, i razredi, kojano izvana dillovati ima.

Nitiga ona pritexu na poxelenja grishnoga nagnutja, nego on sam prigiba njih, po hotenju pravog razloga.

Tko je, tkose jacsje bori, od onoga, kojinose tersi sam sebe pridobiti?

I ovobi morao nash posao biti, pridobiti to jest sebe istoga, i svaki dan od sebe istoga jacsji bivati, i shtogod u dobru napridovati.

4. Svaka izverstnost u ovome xivòtu niku neizverstnost imade sebi s'druxenu, i svako nashe razmishlenje, s'nikomje maglushtinom smishano.

Ponizno sebe istoga poznavati sigurniije put k'Bogu, nego duboko znanje iztraxivati. b)

---

b) Razumi ono znanje koje nije k'kriposti udesno, i hasznovito.

Neimase okrivljivati znanje, illi svako pravo poznanje stvari dobre, u svojoj smisli, i od Boga uredjene: allise vazda ima vechma dobra svist procinjivati, i kripostan xivot. Alli jerejihje vishe, koji vechma nastoju mnoga znati, nego dobro xiviti: zaotose vishe putah u sebi varaju, i skoro nikakvi, illi bash mali plod donose.

5. O dabi takvi ljudi toliku stavili pomnju za izkorenuti zloche, i usadjivati kriposti, koliku za iztraxivati pometena pitanja; nebise csinila tolika zla, i smutnje u puku, niti tolika razpushtenost u Manastirih! Doisto, kada sudnji dan dojde, neche nas pitati, shtosmo shtili, nego shtosmo csinili; niti kolikosmo dobro govorili, nego kolikosmo bogoljubno xivili.

Kaximi, gdisu sada sva gospoda, i ucsitelji, kojesi dobro poznavao, doksu josh xivili, i u nauku cvali?

Vech njihove dohodke drugi uxivaju;

i neznam spominjajulise od njih. U svomu xivotu csinilisuse nishta biti, a sadase od njih shuti.

6. O kako hitro prolazi slava svitovna! O dabi bio xivot njihov znanju njihovom spodoban, zaistobi sada dobro ucsili, i shtili bili.

Kolikojih pogine po tashtom znanju na svitu, koji se malo za sluxbu boxju brinu.

Ter jere vechma nastoje biti veliki, nego ponizni, zaoto izlape sa mislima svojima.

Doistoje velik, koji veliku ljubav boxju ima.

Velikje istinito, koije u sebi malen, i za nishto svako svitovno uzvishenje derxi.

Doistoje mudar, koji sva zemaljska smetu prilikuje, da Isukersta zadobie.

I doistoje dobro ucsen, koji volju Boxju csini, a svoju ostavlja.

POGLAVJE IV.

Od promotrenosti u dillovanjih.

1. Nije svakoj ricsi, nit' svakom pohotenju virovati; negose svistno, i dushevno promatrajuchi stvar ima po Bogu izmiriti.

Alli u zao csas! jer cseshtje, i lashnje zlo, nego dobro od drugoga povirujemo, i reknemo. Takosmo nemochni!

Alli izverstni ljudi neviruju lasno, svakoj pripovidki, jer znaju, na zlo prignutu, i u ricsma dosti varljivu slabost csovicsansku.

Velika je mudrost, nebiti nago u dillovanju, niti tverdokoran pri vlastitima chuchenjih ostati.

Pristojnoje josh ovoj mudrosti, da nevirujemo svakoj ricsi csovicsanskoj; niti shto csujemo, illi virujemo, da odmah i drugima dokazivamo.

Upitaj pametna, i dushevna csovika

za svitt, i prije poslushaj naucsnijega od tebe poucsenje, nego da tvoje izmishlenje slidish.

Dobar xivot, csini csovika mudra po Bogu, i uvixbana u mlogima.

Koliko tko u sebi poniznii, i Bogu podloxnii bude, tolikoche u svi dillih mudrii, i mirnii biti.

POGLAVJE V.

Od shtivenja svetih Pisamah.

U svetomse Pismu istina, a ne uresno izgovaranje traxiti ima.

Svako sveto Pismo, onimse csistim duhom ima shtiti, kojimje pisato.

Vechma nam valja korist u SS. Pismih, nego visokochu uresnog govora traxiti.

Tako dragovoljno bogoljubne, i priproste knjige imamo shtiti, kakono visoke, i duboke.

Nebuditi uvridljivo Ime pisaoca, jelli malog illi velikog nauka bio, nego ljubav k'csistoj istini nekate pritexe na shtivenje. Neiztraxuj tko je ovo rekao; nego pazi sht ose govori.

2. Ljudih nestaje, alli Istina gospodnja ostaje na vike. Brez razlike ljudskoga sobstva, razlicsitima nacsinih govori nami Bog.

Prikoredna nasha znatixelnost csesto nas smeta, u shtivenju pisamah, kadano xelimo razumiti, i razabrati, gdinose sasvim prosto mimoichi ima.

Ako xudish napridak zacerpsti, shti ponizno, csisto, i virno, al'odluku nigda nenosi, ime mudraca zadobiti.

Upitaj dragovoljno, i slushaj shutechi ricsi svetih: i neka ti nebudu neugodne prilike starih, brez uzrokabose nepripovidaju.

POGLAVJE VI.

Od prikorednih nagnutjah.

1. Kadagod csovik shtogod prikoredno xudi, odmahse uznemiri u sebi.

Oholica, i lakomac nigda nepocsivaju: ubog, i ponizni duhom u mloxini se mira nasladjuje.

Csovik, koji josh nije u sebi izverstno umro a) berzo je napastovan, i pridobiven u mallima, i malovridnima stvarma.

Nemochan duhom b) i nikim josh naosinom putten, i na chutljiva prignut, mucsnose more od zemaljskih poxelenjah sa svim odmaknuti.

I zatose csesto xalosti, kadase od njih

---

a) T. j. koji nije josh sva svoja prikoredna nagnutja razumu podloxio, i zapovidma boxjima, negose na svashto lasno giblje, i smuti.

b) U dushevnom xivotu neuvixban, i mlahk csovik.

odlucsi; lasnose takojer serdi, akomuse tkogod protivi.

2. Akoli dobie, shto xeli, takiaje od krivicsne svoje svisti otexcsan, jer-boje slidio zlu poxudu svoju, kojamu traxenoga mira nedonosi.

Borechise dakle sa zlima poxudama c) nahodise pravi mir serdca, a nè nji-ma sluxechi.

Nije dakle mir u serdcu csovika put-tenoga, nit u csoviku, koinoje izvan-skima stvarma prikoredno podat; nego u vruchoxeljnomu, i dushevnomu.

POGLAVJE VII.

Od tashta uffanja, i oholosti dase ima bixati.

1. Tasht je, koji uffanje svoje oslanja na ljude, illi na stvorenja, —

---

c) Davno je Duh Sveti izustio: daje xivot cso-vicsanski vojevanje na ovome svitu.

Nemojse stiditi, drugima za ljubav Isukerstovu sluxiti, i za uboga na ovome svitu derxan biti.

Nestoj u tebi istomu, nego u Boga postavi uffanje tvoje.

Csini shtosi moguch, i Bogche tvoje dobro hotenje pomochi.

Neuzdajse u tvoje znanje, illi u lukavshtinu, kogamudrago xivuchega; nego vechma u milost Boxju, koji pomaxe ponixene, a one ponizuje, kojise sami u sebe uzdaju.

2. Neslavise bogatstvom, akoga imash, niti priateljima, shtosu moguchi, nego s'Bogom, koji svaka daje, i sebe istoga sverhu sviu dati xeli.

Nemojse uzvisivati radi velikoche, illi lipote tila, kojenose malenom bolom skvari, i poruxi.

Nedopadajse sam sebi radi vridnosti, il' razuma tvoga: da neomerznesh Bogu, kojeganoje sve, shtogod naravno dobra imati moresh.

3. Nećsinise bolji od drugoga, da morebiti prid Bogom gorji nebudesh, koji zna, shto je u csoviku.

Nepoholise rad dobrih dillah: jerbosu drugacsiji sudi boxji, nego ljudski; komuje csesto ono neugodno, shtose ljudma dopada.

Ako shtogod dobra uzimash, scini, da drugi i bolje imadu, da ponixen ostanesh.

Nishta neshkodi, svima podloxan biti, alli verlo udi, akose samo nad jednoga stavish.

Sladak mir jednako uxiva ponizni, a ohologa dushu ljuta zloba, i serditost csesto uznemirljuju.

POGLAVJE VIII.

Dase imamo csuvati, od priodvishkog priateljstva.

1. Neodtvori svakomu csoviku serdce tvoje, nego s'csovikom mudrim, i Bo-

gabojechim dogovarajse radi posla tvoga. S'mladichih, i s'tugjinamah ritko opchi.

Bogatima nemojse ulagivati, i nemojse prid velikashima rado ukazivati.

S'poniznima, i s'priprostima, s'bogoljubnima, i dobrochudnima s'druxujse, i samo ona, kojanosu kripostna dillùj shnjima.

Nepushtajse u priateljstvo s'kojom xenskom glavom: nego u opchenu, sve dobre xene Bogu priporùcsi.

S'samim Bogom, i s'Angjelima njegovima priatelj nastoj biti, a uklanjajse od poznanstva ljudskoga. a)

2. Ljubiti moramo sve, alli velle priateljovati nije od potribe.

Kadshto biva, da kojigod nepoznan csovik s'dobrim svojim glasom sviti:

---

a) Onoliko samo koliko ljubav boxja sverhu svega, i ljubav iskernjega neiztraxuje. Za ljubavbo boxju, i za ljubav csistu iskernjega nije suprotivno nashemu dushevnome

kojega nishtanemanje lice kad vidimo, ocsimam zablixti. b)

Mi csestje mislimo, dasmo drugima rad nasheg priateljskog postupanja ugodni; a ondajimse bash pocsimamo nedopadati, jerbo u nami zlu nashu chud smotre.

POGLAVJE IX.

Od posluha, i podloxnosti.

1. Verlo je doisða velika stvar, u posluhu stajati, pod stareshinom xiviti, i svoj gospodar nebiti.

Mlogo je sigurnie obstajati u podloxnosti, nego u stareshinstvu.

Mlogisu pod posluhom vishe usillo-

---

stanju, u druxtvu dillorednih ljudih pokazatise, i shnjima opchiti, da sviti svitlost nasha prid ljudma, i dase fali, i slavi tako Otac — koji na nebesih jest.

b) Koliko od dobrih, toliko i od zlih ljudih, vishe putah drugo csujemo, i scinimo, nego shtonosu u sebi, kadaji ocsigledno i dobro promotrimo.

vani, nego iz ljubavi: i takvi mlogo terpe, i lasno mermljaju. Nitichejimse pamet nemira oslobođiti, akose iz svega serdca Boga radi nepodloxe.

Tercsi ovamo, illi onamo, nigdi nechesh najti pokoja, nego akose ponizno podloxish stareshinskomu vladanju: mlogisuse privarili, selechise, i scinecchi da je na drugima mistih bolje.

2. Istina je, da svaki rada csini, po svojoj volji, i prigibase vechma k'onima, koji s'njime jednako chute.

Alli akoje Bog s'nami, potribitoje, da zarad dobra mira kadshto nashe vlastito chuchenje izostavimo.

Tkoje takò mudar, koji sve podpuno more znati?

Nemoj dakle odvechse uzdati u tvoje chuchenje: nego gledaj, da i drugiuh chuchenje dragovoljno poslushash.

Ako je i dobro tvoje chuchenje, pakga opet radi Boga ostavish, i drugoga slidish, vechichesh odonud napridak imati.

3. Csuobosam csesto, da je sigurnie slushati, i primiti viche, negoga dati.

Morese takojer dogoditi, da je dobro svakoga chuchenje, alli nehotiti k'drugima pristati, kada to razlog, illi koji uzrok iziskuje, zlamenjeje oholosti, i tverdoglavnosti.

POGLAVJE X.

Dase imamo od odvishka ricsih csuvati.

1. Uklanjajse bukke ljúdske koliko moresh: mlogobo údi razgovaranje sverhu svitovnih csinenjah, premakose i dobrom odlukom priduzme.

Berzobose omachimo izpraznostju, i postajemo robovi.

Xeliobi dasam visheputah shutio, i da nisam medju ljudma bio.

Zashto dakle tako rado govorimo, i

medju nami benavimo, a) kadase i pak ritko brez uvridjenja svisti na mucsanje vratjamo.

Mi zaoto rada govorimo: jer po mlogima razgovori traximo jedan od drugoga biti utisheni: i serdce razlicsitima mislima umoreno oblakshati xudimo.

I jako nam je millo od onih stvarih, koje odvech ljubimo, illi xelimo, illi od onih, kojesu nashem chuchenju suprotivne govoriti, i misliti.

2. Alli, xalosti! csestò izprazno, i za ludu. Jere je ovo izvansko utishenje, nutarnjeg, i boxanstvenog utishenja velika priprika.

Zaoto nam valja bditi, i moliti, da nam vrime u zalud neprojde.

Akoje slobodno, i pristojno govoriti, a ti govori od onoga, shto je dushi koristno.

Zao obicsaj, i nepomnja za nashom

a) Benaviti, zlamenuje ujedno: izprazne razgovore provoditi.

izverstnostju veliki je csesto uzrok, da mi na nash jezik tako malo pazimo.

Ali mlogo pomaxe za duhovni napridak, kadase poboxno od stvarih dushevnih dogovaramo: najvechma pako gdinose slicsni pametju, i s'duhom u Bogu s'druxuju.

POGLAVJE XI.

Kako moxemo mir, i vruchoxeljnost za napridovanje zadobiti.

1. Moglibismo mlogi mir imati, kadse nebi stugjima ricsma, i dillih, kojase nas neticsu, zabavljali.

Kakobi mogao onaj u miru za dugo xiviti, koise s'tugjim poslom brine? koji izvanske zabave traxi, kojinose mallo, i ritko sam u sebi duhovno sabira.

Blaxeni ubogi duhom, jerboche oni mlogi mir imati.

2. Zashtosu gdikoji Svetci tako iz-

verstni, i uzvisheni boxanstveni promishljavaoci bili? a)

Jeresu sasvim nastojali sami u sebi sve zemaljske poxude umoriti, i zatosuse sa svima nuternjima serdca svoga Bogu priloxiti, i slobodniese za se brinuti mogli.

Mise pako odvech zabavljamo vlastitima poxudama, i za prolazeche stvari mlogose brinemo.

U ritko da jednu zlochu podpuno pridobiemo, a neuxixemose na svagdanje napridovanje: zaoto studeni, i mlacsni ostajemo.

4. Dasmo sami sebi podpuno obamerli, i na nutra od svakih zamkih prosti, ondabismo mogli boxanstvene stvari bolje ochutjivati.

---

a) Boxanstveni promishljavaoci, razumiuse ovdi, oni goruchni ljubitelji bogoljubstva, kojinosu nepristajnim promishljavanjem stvarih nebeskih, pametju svojom, tia do pristolja boxanstvenog uzlazili.

Sva, i najvechanamje priprika, shto nismo od zlih poxudah, i prikorednih poxelenjah prosti: i shto na izverstiti put, kojimsu sveti ishli, i mi nenastojimo izichi.

Kadano nas i mallena suprotivshtina susritne, odvechse berzo obalimo, i na svitovnose utishenje obratjamo.

4. Dase pashtrimo, kakóno ljudi jaki stajati u hervanju doistobi ochutili sverhu nas iz neba pomoch gospodnju.

Gospodinboje pripravan onima, kojise bore, i u njegovuse milost ufaju pomochi: koji za nas prigode borenja pripravlja, da pridobiemo.

Ako mi napridovanje nashe u duhovnom xivotu, samo u izvansko obsluxenje stavljamo, ondachese berzo nashe bogoljubstvo svershiti.

Alli nam valja na koren sikiru staviti a) da ocsishtjeni od zlih poxudah, mirnu pamet possidujemo.

---

a) Na koren sikiru staviti, zlamenuje ovdi isti vrix illi uzrok zla nastojati u nami izkore-

5. Da svake godine pojednu zlochu izkorenimo, berzobi izverstni ljudi postali.

Allise sada suprotivnim nacsinom s'nama dogadja, jer csesto nahodimo, dasmo bolji, i csistii u pocsetku nasheg obratjenja bili, nego posli zavita na mlogo godinah.

Nasha vruchoxeljnost, i napridak moraobi svaki dan rasti: alli namse sad za csudo vidi, ako tkogod more dio pervi goruche xelje obderxati.

Dasi samo mallanu sillu u pocsetku ucsinimo, moglibi posli svaka s'lakochom, i veseljem obvershiti.

6. Mucsno je obicsaj ostaviti, alli je texje protiva vlastitoj volji postupati.

---

nuti. Izverstnostbo Kershtjanska nemoresi napridka obechati, akose zla nagnutja u xilju, i u korenu neizcsupaju; na priliku kukolja, komu, akose i balljika gornja od plivca odkine, zaostavljeni koren, na skoro opet, osobito u vlaxnoj zemlji, na novo potira.

Alli ako nepridobiesh mala, i lagana, kakochesh nadvladati mucsnia?

U pocsetkuse protivi tvomu nagnutju, i oducsise zla obicsaja: date morebiti polako na vechu texkochu nenavede.

O dabi ti opazio, kolikibi sebi mir, a drugima veselje ucsinio, izpunivshi svoje duxnosti, scinim da bi brixljivii bio za dushevnim napridkom.

POGLAVJÈ XII.

Od Koristi suprotivshtine.

1. Dobronamje da imamo kadkad kojegod tegobe, i suprotivshtine; jer one csesto csovika u se povratjaju: dase opazi u izagnanstvu, i da ni u jednu stvar svitovnu nepostavi svoje ufanje.

Dobro je da terpimo kadkad suprotivnike, i dase od nas zlo, i neizverstno misli, premako dobro csinimo, i nato nastojimo. Ovabo csesto pomaxu,

da ponizni, i od tashte slave obranjeni budemo.

Ondabo nutarnjega svidoka Boga bolje traximo, kada nas ljudi izvana za nishto derxe, i od nas dobro nemisle.

2. Zaotobise morao csovik sav u Bogu ustaniti, damu nije od potribe ljudska utishenja traxiti.

Kadano je dobrochudan csovik oxaloshtjen, i od zliuh mislih napastovan, illi mucsen, onda istom razumie, damu je Bog vechma potribit, brez kojega nijedno dobro zadobiti nemoxe.

Tadase takojer xalosti, cvili, i moli radi nevoljah koje terpi.

Tadamu je dosadno dulje xiviti, i xeli da smert dojde, i dase svitom more razstati, i s'Isukerstom biti.

Tada takojer dobro opazi, dase izverstna sigurnost, i podpun mir, na ovome svitu nemore najchi.

POGLAVJE XIII.

Dase imaju napastovanja terpiti.

1. Doklegod na svitu xivemo, brez tuge, i napastovanja nemoremo biti.

Zato kod Joba upisano stoji: *Napastovanje je xivot csovicsanski sverhu zemlje.*

Zaotobi morao svaki zarad svojih napastih brixljiv biti, i s'molitvama bditi, da nebi djavao za privaritiga mista nashao, koji nikada nedrima, nego obilazi traxechi, kogabi proxdro.

Nije nitko toliko izverstit, i svet, da neima kadgod napastovanja: i sasvime bash brez njih biti nemoxemo.

2. Allisu zaisto i napasti csoviku osesto koristne, premdasu dosadljive, i texke: jerebose csovik u njima ponizuje, csisti, i obucsava.

Svisu sveti mnoge tuge, i napastovanja priterpili, paksu i napridovali.

A koji napasti nisu mogli podniti, bilisu odbaceni, i pomanjkalisu.

Nije ni jedan Red toliko svet, niti misto tako skrovito, gdinose nenahodi napasti, illi suprotivshtine.

3. Doklegod je csovik xiv, nije sasvim prost od napastih, jerboje u nami shto nas napastuje, doksmo u puttenom pohotenju rodjeni.

Dok jedna napast, illi tuga odstupi, druga nastupi, i vazdachemo shto to morat terpiti, jerbosmo dobro sriche nashe po grihu izgubili.

Mlogi nastoje od napastih pobichi, pak texje u njih upadaju. Po samomu bixanju nemoremo pridobiti; nego po uzterpljenju, i pravoj poniznosti sve nepriatelje priobladujemo.

4. Tkose samo izvana uklanja, a korena neizcsupa, malloche napridovati: da pacse, joshchese berxje napasti k'njemu povratiti, i gorjechemu biti.

Polahgano, i po uzterpljenju, i du-

govoljnostju (s'Boxjom pomòchu) bo-
ljechesh priobladati, nego (svojom) o-
durnostju, i neuzterpljivostju.

U vrime napasti cseshtje upitaj drugo-
ga za svitt: i nemojse onomu, koji na-
past terpi oduran ukazati: negoga tishi,
kakonobi i ti xelio, dase stobom csini.

5. Sviu zlih napastih pocsetakje ne-
stalnost serdca, i malo pouzdanje u Boga.

Jer kakogod lagju brez uprave valo-
vi amo tamo bacaju: tako i slaba cso-
vika, koji pri svojoj odluki neostaje,
razlicsite napasti nalaze.

Vatra gvozdje, a napast csovika pra-
vednoga kusha.

Visheputah neznamo shto moremo:
allinam napast odkrie shtosmo.

Bditnamje nishtanemanje osobito u
pocsetku napasti: jerse tada lashnje ne-
priatelj pridobiva, kadmuse na vrata
pameti nedopusti ulizti; negomùse ta-
kia, kako pokuca, i dokje josh prid
pragom, suprotivimo.

Odkuda niki i recse:

U pocsetku gledaj bolest uterniti,
Jerbose lik posli nedade spraviti,
Kojibi od smerti mogao izlicsiti,
Kadse bolest pocsme po svem tilu kriti.

Najpriebo dojde u pamet samo pomishlenje, a zatim u zlu mishlenju postanje, i grishno nasladjenje, pak ganutje na zlo, i u zlo privolenje.

I tako mallo po mallo sasvim unidje nepriatelj himbeni, dokmuse nesuprotivimo u pocsetku.

I shtose tko dulje oblini suprotiviti, toliko svaki dan slabii, a njegov nepriatelj protiva njemu mochnii biva.

6. Niki u pocsetku, a niki na sverhi svoga obratjenja, texja napastovanja terpe.

A nikojise pako, malo shto ne kroz cio svoj xivot zlo napastuju.

Niki bivaju dosta lahko, po mudrosti, i pravdi boxanstvene uredbe napastovani, kojano stanje, i zasluxenje cso-

vicsansko mirri, i svaka na spasenje svojih odabranih priduredjuje.

7. Zaoto neimamo zdvojiti, kadasmo napastovani: nego s'tim vruchje Boga moliti, da nas u svakoj napasti dostoise pomochi: koiche po ricsi S. Pavla: tako nashu napast oblakshati, daju na nashu korist priobladati moremo.

Ponizimose dakle iz svega serdca, pod primoxnom rukom Gospodnjom u svakoj napasti, i suprotivshtini, onboche ponizne duhom spasiti, i uzvisiti.

8. U napastihma, i tugahma kushase csovik, kolikoje (u dobru) napridovao, i ondije vecha zasluga, i boljese kripost poznaje.

Nije to velika stvar, akoje csovik poboxan, i goruch, kad neositja tegote, alli ako u vrime protivshtine uzterpljivo podnese, ondache biti uffanje velikog napridka.

Nikisu od velikih napastih sacsuvani, a u mallihma svagdanjihma csesto prido-

bivehi: alli to, dase ponize, i u velikihma napastihma nikada nase neoslonu, kada slabost svoju, u tako malahnihma stvarma chute.

POGLAVJE XIV.

Dase imamo krivog sudjenja csuvati.

1. Obrati ocsi tvoje na tebe istoga, i nemoj tugja dilla suditi.

Zabadavadse trudi csovik druge suditi, csestose varra, i lahko (potom) sgrishi; akoli sebe sudi, i svist svoju izkushuje, uvikse hasnovito trudi.

Kakogodnamje stvar u serdcu, tako od nje csesto sudimo: jere istinito sudenje, radi posobite ljubavi lasno gubimo,

Daje Bog vazda csista odluka xelje nashe, nebismose tako lasno smutjivali, radi suprotivnosti nashega chuchenja.

2. Allise visheputah shtogod na nutra taji, illi takojer s'napolja pristupi, shto nas takojer jednako pritexe.

Mlogi skrovito sebe iste traxe u stvarma, koje csine, a neznadu.

Misle takojer dasu mirni, kadase csine stvari po njihovu hotenju, i chutjenju: akolise drugacsie ucsini, nego shto xele, berzose pobune, i oxaloste.

Radi razlicsnosti u chutjenju, i mnenju, dostase csesto dogadjaju neskladnosti medju priateljih, i gradjanih, medju Redovnicih, i poboxnima.

3. Starise obicsaj mucsno ostavlja, i nitkose rada nedade nagovoriti, da shtogod protiv svomu mnenju ucsini.

Akose na tvoj razlog, i poslenost vechma oslanjash, nego na pridobivajuchu milost Gospodina Isukersta, texkochesh, illi bash kasno biti csovik prosvitljeni, jerbo Bog hoche damuse izverstno podloximo, i da svaki razlog, po uxexenoj ljubavi zadobiemo.

POGLAVJE XV.

Od dillah po ljubavi ucsinjenih.

1. Zlo, za nijednu stvar na svitu, i za nicsju ljubav, neimase ucsiniti; allise more kadkada dobro dillo, rad koristi koga potribu terpechega zaostaviti, illi s'boljim prominuti.

Ovakimbose dillom, dobro dillo nezapushtja, negose u bolje obratja.

Brez ljubavi, dillo izvanje nishta neprudi, shtogodse pako iz ljubavi csini, kolikomu drago malleno, i odbacito bilo, svese ucsini plodonosno.

Vishebo Bog gleda, s'kakvim serdcem tko shto csini, nego na dillo, koje csini.

2. Mloggo csini, tko mlogo ljubi: mlogo csini, koji stvar dobro csini.

Dobro csini, koji opchini vishe, nego svom hotenju sluxi. Csestose csini daje ljubav, a onoje puttenost: jerbo naravno nagnutje, svojavoljnost, ufanje na-

platjenja, xelja razkoshja, nedaduse lahko odtirati.

3. Koji istinitu, i izverstnu ljubav imade, onaj netraxi sam sebe u nijednoj stvari, nego xeli da samo slavu boxju, u svima ucsini.

Nikomu takojer i nenavidi, jere nijedno posebno veselje nemiluje; nitise xeli sam u sebi veseliti, nego u Bogu, sverhu sviu dobarah, xeli blaxen biti.

Nikomu neprivlastjiva kojegod dobro ucsinjeno, nego Boga za jedinog dobrocsinitelja derxi, od koga kakono iz Vrilla sva izticsu: u komu svi Svetci uxivajuchi opocsivaju.

O tkobi imao iskru istinite ljubavi, doistobi ochutio, dasu sva zemaljska puna tashtine!

POGLAVJE XVI.

Da imamo podnositi tugja pomanjkanja.

1. Kojeno stvari csovik u sebi, illi u drugima nemore popraviti, moraji uz-

terpljivo podnositi, doklem drugacsie Bog nenaredi.

Promisli, daje tako morebiti bolje za tvoje izkushanje, i uzterpljenje; brez kojih nashe zasluge mlogo nevaxu.

Sasvimtim morash kod takvih zaprikah ponizno moliti, dati Bog u pomochi bude, dajih moresh dragovoljno podnositi.

2. Akote tkogod, jedan, illi dvaput opomenut neposlusha, nemojse s'njim hinaditi, nego sve Bogu priporucsi, da bude onoga volja, i poshtenje, u svima slugama njegovima, koji zna dobro, zlo u dobro obratiti.

Nastoj u podnashanju tugjih pomanjkanjah, i kakvimu drago slabostih uzterpljiv biti, jerbo i ti mloga imadesh, kojano drugi moraju podnositi.

Ako sam sebe nemoresh onakvoga ucsiniti, kakvibi rada bio, kakonochesh drugoga mochi po tvomu hotenju slikovati. Dragobi nam bilo, dasu drugi izverstni,

pak i pak vlastita pomanjkanja nepopravljamo.

3. Zaktivamo, dase drugi oshtro pokaraju, a samise pokarati nedademo.

Nedopadanamse drugiuh povelika sloboshtina, a sasvimtim nechemo danamse shtogod zanika, shto prosimo.

Xelilibi dasu drugi po naredbama stegnuti, a mi sami nikako neterpimo vechma stegnuti biti.

Odotudje dakle ocsito, kako ritko izkernjega tako, kakono nas iste procinjujemo.

Dabi svi izverstni bili, shtobismo tada imali od drugiuh radi Boga terpiti?

4. Sadaje pako Bog tako naredio, da ucsimo jedan drugoga brime nositi: jere nitko nije brez pomanjkanja, nitko brez brimena; nitko sam sebi nije zadosta, nitko sam sebi dosta mudar: nego je potribito, dase medju sobom podnosimo, medju sobom tishimo, jedan drugog pomaxemo, vixbamo, i opominjamo.

Kolikaje pako csija kripost, boljese ocsituje u prigodi suprotivshtinah.

Prigodebo csovika slaba necsine, nego pokazuju, kakvije.

POGLAVJE XVII.

Od manastirskog xivota.

1. Potribitoje, da naucsish sam sebe u mlogima prikershiti, ako xelish mir, i slogu s'drugima uzderxati.

Nije malena stvar u manastirih i u duhovnima skupshtinama pribivati, pak ondi brez tuxbe opchiti, i tia do smerti viran ostati.

Blaxeni, koije ondi dobro xivio, i sritno dovershio.

Ako xelish vridno ondi obstati, i napridovati, derxise, kako prognanika, i putnika sverhu zemlje.

Potribitoje dase ucsinish budalom a)

---

a) Budalom za Isukersta ucsinitise, nezlamenuje, razumase svoga odrechi, nego samo

radi Isukersta, ako hochesh xivot redovnicski provoditi.

2. Hodicha redovnicska, i probrian vinac, malo pomaxu; alli prominenje chudi, i cilovito umertvenje zlih poxudah, csine pravoga Redovnika.

Tko shta drugog osim samoga Boga, i spasenja svoje dushe traxi, neche nishta najchi, nego tugu, i xalost.

Nemore takojer dugo u miru xiviti, koise netersi najmanji, i svima podloxan biti.

3. Doshaosi da sluxish, a ne da zapodash: znaj, dasi na patnju i posao pozvan, a ne na linovanje, i benavenje.

Ovdise dakle kushaju ljudi, kakono zlato u pechi.

---

ona za ljubav Isukerstovu dragovoljno prigerliti, kojano i Xudiama nikocs bishe smutnja, a Nevirnikom budalashtina; to jest: dushevna obrati, i voliti, a puttenihse onoliko odrechi, kolikosu nashemu spasenju shkodljiva, premdase ovo svitu budalashtina vidi, koji puttena za mudra derxi.

Ovdi nitko drugi ostati nemore, nego, tkose iz svega serdca radi Boga poniziti hoche.

POGLAVJE XVIII.

Od Dillovanjah, illi Izgledih SS. Otacah.

1. Pogledaj uxgana dilla svetih Otacah, u kojima je prava izverstnost, i redovnicsstvo svitilo, i opazitichesh kolikoje malleno, i skoro nishto ono, shto mi csinimo.

Jao! shtoje xivot nash akoga s'njihovim spodobimo?

Svetci, i priatelji Isukerstovi Gospodinusu sluxili, gladni, i xedni, ozebli, i goli, trudni i umorni, s'bdenjem i postom, u molitvama i svetima promishljavanjih, u progonstvu, i pogerdama mlogima.

2. O kolikesu, i kako texke nevolje terpili sveti Aposhtoli, Mucsenici, Ispo-

vidnici, Divice, i ostali svi Svetci, kojisu stope Isukerstove xelili naslidovati!

Merzilibosu na ovome svitu na dushe svoje, dabiji za xivot vicsnji sacsuvali.

O kakosu oshtar, i mucsan xivot sveti Otci u pustinji provodili! kolikosu duga, i texka napastovanja podnili! kakosu csesto bili od vraga uznemireni; kolikosu csestih, i uxganih molitavah Bogu prikazali! kakosu oshtro postili! s'kojomsuse vruchoxeljnostju, i istinitim nastojanjem tersili, da u duhovnom xivotu napriduju! kolikosu jak boj, za ukrotjenje zlochah vojevali, kakosu csistu, i pravu odluku prama Bogu imali!

Priko danase poslom zabavljashe, a u nochi na molitvi boxjoj stajashe, premda i poslujuchi, u pameti svojoj Bogu se moliti nisu pristajali.

3. Svakosu vrime koristno utroshili, svakijimse csas, za sluxiti Bogu kratak vidjashe.

I od velike slasti u promishljavanjù, joshter i potribu od tilesnog pokripljenja zaboravishe.

Svegase blaga, dostojanstvih, csastiħ, priateljah, i rodjakah odredkoshe, nishta svitovnoga imati nexudjashe, jedva stvari za uzderxanje xivota potribite uzimashe: i xaojim biashe tilu i u potribama posluxiti.

Ubogi dakle biahu u zemaljskima stvarma: alli veoma bogati u milosti i kripostiħma.

Izvana terpishe potribu, alli na nutra milostju, i utishenjem boxanstvenim biahu pokripljeni.

4. Svitusu bili tugjine, alli Bogu blixnici, i domachi priatelji.

Samisu sebe za nishto derxali, i od svitasu pogerdjeni bili, alli u ocsima boxjima privridni, i obrani.

U pravoj poniznosti stajashe, u priprostom posluhu xivishe, u ljubavi, i uzterpljenju hodishe: i zaoto svaki dan

duhom napridovashe, i veliku milost kod Boga zadobivashe.

Datisu za izgled svima Redovnikom: i vechma nas imaju poticati na dobro napridovanje, nego nas broj mlakih na razpushtenje povlacsi xivota.

5. O kolikaje bila vruchoxeljnost redovnicska, u postanju nijhovih svetih Redovah!

O kolikaje poboxnost u molitvi bila, kakosuse u kripostihma nadmitali, u kakvojsu velikoj steggi xivili, kolikoje poshtenje i posluh, u uredbama naucsiteljah cvalo!

Josht svidocse ostavljene stoppe njihove, dasu doisto ljudi sveti, i izverstni bili: koji tako serdcsano vojujuchi svitsu nogama potlacsili.

Sadase jurve velik scini, tko ocsito uredbu nepristupi, i ako more, shtoje primio s'uzterpljenjem podnositi.

6. O kakvismo mlahki, i lini postali, u obsluxenju duxnostih stanja nashega,

dase tako berzo pervoj goruchnosti uklanjamo; i vechenamje texko od umora, i mlacsnosti xiviti!

O dabi i u tebi sasvim nezadrimalo nepridovanje u kripostima, kojisi mloge csesto izglede bogoljubnih Redovnikah vidio!

POGLAVJE XIX.

Od dillovanja illi vixbanja dobrog Redovnika.

1. Xivot dobra Redovnika ima svakojakima kripostima izpunjen biti, da bude takvi na nutra, kakvise ljudma s' napolja pokazuje.

I dostojno mora biti mlogo vishe iz nutra, nego shtose s' napolja vidi: jere nas Bog gleda, kogano najvechma imamo shtovati, gdimu drago bili, i imamo prid licem njegovim kano Angjeli csisti hoditi.

Svakinam dan valja ponavljati nashu odluku, i nas na duhovno uxganje pro-

budjivati, bash kano dasmose danas istom obratili, i rechi: Pomozime Gospodine, Boxe moj! u dobroj odluki, i svetoj sluxbi tvojoj, i dajmi danas izverstno pocseti: jereje sve nishta, shtosam dosad ucsinio.

2. Kakvagodnamje odluka, takviche biti i napridak, i velikaje pomnja potribita onomu, koji xeli napridovati.

Ako dakle tverdo odlucsujuchi csovik csesto pomanjka: shtoche oni, koji ritko, illi mallostalno shtogod odlucsuje?

Allise razlicsitima nacsinih dogadja, da odluke nashe ostavljamo: i lahkopropushtenje koga bogoljubstva jedvanam ikad brez kakvagod izgubljenja prohodi.

Odlukase pravednih u milosti boxjoj vechma, nego u vlastitoj mudrosti zaderxaje: u kogase vazda uzdaju, shtogod zapocsmu.

Csovikho odlucsuje, alli Bog uredjuje: nitije u mochi csovika put njegov.

3. Ako radi bogoljubnosti, illi s'

s' odlukom bratinsku korist ucsiniti, kad-god koję obicsajno dilovanje izostane, lakogaje posli nadoknaditi.

Akolise radi dosadljivosti duha, illi iz nepomnje lahko propusti: dosta grishno, i shkodljivo biva; Pashtrimose kolikogod moxemo, joshterchemo lasno u mlogima pomanjkati.

Vazda nishtanemanje imamo shtogod stanovitog odlucsiti, protiva onima osobito, koja nas vechma u dobru smetaju.

Izvanska nasha, i nutarnja jednako imamo razabirati, i uredjivati, jereboje sveobodvoje za napridak potribito.

4. Ako nemoresh svejednako sabrane pameti biti, a ti nastoj barem kadshto, i to najmanje jedanputa na dan: jutrom, illi vecserom.

Jutrom odlucsi, a vecserom izkushaj tvoja dilla, kakvisi danas bio u ricsi, dillu, i mishlenju: jeresi u ovima cseshtje morebiti Iskernjega, i Boga uvridio.

Oruxajse kao Junak protiva djavao:

skima zlobama: Zauzdaj proxderlosti, svakochesh putteno nagnutje lashnje zauzdati.

Nikada nemoj sasvim brezposlen biti: nego illi shti, illi pishi, illi moli, illi promishljaj, illi shtogod za opchinsku korist diluj.

Tilesna nishtanemanje texanja imajuse razborito obvershivati, a i nemorajujih svi jednako dilovati.

5. Koja nisu opchena, neimajuse ocsitovati, jerbose skrovito posebna sigurnie obvershuju.

Allise zato opet pazi, da nepostanesh na Opchinska lin, a na posebna pripravnii: nego izpunivshi ona podpuno, i virno kojasi duxan csiniti, i kojasuti naredjena, akoti ostane josh shto csassa, budi sam svoj, koliko bogoljubnost tvoja xeli.. a)

Svi nemogu imati jednu zabavu: nego

---

a) Ovdi razumi i. da bogoljubnost opchinsku, od Zakona, i od S. Cerkve naredjenu, imamo nashoj posebnoj bogoljubnosti pridpostaviti.

jedno jednom, drugo drugom vechma sluxi.

Takojer i po razliki vrimena razlicsitasunam ugodna dillovanja: jerbosunam nikoja u dan svetcsani, nikoja pako u poslene dane vechma ugodna.

Nikasunam potribita u vrime napasti, a nika u vrime mira, i pokoja.

O nikojihma kadasmo xalostni, rada mislimo: a o nikojima kadasmo veseli u Gospodinu.

6. O poglavitihma svetkovinama imamo dobre odluke i vixbanja ponavljati: i zashtitenjese Svetacah goruchnie ima prositi.

Od svetkovine do svetkovine imamo odlucsivati, kano dachemo sovoga svita tada priminuti, i na vikovicsnju svetkovinu dospiti.

I zaotose brixljivo imamo pripraviti o vrimenu poboxnosti, poboxnie i xiviti, i sve nashe duxnosti bolje izpunjivati, kakono dachemo do malla platju za nash trud od Boga primiti.

7. Ter akose to onda bash i nedogodi, moramo misliti, da josh nismo dobro pripravni, i da joshter nismo dostojni tolike slave, kojachenamse ukazati u vrime odlucseno, ter nastojmo nas bolje za smert pripraviti.

Blaxen onaj sluga (veli S. Luka) *koga, kad dojde Gospodin njegov, najdega bdechega. U istinu govorim vami, dachega sverhu svih svojih dobarah postaviti.*

POGLAVJE XX.

Od ljubavi samoche, i shutljivosti.

1. Traxi ugodno vrime da o sebi dilovati moxesh, i csesto misli od dobrocsinstvih boxanstvenih.

Ostavi stvari izprazne, takva pisma shti, koja vechma donose skrushenje, nego zabavu.

Akose ostavish nekoristnih razgovorah, i brezposlenih obhodanjah, i na

novine, i razglashenja neuzpazish, najtichesh za napridovanje u dobrima promishlanjih dosta, i ugodna vrimena.

Najvechisuse Svetci, ljudskih s' druxivanjah kolikogodsu mogli uklanjali, i Bogu u potaji xiviti obirali.

2. Nikoije rekao: koligodsam putah medju ljudma bio, uviksamse manjim osovikom povratio.

Ovo visheput ochutimo, kada dugo benavimo. Lashnjeboje sasvim shutiti, nego ricsjom nezaluditi.

Lashnjeseje kod kuche tajiti, negose mochi zadosta napolju sacsuvati.

Tko dakle xeli, na nutarnji, i dushevni xivot dospiti, morase s' Isusom od mnoxtva ukloniti.

Nitkose ocsito nemoxe siguran pokazati, nego oni, koise rada sakriven taji.

Nitko nemoxe pouzdano govoriti, nego oni, koji dobrovoljno shuti.

Nitko sigurnie nevlada, nego oni, koije dobrovoljno podloxan.

Nitko nemoxe sigurno zapovidàti, nego oni, koije dobrovoljno poslushati naucsio.

Nitkose nemore sigurno razveseliti, nego koji u sebi svidocsànstvo dobre svisti ositja.

3. Vazdaje nishtanemanje ova sloboda svetih, punna straha boxjega bila.

Nitisu zato manje brixljivi, i manje ponizni u sebi bili, jeresu velikima kripostima, i milostju sjali.

Zlochudnih pako sloboda iz oholosti, i nepostidnosti izticse, ì najposlise na vlastito privarenje obrati.

Neviruj dachesh ikada u ovomu xivotu podpunu sigurnost imati, premdabite derxali za dobra redovnika, illi za bogoljubna pustinjaka.

4. Vishesu putah bash oni, na kojesu ljudi mnogo derxali, gorje proshli, bash zato, jersuse sami u se mlogo uzdali.

Zaotoje mlogima koristnie, dase nenahode sasvim brez napastih, nego

da budu cseshtje napastovani, dase odvech neuslobode: ter morebiti u oholost nezablude, i dase na svitovna utishenja slobodnie neprignu.

O da tko nebi nigda prolazecheg veselja poxelio, dase tko sa svitom nigda nebi zabavljao, kolikubi dobru svist imati magao!

O tkobi svaku izpraznu brigu od sebe odtirao, terbi samo o spasonosnima, i boxanstvenima stvarma mislio, i sve svoje ufanje u Boga postavio, kolikobi veliki mir i pokoj uxivao!

5. Nitko nije dostojan nebeskog utishenja, akose nije nastojao o svetom skrushenju vixbati.

Akose xelish iz serdca za grihe pokajati, unigji u sobu tvoju, ter iztiraj svitovne zabune, kakonoje pisano:

U loxnicamase vashima skrushujte. U sobichesh najti, shtonochesh napolju cseshtje izgubiti.

Sobica, kadse pomnjivo u njoj za-

derxajemo, sladi, a kadju zlo csuvamo zagadinamse. Ako u pocselu tvoga obratjenja u njoj dobro użpribivash, i nju uzcsuvash, biticheti posli poljubljena priateljica, i najdraxje utishenje.

6. U mucsanju, i miru napriduje dusha bogoljubna, i ucsi otajna Svetoga Pisma.

Ondi nahodi potoke od suzah, u kojimihbise svaku noch umila, i ocsistila: da Stvoritelju svomu toliko s' druxevnia postane, koliko podalje od svake talabuke svitovne pribiva.

Tkose dakle odmakne od poznanikah, i priateljah, k'onomuchese priblixati Bog s' Angjeli svojimi.

Boljeseje sakriti, i o sebi brinutise, nego zanemarivshi sebe, csudesa csiniti.

Slaveje vridno, da duhovni csovik ridko napolje izlazi, dase ugledu uklanja, i da sam druge paziti nemari.

7. Shto xelish gledati, shto nije do-

pushteno imati? *Svit prolazi ; i poxuda njegova.*

Puttena chuchenstva potexu na shetnju, alli kada sat projde, shto drugo odnosish nego tegotu svisti, i razterkanje pameti?

Veseli izlazak, xalostno cseshtje radja povratjanje: i veselo bdenje vecserno, xalostno jutro stvara.

Tako svako putteno veselje razdraxujuch ulazi, alli na sverhi ujida, i ubija.

Shtochesh mochi na drugom mistu viditi, shto ovdi nevidish?

Evo nebo, zemlja, i sva iztocsala; a iz njihasu sva druga postala.

8. Gdichecsh shto viditi — shtobi pod suncem dugo obstati moglo?

Mislishlise ti moxebiti nasititi? alli ti toga nedosexe. a)

---

a) Blaxenstvose podpuno na ovome svitu, gdino nishta nije stalnog, zadobiti, i uxivati nemore; toboje stvar doshastoga vika.

Da sva svitovna vidish, shtobi drugo bilo, nego izprazno vidjenje.

Uzdigni ocsi tvoje k' nebu na visinu, i moli, dati tvoje grihe, i nepomnje oprosti.

Ostavi tashta tashtima: a ti csini ona, kojanotije Bog zapovidio.

Zatvori oko tebe vrata, i zovi k' sebi Isusa poljubljenoga tvoga.

Ostani shnjim u sobici tvojoj, jerebo nechesh na drugom mistu toliko mira najchi.

Da nisi izhodio, niti ishta od novinah slushao, u boljembi miru ostao. Od kadatije drago stvari nove chutiti, odondatije potribito, i smutnje serdca podnositi.

POGLAVJE XXI.

Od skrushenja serdca.

1. Ako xelish shtogod napridovati, uzderxise u strahu boxjemu, i nebudi

odvech slobodan, nego u steggi derxi sva chuchenja tvoja, i nemojse nepristojnom veselju pripustiti.

Skrushise u serdcu, pakchesh najti poboxnost. Skrushenjem mlogo dobarah zadobiemo, kojase razpushtenoshtju obicsaju berzo izgubiti.

Csuditiseje, dase csovik more ikada podpuno na ovomu svitu veseliti: koi svoje prognanstvo, i toliko mloge pogibeli dushe svoje promishlja, i vaxe.

2. Radi vitrenosti serdca nashega, i jerbo nashe pomanjkanje nepomnjivo promatramo, neositjamo dushevne slabosti, negose visheputah izprazno smiemo, kadabi pravedno plakati morali.

Nije istinita sigurnost niti dobro veselje, nego u strahu boxjemu, i dobroj svisti.

Srichan koise moxe, odbaciv svaku stvar, kroz kojuse pamet razterkuje, u s'jedinjenje svetoga skrushenja postaviti.

Srichan, koise svega odrekne, shto-

god more svist omachiti, illi oteshcsati.

Borise serdcsano, obicsajse obicsajem pridobiva.

Ako ti umiesh ljude s'mirom ostaviti, oniche lasno tebe ostaviti, da tvoja dilla csinish.

3. Nepritexi k' sebi stvarih tugjih, nitise zaplitji u poslove velikashke.

Imaj vazda pervō oko sverhu sebe, i sam sebe prie opominjaj, nego sve tvoje poljubljene.

Nemojse xalostiti, ako neimash ljudske milosti: negoti to mucsno budi, shtose nederxish dosta dobro, i svistbeno, kakonose slugi boxjemu, i poboxnom redovniku u opchenju pristoji.

Dostaje putah koristnie, i sigurnie, shto csovik neima mloga utishenja na ovome svitu, naylastito po putti.

Sasvimtim shto boxanstvenoga utishenja neimamo, illiga ridje ositjamo, samismo krivi: jere skrushenje serdca

netraximo, i neodmitjemo sasvim tashta, i izvanska razkoshja.

4. Pripoznaj dasi nedostojan boxanstvenoga utishenja, alli vechma dostojan velikih tugah.

Kadaje csovik izverstno skrushen, tadamuje texak, i gorak vaskoliki svit.

Dobar csovik dosta najde uzrokah u sebi, zaradi koji moraobi xaliti, i plakati.

Illibo sam sebe razmishlja, illi o Iskernjemu misli, zna, da nitko ovdi brez tuge nexivi.

I shtose oshtrie promishlja, tose vechma xalosti.

Uzrocisu pravednoga bola, i nutarnjega skrushenja; grisi i zloche nashe, kojimasmo tako omotani, da u ritko nebeska promishljavati moremo.

5. Da ti oseshtje od tvoje smerti, nego o duxini xivota tvoga mislish, nije ni sumnje, dase nebi nastojao goruchnie poboljshati.

Da takojer dojduche paklene, illi

muke od ocsishtjenja serdcsano promishljavash, csinimisc, dabi dragostnie trud, i bolest podnosio, i nebise oporosti ovogo xivota bojao.

Alli jere ova k' serdcu nepristupaju, razkoshja joshter millujemo, zaoto i studeni, i verlo lini ostajemo.

6. Csestoje uzrok dushevno uboxtvo, shtose tako lahkŏ mlohavo tilo tuxi.

Moli dakle ponizno Gospodina, dati dade dushevno skrushenje, i reci s' Prorokom: *Hranime Gospodine kruhom suzah, i pitjemi daj u suzama po mirri.*

POGLAVJE XXII.

Od razmishljanja csovicsanskih nevoljah.

1. Nevoljansi, gdimu drago bio, i kudamuse drago okrenuo, akose k' Bogu neobratish.

Shtose smutjujesh kadtise neudesiva,

kakonobi hotio, i xelio? tkoje, tko sva po svojoj volji ima? ni ja, ni ti, nit ikojih od ljudih sverhu zemlje.

Nitko nije na svitu, brez kakvegod tuge, illi nevolje, bio on kralj, il' Papa.

Tkoje, komuje bolje? doisto onom, koji radi Boga shtogod terpiti more.

2. Mlogi slabi, i nemochni govore: nut kakvi dobar xivot onaj csovik provodi, kakvije bogat, kakoje velik, kakoje uzvisit. i kakoje lip.

Alli procini nebeska dobra, i vidichesh da sva ova vrimenita nishta nisu, nego verlo nestalna, i vechma otexcsajucha (dushu) jerbose nigda brez brige, i straha neuxivaju.

Nije sva csovicsanska srecha u tomu, da ima sviu vrimenitih dobarah obilnost; negomuje dosta, akose u sridnjem stanju nalazi.

U istinuje nevolja na zemlji xiviti.

Shto vechma csovik xeli duhovni bi-

ti, tomu vechma sadanji xivot gorcsii biva; jerbo bolje ositja, i bistrie vidi csovicsanskog pokvarenja pomanjkanja.

Jerboje blagovati, bditi, spavati, pocsivati, truditi, i ostalima potribama naravi podloxan biti, doisto velika nevolja, i muka poboxnom csoviku, koibi rada bio od svakoga pomanjkanja izbavljen, i prost.

3. Veomaboje otexcsan dushevni csovik, potribama tilesnima, na ovome svitu.

Zaoto Prorok poboxno moli: Dabi prost odnjih biti magao govorechi: *Od potribah mojih, izbavime Gospodine!*

Alli jao onima! koji nepripoznaju svoju nevolju: i josh vechma jao onima, koji ljube ovu nevolju a) i skvarljivi xivot!

Natolikoboju niki gerle (premda

a) Koji vishe ljube prolazecha, nego vikovita, i za onima vishje ginu, negoje potribito, i blaxenstvu vikovitomu hasnovito.

mucsno stvari potribite i s' trudom, illi proshnjom zadobiju) dase nikada nebi za xivot nebeski pobrinuli, kadbi mogli uvik na zemlji xiviti.

4. O budalasti, i serdcem nevirnici! kojino tako duboko, u zemaljskima zakopani lexe, da nishta drugo nechute, nego puttena.

Alliche nevoljni josh na sverhi texko ochutiti, kakoje nevridno, i izprazno ono bilo, shtosu tako xestoko ljubili.

Boxji pako svetci, i svi poboxni priatelji Isukerstovi, nisu pogledali na ona, kojasu tilu ugadjala, ni koja u ovom vrimenu cvatoshe: nego sve njihovo ufanje, i odluka na vicsnja dobra hleptiashe.

Svajimseje njihova xelja na nebeska, i nevidjena zanosila, dase nebi po ljubavi stvarih vidjenih na najnixja pritegnuli.

5. Nemoj brate, izgubiti uzdanje, da nechesh u duhovnihma napridovati: joshter imash kad, i csas!

Zashto gledash, dan po dan odmicati tvoju odluku?

Ustaj, i takia pocsamshi, reci: sada je vrime, dillovati, sadaje vrime priatno za poboljshanje.

Kadatije zlo, i kada tugujesh, onda je vrime da moresh shtogod zasluxiti.

Potribitoje da ognjem, i vodom projdesh, prie, nego u pokoj dospiesh.

Akose neusilish, nechesh zlochu pridobiti.

Doklegod uznosimo ovo slabo tilo, brez griha biti nemoremo, b) niti brez xalosti, i bolesti xiviti.

Dragobinam bilo mirnim od svake nevolje biti, alli jerbosmo po grihu pravednost izgubili, izgubilismo takojer pravo blaxenstvo.

---

b) Ni da bash csovik mora, osobito smertno sagrishiti, nego daje potexko csoviku na ovome svitu, od griah osobito malih sacsuvatise. Kakonosu i SS. Otci S. Sabora Tridentinskoga tomacsili.

Zaotoje potribito da budemo uzterpljivi, i csekamo boxje miloserdje; dok nepravednost projde, i ova umerlost proxderta nebude od (vikovicsnjeg) xivota.

6. O kolikaje slabost csovicsanska, kojaje vazda prignuta na zloche!

Danas izpovidish grihe tvoje, a sutra opet izpovidjene ponavljash.

Sad odlucsish dacheshse uklanjati od njih, a za jedan sat csinish, kano da nishta nisi ni odlucsio bio.

Pravednose dakle moremo poniziti, niti ikada shto velikoga od sebe sciniti; jeresmo tako slabi i nestalni.

Berzose takojer more po nemarljivosti izgubiti, shtonoje svelikim trudom kasno, i jedva stecseno po milosti.

7. Shtoche od nas josh na sverhi biti, koji vech tako ranno mlahki postajemo.

Jao nama, akose tako u pokoj dati xelimo, kano daje jurve mir, i sigurnost,

gdinose josh nepokazuje ni stoppa prave svetinje u xivljenju nashemu!

Verlobi potribito bilo, dabise na novo, kakono dobri Novaci, na najbolja dillovanja ucsili: akobi morebiti koje to, ufanje bilo, dachemose poboljshati, i vechma u stvarma duhovnima napridovati.

POGLAVJE XXIII.

Od promishljavanja Smerti.

1. Verlochesh berzo ovdi dovershiti, promotri dakle drugacsie, shto, i kakosi? danassi csovik, a sutrate neima.

Kadaga pako iz ocsiu nestane, berzo takojer i s'pameti sajde.

O tupocho, i tverdocho serdca csovicsanskoga; koja samo sadanja promishlja, a vikovita vechma neprigleda!

Takobise ti u svakom mishlenju, i csinjenju morao derxati, kano dachesh danas umerti.

Da dobru svist imash, nebise mlogo smerti bojao.

Boljebise bilo csuvati od griha, nego od smerti bixati.

Ako nisi pripravan danas, kakochesh biti sutra?

Sutrashnjije dan neznani, pak znashli, hocheshliga docsekati?

2. Kakvanamje hasna dugo xiviti, kadse tako mallo poboljshavamo?

O! dug xivot nepoboljshava uvik, nego csesto vechma sagrishenje uzmloxaje.

O dasmo samo jedan dan dobro xivili, na ovome svitu!

Mlogi broje godine odkadsuse obratili, allije csesto malen plod njihovog pobolshanja.

Akoje strahovito umerti, morebiti daje vecha pogibio dugo xiviti.

Blaxeni, koji sat smerti svoje vazda prid ocsima imade, i za smertse svaki dan spravlja.

Akosi gledao kadgod csovika umirati, misli dachesh i ti, istim putom projti.

3. Kada jutro svane, misli da nechesh vecser docsekati.

A kada nastupi vecser, nemojsi jutra obechati.

Vazdá dakle budi pripravan, i tako xivi, date nikada smert nespravna nenajde.

Mlogi naglo, i iznenada umru. U satboche, komuse nenadamo, Sin csovicsanski dojti.

Kadano oni poslidnji csas dojde, mlogochesh drugacsie poosèti chutiti, od svega proshastoga xivota tvoga, i jakochesh xaliti, shtosi tako nemarljiv, i razpushten bio.

4. Kolikoje sritan i pametan, kojise sada tersi onakvi biti u xivotu, kakvise xeli najti na smerti!

Datichebo veliko pouzdanje za srichnu smert, izverstno pogerdjenje svita; vruchu xelju u kripostihma napridovati;

ljubav stegge, trud pokorenja, hitrochu na posluh, odrecsenje sebe istoga, podnashanje kojemudrago suprotivshtine za ljubav Isukerstovu.

Mloga dobra moresh, doksi zdrav csiniti: alli razbolivshise neznam shtochesh mochi.

Mallojihse po bolesti poboljshava: i koji mlogo putuju, ritkose posvetjuju.

5. Nemojse uzdati u priatelje, i blixnike, nit u dojducha vrimena odmicsi tvoje spasenje: jerechete berxje zaboraviti ljudi, nego shto scinish.

Boljeseje sad na vrime pripraviti, i shtogod dobra prid sobom poslati, negose u tugju pomoch uzdati.

Akosé ti sam sobom nebrinish sada, tkochese stobom posli brinuti?

Sadaje vrime velle procinjeno, sadasu dnevi spasenja: sàdaje vrime priatno.

Alli u zao csas! daga sadà nekoristno tratish, u komu moresh zasluxiti, da nauvike xivish!

Dojtiche csas, kadanochesh jedan dan, illi jedan sat, za poboljshanje xelit imati: alli neznam, hocheshliga izprositi.

6. Nu dakle pridragi! od kolikese pogibeli moresh izbaviti, od koliko velikoga straha osloboditi, samo ako sada svejednako razloxno bojazljiv budesh, i o smerti uzmislish!

Nastoj sada tako xiviti, dase na csas smerti moresh vechma veseliti, negose bojati.

Sadase naucsi umerti svitu, da onda zapocsmesh xiviti s' Isukerstom.

Naucsise sada svaka pogerditi, da tada moresh slobodno k' Isukerstu putovati.

Pedepsaj sad tilo tvoje pokorom, da tada stalno moresh imati pouzdanje.

7. Ah budalo! shto mislish dachesh dugo xiviti, kad nijednog sigurna dana na zemlji neimash.

Kolikojihje privarenih, i iznenada s' tilom raztavljenih.

Kolikosi putah csuó, gdise pripovida: daje oni od macsa pao, onise utopio, oni s'visoka padnuvshi vrat slomio, onise blagujuchi ukócsenio, oni u igri xivot svershio?

Jedanje od vatre, drugi od macsa, jedan od kuge, a drugi od lupexah poginuo, i takoje smert, sviuh sverha, i xivot csovicsanski hitro prolazi, kano sinna.

8. Tkochetese spomeniti posli smerti? i tkoche zate moliti?

Csini pridragi, sada csini, shtogod csiniti moresh: jere neznash, kadachesh umerti; neznash takojer shtochete po smerti sliditi.

Doktije vrime, saberisi blaga neumerla.

Osim od spasenja tvoga, ni odashta drugog nemisli a) samose brini s' onima, kojanosu bóxja.

---

a) Prama ostalima brigama, najvecha danamje briga, od onoga, shtono nas povike sritne, i blaxene csini!—

Sadasi spravljaj priatelje, poshtujuchi Svetce boxje, i njihova naslidujuchi dilla: date oni, kada priminesh sovoga svita, u viesnja pribivalishta primu.

9. Budi kano putnik, i gost na zemlji, koi neima sa zemaljskima stvarma nikakva posla.

Imaj serdce slobodno, i k' Bogu uzdignuto: jer neimash ovdi grada stanovita.

Onamo moljbe, i uzdisanja svagdanja sa suzama upravljaj, da duh tvoj bude dostojan po smerti srichno putovati k' Gospodinu, Amen.

POGLAVJE XXIV.

Od suda, i od mukah grishnikah.

1. U svima stvarma gledaj na sverhu, i kakochesh prid oshtrim sudcem obstati, kojemu nishta nije sakriveno: kojinose darovih nemore privariti, niti izgovore prima; nego, suditiche kakoje pravo.

O prinevoljni, i ludi grishnicse! shto-chesh odgovoriti Bogu, koi sve tvoje zloche znade; ti, kojise kadshto plashish, od lica razserdjenoga csovika?

Ter zashtose nebrinesh za sudnji dan, u komuse nitko neche mochi po drugomu izgovarati, illi obraniti, negoche svaki sebi dosta texko brime biti?

Sadatije trud plodonosan, sadje tvoje plakanje primljeno, sad uzdisańje tvoje uslisheno biva, xalost illi pokajanje zadovoljivo, i ocsistiteljno.

2. Uzterpljiv csovik ima veliko, i spasonosno ocsishtjenje, kada primajuchi nepravde, vechma xeli radi tugje zloche, nego radi nepravde, kojamuse csini: koji za suprotivnike svoje rada moli, i iz serdca uvridjenja oprashta: koji proshtenje od drugih berzo prosi: koise lashnje smilluje, nego razserdi, koi sam sebe cseshtje usiljava: i putt svoju sasma duhu podloxiti texi.

Boljeseje sada od griha ocsistiti, i

zloche izkorenuti, nego zapustiti dajih na drugomu svitu csistimo.

Doistose mi sami, po prikorednoj ljubavi, koju prama putti nashoj gojimo, varamo.

3. Shtoche drugo poxderati onaj oganj pakleni, nego grihe tvoje?

Shtosi vechma sada oprashtjash, i putt slidish: tolikocsesh oshtrie posli muke terpiti, i vechu zaostavljash hranu ognju paklenomu.

U csemuje csovik sagrishio, u onomuche biti oshtrie i pokaran. Ondiche biti linci obadani goruchima shiljcih; a proxderlciche velikom xedjom, i gladom biti mucseni.

Ondiche bludnici, i ljubitelji razbludah goruchom smolom, i smerdechim sumporom biti polivani: a nenavidniche kano pomamni psi, od velikog bola viati.

4. Neima nijedne zloche, koja nebi svoje vlastite muke imala.

Ondichese oholi napuniti svake sramote, a lakomiche biti pritisnuti prinevoljnim siromashtvom.

Ondiche biti jedan sat texji u mukamah, nego ovdi sto godinah u najgorcsijoj pokori.

Ondi neimaju nikakva pokoja, i nikakva utishenja odsudjeni: a ovdise barem kadshto opocsiva od truda, i uxiva utishenje priateljsko,

Sadase brini, i kajse za grihe tvoje: da na dan sudnji budesh siguran s'blaxenima.

Ondachebo *pravedni stajati u velikoj stalnosti, protiva onima, od kojih su bili tlacseni*, i pritiskani. Ondache suditi oni, kojinose sada ponizno podlaxe sudu csovicsanskomu.

Ondache veliko uzdanje imati ubogi, i ponixeni: a oholichese odasvuda strashiti.

5. Ondachemo viditi, daje onaj na ovome svitu mudar bio, koinoseje naucsio za Isusa budala, i pogerdjen biti.

Ondachenam biti ugodna svaka tuga, kojusmo uzterpljivo podnosili, a svakache nepravednost zanimiti.

Ondachese svaki poboxni veseliti, a xalostitichese svaki nepoboxni.

Ondachese vechma obradovati putt mucsena, nego daje vazda razkoshjem pitana bila.

Ondache sjati haljina priprosta, a potavniche hodicha tahnana.

Ondache vechma biti pofaljena siromashna kuchica, nego pozlatjena palacsa.

Ondache vechma stalno uzterpljenje pomochi, nego svega svita moguchstvo.

Ondache vechma biti uzvishen csisti posluh, nego sva svitovna lukavshtina.

6. Ondache veche veselje uzrokovati csista, i dobra svist, nego ucsna mudroznanja. a)

Ondache vishe valjati pogerdjenje bogatstva, negoli sve blago ovoga svita.

---

a) Mudroznanja, illiti Philosophia.

Ondacheshse vechma utishiti zbog bogoljubne molitve, nego zbog sladostnih jistbinah.

Ondacheshse vishe veseliti, shtosi mucsao, nego shtosi podugo benavio.

Ondache vishe valjati sveta dillovanja, nego mloge lipe ricsi.

Ondache ugodnii biti oshtar xivot', i texko pokorenje, nego sve nasladjenje svitovno.

Sadase ucsi u mallom terpiti, dase tada od texjih mukah moresh izbaviti.

Ovdi kushaj najpervo, shtochesh mochi posli terpiti.

Ako sad tako mallo nemoresh podnositi, kakochesh tada vicsnje mukè mochi terpiti?

Akote sada mallena muka tako neuzterpljiva csini, shtoche tada oganj pakleni csiniti?

Etto, dakle istinito nemoresh dva veselja imati: nasladjivatisé ovdi na svitu, i posli kraljevati u nebu s' Isukerstom.

7. Dasi do danashnjega dana jednako u csastima, i razkoshju xivio: shtobiti to sve prudilo, kadabitise csassom smert dogodila?

Svasu dakle izpraznost: izvan ljubiti *Boga*, i njemu samomu sluxiti.

Koibo *Boga* iz svega serdca ljubi, nitise smerti, niti mukah, niti suda, niti pakla boji: jerbo izverstita ljubav sigurno dopustja k' Bogu pristupiti.

A tkose josh u grisihma nasladjuje, nije csudo, shtose smerti, i suda boji.

Dobroje nishtanemanje, akote ljubav od zla josh neodvratja, date barem strah pakleni sustexe.

Tko pako strah boxji zametne, neche mochi dugo u dobru obstati: negochese berxje u zamke vraxje zaplesti.

POGLAVJE XXV.

Od gorucheg poboljshanja svega xivota nashega.

1. Budi budan, i pomnjiv na sluxbu boxju; ter cseshtje misli, zashtosi doshao, i csemusi svit ostavio?

Nieli, da Bogu xivish, i duhovnimse csovikom ucsinish?

Razxexise dakle na napridovanje, jerechesh skoro platju dillah tvojih primiti: nitiche tada vishe biti straha, nit bolesti, u krajevih tvojih.

Sadacheshse malo truditi, pakchesh veliki pokoj, dapacse vikovito veselje najti.

Ako ti obstanesh viran, i goruch u dilovanju, Bogche brez sumnje biti viran, i bogat u izplatjenju.

Kripkose imash uffati, dachesh pridobitelj ostati, alise opet sasvim neuslobodjavaj, dase nebi oblinio, i nepoholio.

2. Kada nikoji brixljiv sa strahomse i uffanjem cseshtje borechi, jedanput od

xalosti izmucsen, u cerkvi prid jednim otarom molechise klecsashe, ova u sebi mislechi, recse: o damije znati, hochuli ja do sverhe obstati mochi! i od mah csuh nato u pameti boxji odgovor: Pak da tó znash, shtobi csinio? to csini sada, shtobi tada hotio esiniti, i dostachesh siguran biti.

J odmah utishen, i pokripljen pridadese u volju boxju, i takiaga mimojde smutljivo borenje.

Nitije hotio vishe izprazno iztraxivati, da uzaznade shtomuse ima dogoditi, nego vechma gledashe iztraxivati, shtoje Bogu ugodno, da po izverstnoj volji njegovoj svako dobro dillò pocseti, i obvershiti more.

3. *Ufajse u Gospodina, i csini dobro (govori Prorok) i pribivaj na zemlji, i nasitichèshse blaga njezina.*

Jedinoje. shto mloge od napridka, i gorucheg pobòljshanja odvlacsi: strah od texkoche, illiti trud borenja.

Istinitobo oni najvechma iz medju ostalih u kripostma napriduju, kojino ona, kojasujim texja, i suprotivnia serdcsano nastoje pridobiti.

Jer ondi csovik vishe napriduje, i vechu milost zasluxuje, gdino sam sebe vechma pridobiva, i u duhu mori.

4. Alli neimaju svi jednaka serdca za pridobiti, i za umerti. Nishtanemanje pomnjiv boritelj lashnjeche napridovati, akoche i vishe zlih nagnutjah imati, nego koi drugi dobrochudljiv, a manje gorechi za kripostjom.

Dvisu stvari osobito, koje velikom poboljshanju privode: tojest: usilnose uklanjati od onoga, na shtoje zlochudna narav nagnuta; i vruchoxeljno za onim dobrom tersiti se, kojeje vechma komu potribito.

I onimase nastoj vechma uklanjati, i nje pridobiti, koja tise cseshtje na drugima nedopadaju.

5. Gdigod moresh gledaj za tvoj na-

pridak: kanoti, ako dobre izglede vidish, illi za njiah csujesh, uxexise xeljom, dajih naslidovati moresh.

Akoli shtogod kudenja vridno opazish, csuvajse, da i ti isto neucsinish, illi akosi kadgod ucsinio, shtoberxje nastoj popraviti.

Kakogodbo tvoje oko druge razgleda, tako i tebe promatraju drugi.

Kakoje millo, i ugodno gledati goruchu, i poboxnu bratju, dobrochudnu, i uvixbanu!

Kakoje xalostno, i mucsno gledati, kada nikoji neuredno hode, i ona, na kojasu zvani, nedilluju!

Kolikoje shkodljivo zanemariti odluku zvanja svoga, i na nedopushtena chuchenja prignuti!

6. Spomenise ucsinjene odluke, i prid ocsisi stavi priliku na krix pribienoga Isukersta.

Dobrose moresh zastiditi promatrajuch xivot Isukerstov: jerese josh nisi

nastojao njemu vechma spodobiti, premdasi dugo putem boxjim ishao.

Redovnik, koise pomnjivo, i poboxno o prisvetome xivotu, i o muki Gospodinovoj zabavlja, svakache ondi koristna, i sebi potribita najti, nitije od potribe, da izvan Isusa shtogod boljega traxi.

O dabi propeti Isukerst u nashe serdce pristupio, kakobismo berzo, i zadosta ucseni postali!

7. Goruchi Redovnik, sva dobro podnasha, i prima, kojamuse zapovidaju,

Redovnik nepomnjiv, i mlahk, imade tugu, sverhu tuge, i od svake strane terpi nevolju, jerbo nutarnjeg utishenja neima, a izvansko traxiti nesmie.

Redovnik, koji izvan stegge redovnicske xivi, velikomuje razpu duha podloxan.

Koji vechu sloboshtinu, i razpustje xivota traxi, vazdache u tiskobi biti: jeremuse neche jedno, illi drugo dopasti.

8. Kako xivu toliko silni drugi Redovnici, kojisu pod vechom steggom manastirskom?

Ritko izalaze, u samochi xivu, prisiromashki hranese, i oshtrose oblacsu, mlogo posluju, mallo govore, dugo bdiu, ranno ustaju, molitve produljuju, csesto shtiu, i u svakojse steggi csuvaju.

Pogledaj Karthusiane, Cistercite, i razlicsitih Redovah Samoxivioce, i Duhvne: kako svaku noch ustaju, da pivaju pisme Gospodinu.

I zatobi ruxno bilo, dase ti u ovakima svetimah dilli oblinish, gdino toliko mloxtvo Redovnikah pocsima Boga faliti.

9. O dabi nishto drugo csiniti neimali, nego samo Gospodina Boga nashega, iz svega serdca, i ustih falili!

O da nigda nebi imao potribe jisti, piti, ni spavati, nego dabi vazda mogao Boga faliti, i samose duhovnima poslovi zabavljati: tadabi mlogo srichnii bio, ne-

go sada, kadsi tilu, radi kakvemudrago potribe usillovan sluxiti. a)

O dabi nebilo ovih potribah, nego samo dohovnih dushe nashe pokripah, koje (u zao csas!) dosta ritko kushamo.

10. Kada csovik nato dospie, da vech od nijednog stvorenja svoje utishenje netraxi: ondamu istom Bog pocsimlje izverstno sladiti, i ondache zadovoljan biti sa svima dogadjajima, kojise pripetu.

Ondase neche ni za veliku stvar veseliti, ni za mallenu xalostiti, negochese cilovito, i pouzdano u ruke Boxje spustiti, koinomuje sve dobro u svemu: komu zaisto nishta negine, nishta neumire, negomu sva xivu, i na namignutje oka neotezajuchi sluxe.

11. Spomenise uvik sverhe, i dase iz-

---

a) Razumi ovdi veliku xelju samo bogoljubni h dushah, kojebi na priliku csistih Duhovah, nebeskih, volile Bogu sluxiti, nego naravi svojoj potribita dati, kolikobi moguche bilo!

gubljeno vrime vishe nepovratja. Brez brige, i pomnje nigda nechesh kriposti zadobiti.

Ako pocsimljcsh mlahk biti, pocsetichesh i zlo patiti.

Akoli postanesh goruch na bogoljubnost, najtichesh veliki mir, i ochutichesh radi milosti boxje, i radi ljubavi kriposti laglji trud. Csovik goruch, i pomnjiv, na svakaje pripravan.

Vechije posao hervatise sa zlochama, i poxudama, negose znoiti u tilesnih poslovih.

Tko nebixi od malenih pomanjkanjah, spuzujese polagano u vecha.

Vazdacheshse u vecser veseliti, akosi plodonosno dan proveo. Bdi sverhu sebe istoga, probudise, i opomeni sam sebe; i shtomudrago s'drugima bilo, ti sam sebe nezapushtjaj. Tolikochesh napridovati, kolikogod sam sebe usilujesh. Amen.

———

THOME OD KEMPAH
KANONIKA REDOVNOG
REDA S. AUGUSTINA
OD NASLIDOVANJA ISUKERSTOVA

KNJIGA DRUGA.

OPOMENE NA NUTARNJA a) POTEZAJUCHE.

POGLAVJE I.

Od nutarnjeg opchenja, illiti drugovanja.

1. *Kraljestvo je Boxje medju vami*, veli Gospodin. Obratise iz svega serdca tvoga k'Gospodinu, i ostavi ovaj nevoljni svit, pakche najti pokoj dusha tvoja.

Naucsise izvanske stvari u nemar met-

---

a) Nutarnja razumiuse ovdi dushevna sva ona, kojanosu bogoljubnom xivotu prikladna.

tnuti, i stavise na nutarnja, i viditichesh dache kraljestvo Boxje u tebe snichi.

Kraljestvoboje boxje mir, i veselje u Duhu svetomu, kojenose nedaje opakima.

K'tebiche dojti Isukerst, ukazujuchiti utishenje svoje: akomu u serdcu dostojno pripravish pribivalishte.

Svaje njegova slava, i dika na nutra (u dushi,) i ondimuse dopada.

Csesto on dushevnog csovika pohadja, kadanose sladko s'njime razgovara, miloga tishi, mlogimu mir dili, i vele csudnovato s'njime priateljuje.

2. Radujse indi dusho virna! pripravi ovomu zarucsniku serdce tvoje: dabise dostojao k'tebi dojti, i u tebi pribivati.

Ovakobo veli: *Ako tko ljubi mene, obsluxitiche govorenje moje, i mojchega Otac obljubiti, i k'njemuchemo dochi, i ostanitchemose kod njega.*

Isukerstu dakle misto podaj, a ostalima svima zabrani unichi.

Kada Isukersta uzimadesh, bogatsi, i dostatije. Onche biti upravitelj tvoj, virnochese stobom, u svemu brinuti, dase nechesh tribovati, u ljude uffati.

Ljudibose berzo prominjuju, i hitro pomanjkaju, Isukerst pako xivi nauvike, i kripko do sverhe pomaxe.

3. Nevaljase u slaboga, i umerloga csovika verlo pouzdati, premakotije koristan, i mio, nitise jako oxalostjivaj, zbog toga, shtotise kadgod suprotivi, i opirre.

Kojisu danas stobom, mogu sutra protivnici postati, i protivnim nacsinom, cseshtjese kakono vitar privratjaju.

Postavi sve ufanje tvoje u Boga; i nekati on bude strah tvoj, i ljnbav tvoja. Onche za tebe odgovarati, i dobroche ucsiniti, kakono bude bolje.

Stalna grada ovdi neimash; i gdigod uzbudesh, inostranacchesh, i putnik biti: nitichesh ikada pokoj imati, izvan akose sasvim s'Isukerstom ujedinish.

4. Shtose ovdi obziresh, kada ovo misto, nije misto tvoga pokoja. U nebesih mora biti pribivanje tvoje, i sva zemaljska, kano mimoglede imajuse promatrati.

Sva prolaze, pak i ti jednako shnjima. Pazi da za njih neprionesh; dase nezapletesh, i nepoginesh.

Pri Najvisokiemu budi misao tvoja, i brez pristanka upravljaj molitvu tvoju k'Isukerstu.

Ako neznash promishljavati stvari visoke, i nebeske; a ti u muki Isukerstovoj pocsivaj: i' u svetima rannama njegovima dragovoljno pribivaj.

Akobose k'rannama, i neprocinjenim obilexjim rannah Isusovih poboxno utecsesh, velikochesh u tugi pokripljenje osititi: nitichesh mlogo mariti za ljudske pogerde, i lasnochesh riesi ogovorljive zloricsnikah podnesti.

5. Isukerstje bio na svitu od ljudih pogerdjen, i u najvechoj potribi od po-

znanih, i priateljah svojih medju pogerdama zaostavljen.

Isukerstje hotio terpiti, i pogerdjen biti: a tise smiesh za shtogod tuxiti?

Isukerstje imao suprotivnike, i ozloglasnike, a ti hochesh da imash sve priatelje, i dobrocsinitelje?

Odkudachese kruniti uzterpljenje tvoje, ako nikakve suprotivshtine neuzterpish?

Kad nishta suprotivnoga nechesh da terpish, kakochesh biti priatelj Isukerstov?

Terpi s'Isukerstom, i za Isukersta, ako xelish s'Isukerstom kraljevati.

6. Dasi samo jedanput podpuno ulizao u nutarnja Isusova, i dasise malo goruche njegove ljubavi okusio; istinito nebi za vlastiti tvoj pokoj, illi nepokoj nishta mario, negobise vechma rad primljenog poruganja obveselio: jere ljubav Isusova csini, da csovik sam sebe pogerdi. Ljubitelj Isusov, i istine, i

istinito dushevan csovik, koije prost od neurednih nagnutjah, morese slobodno k' Bogu obratiti, i uzdignutise u duhu sverhu sebe istoga, i u miru Boga uxivati.

7. Komu slade sva onako, kakva i jesu u sebi, a ne onako kako drugi od njih govore, illi misle; onije istinito mudar, i naucsen vishe od Boga, nego od ljudih.

Tkose sa dushevnima umie zabaviti, a izvanske stvari za malo procinjiva, onaj neixtraxuje mista, niti ocsika vrimena, dase bogoljubno zabaviti moxe.

Csovik nutarnji, berzose sabere: jerese nigda vas po izvanskima nerazliva.

Neudimu posao izvanski, niti posao potribiti na vrime: nego kakogodse stvari dogadjaju, takose on njima prilaxe.

Tkoje na nutra dobro sredjen, i uredan, onaj nemari shtosu ljudska dilovanja prominljiva, i opaka.

Tolikoje csovik smeten, i razterkan,

kolikoga izvanske stvari nase povlacse.

8. Dabi oko tebe dobro bilo, i dasi dobro ocsishtjen, svabitise u dobro, i u napridak obratjivala.

I Zatoti mloga nisu ugodna, i csestote smutjuju: jerbo josh sebi, istomu nisi sasvim obumro, nitisi od svih zemaljskih stvarih razlucsit.

Nishta tako neoskvernjuje, niti zaplitje serdce csovicsansko, kao necsista ljubav prama stvarma stvorenima.

Ako neuztraxish izvansko utishenje, mochichesh razmishljati nebeska, i csestose u dushi obradovati.

POGLAVJE II.

Od poniznog podloxenja.

1. Nemari mlogo, tkoje zate, illi protiva tebi: nego ovo nastoj, i brinise, da Bog bude stobom, u svakoj stvari, koju csinish.

Imaj dobru svist, i Bogchete virno braniti.

Jerbo koga uzhtie Bog pomochi, onomu nijedna zlochudnost neche mochi nauditi.

Ako znash mucsati, i terpiti, ositit chesh brez sumnje pomoch Gospodinovu.

On sam zna vrime, i nacsin, kakochete osloboditi, i zatose imash njemu pridati.

Boxjeje dillo pomochi, i od svake smutnje izbaviti.

Csestoje verlo hasnovito, da vechu poniznost suzderximo, shto pomanjkanja nasha drugi znadu, i nas karaju.

2. Kadase csovik radi svojih pomanjkanjah ponizi, tada lahko druge utishi, i lasno one umiri, kojise na njega serde.

Poniznog Bog zashtituje, i oslobadja: poniznog milluje, i tishi: poniznomuse csoviku prigiba, poniznomu veliku milost dili, i za njegovim pritisnutjem uzdixega na slavu.

Poniznom svoja potajna odkriva, i k' sebiga sladko pritexe, i poziva.

Ponizan primivshi pogerdu, i zasramljénje, dostaje dobro miran, jere stanuje u Bogu, a ne u svitu.

Nescini dasi kakvigod napridak ucsinio, akose od sviu nixji neuzositjash.

POGLAVJE III.

Od dobra, i mirna csovika.

1. Najpervőse ti oderxi u miru, pak chesh tada mochi i druge smiriti.

Vechma prudi csovik miran, nego naucsan.

Csovik zlochudan i dobro na zlo obratja, i lasno zlo viruje.

Dobar, i miran csovik, sva na dobro obratja.

Koije dobro miran, od nikoga zlo nesumnji. A koije nezadovoljan, i nemiran: razlicsitega sumnje mucse, niti sam miruje, niti druge pusti mirovati.

Csesto rekne, shto nebi morao govoriti: a ostavlja shtobimu pristojnie bilo csiniti.

Promishlja, shto drugi moraju csiniti, a zanemarljuje, shtobi on sam duxan bio dillovati.

Imaj dakle pervu brigu sverhu sebe istoga, i tadacheshse pravedno mochi brinuti s' Iskernjim tvojim.

2. Ti tvoja dobro znash izgovarati dilla, i mastiti, a drugiuh izgovaranja nechesh da primish.

Pravicsniebi bilo, dabi sam sebe tuxio, a brata tvoga izgovarao.

Akochesh da tebe drugi podnosi, podnosi i ti drugoga.

Pogledaj, kakosi josh daleko od prave ljubavi, i poniznosti; kojase na nikoga nezna serditi, ni razjiditi, nego samo na sebe.

Nije velika stvar, s' dobrima, i s' krotkima drugovati: toboje po naravi svakomu ugodno: i svaki rada mir imade,

i one, koji s'njime jednako chute, vechma ljubi.

Alli s' odurnima, i s' opakima, illi neurednima, i nami suprotivnima mirno moch xiviti, velikaje millost, i velle pofaljeno, i junacsko dillo.

3. Imajih, kojise znadu sami u miru zaderxati, i s'drugima takojer mirno xivu.

A imajih, koji niti sami mir imaju, niti puste druge u miru xiviti: ovisu drugima texki, allisu sebi josh texji.

A i imajih, koji i sebe u miru zaderxaju, i u mir druge privesti nastoje.

I sasvimtim, vas mir nash u ovome nevoljnome xivotu stoji vishe u tomu, da mi suprotivshtine poboxno, i uzterpljivo podnosimo, nego dajih neochutjujemo.

Koi bolje znade terpiti, vechiche mir uxivati. Onje pridobitelj sebe istoga, gospodar svita, priatelj Isukerstov, i bashtenik kraljestva nebeskoga.

POGLAVJE IV.

Od csiste pameti, i prave odluke.

1. Dvasu krila, skojimase csovik uzdixe od zemaljskih: priprostitost to jest, i csistocha.

Priprostitost ima biti u odluki, a csistocha u pohotenju.

Priprostitost k' Bogu texi, csistochaga dokucsuje, i uxiva.

Nijedno dobro dillovanje nechete smesti, ako na nutra prost budesh, od svakoga prikorednog pohotenja.

Ako nishta drugo nexelish, i netraxish, nego da Bogu ugodish, i iskernjemu korist donesesh, uxivatichesh nutarnju slobodu.

Da imash pravicsno serdce, svakobiti stvorenje tada ogledalo xivota, i knjiga svetoga nauka bilo.

Nije ni jedno stvorenje tako malleno, i nevridno, koje nebi dobrotu boxju prikazivalo.

2. Dasi ti na nutra dobar, i csist, tadabi svaka brez zaprike vidio, i dobro dokucsio.

Csisto serdce probija nebo, i pakao.

Kakvigodje, tko iz nutra, tako on sudi i izvana.

Ako ima na svitu veselja, a onoga zaisto uxiva csovik, koije csista serdca.

Akoje gdigod tuga, i nevolja, za ovo bolje znade zla svist.

Kakogod gvozdje postavljeno u oganj, gubi hergju, i svese zasja: takose i csovik, koise sasvim k' Bogu obrati, izbavlja od mlahkosti, i priobratjase u novoga csovika.

3. Kada csovik pocsme mlahcsiti, tadase malog truda boji, i rada izvansko utishenje prima.

A kada pocsme izverstno sam sebe pridobivati, i junacski putem boxjim hoditi, onda za manja derxi ona, koja-nosumuse prie texka vidila.

POGLAVJE V.

Kako csovik sam sebe ima promatrati.

1. Sami sebi nemoxemo odvech virovati, jerbo csesto ni milosti, ni chutjenja pravoga u sebi neimamo.

Malloje u nami svitlosti, i to berzo po nepomnji izgubimo.

Csestokrat takojer i neopažimo, dasmo na nutra tako slipi.

Csesto zlo csinimo, alli josh gorje (izgovarajuchi zlo) dillujemo.

Kadshto nas zlo pohotenje poticse, pak mnimo daje svetoxeljnost.

Malana u drugima karamo, a nasha kojasu vecha propushtjamo.

Dosta berzo ochutimo, i razmirimo shto od drugih podnosimo, alli, shto drugi od nas podnose, nepromatramo.

Kojibi dobro, i pravo svoja razmirljivao, oni nebi nishta nashao, stobi od drugoga oporo razsudjivao.

2. Dushevni csovik, vlastitu svoju brigu, svima ostalima brigama pridpostávlja, i tko sam sebe pomnjivo promatra, lasno od drugih shuti.

Nikad nechesh biti dushevan, nit bogoljuban, ako nebudesh od tugjih stvarih mucsao, i samse nase osobito obzirao:

Ako ti (samo) na se, i na Boga cilo pogledash; malochete ganuti shto izvana ochutish.

Gdisi tada, kada pri sebi nisi? i kada sva obtercsesh, shtosi (sam sebe zapustivshi) napridovao?

Ako xelish mir, i pravo s' jedinjenje imati: potribitoje da sav svit odvargnesh, i samo sebe na ocsima derxish.

3. Mlogochesh doisto napridovati, akose od svake vrimenite brige oprostish.

Jakochesh smalaksati, ako shtogod vrimenitoga visoko uzascinish.

Nishtati nebudi veliko, nishta visoko, nishta millo, nishta ugodno, nego sam Bog, illi shtoje od Boga.

Svakoti utishenje, od stvorene stvari izprazno budi.

Boga ljubecha dusha, pod Bogom, za svakolika stvorena nishta nehaje.

Samje vikovicsnji, i neizmirni Bog, koi svaka napunjuje, dushevno razkoshje, i prava serdcsana radost.

POGLAVJE VI.

Od veselja dobre svisti.

1. Slava dobra csovika, svidocsanstvoje dobre svisti.

Imaj dobru svist, pakchesh uvik veseo biti.

Dobra svist velo mloga more podniti, i u suprotivshtinamaje vesela.

Zlocsestaje svist uvik pod strahom, i u nemiru.

Sladkochesh opocsivati, akote tvoje serdce neuzkara.

Neveselise, izvan akosi shto dobra ucsinio.

Opaki nikada neimaju istinitog veselja,

niti nutarnji uxivaju mir, *jer neimaju mira brezboxni*, veli Gospodin.

I ako reknu: u mirusmo, sverhu nas neche zla dochi, i tkochenam smit nauditi? Nemojjim virovati: jerbochese iznenada podignuti serdcxba boxja, i u nishtoche obratiti csinjenja njihova, i misliche njihove poginuti.

2. Nijese texko slaviti u tugama onomu koji ljubi, jerbose tako slaviti, rechiche: slavitise u krixu Gospodinovu.

Kratkaje slava, koju ljudi daju, i kojase od ljudih prima.

Svitovnu slavu, vazda xalost prati.

Slavaje dobriuh u svisti njihovoj, a ne u ustih ljudskih.

Pravednise raduju radi Boga, i u Bogu, i radi istine radujuse.

Tko istinitu, i vicsnju slavu xudi, za vrimenitu nemari.

A koi vrimenitu slavu traxi, illiju sa svim serdcem nepotlacsi, onaj ocsituje, da mallo ljubi nebesku.

Veliku imade u serdcu tihochu, koi nit' za fale, nit' za pokude mari.

3, Lasnoche biti miran, i pokojan, koji csistu svist ima.

Nisi svetji, ako budesh pofaljen, nitisi gorji, akote pokude.

Shtosi, tosi, nitise moresh rechi vechi, negosi u ocsima boxjima.

Ako pogledash, shtosi u tebi s'nutra, nechesh mariti, shto od tebe ljudi govore na dvoru.

Csovik vidi lice, alli Bog serdce. Csovik smatra csinjenja, a Bog mirri hotenje.

Dobro uvik dillovati, a za mallose derxati, zlamenjeje ponizne dushe.

Tko netraxi utishenje od stvorene koje stvari, taj daje znamenje, od velike csistoche, dushevnoga puzdanja.

4. Tko nikakvo izvansko svidocsanstvo za sebe netraxi, taj ukazuje, daseje sasvim pridao *Bogu. Jer nije onaj pofaljen, koise sam priporucsuje, nego onaj,*

koga Bog pripurucsuje, *veli* S. Pavao Aposhtol.

S'Bogom na nutra vechati, i nebiti uzderxan od kakvagod pohotenja zdvora, csovikaje dushevnoga stanje.

POGLAVJE VII.

Od ljubavi Isusave sverhu sviuh stvarih.

1. Blaxeni csovik, koi razumie, shtoje Isusa ljubiti, i sama sebe, radi Isusa pogerditi.

Valja jednog ljubljenoga poradi drugoga ostaviti, Isusbo hoche, daga sverhu sviu drugih stvarih ljubimo.

Ljubavje stvorenja himbena, i nestalna, ljubav Isusova virna, i napridna.

Tkose osloni na stvorenje, pastiche sa spadljivim: tko zagerli Isusa, bitiche ustanovljen uvike.

Njega ljubi, i njega za tvoga pria-

telja uzderxi, koi neche ostaviti, akote svi drugi odmetnu, nitiche pustiti, da na sverhi poginesh.

Jedan puta morashse od sviu raz staviti, illi k'htio, illi nehotio.

2. Xivuchi, i umirajuchi Isusase derxi, i njegovojse virnosti pridaj, koiteje sam moguch pomochi; kada svi ostali pomanjkaju.

Tvoj obljubljeni takveje naravi, da tugjine u druxbi neche, nego hoche sam da tvoje serdce ima, i kakono kralj, da na vlastitom pristolju sidi.

Dase umiesh od svakoga stvorenja odlucsiti, Isusbi dragovoljno stobom pribivao.

Najtichesh, daje skoro sve izgubljeno, gdigod tvoje uzdanje izvan Isusa u shtomudrago stavish.

Neuzdajse, nitise naslanjaj na vitku tersku, *jerboje svaka putt kao sino, i njezinache slava kakono cvit travni opasti.*

3. Berzocheshse privariti, ako uzbudesh samo na izvansko ljudsko oblicsje pogledao.

Jer ako tvoje utishenje, i dobitak u drugima uztraxish, ochutichesh csesto shtettu.

Ako u svima Isusa traxish, najtichesh i doisto Isusa.

Akoli sam sebe uztraxish, najtichesh i sam sebe, alli na tvoje izgubljenje.

Jerbo csovik netraxech Isusa, samu sebi vishe naudi, negomu vas svit, i svi protivnici nauditi mogu.

POGLAVJE VIII.

Od osobitog priateljstva s'Isusom.

1. Kadaje s'tobom Isus, sveje dobro, i nishtase necsini mucsno: a kada neima Isusa, sveje texko.

Kada Isus iz nutra negovori, sveje utishenje izprazno: akoli pako Isus samo jednu rics izrekne, velikose utishenje chuti.

Nijeli Maria Mandalina odmah s'mista ustala, na komuje plakala, kadajoj je Martha rekla: *Meshtarje ovdi, pak te zove.*

Srichan csas, kadate Isuss od suzah zove na dushevno veselje!

Kakotije suho, i tverdo serdce brez Isusa! Kolikosi neumitan, i tasht, ako xudish shtogod izvan Isusa! Nijeli ovo vecha shtetta, nego da izgubish vas svit?

2. Kojuti korist moxe svit brez Isusa doniti?

Brez Isusa biti, texkije pakao, a biti s' Isusom, sladki Raj zemaljski.

Ako stobom uzbude Isus, necheti nijedan nepriatelj mochi nauditi.

Tko najde Isusa, nahodi blago dobro, da pacse, dobro sverhu svakog dobra.

A tko izgubi Isusa, verlo mlogo gubi, i vishe gubi, nego sav svit.

Priubogje, koi brez Isusa xivi, a najbogatiije, koije s'Isusom dobar.

3. Velikoje znanje s' Isusom opchiti; a Isusa znati kod sebe uzderxati, velikaje mudrost.

Budi ponizan, i miroljuban, pakche stobom Isus biti.

Budi poboxan, i miran, i stobomche Isus ostati.

Berzo moresh izagnati Isusa, i njegovu milost izgubiti, samo akose uzhtiesh na izvanska prigibati.

Pak akoga izagnao, i izgubio budesh, komucheshse utechi, kogalichesh onda priatelja traxiti?

Brez priatelja nemoresh dobro xiviti: a akoti nebude Isus sverhu sviu priatelj, bitichesh veoma xalostan, i tuxan.

Ludo dakle csinish, akose u kog drugog uzdash, illise u komu drugomu veselish.

Boljetije obrati, dati sav svit suprotivan bude, nego da Isusa uvridish.

Iz medju sviu dakle tvojih priateljah, nekati bude osobito Isus najdraxji.

4. Neka svi radi Isusa ljubljeni budu, a Isus radi sebe istoga.

Samo Isukersta osobito imamo ljubiti, koije sam dobar, i najvirnii priatelj.

Radi njega, i u njemu, nekasuti tako priatelji, kako i napriatelji dragi: i za sve ove imamoga moliti: daga svi poznadu, i ljube.

Nikad nexeli posebno biti faljen, illi ljubljen, jerse ovo samomu Bogu pristoji, koji priliesna sebi neima.

Nit xeli, dase tkogod u serdcu svomu s'tobom zabavlja, nitise ti csijomgod ljubavju zabavljaj, nego, nekaje Isus u tebi, i u svakomu dobromu csoviku.

5. Budi csist, i prost na nutra, i i nepripusti date kojegod stvorenje zaplete.

Od potribeje dâsi goo, i da csisto serdce k'Isusu nosish, akochesh promishljati, i okusiti, kakonoje sladak Gospodin.

I doisto nechesh na ovo dospiti, ako-

te milost njegova nepriteese, i nepritegne: daseod sviu stvarih oprostish, svegase odrecknesh, i s'njimse jedinim jedin neujedinish.

Kadabo pride milost Boxja u csovika, tadamuse sva mogucha ucsine: a kada milost odstupi, tada postane ubog, i nemochan, i kakono samo za bicsevanje ostavljen.

Negubise, i nezdvoji u ovakovima prigodama, negose dragovoljno spusti u volju boxju, i sva koja sverhu tebe pridu, priterpi za slavu Isukerstovu: jere za zimom slidi litto; za nochom vratjase dan, a posli oluje biva velika vedrina.

POGLAVJE IX.

Od manjkanja svakog utishenja.

1. Nije mucsno brez ljudskoga utishenja bili, kada imamo boxje.

Velikaje, da pacse i privelika stvar, toliko brez ljudkog, koliko brez boxjeg

obradovanja mochi biti, i na slavu boxju dragovoljno ovakovo progonstvo serdca podnositi, i u nicsemu sebe istoga netraxiti, nitise na svoje vlastito zasluxenje obazirati.

Shtoje tud velikog, akosi u vrime pomilovanja veseo, i poboxan? ovakvije csas svakom ugodan.

Dosta sladko oni jashi, koga milost boxja nosi.

I zarje csudo, da brime neositja, koga svemoguchi nosi, i kojega priveliki Vodja vodi.

2. Dragonamje, kad nas shto veseli, a mucsnoje csoviku svuchi sebe istoga.

Pridobioje sveti Lovro Mucsenik svit, sa svojim Misnikom: jerboje on sve, csimse na svitu nasladjujemo, odbacio: za ljubav Isukerstovu dragovoljnoje podnio, kadasu poglavicu cerkvenoga Papu Siksta, kogaje on serdcsano ljubio, od njega odilili.

On pridobi dakle ljubavju Stvoritc-

lja, ljubav csovicsansku, i vishjeje obljubio volju boxju, nego csovicsansko obradovanje. Takose i ti ucsi, kokagod potribitog, i ljubljenog priatelja za ljubav boxju ostaviti.

Nitise jako xalosti, akote priatelj zaostavi, znajuchi, dase najposli jedan od drugoga razstati imamo.

3. Mlogo, i dugo valja dase csovik sam sobom borri, dokse naucsi sebe istoga podpuno pridobiti, i sve svoje pohotenje k'Bogu poteguuti.

Kada csovik stoji sam sa sobom, lasno popuzne na utishenja ljudska.

Alli pravi ljubitelj Isukerstov, i istiniti sliditelj od kripostih, nepada na ona utishenja; niti traxi takve ochutljive nasladnosti; nego vechma xeli jako izkushanje, i radi Isukersta texke poslove podnositi.

4. Kadati dakle Bog dushevno utishenje dade, primiga zafalnostju, alli scini, daje ono, dar boxji, a nije tvo-

je zasluxenje. Nemojse povisiti, nemojse odvech radovati, niti izprazno od sebe mlogo misliti, nego budi poniznii radi dara, pazljivii, i bojaznii u svima tvojima dilli: jerboche projti csas onaj, i nastupitiche napastovanje.

A kadanotise odnese utishenje, nemoj takia zdvoiti, nego u poniznosti, i u uzterpljenju csekaj nebesko pohodjenje: jerboje Bog moguch tebi obilno utishenje opet darovati. To nije stvar nova, i neobicsna onima, kojisu putovali putem boxjim, jerbosuse isti veliki Svetci, i stari Proroci csesto na takvi nacsin prominjivali.

5. Odkuda tako niki imajuchi veche milost recse: *Jasam reko u obilnosti mojoj, nechuse prominiti uvike.*

Kada pako neimade milosti, shtoje u sebi ochutio, nadodajuchi recse: *Odvratiosi lice tvojè od mene, i ucsiniosamse smutjen.*

Alli kod svega toga negubi uffanje,

nego nastojnie Gospodina moli, govorechi: *k'tebichu Gospodine vapiti, i Boguchuse momu pomoliti.*

Najposlimu njegova molitva plod prinese, i daje uslishan bio, svidocsi, govorechi: *Zacsuoje Gospodin, i smilovaoseje meni: Gospodinje postao pomochnik moj.*

Alli u csemu? *Obratiosi*, recse, *placs moj, na veselje meni, i ogerniosime radostju.*

Akoje tako ucsinjeno, s'velikima Svetcima, mi nemochni, ubogi nemoramo zdvoiti, akosmo kadshto u goruchnosti, a kadshto u studenosti: jerbo duh utishitelj dohodi, i odhodi, kakomuje drago, zato blaxeni Job recse: *pohadjashga ranno, i odmahga kushash.*

6. U kogase dakle mogu uffati, illi u kogase uzdati imam, nego u jedino veliko milosrdje boxje, i u samu pomoch nebeske milosti.

Jer, illi billi snami dobri ljudi, illi

bogoljubna bratja, illi virni priatelji, illi knjige svete, illi lipi razgovori, illi sladko pivanje i pisme, sva ova mallo pomaxu, mallo nasladjuju, kada ostanem brez milosti, i zapustjen u vlastitom uboxtvu.

Tada nije boljega lika, nego uzterpljenje, i zatajenje sebe istoga, s'pridanjem u volju boxju.

U istinu nikada nisam kogagod bogoljubna nashao, kojemu nebi bila ukratita milost, illi koji nebi ochutio pomanjshanje vruchoxeljnosti.

Ni jedan Svetac nije bio, tako visoko uzvishen, i prosvitljen, da prie, illi poslie nije bio napastovan.

Nijebo dostojan visokog pogleda boxjega, koji nije radi Boga protreshen bio, s'kakvim tugovanjem kushan.

Prihodechebo napastovanje obicsaje biti zlamenje slidechega utishenja.

Onimabose, kojeje napastovanje izkushalo, nebesko obechaje utishenje. *Koi*

pridobie, veli, datichumu blagovati od derveta xivota.

8. Dajese pako utishenje boxje, da csovik kripkii postane, da moxe suprotivna podniti.

Slidi takojer napast, dase nepoholi zarad kogagod dobra.

Vrag nespava, nitije josh putt umerla: zato nepristani pripravljatise na borenje: jerbosu s'desnu, i s'livu nepriatelju, koji nigda nepocsivaju.

POGLAVJE X.

Od zafalnosti na millosti boxjoj.

1. Zashto traxish pokoja, kadsi na posao rodjen.

Stavise vechma na uzterpljivost, nego na utishenje; i vechma na noshenje krixa, nego na veselje.

Koibo svitovni nebi dragovoljno, utishenje, i radost dushevnu primio, kadbije vazda zadobiti mogao?

Vechabosu dushevna utishenja, negoli sva razkoshja svitovna, i tilesna nasladjenja.

Jerbosu sva razkoshja svitovna: illi tashta, illi ruxna; dushevnasu pako razkoshja samo radostna, i poshtena, iz kripostih porodjena, i od Boga u csista serdca ulivena.

Alli ova utishenja boxanstvena nitko jednako po svojoj volji nemore uxivati; jere vrime od napasti dugo nepristaje.

2. Laxljiva pako sloboda serdca, i veliko pouzdanje u sebe istoga, verlosu boxjem pohodjenju suprotivna.

Bog dobro csini, dajuchi milost od utishenja: alli csovik zlo csini, nevratjajuchi svaka Bogu, s'uzdavanjem fale.

3. Zato nemogu u nas silaziti darovi od milosti, jersmo darovniku nezafalni; i nepovratjamo sve u vrillo, odkudje izteklo.

Vazdabose onomu pristoji milost, koi

dostojno zafaljuje, a oholomuchese oduzet, shtose obicsaje dati poniznomu.

3. Nechu utishenja, kojemi skrushenje odnasha: niti xudim promishljavanja, kojeme vodi na poholenje,

Nijebo sve, shtoje visoko, sveto, niti sve, shtoje sladko, dobro; nitije sve Bogu drago, shtoje nami millo.

Dragovoljno primam onu milost, kojame uvik poniznìega, i bojazljiviega csini, i po kojoj pripravnii bivam mene ostaviti.

Koije naucsen darom milosti, i udarcem suztezanja utishenja uvixban, neche smiti nijedno dobro dillo samsebi pripisatti, negoche vechma svoje ubexstvo, i golochu izpoviditi.

Daj Bogu shtoje boxje, a sebi pripishi shtoje tvoje: to jest: Bogu na milosti zafali, a sebi pako samomu podaj krivicu, i pripoznaj, dasi dostojnu kashtigu radi krivice zasluxio.

4. Postavise uvik na najnixje, i da-

chetise shtoje najvishje: jer nestoji najvishje, brez najnixjega.

Najvechi boxji Svetci, za najmanjesuse pri sebi derxali, i kolikosu slavnii, tolikosu u sebi poniznii bili.

Puni istine, i slave nebeske, nisu tashte slave xeljni.

U Bogu utemeljeni, i utverdjeni, nijednim nacsinom nemogu biti ponositi.

I koji Bogu sve pripisuju, shtogodsu dobra primili, oni slave medju sobom neiztraxuju; nego slavu, kojaje od samoga Boga, i xele, dase Bog u njima, i u svima svetima sverhu sviuh stvarih slavi, i jednako samo k'njemu texe.

5. Budi dakle zafalan na najmanjemu, i bitichesh dostojan veche milosti primiti.

Najmanje nekati bude kano najveche: i ono shtonamse nevridno vidi, za osobito dobro.

Akose dostojanstvo darovnika motri,

nechetise nijedan dar mallen, illi nevridan viditi. Nijebo malleno, shtono privisoki Bog poklanja.

Bash ako kashtige, i udarce dade, dragoti mora biti, jerbo sve za spasenje nashe csini, shtogod pripusti, danamse dogodi.

Tko xeli milost boxju uzderxati, neka bude zafalan, na milosti od Boga primljenoj, uzterpljiv na milosti oduzetoj: neka moli, dase povrati; neka bude oprezan, i ponizan, daju neizgubi.

POGLAVJE XI.

Od mallog broja ljubiteljah Krixa Isukerstova.

1. Sada ima Isus mloge ljubitelje svoga nebeskoga Kraljestva; alli mallo nosilacah Krixa svoga.

Ima mloge, koji xele utishenje, alli mallo, kojibi tugovanje xelili.

Vishcjih nahodi drugovah terpeze, alli malo, kojibi shnjim postili.

Svibise rada s'Isusom veseliti, allijihje mallo, kojibi radi njega shtogod terpili.

Mlogi slide Isusa, do razlomljenja kruha: alli mallojihje, kojibi shnjim csashu muke pili.

Mlogi njegova csudesa poshtuju, mallojih pogerdu krixa slidi. Mlogi Isusa ljube, doklejimse shtogod suprotivna nedogodi. Mlogiga fale, i blagosivaju, doklem od njega kojegod utishenje primaju.

Akolise pako Isus sakrie, i malloji ostavi: illi u tuxbu, illi u veliku dushesumarnost padaju.

2. Koji pako Isusa, radi Isusa, a ne radi kakvagod vlastitoga utishenja ljube; njega u svakoj tugi, i tiskobi serdca, kakono u najvechem utishenju blagosivaju.

I dabijim nikada utishenje nedao, sa

svimtimbiga opet uvik falili, i uvikbimu fale uzdavati nastojali.

3. O kolikoje csista ljubav Isusova mogucha, kada nije vlastitom koristjom, illi ljubavjom pomishana!

'Niel' istina, dabise svi najmenici imenovati morali, koji uvik utishenja traxe?

Neukazujuli oni, da vechma sebe, nego Isusa ljube, koji vazda o svojoj koristi, i dobitku misle? Gdise nahodi takvi, kojibi badava Bogu sluxio?

4. Ridkose nalazi kojigod, kojibi na toliko duhovan bio, dabise od svega drugoga ogolio.

Jer tkoche istinito uboga duhom, i prosta od svakog stvorenja najti? Daleko, i od najposlidnjih stranah cina njegova.

Da csovik sve svoje imanje dade, josh nishta nije.

I ako uzcsini veliku pokoru, joshje mallo.

I da zadobije sva znanja, joshje daleko.

I da veliku kripost, i poboxnost veoma goruchu uzimade, joshtmu mlogo ostaje: to jest: jedno, shtomuje najpotribitije. Shto pako to, da ostavivshi sva, sebe istoga ostavi, i sa svim izvan sebe izigje, i da nishta, od vlastite ljubavi nezaderxi.

I' kada sva ucsini, kojabi znajuch ucsiniti morao, neka pripozna, da nije nishta ucsinio.

5. Neka neprocini ono za veliko, shtobise moglo za veliko ciniti, nego, nekáse u istinu slugom nekoristnim izpovidi, kako Istina vikovicsnja recse: *Kada sva ucsinite, kojasuvam zapovidjena, recite, slugesmo nekoristne.*

Tadache pravo ubog, i gol duhom mochi biti, i s'Prorokom zavapiti: *Jer bosam jedinac, i ubog ja.*

Sasvimtim od onoga nitko nije bogatii, nitko moguchnii, nitko slobodnii, koi sebe, i sva ostaviti, i na najnixjase postaviti umie.

POGLAVJE XII.

Od kraljevskog puta svetoga krixa.

1. Oduranse mlogima csini ovaj govor: *Odrecise sebe istoga, uzmi krix svoj, i slidi Isusa.*

Alliche mlogo mucsnie biti csuti: onu poslidnju rics: *Odlazite od mene prokleti u oganj vicsnji.*

Kojibo sada rada slushaju, i slide rics krixa, ondase neche bojati, dache zao glas vicsnjega odsudjenja csutti.

Ovoche zlamenje krixa biti na nebu, kada Gospodin dojde suditi. Tadache svi sluxbenici krixa, kojisuse Propetomu slikovali u xivotu, pristupiti k'sudcu Isukerstu s'velikim pouzdanjem.

2. Zashtose dakle strashish uzeti krix, po komuse jde u Kraljestvo boxje? U krixuje spasenje, u krixu xivot, u krixu zashtitenje od nepriateljah, krix uliva u nas nebesko nasla-

djenje, u krixuje jakost pameti, u krixu veselje dushe, u krixuje zbor kriposti, u krixu izverstnost svetinje.

Nije dushi spasenja, niti uffanja za xivot vicsnji, nego u krixu.

Uzmi dakle krix tvoj, i slidi Isusa, i uliztichesh u xivot vicsnji.

Ishaoje on prid tobom nosechi krix svoj, i umroje za tebe na krixu; da i ti tvoj krix nosish, i umęrti poleptish na krixu.

Jere ako s'njim umresh, s'njimchesh takojer zajedno i xiviti.

Ter ako drug budesh od muke, drugchesh biti i od slave.

3. Evoje sve u krixu, i u umiranju sve stoji: i nije puta drugoga k'xivotu, i k'pravome dushevnome miru, osim puta svetoga krixa, i svagdanje pokore.

Hodaj kudagod hochesh, traxi shtogodtije volja, i nechesh najti vishjega puta gori, niti sigurniega doli, izvan puta svetoga krixa.

Naredi, i spravi sva po tvojoj volji, i misli: i nechesh nishta drugog najti, nego dase ima uvik shtogod, illi hotmice, illi nehotmice terpiti; i takochesh uvik krix nahoditi. Illicheshbo u tilu bol ochutiti, illi u dushi dushevnu tugu podnositi.

4. Kadkadchete Bog popustiti, kadshto izkernji kushati; i shtoje vishe: csestokratchesh tebi istomu texak biti. Sasvimtim nechete nikakvi lik, illi utishenje izbaviti, illi oblakshati mochi; nego dokleje boxja volja, od potribeje da podnosih.

Jerbo to Bog hoche, dase naucsish tugovanje brez utishenja terpiti, i dase sa svim, i u svemu njemu podloxish, i poniznii po tugovanju postanesh.

Nitko tako serdcsano neochutjuje muku Isukerstovu, kao oni, komuse dogodi, da prilicsna terpi.

Krixje dakle vazda gotov, i svagdite cseka.

Nemoresh utechi, kudmu drago potekao: jer kudgod dogjesh, samse sa sobom nosish, i vazdachesh sebe istoga nahoditi. Obazrise gori, obazrise doli, obazrise napolje, obazrise u nutra: i u svima ovima krixchesh najti. I potri-*bito*je da svagdi uzterpljiv budesh, ako xelish nutarnji mir imati, i vikovitu *k*runu 'zasluxiti.

5. Ako dragovoljno krix nosish, nositiche i on tebe, i privestichete k'xeljnom cilju, gd*i*noche tojest, biti sverha od terpljenja, premda to ovdi neche biti.

Akoliga pako dragovoljno nenosish, brimesi csinish, i samse vishe obtexujesh: *i sas*vimtim morashga nositi.

Ako jedan krix odvergnesh, drugi-*chesh* brez sumnje najti, kojicheti morebiti texji biti.

6. Mislishlise ti onom ukloniti, shto nije ni jednoga umerloga moglo mimoichi? Koije Svetac na svitu brez krixa, i brez tugovanja bio?

Nije zaisto ni Gospodin Nash Isukerst, doklegodje na svitu xivio, ni jedan csas, brez xalosti, i muke bio. *Potribito biashe, da Isukerst terpi, i da uskersni od mertvih. pak onda da ulize u slavu svoju.*

Pak kako ti drugi put traxish, izvan ovoga kraljevskoga puta, koije put svetoga krixa.

7. Vasje xivot Isukerstov bio krix, i mucsènstvo, a tisi traxish pokoja, i veselja?

Varashse, varash; ako shto drugo traxish, nego terpljenje tugovanjah: jerboje vas ovaj umerli xivot pun nevoljah, i obiljexen s'krixevih na okolo.

I shto tko vishe uznapriduje u duhu, stimche texje visheputah krixeve nalaziti, jerse muka njegovog prognatog xivota s'ljubavjom uzmloxaje.

8. Alli opet sasvimtim ovaki mlogoverstno izmucsen csovik, nije brez oblakshanja utishenja, jer chuti, damu

najvechi plod, iz uzterpljivoga podnashanja svoga krixa izrashtja. Jer dokmuse povoljno podlaxe, sve brime svoje tuge u uzdanje boxjega utishenja priobratja.

I shtose vechma putt tugovanjem tarre, tolikose vechma duh po nutarnjem utishenju objacsuje.

I kadkadga pohotenje tugovati, i suprotivshtine podnositi toliko pokripi, da on rad ljubavi, s'kojom xeli Isukerstu u krixu njegovom prikladan biti, nebi ni sam hotio brez xalosti, i tugovanja xiviti: jere scini, dache toliko draxji Bogu biti, koliko vecha, i texja, radi njega uzterpi.

Nijebo ono ljudska kripost, nego millost Isukerstova, koja toliko moxe, i csini u nejakoj putti, da ono, na shto csovik po naravi vazda merzi, i od csega bixi, goruchnostju dushevnom priuzme, i izvershi.

9. Nije naravska csovicsanska kri-

post krix nositi, krix ljubiti, tilo pokoriti, i sluxbenosti razuma podloxiti, poshtenja bixati, pogerde dragovoljno podnositi, sebe istoga pogerditi, i xuditi neproshtimavan biti, suprotivna svaka sa svojom shtettom terpiti, i nikakve sriche na ovome svitu xeliti.

Ako sam na sebe pogledash, nechesh od oviuh iz svoje vlastite snage nishta mochi ucsiniti.

Nego akose uzdash u Gospodina, oncheti dati jakost s'neba: i podloxitichese gospodstvu tvomu, svit, i putt.

Alli necheshse ni nepriatelja djavla bojati, ako budesh virrom oboruxan, i krixem Isusovim zlamenovan.

10. Pripravise dakle, kao virni, i dobri sluga Isukerstov vitexki nositi krix Gospodina tvoga, koijé radi tebe, iz ljubavi na krix pribien bio.

Spravise na terpljenje mlogih suprotivshtinah, i razlicsitih neugodnostih u ovome nevoljnome xivotu; jereche s'to-

bom tako biti, gdigoder budesh, i takochesh zaisto najti, gdimuse drago sakrio.

Tako mora biti, niti ima ikakva lika, dase od tugovanja radi zlih napastih, i bola ukloniti moresh, nego da terpish.

Kalex Gospodinov xeljno pij, ako njegov priatelj biti, i dio s' njim imati xelish.

Utishenje Bogu izrucsi, neka on csini, kakomuje ugodnie.

A tise pripravi na terpljenje, i podnoshenje tugah, terji derxi za velika utishenja: jer nisu dostojne muke ovoga vrimena za zasluxenje vikovite slave, bash akobijih i sam sve mogao podniti.

11. Kad vech dotle dogjesh, datije tuga sladka, i ugodna radi Isukersta: znaj daje tada dobro stobom, jeresi na zemlji raj nashao.

Dokletije texko terpiti, i doklese terpljenju ukloniti traxish, dotlecheti zlo biti, i tugachete kudgod uzbixish sliditi.

12. Akose pridadesh, kano shto i morash, to jest: na terpljenje, i morenje putti, berzocheti odlahnuti, i umiricheshse.

Bash dabi bio uzneshen na treche nebo sa svetim Pavlom, nebi zaoto i pak siguran bio, da nechesh nijednu suprotivshtinu imati podnositi. *Jachumu*, (rece Isus) *pokazati, kolikomu treba, radi Imena moga terpiti.*

Ostajeti dakle terpiti, akotije ugodno Isusa ljubiti, i vazdamu sluxiti.

13. O dabi bio dostojan radi Imena Isusova shtogod terpiti, kolikobiti velika ostala slava! koliko uzradovanje svima Svetima boxjim, i kolikibi izgled bio Iskernjemu!

Uzterpljenje do dushe svi fale, premdajihje mallo koji terpiti xele.

Dostojnobi imao shtogod mallena radi Isusa terpiti, buduch da mlogi texja radi svita terpe.

14. Znaj zaisto, da ti morash, putt umarajuch, xivot provoditi.

I koliko vishe tko sam sebi umire, toliko vishe pocsima Bogu xiviti.

Nitko nije spodoban nebeske stvari dosechi, akose nepripravi radi Isusa suprotivshtine podnositi.

Nije nishta primljenie Bogu, nishta tebi spasonosnie na ovome svitu, nego dobrovoljno radi Isukersta terpiti.

I datije na izbir, vishebi morao xeliti, radi Isukersta suprotivna podniti, negose mlògim utishenjem obveseliti: jerbi Isusu prilicsnii, i Svima svetima spodobnii bio.

Nestoibo nashe zasluxenje, i napridak nashega stanja, u mlogima sladostima, i u utishenju: nego vechma u terpljenju velikih tegobah, i nevoljah.

15. I daje shtogod bolje, i koristnie ljudskomu spasenju bilo, nego terpljenje, tobi Isukerst zaisto ricsma, i dillih ocsitovao.

Jere, i svoje ucsenike, kojiga naslidovashe, i sve, kojiga sliditi xudjahu, ocsito nagovarà, da imaju krix nositi, govorechi: *Ako tko xeli zamnom dojti, nekase odrekne sebe istoga, i uzam krix svoj, slidi mene.*

Proshtivshi dakle, i obsluxivshi sva ova, neka bude ovo svershеno zaklucsenje: *Jere potribitoje, da po mlogima tugama ulizemo u Kraljestvo boxje.*

THOME OD KEMPAH

KANONIKA REDOVNOG

REDA S. AUGUSTINA

OD NASLIDOVANJA ISUKERSTOVA

KNJIGA TRECHA.

OD NUTARNJEG UTISHENJA

OPOMENA.

Buduch daje ova Knjiga u priliki izminljivog nikog razgovora, medju Bogom, i csovikom, kakono medju Gospodinom, i slugom sastavljena: znati valja: da pridpostavljeno slovo G. Rics gospodnju k' slugi; a S. rics sluge zlamenuje k' Gospodinu govorocheg.

POGLAVJE I.

Od nutarnjeg glasa Isukerstovog k' dushi virnoj.

1. *S. Slushatichu shtono govori u meni Gospodin Bog.* Blaxena dusha ona,

koja slusha Gospodina govorechega u sebi, i iz ustah njegovih rics utishenja prima.

Blaxene ushi, koje zrakke boxjega glasa primaju; a na shaptanja svita ovoga nishta nepaze.

Blaxene doisto ushi, koje na glas izvana zvonechi nepaze, nego na nutra istinu govorechu, i ucsechu slushaju.

Blaxene ocsi, kojesu izvanskima stvarma zatvorene, a nutarnjima otvorene.

Blaxeni, koji dushevna skrozspoznaju, i da potajna nebeska dokucse, vechmase, i vechma nastoje kroz svagdanja vixbanja pripraviti.

Blaxeni, kojise u Bogu zabavljaju, a sve svitovne zaprike odlucse.

Procini sva ova, o dusho moja! i zatvori vratnice puttenosti tvoje, da moresh csutti, shto u tebi govori Gospodin Bog tvoj.

2. G. Ova govori poljubljeni tvoj: Jasam spasenje tvoje, mir tvoj, i xivot tvoj.

Zaderxise kod mene, i mirchesh najti.
Ostavi sva prolazecha, a vicsnja traxi.

Shtosu sva prolazecha, nego shkodljive zamke? Ter shtoti pomaxu sva stvorenja, akote stvoritelj zaostavi?

Odbaciv dakle sva, vratise k'stvoritelju tvomu, budimu ugodna, i virna, da istinito moresh zadobiti blaxenstvo.

POGLAVJE II.

Da Istina na nutra govori, brez bukke ricsih.

1. S. *Govori Gospodine! jerbo slisha sluga tvoj. Slugasam ja tvoj, dajmi razum, da poznadem svidocsanstva tvoja.*

Prigni serdce moje k'ricsma ustah tvojih, neka tecse kano rossa govor tvoj.

Govorahu nikocs sinovi Izraelski Mojsii: *ti nam govori, i slushatchemote, nekanam negovori Gospodin, da moxebit neumremo.*

Ne tako Gospodine! ne molim! tako,

nego vechma sa Samuelom Prorokom ponizno, i xeljno prosim: *Govori Gospodine, jere slusha sluga tvoj.*

Nekami negovori Mojsia, illi koigod od Prorokah, nego bolje, timi govori Gospodine Boxe, Nadahnitelju, i Prosvitlitelju sviu Prorokah: jereme ti sam brez njih moxesh izverstno ubavistiti, a oni brez tebe nishta neche napridovati.

Mogu dodushe ricsi glasiti, alli nepodaju duha.

Prilipo govore; alli kada ti negovorish, serdca neuxixu.

Slova pridaju, alli ti razumnjenje otvarash. Otajstva pripovidaju, alli ti ocsitujesh, kakose zlamenja razumiti imaju.

Zapovidi navishtuju, alli ti pomaxesh izvershiti.

Put kaxu, alli ti kripish dase njim prohodi.

Oni samo izvana dilluju, a ti serdca ucsish, i prosvitljujesh.

Oni izvana polivaju, alli ti plodnost darivash.

Oni ricsma vapiu; alli ti csuvenju razumljenje dajesh.

3. Nekami dakle negovori Mojsia, nego ti Gospodine Boxe moj, vicsnja Istino! da moxebiti neumrem, i neplodan nepostanem, ako samo izvana opomenjen budem, a na nutra neuxexen.

Dami nebude na odsudu rics csuvena, a neucsinjena; poznata, a neobljubljena; virovana, a neobsluxena.

Govori dakle Gospodine, jere slusha sluga tvoj; ricsibo imash xivota vicsnjega.

Govorimi, na svako utishenje dushe moje, i da sav xivot moj poboljsham; tebe pako da slavim, i poshtujem uvike.

POGLAVJE III.

Dase ricsi boxje imaju ponizno slushati, i dajih mlogi neprocinjuju.

1. G. Slushaj sinko moj, ricsi moje,

ricsi najsladje, koje nadhode svako znanje Mudroznanjahljubiocah, a) i Mudracah, ovoga svita.

Ricsisu moje duh, i xivot, nitise imaju po csovicsanskom razumljenju razsudjivati.

Neimase tashto dopadanje u njima traxiti, negose u mucsanju imaju slihati, i svakom poniznostjom, i velikom xeljom primiti.

2. S. I rekaosam: *Blaxeni csovik, koga ti ubavistish Gospodine, i kog ti naucsish zakon tvoj: daga utishish u zlima dnevih, i dase nerazrushi na zemlji.*

3. G. Jasam, veli Gospodin, ucsio Proroke od pocsetka, i dosada nepristajem svima govoriti: allisu mlogi gluhi, i tverdi na glas moj.

Mlogi radie svit slushaju, nego Boga: lashnje slide poxudu putti svoje, nego ono, shtoje Bogu ugodno.

---

a) Mudroznanjahljubiocah, illiti Philosofah.

Obechaje svit vrimenita, i mallana, pakmuse sluxi svelikom polehpnostju; ja obechajem najvecha, i vicsnja: pakse josh sustexu serdca umerlih.

Tkomi stolikom brigom u svima sluxi, tkolimi posluh daje, kao shtose svitu, i gospodi njegovoj sluxi? *Zastidise Sidone veli more.* Pak ako uzrok traxish, csuj zashto:

Za mallenu platju dugimse putem tercsi! aza xivot vicsnji, jedva mlogih nogu od zemlje podignu.

Nevridanse dobitak traxi, ljudise za jedan pinez kadkad ruxno pravdaju, nitise boje, za tashtu stvar, i malo obechanje, dan, i noch truditi.

4. Alli xalosti! za neprominljivo dobro, za neprocinjeni dar, za najvechu csast, i nedokoncsanu slavu, samose i za mallo potruditi lini.

Zastidise dakle lini slugo, i tuxbenicse, dase oni pripravnii nahode na izginutje, nego ti na xivot.

Onise vechma tashtini vesele, nego ti istini.

Pak joshjih kadkad uffanje privari, alli nishtanemanje obechanje moje nikoga nevara, niti onoga, koise u me uzda odpustja jashta.

Shtosam obechao, datichu; shtosam rekao, izpunitichu; alli i to, ako tko do sverhe u ljubavi mojoj viran ostane.

Jasam nadaritelj sviu dobrih, i jaki Izkushitelj sviu bogoljubnih.

5. Upishi ricsi moje u serdce tvoje, i pomnjivoji razloxi; biticheboti u vrime napasti veoma potribne.

Shto nerazumiesh shtiuch, poznatichesh u dan pohodjenja.

Dvostrukim nacsinom, obicsajem moje odabrane pohadjati, to jest: napastjom, i utishenjem.

I dvojajim shtivenja svaki dan shtiem: jedno karajuchi njihove zloche; drugo, probudjujuchi na uzmnoxanje kripostih.

Koi ricsi moje slusha, pakjih po-

gerdjuje, ima sudca, koichega u najposlidnji dan suditi.

Molitva za izprositi millost bogoljubnosti.

6. S. Gospodine Boxe moj, tisi sve moje dobro! A tkosam ja, da smiem s'tobom govoriti? Jasam najuboxnii sluga tvoj, i odverxeni cervak; mlogo uboxnii, i pogerdjenii, nego shto sam znam, i rechi smiem.

Spomenise sasvimtim Gospodine, jeresam nishta, nishta neimam, i nitsam shtogod vridan.

Tisi sam dobar, ti pravedan, i svet, ti sva moxesh, sva dajesh, sva napunjujesh, samo grishnika prazna ostavljash.

Spomenise pomillovanjah tvojih Gospodine, i napuni serdce moje, milostjom tvojom, jer nechesh: dasuti prazna dilla tvoja.

7. Kakose sam mogu podnositi, u

ovome nevoljnome xivotu, akome nepokripi tvoje milloserdje, i milost tvoja.

Neodkreni od mene lica tvoga, nemoj produljivati pohodjenja tvoga: neuztegnimi utishenja tvoga, dase *neucsini dusha moja*, *kano zemlja, kojaje brez vode.*

Gospodine! *naucsime po tvojoj volji xiviti*, naucsime da prid tobom dostojno, i ponizno hodim, jeresi ti mudrost moja, koime u istinu poznajesh, i poznavaosime prie, negoje svit bio, i prie, negosamse na svit porodio.

POGLAVJE IV.

Da imamo u istini, i u poniznosti prid Bogom postupati.

1. G. Sinko! hodi pridamnom u istini, i u priprostochi serdca tvoga vazdame traxi.

Tko pridamnom hodi u istini, bitiche obranjen od zlih nasertanjah, i istinad chega osloboditi od zavoditeljah, i oozloglashenja nepravednikah.

Akote oslobodi istina, zaistochesh prost biti, i nechesh mariti za izprazne ljudske ricsi.

S. Gospodine! istinaje, kako velish, tako molimte nekami bude. Istina tvoja nekame ucsi, ona nekame csuva, i do spasonosnog cilja dovede.

Ona nekame oslobodi, od svake zle poxude, i neuredne ljubavi; i stobomchu hoditi, u velikoj slobodi serdca moga.

2. G. Jachute ucsiti (veli Istina) kojasu upravna, i meni ugodna.

Promisli grihe tvoje pomerzenjem velikim, i xalostju: i nikada nescini, dasi shtogod, radi dobrih dillah.

U istinusi grishnik, i mlogima poxudama podverxen, i u njih zapleten.

Iz tebe samoga uvik na nishto texish, i berzo padash, i berzosi pridobiven, berzose smutjujesh, i berzose razpustjash.

Nishta dakle neimash, csimbise mogao slaviti, alli imash mloga, zarad-

kojihbise morao kuditi, jersi mlogo slabii, nego shto moxesh dokucsiti.

3. Zarad toga, od sviu tvojih dillah níshta mlogo nescini, kojagod dillujesh.

Nishta priveliko, nishta skupocino, i csudnovato, nishta nekatise nevidi slave dostojno, nishta visoko, nishta pofaljeno, nit poxeljivo, nego shtoje vikovito.

Nekati sverhu sviu Istina bude milla, sverhu sviu nekati omerzne tvoja privelika mallovridnost.

Nebojse od nishta tako, nishta nepogerdjuj tako, i nebixi, kako od opacsinah, i grihah tvojih, na koje vechma imash merziti, nego na shtete, kakvimu drago stvarih.

Nikoji nehode sveserdno pridamnom, nego iz nikoje znatipolepnosti, i oholosti, hoche moja otajna da znadu, i svoje spasenje zaostavljajuchi, visoka boxja znanja razumiti.

Ovi csesto upadaju u velike napasti, i grihe, radi oholosti, i znatipolepnosti, jerbosc ja njima suprotivim.

4. Bojse sudovah boxjih, strashise od serdcxbe svemoguchega: alli nemoj protresati dilla privisokoga, nego tvoje izkushuj nepravednosti: kolikosi sagrishio, i kolikosi mlogo dobarah zanemario.

Nikoji nose svoju bogoljubnost samo u knjigama, nikoji u prilikama, nikoji pako u zlamenjima izvanskima, i prilikovanjima; nikojime imaju u usti, alli mallo u serdcu; imade i drugih, kojisu razuma prosvitljenoga, i od poxudah puttenih ocsistjeni, vazda za vikovicsnjima lehpte; texkojimje od zemaljskih slushati, potribama naravnima nerada sluxe: i ovi ochutuju, shto duh istine govori u njima, koiji ucsi, zemaljska pogerdjivati, a ljubiti nebeska; svit zaostaviti, a nebo dan, i noch xeliti.

POGLAVJE V.

Od csudnovatog dillovanja ljubavi boxje.

1. S. Blagosivamtè Otcse nebeski! Otcse Gospodina moga Isukersta! dasise mene ubogoga dostojao spomenuti.

O Otcse miloserdja, i Boxe svegkolikog utishenja! zafaljujemti shtome svakog utishenja nedostojnog, kadkad s'tvojim utishenjem razveselish.

Uvikte blagosivam, i slavim s'jedinorodjenim Sinom tvojim, i s' Duhom svetim Utishiteljom, uvike vikom!

Nu dakle Gospodine Boxe sveti ljubitelju moj! kada dojdesh u serdce moje, uzigratiche sva nutarnja moja.

Tisi slava moja, i obradovanje serdca moga. Tisi uffanje moje, i utocsishtje moje u dan tugovanja moga.

2. Buduchi pako dasam josh slab u ljubavi, i neizverstan u kriposti; imam

zaoto potribu, dame pokripish, i utishish; zaotome cseshtje pohadjaj, i uputjujme u naucima svetima.

Oslobodime od zlih poxudah, i ozdravi serdce moje od svih pohotenjah neurednih, i zlochah; da na nutra ozdravljen, i dobro izcsishtjen, prikladanse ucsinim tebe ljubiti, jak u terpljenju, stalan u napridovanju.

3. G. Velikaje stvar ljubav, veliko doisto dobro; jer ona sama texkoche oblakshava, i jednacsi sve nejednakoche.

Brimebo brez texkoche nosi, i sve shtoje gorko csini sladko, i ugodno.

Plemenita ljubav Isusova, poticse na velika dillovanja, i probudjuje da uvik izverstnia xelimo. Ljubav xeli biti gori, niti terpi dase od najmanjih stvarih suzderxi.

Ljubav hoche da prosta, i od svakog svitovnog pohotenja odlucsena bude, dase nutarnji njezin nesmete pogled; dase kakvom vrimenitom hasnom ne-

zaplete, illi radi kakve priprike pridobivena nopostane.

Nishta nije sladje od ljubavi, nishta jacsje, nishta vishje, nishta shirje, nishta punie, nishta bolje na nebu, ni na zemlji: jereje ljubav izishla od Boga, niti moxe, izvan u Bogu, nad svima stvorenima stvarma pocsivati.

4. Koi ljubi, leti, tercsi, i veselise; prostje, i nesuzderxajese.

On daje sva, za sve, i ima sva u svima; jere u jednomu najvishjemu nad svima pocsiva, iz koga svako dobro izticse, i izhodi.

Nepogleda na darove, nego na onoga, koi poklanja, obratjase sverhu svih dobarah.

Ljubav cseshtje nacsina nezna, nego sverhu svakoga nacsina uzavire.

Ljubav neositja brimena, trudove nepromishljaje; vechma lehpti, nego moxe, netuxise daje nemogucha, scinibo da sva moxe, i dasujoj sva dopushtjena.

Mochnaje dakle na svaka, i mloga izpunjuje, i obvershi, gdino neljubechi pomankaje, i lexi.

5. Ljubav bdi, i spavajucha nedrima; umorènasc neumara, stisnuta nestiskujese, uplashenase nesmutjuje; nego kakono xivi plamen, i gorucha baklja uvikse gorri razplane, i slobodno prohodi.

Ako tko ljubi, zna shto ovaj glas vapie.

Velikaje vikka u ushiu boxjih ista gorucha xelja dushe, koja govori: Boxe moj, ljubavi moja: tisi vas moj, a ja vas tvoj!

6. S. Razshirime u ljubavi, dase naucsim nutarnjima ustma serdca kushati, kakoje slatko ljubiti, i u ljubavi raztapatise, i plivati.

Xelim dame samo ljubav uzderxaje, kadase sverhu mene od privelikog uxganja, i zacsudjenja dixem.

Da pivam pismu ljubavi, da tebe obljubljenoga moga slidim na visoko;

nekase prinemogne dusha moja od pofale tvoje, radujuchise zbog ljubavi.

Date ljubim vechma, nego sebe, niti mene, nego samo radi tebe; i sve u tebi, kojite istinito ljube, kakono zapovida zapovid ljubavi, kojano svitli iz tebe.

7. G. Ljubavjc hitra, iskrena, poboxna, radostna, i uzorita; jaka, uzterpljiva, i virna; pametna, dugoterpecha, i vitexka, i koja sebe nikada netraxi.

Gdibo tko sam sebe traxi, ondi od ljubavi odpada.

Ljubavje obzirna, ponizna, i upravna, nije mehka, nije lahka, nitije izpraznima stvarma podana, trizna, csista stalna, mirna, i u svima chutjenjima zaderxana.

Ljubavje podloxna, i stareshinama poslushna, sebi nevridna, i pogerdna, Bogu milla, i zafalna, kojase vazda u njega uzda, i uffa, i onda takojer, kadase u Bogu nena-

sladjuje: jerese brez tuge nexivi u ljubavi.

8. Koi nije pripravan sve terpiti, i po volji poljubljenoga xiviti, nijese dostojan ljubavnikom nazvati.

Potribitoje da ljubitelj sva odurna, i gorka radi poljubljenoga dragovoljno zagerli, niťise od njega radi protivnih prigodah odvrati.

POGLAVJE VI.

Od Izkushanja pravoga ljubovnika.

1. G. Sinko! josh nisi jak, ni pametan ljubovnik.

2. S. Zashto Gospodine?

3. G. Jére radi mallene protivhstine, u pocsetom dobru pomanjkash, i odvech polephno traxish utishenje.

Jaki ljubovnik stoji u napastih, niti viruje, kadaga himbeno nagovaraju nepriatelji. Kakogodmuse u srechi dopadam, takomu i u suprotivshtinama nisam merzak.

S. Umitni ljubovnik, nepogleda toliko dar ljubechega, koliko dajuchega ljubav: vechma na hotenje gleda, nego na danje, i sva podana nixje od poljubljenoga stavlja.

Tko plemenito ljubi, onajse kod dara nezaderxaje, negose sverhu svih darovah do mene pashtri dojti.

Nije zato sve izgubljeno: ako ti kadkad manje od mene, illi od Svetacah mojih chutish; negobi hotio.

Ono dobro, i sladko pohotenje, koje kadshto primash, dillovanjeje tadanje millosti, i nikoji priokus domovine nebeske, sverhu koga neimashse savishje oslanjati, jere odlazi, i dolazi.

Boritise pako sa zlim napadljivim ganutjem serdca, i podticanja djavaoska pogerditi, biljegje kriposti, i velikog zasluxenja.

5. Nekate dakle nesmutjuju tugji izmishljaji, od kojemu drago stvari naverxene.

Odlucsenje tvoje i pravnu odluku k' Bogu, tverdo zaderxi.

Nitije podrugivanje (illiti privarra) shtose kadkad csassom, u uzashashtje duha zanesesh, i odmahse na obicsajne serdca izpraznosti povratish. a)

Ovebo vechma nehotmice terpish, nego dajih csinish: ter doklesuti neugodne, i dokjimse suprotivish, za zasluguti, a ne za izgubljenje sluxe.

6. Znaj, dase stari nepriatelj sasma pashtri, da xelji tvojoj put, na dobra dilla pripricsi, i date od svakoga Bogu milla csinjenja odvrati; kanoti: od shtovanjah Svetih, od skrushene uspomene muke moje, od koristne napomene na grihe; od pozora na vlastito serdce, i od kripke odluke u kriposti napridovati.

---

a) I Svetisu mlogi, u poboxnosti svojoj kadkad u duhu zanesheni bili, pak zatim opet na obicsajne izpraznosti serdca (ako i nehotmice) spadali; ovoboje nashem iztocsnom pokvarenju cilo spodobno.

Onti prinosi mloga zla mishlenja, date omrazi, i pristrashi, date od molitve, i od svetog shtovanja odvrati.

Njemuje ponizna izpovid mucsna, pak da moxe, gledaobi date od pricseshtjenja uzderxi.

Nevirujmu, niti za njeg mari, premdatije csesto zamke od privarre zapinjao.

Njega krivi, kadate na zle misli, i necsista dilla navodi, i recimu: odlazi necsisti dushe, zastidise nevoljni, jeresi veoma necsist; koi takva prinashash u ushi moje.

Odstupi od mene zlocsesti laxcse, nechesh u meni nikakva dila imati, negoche Isus, kakono jaki bojnik biti samnom, a tichesh sramotan ostati.

Volim prie umerti, i svaku muku podniti, nego tebi privoliti.

Shuti, i zamukni, jate nechu vishe slushati, premdami mloge dosade spravljash.

Gospodin prosvitljenje moje, i spasenje moje, kogachuse bojati?

Da ustanu protiva meni vojske, nechese bojati serdce moje. Gospodin pomochnik moj, i odkupitelj moj!

5. G. Borrise kano dobar vojnik, pak ako kadgod od slabosti padesh, priuzmi mochi, kojesu jacsje od pervih, uzdajuchise u vechu millost moju, ter dobrose csuvaj od tashtog nasladjenja, i oholosti.

Rad togase mlogi u privarru zavedu, i skoro u neizlicsljivu slipochu upadaju.

Ovo razsutje oholih, kojise sasma u sebe ludo uzdaju, nekati za nauk, i vikovitu poniznost sluxi.

POGLAVJE VII.

Dase ima millost pod straxu poniznosti sakriti.

1. G. Sinko, koristnietije, i slobodnie milost bogoljubstva sakriti, na visokose neuzdizati, niti mlogo od tog govoriti,

niti mlogo na to derxati, nego vechma sebe istoga pogerdjivati, i bojatise, kano datije nedostojnom dana.

Netribase ovom bogoljubnom pohotenju odvech pripushtjati, kojese berxje u suprotivnost more prominuti.

Misli u millosti, koliko nevoljan, i ubog obicsajesh biti brez millosti.

Nije ni u tomu toliko napridka, za dushevni xivot, kada imash millost utishenja; nego kada ponizno, smirno, i uzterpljivo podnosish njezino uzkratjenje; lako, dase tada na nastojanje k'molitvi neulinish, niti ostala dobrá dilla tvoja, koja po obicsaju imash csiniti, sasvim nezapustish. Nego da shto bolje uzmoxesh, i uzrazumiesh dobrovoljno, shtosi moguch, ucsinish; niti dase radi suhoche serdca, illi smutjene pameti, kojati nastupljuje, sasvim nezapustish.

2. Mlogobojih ima, koji, kadajim shto dobro za rukom neizajde, odmah neuzterpljivi, illi lini postanu.

Nijebo uvik u vlasti csovika put njegov; nego boxjeje dati, i utishiti kad hoche, i koliko hoche, i koga hoche, kakose njemu dopade, a ne vishe.

Nikojisuse neumitni po millosti bogoljubnosti s'kvarili; jeresu vishe hotili csiniti, negosu mogli, nevaxuchi svoje mallenoche mirru, i vechma pohotenje bogoljubnog serdca, negoli razsudjenje razloga slidechi.

I jeresuse na vecha usudili, nego shtoje Bogu ugodno, zatosu i millost berzo izgubili.

Postalisu potribni, i nevridnisu ostali, kojisusi na nebo postavili gnjizdo svoje: dase ponixeni, i ubogi naucse, ne svojimi krilih letiti, negose pod mojim perjem uffati.

Kojisu josh novaci, i nevishti putu boxjemu, akose neuzvladaju po svittu umitnih ljudih, lasnose mogu privariti, i izsmihani biti.

3. Ter ako uzhtiu chutjenje vechma

sliditi, nego drugima izvixbanima ljudma virovati, bitichejim pogibljiva sverha, akose bash od svoga chutjenja nehotili budu odmaknuti.

U ridkose oni, kojise sami za mudre derxe, od drugih ponizno upravljati dopustjaju.

Boljeje manje znati, i mallo razumivati pak ponizan biti, nego imati veliko bogatstvo od znanjah, pakse u izprazno nasladjivati.

Boljetije manje imati, nego mlogo, odkudabise mogao poholiti. Necsini dosta razborito, koise vas veselju pridaje, zaboravivshi pervashnju svoju potribu, i csist strah Gospodnji, koise boji poklonjenu millost izgubiti.

A i onaj josh dosta kripostno nemudruje, koi u vrime protivshtine, i kojegod tegobe, verlose strashljivo vlada, i od mene s'manjim uffanjem, negobi potribovalo, misli, i chuti.

4. Koi u vrime mira verlo siguran

xeli biti, csesto u vrime boja vcoma obvaljen, i strashljiv postatiche.

Kadbi uvik ponizan, i malan u serdcu tvomu ostati, duh tvoj dobro uredjivati, i vladati znao, nebi tako berzo, u pogibeo, i u uvridjenje upao.

Vicheje dobro: da primivshi goruchnost duha, promislish, shtoche biti, kada goruche svitlosti nestane,

Shto kadase dogodi, razmisli: dase i opet moxe vratiti svitlost, kojusam za nauk tebi, a meni za slavu na vrime suztego.

5. Csestoboje koristnie tako kushanje, nego dati uvik udesno po volji tvojoj ide.

Jerbose zasluxenja nemoraju iz ovoga procinjivati, shto tko mloga objavljenja, illi utishenja ima, illi akoje umitan u SS. Pismih, illije na visoki skalin uzneshen: nego ako bude u pravom ponixenstvu utemeljen, i ljubavi boxje napunjen: ako poshtenje boxje csisto, i

to podpuno vazda traxi, ako sebe istoga za nishto nederxi, i istinito pogerdi, kakono takojer, akose vechma raduje, shtoje od drugih pogerdjen, i ponixen, nego daje poshtovan.

POGLAVJE VIII.

Da mallo imamo, u ocsimà boxjima nas iste procinjivati.

1. S. *Govoritichu Gospodinu momu, buduch dasam prah, i pepeo.* Akose vechma uzscinim, evo ti stojish protiva meni; i istinito svidocsanstvo govore nepravednosti moje, csemuse i nemogu protiviti.

Akolise pako veoma ponizim, i unishtim, i od svakog vlastitog procinjenja uklonim, ter kakono i jesam prahom postanem, dobrostivachemi biti millost tvoja, i priblixitichese k'serdcu momu svitlost tvoja, i svako, kolikomudrago naj-

manje shtimanje, utopichese u dolini nishtoche moje, i poginutiche nauvike.

Ondicheshmi ukazati shtosam, shtosam bio, i kudsam dospio: jeresam nishta, i to nisam znao.

Akose sam nase spustim, evo nishta, i sveje slabost; akolime berzo pogledash, odmahse jak ucsinjam, i novimse veseljem napunjivam.

I zaistoje csudnovato, dase tako naglo podixem, i dame tako millo zagerljujesh, koji vlastitom mojom texinom vazda prinizko doli texim.

2. Ovo tvoja ljubav csini, kojame millostivo prihodi, i u toliko potribah pomaxe, pak csuvame takojer od texkih pogibelih, i od neizbrojenih, (da istinu reknem) zalah izbavlja.

Izgubiobosamse, zlo sam sebe ljubechi; a tebe samoga traxechi, i csisto ljubechi, menesam, i tebe takojer nashao, i takosam sebe od ljubavi dublje u nishta okrenio.

Jere ti, o prisladki csinish samnom vishe, negosam zasluxio, i sverhu onoga, shto smiem uffati, i prositi!

3. Budi blagosovljen Boxe moj! jere, premdasam sviu dobarah nedostojan, sasvimtim tvoja plemeshtina, i neizmirna dobrota, nigda nepristaje dobro csiniti i onima, kojisuti nezafalni, i kojisuse daleko od tebe odkrenuli.

Obrati nas k'tebi, da budemo zafalni, ponizni, i poboxni: jeresi ti spasenje nashe, kripost, i jakost nasha.

POGLAVJE X.

Da svaka imamo k' Bogu, kakono k' najposlidnjem cilju nashemu upraviti.

1. G. sinko! Ja moram najvishi, i najposlidnji cilj tvoj biti, ako istinito blaxen biti xelish.

Po ovojchesh odluki ocsistiti pohotenje tvoje, kojeje csestokrat k'tebi istomu, i k'stvorenju zlo prignuto.

Jer ako tebe istoga u csemugod traxish, odmah ginesh u tebi, i venesh.

Sva dakle k'meni glavno upravi, jeresam ja, koisam sva dao.

Tako sva promishljaj, kakono iz najvechega dobra tekucha, i zatose imaju k'meni svaka, kakono svom vrutku pritegnuti.

2. Iz mene malleni, i veliki, ubogi, i bogati, kano iz xivoga zdenca, vodu xivu cerpe.

I kojimi hottice, i prostovoljno sluxe, millostche za millost primiti.

Koise pako uzhtie, izvan mene slaviti, illi u kakvom posebnom dobru nasladjivati, nechese u istinitomu veselju ustanoviti, nitichese u svomu serdcu raprostraniti, negoche mlogoverstno zapricsen, i stiskan biti. Nishta dakle dobra sam sebi nemoresh pripisati, niti komu csoviku kripost privlastititi, nego sve daj Bogu, brez koga csovik neima nishta.

Jasam sva dao, ja hochu, damise opet sva povrate, i s'velikim pozorom, uzdavanje fàle iztraxujem.

3. Ovoje istina, s'kojomse protira izpraznost tashte slave. I ako ulize nebeska millost, i prava ljubav, neche biti ikakve nenavidnosti, niti protivnosti serdca, nitchega posebna ljubav obuzeti.

Pridobivabo to sve ljubav boxja, i razshiruje sve mochi dushevne. Akosi pravo mudar, u menicheshse samomu veseliti, u menechesh samoga uffati: *jere nitko nije dobar, nego sam Bog*, koga sverhu svega faliti, i u svima blagosivati imamo.

POGLAVJE X.

Daje sladko, pogerdivshi svit, Bogu sluxiti.

1. S. Sadachu opet govoriti Gospodine, i nechu mucsati; i rechichu, u ushiuh Boga moga, Gospodina moga, i Kralja moga, koije na visini:

O kolikoje velika mloxina sladkosti tvoje Gospodine, kojusi sakrio za one, kojinose boju tebe! Alli shtosi ti onima, kojite ljube? kojiti iz svega serdca sluxe? Doistoje neizkazana sladkost promishljavanja tvoga, koju dilish ljubechim tebe.

U ovomsimi najvechma ukazao sladkost ljubavi tvoje; jer kada ja nebiah, stvoriosime, i kadasam zabludio, daleko od tebe, priveosime k'tebi, dati sluxim, i zapovidiosi da te obljubim.

2. O vrillo vikovite ljubavi! shtochu rechi od tebe?

Kakochute mochi zaboraviti, koisise dostojao mene spomeniti, josh i onda, kadsamse prinemogao, i poginuo bio. Sverhu svakog uffanja ucsiniosi miloserdje sa slugom tvojim, i izvan svakog zasluxenja, milostsimi, i priateljtvo ukazao.

Shtochuti vratiti, zatu millost? nijebo svima dano, da ostavivshi sva, svit ostave, i manastirski xivot odaberu.

Zarje to veliko dillo, shtoti sluxim, komu svako stvorenje sluxiti mora?

Nemoramise to veliko dillo csiniti, shtoti ja sluxim, negomise ovo vechma veliko vidi, i csudnovato csini, shto ti mene ovako uboga, i nedostojna dostoishse za slugu primiti, i s'poljubljenima slugama tvojima s'druxiti.

3. Evosu sva tvoja, koja imam, i odkuda sluxim tebi.

Alli istinito protivnim nacsinom, ti vishe meni sluxish, nego ja tebi.

Evo nebbo, i zemlja, kojasi na sluxbu csovika stvorio, pripravnasuti, i svaki dan obsluxuju, shogodsi zapovidio.

Allije i ovo mallo, tibosi josh i Angjele stvorio, i naredio, da sluxe csoviku.

Alli shto sva ova nadhodi: dasise i ti isti dostojao csoviku sluxiti, i obechaosi, dacheshmu tebe istoga dati.

4. A shtochuti ja dati, za sva ova hiljadna dobra? o dabiti mogao sluxiti, po sve dneve xivota moga!

O dabiti jedan dan mogao dostojnu sluxbu obvershiti!

Zaistosi ti dostojan svake sluxbe, svake csasti, i vikovite fale!

Doistosi ti Gospodar moj, a ja ubogi tvoj sluga, kojisamti sa svima mochima mojima duxan sluxiti; nitimi ima ikada dosaditi tebe faliti.

Tako hochu, tako xudim, pak shtogodmi manjka, timi sve dostoj nadomiriti.

5. Velikaje csast, i velika slava tebi sluxiti, i sva radi tebe pogerditi.

Imatichebo millost veliku, koise povoljno podlaxe tvojoj prisvetoj volji sluxiti.

Najsladjeche najti Duha svetog utishenje, koji za ljubav tvoju svaku puttenu nasladnost odbace.

Stechiche veliku slobodu serdca, koji tisnim putem radi Imena tvoga uzigju, i svaku svitovnu brigu zanemare. a)

a) Ni brigu potribitu, nego, kakonoje receno svitovnu, i izpraznu razumi brigu; svaki-

6. O ugodna, i radostna sluxbo boxja! po kojoj csovik istinito slobodan, i svet biva.

O posvetjeno stanje redovnicske sluxbe, koja csovika s'Angjelih csini jednaka, Bogu ugodna, vragovom strahovita, i svima virnima priporucsena.

O zagerljeno, i vazda xeljno sluxbenicsstvo, s'kojimse najveche dobro zasluxuje, i veselje zadobiva, koje brez sverhe ostaje.

POGLAVJE XI.

Dase xelje serdca imaju kushati, i (umirreno) zauztezivati.

1. G. Sinko! potribitoje da ti josh mloga naucsish, koja josh dobro nisi naucsio.

S. Kojasu to Gospodine?

G. Da xelju tvoju postavish, sa-

bose pametni csovik koristnima briggama naravno zabavljati mora.

svim (po volji) i ugadjanju momu, i da sam sebe neljubish, nego volje moje xudni ljubovnik, i naslidnik budesh.

Xeljete csestokrat uxixu, i verlo tishte, alli promisli, illise radi moga poshtenja, illi radi tvoje kriposti vechma gibljesh.

Akosam ja uzrok, dobrochesh zadovoljan biti, kakomudrago ja naredio: akolise shtogod od vlastitog iztraxivanja taji, znaj daje to, shtote smeta, i obtereshuje.

2. Pazi dakle, dase nenaslonish odvech na priduzetu xelju, nepitajuchi svitt od mene, dase poslie morebiti nepokajesh, i dati neugodno nebude, shtotiseje pervo dopallo, i za csimsi, kano za boljim nastojao.

Jerese nemora svako nadahnutje, kojese vidi dobro, takia sliditi, allise nemora ni protivno hotenje takia s'pervine odbaciti.

Valjase kadshto, i u dobrima nasto-

janjih, i xeljama zauzdati: datise u nasertanju pamet neraztrese; pak da druge s'neurednostju tvojom nesmutish, illi dase sam, zarad suprotivenja druiuh, berzo nesmutish, i nepadesh.

Kadkadje pako od potribe, bashse i usiliti, : vitexkise puttenomu chutjenju suprotstaviti; nitise valja obazirati, shto putt hoche, shtoli neche, nego to valja nastojati, da putt i nehotecha duhu podloxna bude.

I dotlese ima pokoriti, i usiljavati, dase sluxenju (razuma) podloxi; doklemgodse na sva pripravna neucsini; ter naucsise s'mallima zadovoljivati, i s'prostim nasladjivanjem zadovoljna biti, niti protiva csemugod nepristojnom mermljati.

POGLAVJE XII.

Od ubavishtenja u uzterpljivosti, i od borenja protiva grishnom poxelenju.

1. S. Gospodine Boxe! kako vidim, uz-

terpljenjemije verlo potribito, mloga-bose suprotivna u ovomu xivotu do-gadjaju.

Jere kakomudrago naredim dasam u miru, nemoxe biti brez boja, i bolla xivot moj.

2. G. Takoje sinko! al ja nechu, da ti traxish takva mira, koije brez na-pastovanja, illi koi suprotivshtine neo-chutjnje: nego josh i onda scinit mo-rash dasi mir nashao, kada razlicsitima tugama obboucsavan, i s'mloginna supro-tivshtinama kushan budesh.

Ako reknesh, dati nije moguche mlo-ga terpiti; kakochesh zatim oganj od ocsishtjenja podniti.

Od dva zla, vazdase ima manje zlo odabrati.

Dase moresh dakle od dojduchih vi-kovitih mukah izbaviti, sadanja zla nastoj dobrovoljno radi Boga priterpiti.

Zar mislish, da sinovi ovoga svita, illi nishta, illi mallo terpe? Ni ovo ne-

chesh najchi, bash ako sve najrazkoshnie potraxish.

3. Alli imaju, velish, mloga nasladjenja, pak slide vlastita hotenja; i zatojim nisu texka njihova tugovanja.

4. G. Neka bude tako, da imaju shtogod uzhtiju, alli, dokle mnish, da-che to durati?

Ettoche kakono dim obilnici svitovni izvitriti, pak neche nikakve uspomene proshastih veseljah biti.

Alli dok josh tako uxivu, nepocsivaju doisto brez gorkosti, i sumarnosti, i straha u njima.

Iz isteho stvari, iz kojesi nasladjenje zacsimaju, zadobivaju csesto bolesti kashtigu. Pravojim biva, kada neuredna nasladjenja traxe, i slide, dajih brez sramote, i gorkosti neizpunjuju.

5. O kakosu kratka, kako laxljiva, kako neuredna, i necsista svakolika nasladjenja!

Alliji nishtanemanje radi pianosti, i

slipoche pameti nerazumiju, nego kano nime xivine, zbog mallenog nasladjenja ovog skvarljivoga xivota; dushevne smerti dopadaju.

Ti dakle *Sinko! nehodi za poxudama tvojima, i odvratise od pohotenja tvoga. Nasladjujse u Gospodinu, i uslishatiche molenja serdca tvojega.*

6. Jerbo akose istinito hochesh nasladjivati, i obilnie od mene utishen biti; evo u pogerdjenju sviu svitovnih, i u odrecsenju sviu ruxnih nasladjenjah najtichesh tvoj blagosov, i silnochetise utishenje dati.

I shtose vishe od svake radosti vrimenitih stvarih uztegnesh, tolikochesh sladja, i mochnia utishenja u meni najti.

Alli istom i to, nechesh brez kojegod xalosti, i trudnog borenja stechi.

Protivichetise stari obiesaj, allichesh-ga boljim obicsajem pridobiti.

Zamermljatiche putt, allichese goruchnostju dushevnom zauzdati.

Poticachete, i razxalostjivati stara zmija; allicheshju molitvom odtirati, a moxeshjoj sverhu toga koristno trudechi, ulazishtje veliko zatvoriti.

POGLAVJE XIII.

Od posluha poniznog podloxnika po izgledu Isukerstovu.

1. G. Sinko! koise tersi ukloniti posluhu, onise sam uklanja od millosti: a tko traxi posebna dobra, onaj gubi opchinska.

Tkose dragovoljno, i povoljno svomu stareshini nepodloxi, zlamenjeje; damu putt njegova josh nije podpuno poslushna, nego dase csesto josh protivi, i mermlja.

Berzose dakle ucsi, tvomu stareshini podloxiti, ako xelish putt tvoju podjarmiti.

Berxjebose izvanski nepriatelj pridobiva, ako nutarnji csovik, nije porushen.

Nejma dosadnieg, niti gorjega dushi nepriatelja, negosi ti sam sebi, kadase dobro s'dushom neslaxesh.

Potribitoboje, dasi istinito priduzmesh, sebe istoga pogerditi, ako xelish putt, i kerv pridobiti.

Jere pako josh veoma neuredno sam sebe ljubish, zatose bojish, tugjoj volji podpuno podloxiti.

2. Al' zarje shto velika, akose ti, koisi prashak, i nishto, radi Boga csoviku podloxish? kadasamse ja Svemoguchi, i Privisoki, koisam sva iz nishta stvorio, csoviku radi tebe ponizno podloxio?

Ucsiniosamse od sviu najponiznii, i najnixji, nebili tvoju oholost s'mojom poniznostju pridobio.

Ucsise poslushan biti prashe! ucsise poniziti zemljo, i blatto! i pod nogami

sviu saviatise; ucsis' hotenja tvoja slomiti, i svakomse podloxenju pridati.

3. Razxexise sam protiva sebi, niti terpi, da u tebi naduhvenje xivi, negose tako podloxan, i mallen ukaxi, da svi po tebi hodati, i kako po ulicama lexeche blatto gaziti mogu, a) Na shtose moxesh potuxiti csovicse izprazni!

Kakono ruxni grishnicse moxesh suprotivitise onima, kojite radi griha karaju, ti, kojisi toliko putah Boga uvridio, i toliko putah pakao zasluxio?!

Allitije oprostilo oko moje, jerboje skupocina bila dusha tvoja, prid licem mojim, nebilise poznavshi ljubav moju, ucsinio vazda zafalan dobrocsinstvima mojima, i date na pravu podloxnost

a) Csovik, promishljajuchi dobro iz csegaje stvoren, sambi morao pripoznati daje jedno blatto: daga nije dobrota boxja, po moguchstvu, i miloserdju svomu, na sliku, i priliku svoju podigla, i za gradjanina blaxenoga svita milostivo odabrala, odkuda svu svoju srichu ima samo Bogu zafaliti.

pridadesh, i uzterpljivo vlastito pogerdjenje podnesesh.

POGLAVJE XIV.

Dase otajni sudovi boxji imaju promishljavati, dase nepovisimo rad dobarah primljenih.

1. S. Germechi navishtjujesh sverhu mene odsude tvoje Gospodine, ter strahom, i treptom protresash sve kosti moje, pakmise verlo strashi dusha moja,

Stojim zabushen, i razmishljam, jere nisu ni nebesa csista prid licem tvojim.

Akosi u Angjeli nashao krivicu, i nisijim oprostio, shtochese dakle samnom dogoditi?

Zvizdesu s'nebesah palle, a u shtose ja prah uzdam?

Na najnixjasu i oni palli, kojiuhse dilla fale vridna vidjahu; i koji kruh blagovashe Angjeoski, vidiosam gdise paspaljom nasladjuju svinjskim.

2. Nikakve dakle neima svetosti, ako ruku tvoju uztegnesh Gospodine.

Nijedna mudrost neprudi, ako ti pristanesh ravnati.

Nijedna jakost nepomaxe, ako pristanesh uzderxavati.

Nijedna osistocha nije sigurna, akoju ti nezashtitish.

Nijedna vlastita straxa nepomaxe, ako tvoga svetog bdenja neima.

Jerese ostavljeni topimo, i ginemo, a od tebe pohodjeni uzdixemose, i xivimo.

Nestalnibosmo, allise po tebi pokripljujemo: mlacsni bivamo, alli nas ti uxixesh.

3. O koliko ponixeno, i odverxeno imam sam od sebe chutiti! kako za nishto ciniti, ako mnim da koje dobro imam?

O kakose duboko moram podloxiti pod pripotajnima sudovih tvojima Gospodine: gdino u sebi drugo nenahodim, nego dasam nishto, pak nishto!

O texino neizmirna! o jezero, koje-se priplivati nemoxesh, gdi nishta drugo od mene nenahodjm, nego u svemu nishto!

Gdije dakle skrovishte od slave? gdije uzdanje od zacsete kriposti?

Proxdertaje sva tashta slava, u dubljini sudovah tvojih sverhu mene.

4. Shtoje svaka putt prid licem tvojim. *Zarchese slaviti blatto, prid onim, koiga stvara?* (Isaie n. p. 29.)

Kakose moxe uzdignuti onaj tashtim govorom, kojegaje serdce u istinu Bogu podloxno?

Neche onoga csitav svit uzdignuti, kogaje sebi podloxila istina, nitichega krenuti usta sviu oniu kojiga fale, koije sve svoje uffanje u Boga stavio.

Jerbo i oni, koji govore, evosu svi nishta, izvitriche glasom od riecsih: *Istina pako Gospodnja ostaje u vike.* (Pis. 116.)

POGLAVJE XV.

Kakose imamo vladati, i govoriti u svakoj poxudljivoj stvari.

1. G. Sinko! ovako reci u svakoj stvari: Gospodine! akoje tebi ugodno, neka to bude tako.

Gospodine! akoje ovo na poshtenje tvoje, neka bude u Ime tvoje.

Gospodine! ako vidish damije pristojno, i ako znash damije koristno: tadami pokloni, dase sluxim sovim na poshtenje tvoje.

Akoli poznash, dachemi biti shkodljivo, illi da neche pruditi spasenju dushe moje, a ti odnesi od mene takvu xelju.

Nijebo svaka xelja od Duha svetoga, premdase csoviku pravna i dobra vidi.

Mucsnoje za pravvo razsuditi, il' te dobri, illi zli duh poticse, da xelish ovo, illi ono; illite moxebiti tvoj vlastiti duh nato pritexe.

Mlogisu na sverhi bili privareni, kojisu iz perva scinili, dasu od pravoga duha potaknuti.

2. Daklese vazda ima sa strahom boxjim, i poniznostju xuditi, i iskati, shtogod xudljivog u pamet dojde: a najvishe pridavshise u ruke moje, menise sve ima pridati, i rechi: Gospodine ti znash kakoje bolje; ucsini ovo: illi ono, kakoje volja tvoja.

Daj shto hochesh, i koliko hochesh, i kada hochesh. Ucsini samnom kako znash, i kakose tebi ugodnie uzvidi, kakoche sva na veche poshtenje tvoje biti. Postavime gdigod hochesh, i slobodno samnom dilluj u svemu.

U rukisam tvojoj: obratjaj, i vertime u okolo. Evo ja sluga tvoj, pripravansam na svaka, jere nexelim sebi, nego tebi xiviti, o dabi mogao dostojno, i izverstito!

Molitiva za izpuniti ono shtoje ugodno Gospodinu Bogu.

3. S. Udilimi pridragi Isuse millost tvoju, da bude samnom, i samnom da dilluje, i samnom da ostane, do sverhe.

Dajmi to jednako xeliti, i hotiti, shtoje tebi ugodnie, i shtotise draxje dopada.

Tvoja volja neka bude moja: i neka moja volja uvik tvoju slidi, i nekase najbolje s'njome slaxe.

Jedno hotiti, i nehotiti nekami bude s'-tobom, nitibi rada da mogu shto drugo hotiti, illi nehotiti, nego shto ti hochesh, illi nechesh.

4. Dajmi da svima umrem, kojasu na svitu, i da radi tebe rada pogerdjen, i nepoznan na ovome svitu budem.

Dajmi sverhu svih xeljah u tebi pocsivati, i serdce moje u tebi smiriti.

Tisi pravi mir serdca, ti sam pokoj,

izvan tebesu sva texka, i nepokojna. *U ovomu miru, u tomu istomu*, to jest, u tebi samomu, i najvechemu, i vicsnjemu dobru, *spavatichu, i pocsivatichu*. Amen.

POGLAVJE XVI.

Dase prava radost u samomu Bogu traxiti ima.

1. S. Shtogod xeliti, illi misliti mogu, za moju radost, necsekam ovdi, nego u doshastom vrimenu.

Dabi sve radosti svitovne sam imao, i sva razkoshja uxivati mogao, stanovitoje, da dugo trajati nebi mogle.

Necheshse dakle mochi dusho moja, podpuno utishiti, niti izverstito obradovati, nego u Bogu, koi uboge tishi, i ponizne prima.

Pocsekaj mallo dusho moja! pocsekaj obechanje boxje, i imatichesh obilnost sviu dobarah na nebu. Ako verlo ne-

uredno xudish ova sadanja, izgubitichesh vicsnja, i nebeska.

Nekati budu vrimenita za sluxbu, a vikovicsnja u xelji.

Nemoxeshse nijednim vrimenitim dobrom zasititi, jere nisi stvorena da ova uxivash. a)

2. I da sva stvorena dobra imash, nebi sritna mogla, ni blaxena biti: nego u Bogu, koinoje sva stvorio, sve tvoje blaxenstvo, i sricha stanuje.

Alli to nije ono blaxenstvo, kojeno shtimaju, i fale budalasti svitovni ljubovnici, negoje to blaxenstvo, kakvono osekaju dobrovirni Isukerstovi, i kakvo

a) Bogja poslidnji cilj nash. Serdce nashe takoje uredjeno, da ni ucsemu, nego u samomu Bogu, podpuno opocsinuti more. Uxivati nam uredno i sadanja dobra, Bog nije zabranio, negoje samo zapovidio, da sadanja nepromatramo, kakono poslidnje i sversheno dobro nashe, nego kakono potribite xlibove, koji nas vodde na nebeska, i kakono priokus niki dojduchega blaxenstva vikovitog, i uxivanja nebeskih dobarah.

kadshto oni, koji u duhu xivu, i kojisu csistoga serdca preokushaju, kojiuje vechanje na nebesih.

Tashtoje, i kratko, svako ljudsko veselje.

Blaxenoje, i istinito radovanje, kojese iz nutra od istine prima.

Bogoljuban csovik, svakuda sa sobom nosi utishitelja svoga Isusa, i govorimu: Budi samnom, Gospodine Isuse! na svakom mistu, i u svako vrime.

Ovomi budi utishenje: da dragovoljno xelim brez ikakvog svitovnog utishenja biti.

I akomi nestane tvoga utishenja, nekami bude tvoja volja, i pravicsno kushanje, za najveche utishenje. *Necheshbose uvik serditi, nitichesh uvike prititi.*

POGLAVJE XVII.

Dase sva brigga, ima u Boga staviti.

1. G. Sinko! pustime stobom csi-

niti, shto hochu: ja znam, shtotije probitacsno.

Ti mislish kao csovik: ti o mlogima chutish, kakote csoviesansko poticse chutjenstvo.

2. S. Gospodine istinaje, shto govorish; vechaje tvoja brigga samnom, nego sva brigga, koju ja sam za sebe nositi mogu.

Verlobo nestalno stojii onaj, koji svu svoju briggu nepostavi u tebe.

Gospodine! samo ako moja volja stalna, i pravedna pri tebi ostane, onda csini od mene, shtogodtise dopade. Nemoxebo biti drugo, nego dobro, shtogod od mene uesinish.

Akochesh dasam u tminah, budi blagosovljen, a akochesh dasam u svitlosti, budi opet blagosovljen.

Akose dostoish mene utishiti, budi blagosovljen, a akochesh dase xalostim, budi opet vazda blagosovljen.

3. G. Sinko! takvi imash biti, ako

samnom xelish hoditi. Tako morash biti pripravan na terpljenje, kao na veselje. Tako dragovoljno morash biti potribit, i ubog, kao pun, i bogat.

4. S. Gospodine! svechu rada radi tebe terpiti, shtogod hotio budesh, da dojde sverhu mene.

Nerazlucsenochu iz ruke tvoje, dobro, i zlo, sladko, i gorko, veselo, i tuxno primiti; i za svachu, kojagod mise prigode tebi falu uzdati.

Csuvajme od svakoga griha, pak nitichuse bojati smerti, nit pakla, samo akome nauvike neodbacish, niti iztaresh iz knjige xivota, nechemi nauditi, shtogod dojde tugovanja sverhu mene.

POGLAVJE XVIII.

Da imamo vrimenite nevolje, po izgledu Isukerstovu uzterpljivo podnositi.

1. **G.** Sinko! jasam shnishao s'neba za tvoje spasenje, primiosam tvoje nevo-

lje, ne iz usillovanja, nego iz potexuche ljubavi: dabi ti uzterpljivost naucsio, i vrimenite nevolje dobrovoljno podnosio.

Od csassabo porodjenja moga, thia do csassa smertnoga na krixu, nijemi manjkalo podnashanje bolla.

Velikusam potribu od stvarih vrimenitih imao, i mlogesam tuxbe protiva meni csesto zacsuo i zasramljenje, i pogerde blagostivosam podnosio; za dobrocsinstvasam nezafalnost primio, za csudesa psovke, za nauk pokaranja.

2. S. Gospodine! buduch dasi ti u xivotu tvomu, najvechma izpunjujuchi u tomu zapovid Otca tvoga, uzterpljiv bio: dostojnoje, dase i ja prinevoljni grishnik po volji tvojoj uzterpljeno podnosim, i doklegod ti uzhtiesh, da brime skvarljivoga xivota za spasenje moje nosim.

Jer premdase texak csini sadanji xivot, nishtanemanje, uesinioseje po mil-

losti tvojoj veoma zasluxan, i po izgledu tvomu, i stoppama Svetih tvojih, nami nemochnima podnoshljivii, i bistrii.

Alli, i mlogo vishe utishljivii, negoje nikocs bio, u starom zakonu, doksu josh vrata nebeska zatvorena stajala: i mracsniise takojer vidjashe put u nebo, kadanojih tako mallo kraljestvo nebesko nastojashe traxiti.

Alli, ni oni, koji tada pravednih biahu, i spasitise imadoshe, nemogoshe prie tvoje muke, i svete smerti, dugo u kraljestvo nebesko ulizti.

3. O kolikesamti duxan fale uzdati, shtosise meni, i svima virnima, pravi, i dobri put, u vicsnje kraljestvo tvoje, ukazati dostojao!

Jerboje xivot tvoj, nash put, i po tvojoj svetoj uzterpljivosti, putujemo k'tebi, koisi kruna nasha.

Da ti nisi prid nami hodio, i nas ucsio, tkobite texio slidit? Jao, koli-

kobijih podaleko, i natrag zaostalo, da tvoja prisvitla dilla nebi pogledali!

Evo! joshtersmo, csuvshi tolika zlamenja tvoja, i nauke, mlahki: shtobise pako dogodilo, da toliku svitlost, za tebe naslidovati nebi imali?

POGLAVJE XIX.

Od podnashanja uvridjenjah, i koise pravo uzterpljiv rechi moxe.

1. **G.** Shtoje to, shto govorish Sinko! pristanise tuxiti, pogledaj na moju, i na mojih svetih muku.

Joshse nisi do kervi borio. Malloje shto ti terpish, u prilikovanju s'onima, kojisu toliko mloga terpili, toliko jako napastovani, toliko texko oxalostjeni, i toliko mlogoverstno kushani, i navadjani bili.

Morash ti dakle drugiuh veche tegobe u pamet privesti, da lashnje tvoje najmanje podnesesh.

Takose tebi najmanja nevidu, promotri, da i to necsini tvoja neuzterpljivost. Illisu dakle malla, il' velika, nastoj sva uzterpljivo podneti.

2. Kolikose bolje na uzterpljenje spravish, toliko mudrie csinish, i vishje zasluxujesh, a podnositichesh i lashnje, akose s'voljom, i obicsajem na to pomnjivo spravish. Nereci: ja nemogu ova od takvog csovika, niti moram ovakova terpiti: velikubomije shtettu ucsinio, i onomi nabacuje, od csega nigda ni pomislio nisam, allichu od drugoga dragovoljno terpiti, i koliko vidim, dase terpiti moxe.

Ludaje takova misao, koja niti kripost uzterpljivosti, nit' od koga, ima biti okrunjena promatra, nego vechma sobstva, i uvridjenja sebi ucsinjena razabira.

3. Nije ono pravi uzterpljenik, koi neche vishe terpiti, nego kolikomuse uzvidi, i od kogamuse dopade.

Koije pako pravo uzterpljiv, onaj nepazi, od kogaje csovika, jelli od stareshine svoga, illi od koga drugog, s'njim jednaka, illi od nixjega: jelli od dobra, i sveta csovika, illi od opaka, i nevrid-nog kushan.

Nego neobirno brez razlike od svakoga stvorènja kolikogodmuse, i kolikomusedrago dogodi, sve to iz ruke boxje dragovoljno prima, i za veliki dobitak procinjuje. Jer pri Bogu nishta, kolikomudrago malleno bilo samo akoje za Boga priterpljeno, nemoxe brez platje ostati.

4. Budi dakle pripravan na borrenje, ako xelish pridobitje stechi.

Brez hervanja nemoresh do krune uzterpljivosti dojti.

Ako terpit nechesh, krunese odricash.

Akoli xelish okrunjen biti, serdcsenose borri, i uzterpljivo podnosi.

Brez truda netexise na pokoj, nitise brez borrenja k'pridobitju dospiva.

5. S. Ucsinimi Gospodine po millo-

sti moguche, shtonuse po naravi nemoguche vidi.

Znashbo da mallo mogu terpiti, i da berzo upadem, akose najmanja suprotivnost uzdigne.

Nekamise svako dillovanje oxaloshtjenja, radi Imena tvoga ucsini ljubeznivo, i poxudljivo; jerbo terpiti, i za tebe progonjen biti, dushije mojoj verlo spasonosno.

POGLAVJE XX.

Od ispovidanja vlastite slabosti, i nevoljah xivota ovoga.

1. S. Izpoviditichu protiva meni nepravdu moju: izpoviditichu tebi Gospodine nemoch moju.

Csestokrat'je mala stvar, kojame oborri, i oxalosti. Odlucsim dachuse hrabreno vladati: alli kada malleno napastovanje dojde, u veliku tiskobu upadem. Kadshtoje stvar velle priprosta, iz koje

velika napast izlazi. I kada soinim, dasamse mallo oprostio, tad, kad i neositjam, najdemse kadshto od malog vitra skoro pridobiven.

Pogledaj dakle Gospodine poniznost moju, i od svuda tebi poznatu slabost moju.

Smillujmise, i izvadime iz blatta, da nezapadem, i da neostanem sasma u svemu pridobiven.

Ovoje shtome csesto proshiba, i prid tobom zasramljuje, dasam toliko padljiv, i nemochan suprotivitise zlima poxudama.

I premdame nepotexu sasvim do privoljenja, nishtanemanjemije josh dosadljivo, i texko nasertanje njihovo, i verlomije dosadno, svaki dan tako xiviti.

I odovudamise ocsituje nemoch moja; jerbo mlogo lashnje nasertju nespodobna pomishljenja, nego odhode.

3. O dabise ti prijaki Boxe Izraela,

ljubitelju virnih dushah obazrio na trud, i bolest sluge tvoga, i pomagaomu u svima, na kojagodse uputi!

Objacsimc nebeskom jakostju, da stari csovik, i putt nevoljna, koja nije duhu podpunno podloxna neprimogne gospodariti, protiva kojoj potribitoscje hervati, doklegodse u ovome prinevoljnome xivotu uzdishe.

Jao! kakvije ovo xivot, gdi nepristaju tuge, i nevolje, gdije sve punno zamkih, i nepriateljah!

Jer kada jedna xalost, illi napast odstupi, druga nastupi, alli dok josh i pervo hervanje traje, druga iznenada navaljuju.

4. Pak kakobise mogao xivot ljubiti: koji tolike ima gorkosti, i koije tolikima nesritjama podverxen, i nevoljama podloxan?

Kakose josh i xivot zove, koi tolike smerti, i kuge poradja!

I sasvimtim opetga ljubimo, i mlogise traxu u njemu nasladjivati.

Tuximoše cseshtje na svit, daje laxljiv, i tasht, alliga opet lasno neostavljamo, jerbo josh poxude puttene verlo s'nama gospodare.

Alli nikoja nas potexu, da (svit) ljubimo, a nikoja da pogerdjujemo.

Na ljubavnas svita potexu: puttena xelja, xelja ocsiuh, i oholost xivota; alli kashtige, i nevolje pravedno za ovima slide, csinenam ovaj svit dosadljiv, i merzak.

5. Alli (o xalosti!) onu pamet, kojaje svitu sasma podata, zlo nasladjenje pridobiva; ona misli, dache pod chutljivostjom razkoshje najti, jer boxje slasti, i nutarnje lipote od kriposti, nitije vidila, niti okusila.

Koji pako svit izverstno pogerde, i Bogu pod svetom steggom xiviti nastoje, oni boxanstvenu sladkost, pravima svita odreknikom obechanu, poznaju,

i bistrie vide, kako jako svit bludi, i kakose razlicsito varra.

POGLAVJE XXI.

Dase ima u Bogu sverhu sviu dobarah opocsiniti.

1. S. Sverhu sviu, i u svima pocsivaj dusho moja u Gospodinu vazda, jerbojo on sam, vicsnji pokoj Svetacah.

Dajmi prisladki, i priljubljeni Isuse; da u tebi sverhu svakog stvorenja opocsinem, sverhu svakog spasenja, i lipote; sverhu svake slave, i osasti, sverhu svakog moguchstva, i dostojanstva; i sverhu svakog znanja, i tankoumnosti; sverhu svakog blaga, i vishte rukotvornosti; sverhu svakog veselja, i obradovanja; sverhu svakog dobrog glasa, i slave; sverhu svake slasti, i utishenja; sverhu svakog uffanja, i obechanja; sverhu svake zasluge, i xelje, sverhu sviu darovah, i poklonah, koje,

ti dati, i uliti moresh: sverhu svakog veselja, i obradovanja, koga more pamet dosechi, i ochutiti; najposli sverhu sviu Angjelah, i Arkangjelah, i sverhu sve csette nebeske; sverhu sviu vidjenih, i nevidjenih, i sverhu sviu, shtono ti Boxe moj nisi.

2. Jeresuti Gospodine Boxe moj sverhu sviu najbolji ti sam najmoguchnii, ti sam najzadostnii, najpunii, ti sam najsladji, i najradostnii.

Ti sam najlipshi, i najljubeznivii, ti sam i najplemenitii, ii najslavnii sverhu svega; u komusu sva dobra zajedno, i izverstito, i vazdasu bila, i bitiche.

I zatoje manje, i nije zadosta, shtogodmi, osim tebe istoga darujesh; illi shtogod od tebe ocsitujesh, illi obechash; kad tebe nevidim, illite podpuno neuxivam.

Jer zaisto moje serdce nemoxe istinito opocsinuti, nitise cilo zadovoljiti, izvan ako u tebi neopocsine, i akose k'tebi

sverhu sviu darovah, i sviu stvorenjah neuzdigne.

3. O priljubljeni moj zaruesnicse Isukerste! najcsistii Ljubovnicse, koi nad svim stvorenjem gospodujesh; tkoche meni perra prave sloboshtine dati, da do tebe doletim, i u tebi opocsinem.

Kadalichemise podpuno dopustiti, dase o samomu tebi zabavljam, i vidim, kakosi sladak Gospodine Boxe moj!

Kadachuse podpuno u tebe sahranati, da od ljubavi tvoje sam sebe neochutim, nego tebe samoga sverhu svakog chutjenja, i nacsina, onakvim nacsinom da ljubim, koi nije svakom poznat.

Sada pako csestokrat cvilim, i nesrichu moju s' bollom nosim.

Mlogabose zla u ovoj dolini od suzah dogadjaju, kojame csesto smutjuju, oxaloste, i omagle, chestomi put pripricsuju, pamet raztresaju, vabe, i zaplitju, da slobodnog neimam k'tebi ulaz-

ka, i da neuxivam radostna zagerlenja tvoja, koisi uvik kod blaxenih duhovah tvojih.

Nekate gaue uzdisanje moje, i razlicsito razrushenje (dushe moje) na zemlji.

4. O Isuse! jasnosti vicsnje slave; utishenje putujuche dushe! kod tebesu usta moja brez glasa, i mucsanje moje tebi govori.

Dokle zakasnjuje dochi Gospodin moj?

Dojdi k' meni ubogu tvomu, i razveselime. Pruxi ruku tvoju, i nevoljnoga izbavi od svake tiskobe.

Dojdi, dojdi, jeremi brez tebe ni jedan dan, da pacse ni jedan sat. neche pokojan biti; tibosi veselje moje, i brez tebeje prazan stol moj.

Nevoljansam, i nikim nacsinom urebljen, i negbami obtereshen, doklemie svitlostju bitja tvoga nepokripish, i slobośhtinu nepoklonish, termi priateljsko lice neukaxesh.

5. Neka drugi misto tebe traxe shtodrugo, shtogodjimje volja; menise medjutim drugo nishta nedopada, nitichemise dopasti, izvan ti Boxe moj, uffanje moje, spasenje vicsnje!

Nechu ushutiti, nitichu pristat prositi, doklemgodse nepovrati millost tvoja, i timi na nutra neprogovorish.

6. G. Evome; Evome kod tebe, jeresime zazvao; suze tvoje, i xelja dushe tvoje, ponixenje tvoje, i skrushenje serdca tvoga, prignulasume, i dovela k'tebi.

7. S. I rekaosam: Gospodine, zazivaosamte, i xeliosamte uxivati, pripravan svaka radi tebe odbaciti.

Tibosime prie probudlo, date potraxim.

Budi dakle blagosovljen Gospodine! koisi ovu dobrotu ucsinio, sa slugom tvojim, po mloxtvu milloserdja tvoga.

Shto ima drugo rechi Sluga tvoj, tebi, nego dase vorlo prid tobom po-

nizi, spominjajuchise uvik vlastite nepravednosti, i mallovridnosti?

Jere nitko nije tebi prilicsan, u svima csudnovatima neba, i zemlje.

Dobrasu velle dilla tvoja Gospodine, pravedni sudovi, i providjenje tvoje sa svekolikim upravlja.

Fala dakle tebi, i slava o mudrosti Otcseva! tebe neka fale, i blagosivaju usta moja; dusha moja, i svaskupno stvorena.

POGLAVJE XXII.

Dase imamo mlogoverstnih dobrocsinstvah boxjih spomenuti.

1. S. Otvori Gospodine serdce moje u zakonu tvomu, i po zapovidma tvojima naucsime hoditi.

Dajmi razumiti volju tvoju, i dase s'velikim poshtivanjem, i pomnjivim razmishljenjem, koliko u opchinu, toliko posebno dobrocsinstvah tvojih spo-

menem, i nastojnoji promotrivshi, da ti dostojno za nji zafaliti mogu.

Alli znam, i izpovidam, dati nemogu ni za najmanju stvar dostojno zafaliti.

Manjisam od sviu dobarah, kojasimi dao, i progledavshi tvoju plemenitost, prinemaxese od velicsine tvoje duh moj.

2. Sva koja u dushi, i u tilu imamo, i kojagoder izvana, illi iz nutra naravno, illi sverhunaravno possidujemo, tvojasu dobrocsinstva, i ukazujunam dasi ti dobrotvorac blag, i dobar, od koganosmo sva dobra primili.

I premdaje nikoi vishe, a nikoi manje primio, sasvimtim svasu tvoja, i brez tebese ni najmanje nemoxe imati.

Oni, koije vishe primio, nemoxese sa svojim zasluxenjem slaviti, niti sverhu drugih uzvisivati, niti manjem prigovárati: jerboje onaj vechi, i bolji, koi sebi manje pripisuje, i koije u zafaljenju poniznii, i poboxnii.

I koi sebe od sviu nevridniega procinjiva, i nedostojniega sudi, spodobniije za primiti vecha.

3. Koije pako manje primio, neimase xalostiti, niti neuzterpljivo podnositi, niti bogatiega nenaviditi: nego vechma tebe o Boxe pogledati, i tvoju dobrotu najvishe faliti, da ti tako obilato, tako millostivo brez sobstvenih razlikah darove tvoje darivash.

Svasu od tebe, i zatote u svima pofaliti moramo.

Ti znash, shtose komu darovati pristoji; i zashto jedan manje, drugi vishe imade, nije stvar nasha, nego tvoja, komusu svacsja zasluxenja poznata, to razlucsiti.

4. Odkuda Gospodine Boxe! josh za veliko procinjujem dobrocsinstvo, shto neimam mloga, odkudase izvanska, i po umu ljudskom fala, i slava poradja: tako neka nikomu, kada svoje uboxtvo, i nevridnost bitja svoga promotri, zbog

toga texko nebude, i nekase radi toga nexalosti, i nesmutjuje, nego neka vechma utishenje, i veliku radost ositja: jeresiti Boxe uboge, i ponizne, i na ovomu svitu pogerdjene tebi za priatelje, i domache odabrao.

Ovo svidocse isti Apostoli tvoji, kojesi za *nacselnike sverhu svè zemlje postavio.*

Alli sasvimtim onisu na svitu brez svake tuxbe tako ponizni, i prosti, brez svake zloche, i himbenosti xivili, *dasu takojer, s'veseljem pogerde, za Ime tvoje terpili, i sva, na* koja svit merzi, svelikom xeljom gerlili.

5. Nishta dakle nemora tako obveseliti onoga, koite ljubi, i tvoja dobrocsinstva pripoznaje, kano to, dase tvoja volja, i dobro ugadjanje tvojoj vicsnjoj naredbi, na njemu izpunjuje. Radi csegase on mora tako utishiti, i zadovoljiti, da tako dragovoljno xeli

biti najmanji, kakonobi tkogod xudio biti najvechi.

I tako da bude miran, i zadovoljan, na najposlidnjemu, kano na najpervomu mistu; i tako dragovoljno obljubi biti pogerdjen, i odverxen, brez ikakvog joshter imena, i slave: kakobimu bilo, daje od ostalih csestitiji, i vechi na svitu.

Jera volja tvoja, i ljubav za uzmloxanje csasti tvoje, sverhu sviu imase uzvisiti, i vishega tishiti, i njemu ugadjati, nego sva dobrocsinstva, kojasumu dana, illi, kojamuse josh dati mogu.

POGLAVJE XXIII.

Od csetiri stvari, koje veliki mir donose.

1. G. Sinko! sadachute naucsiti put mira, i prave slobode.

S. Ucsini Gospodine shto govorish, jeremije drago slushati.

G. Nastoj sinko, vechma tugju, nego tvoju volju ucsiniti.

Oberi vazda manje, nego vishe imati.

Traxi uvik nixje misto, i svima biti podloxan.

Xeli uvik, i moli, dase volja boxja u tebi podpuno ucsini.

Evo! taki csovik ulazi u zemlju mira, i pokoja.

2. S. Gospodine! ovaj tvoj kratki govor, mlogo u sebi uzderxaje izverstnosti.

Mallenje u ricsi, allije pun razuma i obilat plodom.

Jere dabiga ja mogao virno sacsuvati, nebise tako lasno u meni nemir radjati mogao.

Jer kolikose putah nemirna, i otexcsana chutim, toliko nahodim, dasamse od ovoga nauka odvratio.

Alli ti koi sva moxesh, i napridovanje dushevno uvik ljubish, uzmloxi

vechu millost: da tvoje govorenje izpuniti, i moje spasenje dostichi mogu.

Molitva protiva zlima mislima.

3. S. *Gospodine Boxe moj, nemojse odalecsiti od mene! Boxe moj! obazrise na pomoch moju!* jerbosuse u meni izprazne misli i veliki strahovi, podigli, koji mucse dushu moju.

Kakochu brez shtette projti, kakolichujih razbiti?

4. G. Jachu (veli) prid tobom ichi, i zemal'ske oholice poniziti.

Otvoritichuti vrata od tavnice, i tebi najskrovitia otajstva ocsitovati.

5. S. Ucsini Gospodine po ricsi tvojoj, i neka sve opake misli iz prid obraza tvoga pobignu.

Ovomi budi uffanje, i jedino utishenje moje: datise u svakoj napasti utecsem, u tebe uzdam, da tebe sveserdno zazivam, i uzterpljivo tvoje utîshenje ocsikam.

Molitva za prosvitljenje pameti.

6. S. Prosvitlime o pridobri Isuse, jasnostju nutarnje svitlosti, i izvedi iz pribivalishta serdca moga svekolike tmine.

Uztegnime od mlogih razterkanjah (pameti), i satari napasti, kojemi sillu csine.

Oshtrose borri za mene, i oborri one zle xivine, poxude velim, kojemi pohotnosti csine razbludive: da bude mir u kriposti tvojoj, i obilnost fale tvoje neka glasi u dvoru svetomu, to jest: u csistoj svisti.

Zapovidi vitrovom, i olujama: reci morju, da miruje, i siveru da nepushe; i udiljchese velika tishina ucsiniti.

7. Poshalji svitlost tvoju, i istinu tvoju, da svitle sverhu zemlje, jeresam prazna, i neplodna zemlja doklême neprosvitlish.

Izlij tvoju millost sverhu mene; po-

shkropi serdce moje rossom nebeskom, spusti vode bogoljubnosti, za natopiti lice zemlje, nebili dobar, i najbolji plod donila.

Uzdigni pamet moju, kojuje brime grihah pritisnulo, i svu moju xelju za nebeske stvare prikopcsaj, da okusivshise sladkosti od vicsnjega blaxenstva, na svitovne stvari i pomisliti omerzne.

10. Sillomme potegni k'sebi, i otmime od svakog nestalnoga utishenja, koga primim; jer nijedna stvar stvorena, nemoxe moju xelju cilo nasititi, nitime podpuno utishiti.

Sjedinime stobom po nerazrishenom uzlu ljubavi, tibosi sam radost ljubovniku, a brez tebesu sva tashta, i prazna.

POGLAVJE XXIV.

Da nemoramo polehpno nacsin tugjeg xivljenja iztraxivati.

1. G. Sinko! nebudi pohlepan, nit izprazne nosi brigge.

Shtobo ovo, illi ono nate spada? ti slidi mene.

Shtobo nate spada, jeli ovaj takvi, illi onakvi, illi onaj tako, il' ovako csini, illi govori?

Tebi nije od potribe za druge odgovarati; negochesh sam za sebe razlog davati.

Shtose dakle zaplitjesh?

Evo ja sve poznadem, i sve vidim, kojagodse dogadjaju pod suncem: i znam, kakoje komu, shto misli, shto hoche, i na kojuje sverhu uputjena misao njegova.

Na menese imadu dakle sva spustiti, tise pako nastoj u dobromu miru sah-

raniti, a drugog pusti, neka csini shto hoche.

Dojtiche sverhu njega, shtogod ucsini, illi rekne, jerbo mene privariti nemoxe.

2. Nemojse brinuti za sinnu velikoga imena, illi za virno opchenje s'mlogima, niti s'otim, date nikoji ljudi posebno rad imaju.

Ovabo poradjaju razterkanje pameti, i velike tmine u serdcu.

Dragovoljnobiti kazao rics moju, i otajstvabiti ocsitovao, da brixljivo na moje blagodarno doshashtje pazish, i dami vrata serdca tvoga otvorish.

Budi oprezan, i na molitvu bdi, i u svakomse dillu ponizi.

POGLAVJE XXV.

U csemu stoji stalni mir serdca, i pravi napridak dushe.

1. G. Sinko, jasam govorio: *mir vam'*

ostâvljam, mir moj dajem vami; ne kakono svit daje, ja dajem vami.

Svi xele mir, alli za ona svi nemare, koja na pravi mir spadaju.

Mirje moj s'onima, kojisu poniznoga, i krotkoga serdca. Mirchesh tvoj najti u velikom uzterpljenju.

Akome uzslushash, i moj glas uzslidish, velikogcheshse mira moch nauxivati.

2. S. Shtoochu daklo csiniti?

3. G. Pazi u svakoj stvari nase, u svemu shto dillujesh, i shto govorish, i svu tvoju odluku upravi nato, dase samomu meni dopadesh, i izvan mene, da nishta nexudish, niti traxish.

Pacse ni od tugjih ricsih, illi dillah nishta krivo nesudi, nitise u stvari kojeti nisu priporucsene zaplitji; terche moch tako biti, dase mallo, illi ritko smutish.

Nikada pako kojugod smutnju, illi kojegod dosade serdca, illi putti ne-

terpiti: nije sadanjega vrimena (stvar) negoje stanje vicsnjega pokoja.

Nescini dakle, dasi nashao istiniti mir, ako nijednu neuzchutish tegobu, niti misli daje tada sve dobro, kada nikoga neterpish suprotivnika, illi daje ovo izverstno, akose sva po tvome hotenju ucsine.

Ni onda nescini, dasi velik, illi osobito poljubljen, akose u velikoj najdesh poboxnosti, i sladosti duhovnoj; jerese u ovima nepoznaje pravi ljubovnik od kriposti, niti u ovima stoji napridak, i izverstnost csovika.

4. S. U csemuse dakle zaderxaje Gospodine?

5. G. U tomu, dase iz svega serdca tvoga boxanstvenoj volji podloxish, i da netraxish, shtoje tvoje, niti u mallu, niti u veliku, nit u vrimenu, niti u vikovicsnjosti: tako, da u srechi, i u nesrechi, jednim, i jednakim obrazom zafalan ostanesh medju ugodnima, i su-

protivnima, jednom mirrom sva mirrechi.

Ako budesh toliko jak, i dugoterpljiv u uffanju, da bivshi i brez duhovnog utishenja, serdce tvoje na veche takojer terpljenje pripravish, i dase nepravdash, kano da ova, i toliko, nebi morao terpiti.

Nego akome u svakom naredjenju momu opravdash, i sveta uzfalish, tadachesh istinitim, i pravim putem mira hoditi, i brezsumnjivoche uffanje biti, dachesh opet u radosti lice moje viditi. Akolise podpuno sebe istoga pogerditi nauchish, znaj, dachesh tada, po moguchstvu tvoga sadashnjega pribivanja obilnost mira doxiviti.

POGLAVJE XXVI.

Od uzvishenja slobodne pameti, kojase s'poniznom molitvom prie, nego shtienjem zadobiva.

1. S. Gospodine! ovoje dillo izverstno-

ga csovika, da pamet nikada od nastojanjah nebeskih neodvrati, i kroz mloge brige, kakono brez brige da prohodi, ne po nacsinu neochutljivoga csovika, nego vridnostju nikom slobodne pameti: neprionivshi prikorednim nagnutjem za nikakvo stvorenje.

2. Molimte o primilostivi Boxe moj! sacsuvajme od brigah xivota ovoga, dase u mloge tilesne potribe jako nezaplitjem, dame razbluda neuhiti; ukloni sve dushevne zaprike, dame dosade nesrushe, i neobalje. Negovorim od onih stvarih, za kojimase tashti ljudi sa svom poxudom uxixu: nego od onih nevoljah, koje, kakosi u opchenu umerlo csovicsanstvo prokleo, dushi sluge tvoga, najtexju pokoru uzrokuju, i nju zaderxaju, da po svojoj volji, dushevnu slobodu uxivati nemoxe.

3. O Boxe sladkosti moja neizrecsena! obratimi u gorkost svako utishenje putteno, kojeme od ljubavi vikovicsnjih

dobarah odvratja, i k'sebi, po sinni nikog sadashnjega dobra, i nasladjenja opako primamljuje.

Nekame nepridobie o Boxe moj! nekame nepridobie putt, i kerv; nekame neprivari svit, i kratka slava njegova; nekame neulovi djavao, i himbenost njegova.

Dajmi jakost, dase suprotiviti mogu, uzterpljivost za podnositi, i stalnost za obstati u dobru.

Daj za sva utishenja svitovna prisladko duha tvoga pomazanje, i za puttenu ljubav, dajmi ljubav tvoga Imena u serdce moje.

4. Evosu jillo, pitje, hodilo, i ostale pratexi, kojesu potribite za uzderxanje tila, duhu goruchemu pritexke. Udilimi, dase s'ovakovima pritrizno sluxim, a s'prikorednim poxeljenjem nezaplitjem.

Sva odbacit nije dopushteno, jere narav moramo uzderxati, alli ona, koja-

nosu sverhupotribna, i koja vechma nasladjuju, iztraxivati zakon sveti zabranjuje: jerbobise drugacsie putt protiva duhu uzvisila.

U ovima molimte nekame tvoja ruka upravlja, i ucsi, da nebi csegagod priko mirre bilo.

POGLAVJE XXVII.

Da nas vlastita ljubav, od najvechega dobra suzderxaje.

1. G. Sinko za sve, morash i ti sve dati, i u niesemu shtogod tvog vlastitog zaderxati,

Znaj dati vechma hudi, kada sebe istoga ljubish, nego ijedna stvar na svitu.

Po ljubavi, illi poxudi koju imash, svaka stvar vishe illi manje zate prianja.

Ako ljubav tvoja bude csista, bistra, i dobro uredjena, nechete svitovne stvari zasuxnjiti.

Nemoj xeliti, shto nije dopushtjeno

imati. Nemoj imati, shtoti more smetati, i nutarnju slobodu (dushe) odnesti.

Zamirna stvar, dase ti iz svega temelja serdca tvoga, sa svima, koja xeliti, illi imati moresh, meni nepridadesh.

2. Csemuse tashtom xaloshtjom taresh? Csemulise sverhupotribnima brigama umarash?

Pristani k'momu dobrohotenju, pak nechesh ni jednu shtettu terpiti.

Ako traxish ovo, illi ono, i radabi ovdi, illi ondi biti, radi tvoga izpokojenja, i da sebi istomu bolje ugodish: nikad nechesh biti u pokojnosti, nit prost od brige: jerbochese u svakoj stvari najti nikoje pomanjkanje, i u svakomuchese mistu najti tkochese protiviti.

3. Nepomaxe dakle svaka stvar stecsena, illi izvana uzmnoxana, nego vechma zanemarena, i iz serdca korenito izcsupana.

Shtono nemoj samo od dobitka novcsanog, i bogatstvah razumivati, nego ta-

kojer od iziskivanja csasti, i xelje za izpraznom possalom, koja sva sa svitom prolaze.

Mallo brani misto, ako neimash goruccha duha: nitiche dugo trajati onaj izvana traxeni mir, akoje stanje serdca brez pravoga temelja: to jest: akose u meni nastanio nebudesh; moxeshse prominiti, allise nechesh poboljshati.

Jer doshavshi prigoda, illi akoju sam dobiesh, najtichesh sve tiskobe, od kojihsih bixao, i joshjih mlogo vishe.

Molitva za ocsishtjenje serdca, i za dobiti nebesku mudrost.

4. S. Pokripime Boxe! po millosti Duha svetoga. Dajmi kripost, dase pojacsi nutarnji csovik u meni, i dase serdce moje, od svake nekoristne brigge, i skerbi izprazni, dame razlicsite xelje za kakvimagod mallo vridnima, illi skuppocinima stvarma nepotegnu, nego da svaka kano prolazecha pripoznam, pak dachu i ja zajedno shnjima prochi.

Jere nije nishta pod suncem stanovitog gdinosu sva izpraznost, i oxaloshtjenje duha. O kakoje mudar, koi tako promishljaje!

5. Dajmi Gospodine nebesku mudrost, dase nauesim tebe sverhu sviu stvarih traxiti, i najti; sverhu sviu u tebi uxivati, i tebe obljubiti: a ostala sva onakva, kakvasu po naredbi mudrosti tvoje razumivati. Daj dase pametno, ukloniti znadem ulagivaocem, i uzterpljivo podnositi one, kojimise suprotive. Ovoboje velika mudrost, nedatise svakom vitru od ricsih krenuti, niti uho zlo blaznechoj Sireni a) prikloniti; takobose pocsetim putem sigurno putuje.

---

a) Sirena rics, ovdise po priliki donasha, i zlamenuje svakoverstna pozivanja svitovna, kojano chutljivosti nashoj ugadjaju, dok nas u grishni san neobalc. Drugacsie iz starine potegnuta fabula; zlamenovashe nike morske pivacsice divojke — (polu-ribe) kojeno neoprezne ladjare morske svojim sladkim pivanjem uspavavshi, ladje topishe. —

POGLAVJE XXVIII.

Protiva jezikom Ogovoriteljah.

1. G. Sinko! nebuditi texko podnositi ako nikoji zlo od tebe uzmisle, i reknu, shtoti nije drago csutti. Ti sam sebe morash za gorjega derxati, i nemisliti, da ima tko gorji od tebe.

Ako sam sa sobom dushevno hodish, nechesh mlogo leteche ricsi mirriti.

Velikaje mudrost, mucsati u zlo vrime, i s'nutarnjimase k'meni obratiti, nesmutivshise rad ljudske odsude.

2. Nebuditi mir tvoj u ljudskima ustmah: jer illi dobro, illi zlo sudili, nisi ti zato drugi csovik. Gdije pravi mir, i istinita slava? nijeli u meni? Tko dakle nexudi ljudma ugodan biti, nitise boji biti neugodan, velikiche mir uxivati.

Iz prikoredne ljubavi, i tashtoga straha, izticse svaki nemir serdca, i razterkanje ochuchenjah.

POGLAVJE XXIX.

Kakose ima Bog' u vrime tugovanja zazivati, i blagosivati.

1. S. Blagosovljeno budi Ime tvoje Gospodine uvike: koisi hotio, da ovo tugovanje, i ova napast dojde sverhu mene.

Nemogujn 'odbignuti, negomije potribito, k'tebise utechi; dame pomognesh, i svemi u dobro obratish!

Gospodine! saJasam u tugi, nitije dobro serdcu momu, negosam jako pritisnut od sadashnje nevolje.

Pak shtochu sada Otcse obljubljeni rechi? uhitjensam medju tiskobama: spasime u ovo doba.

Allisam zato i doshao na ovi sat, da kadase jako ponizim, i po tebi izbavim, ti proslavljen budesh. Nekati ugodno bude izbavitime Gospodine: jere shtosam moguch ja ubog csiniti, kamoli chu brez tebe pochi? Dajini uzterpljenje

Gospodine takojer za sada. Pomozime Boxe moj, i nechuse bojati, kolikomu drago napastovan budem.

2. Pak sada medju ovima shtochu rechi? Gospodine budi volja tvoja. Jasam zaisto zasluxio, da oxaloshtjen, i obtereshen budem.

Potribitoje zaisto da podnosim, ter oh dabi samo uzterpljivo, dok projde oluja, i bolje bude!

A moguchaje svemogucha ruka tvoja i ovu napast od mene dignuti, i nje sillu ntishiti, dase sasvim nepodloxim; kakonosi i prie csesto samnom ucsinio, Boxe moj! i miloserdje moje!

I kolikoje meni texje, tolikoje ovo prominjenje tvojoj privisokoj desnici lashnje.

POGLAVJE XXX.

Da moramo Boga za pomoch moliti, i u njegase uffati, dachemo opet millost primiti.

1. G. Sinko! Jasam Gospodin pokripljujuchi u dan od tugovanja.

K'meni dojdi, kadati nebude dobro.

Ovoje shto najvechma zapricsuje utishenje nebesko, jerese kasnie obratjash na molitvu.

Pervobo, negolimene nastojno molish, traxish mloga medjuto utishenja, i zabavljashse o izvanskima stvarma; i zaotose dogadja, dati sva mallo pomaxu, doklem neopazish, dasam ja, koi uffajuche ume izbavljam: niti ima izvan mene moguche pomochi, niti koristna vicha, da pacse ni dugovita lika.

Alli vech sabravshi duh posli oluje, pokripise u svitlosti pomillovanjah mojih: jeresam blizu, veli Gospodin, da

popravim svakolika, nesamo cilovito, nego i obilno, i verhovito.

2. Jedalije meni shtogod mucsno, illichu biti prilicsan onomu, koi govori, a necsini?

Gdije virra tvoja? kripko, i napridno stoj!.

Budi dugoterpljiv, i csovik jaki: dojticheti utishenje na svoje vrime.

Pocsekajme, pocsekaj: dojtichu, i izlicsitichute. Napast'je ono, shtonote mucsi: i izprazan strah, kojite plashi. Shtoti hasni briga za dojduchima nestanovnima stvarma, nego da imash xalost, sverhu xalosti? Dostaje danu zlocha njegova. Tashtoje, i nekoristno smutjivatise radi dojduchih, illise onima radovati, kojase morebiti nikada neche dogoditi.

3. Allije slabost csovicsanska, od ovakovihse mislih dat privarriti; a joshse tako lahko po napastovanju nepriatelja dat potezati, znamenjeje mallenog serdca.

Onbo nemari, illi istinom, illi laxjom privario csovika, i njemuse narugao: pak ilga ljubavjom sadanjih, illi strahom dojduchih oborio.

Nekase dakle nesmutjuje, i neplashi serdce tvoje. Viruj u mene, i uzdajse u milloserdje moje.

Kada ti mislish, dasam ja daleko od tebe, jasam csestokrat blixje tebe.

Kada ti scinish, daje skoro sve izgubljeno, onda csesto vecha korist od zasluge pristupljuje.

Nitije zato sve izgubljeno, kadanamse koja stvar suprotivno dogodi.

Nemorash suditi po sadashnjem chutjenju: nitise tako kojojgod dohodechoj tegobi podloxiti, i k'njojse skloniti, kano datije sve uffanje od izbavljenja oduzeto.

4. Nemoj misliti dasi sasvim zaostavljen; premakoti za vrime koje tugovanje i poshaljem, illi xudjeno utishenje uztegnem, takobose prilazi u kra-

ljestvo nebesko. I to brez sumnje vechmase pristoji tebi, i ostalima slugama mojima, da budete suprotivami kushani, nego da svaka imate po hotenju vashemu.

Ja znam mishljenja sakrivena; mlogoboje napridno za spasenje tvoje, da kadshto brez utishenja ostanesh, dase morebiti nepoohołish s'dobrim napridkom; i sebise sam nedopadesh u onomu, shto nisi.

Shtosamti dao, moguti uzeti, i povratiti, kadmi bude drago.

5. Kadati dadem, mojeje; a kadati uztegnem, tvoje neuztexem: mojeboje sve dobro udiljeno, i svaki izverstni dar.

Ako nate pustim koju tegobu, nemojse serditi, niti pripusti, da pade serdce tvoje.

Jate berzo mogu obradovati, i prominuti sve brime u veselje.

Allisam istinito pravedan, i mloge fale vridan, kada tako s'tobom csinim.

6. Akosi pravo mudar, i stvar isti-

nito razsuditi znadesh, nikadse nèimash radi suprotivshtinah tako duboko oxaloshtjivati, negose vechma imash radovati, i meni fale uzdavati.

Dapacse morash to za jedino veselje sciniti, shtoti, bolestimate tishtech, neoprastjam.

Kakoje moj Otac ljubio mene, i ja vas ljubim, rekabsam dragima ucsenikom mojima; koje zaisto na vrimenita veselja nisam poslao, nego na velika borenja; ne na csast, nego na pogerdjenje; ne na praznovanje, nego na trudove; ne na pokoj, nego dami veliki plod u uzterpljenju prinesu. Spomenise ovih ricsih, sinko moj!

POGLAVJE XXXI.

Sva stvorenja zanemariti moramo, da stvoritelja najti moxemo.

1. S. Gospodine! pravo da josh potribujem veche millosti, ako onamo mo-

ram dojti, gdimi neche nitko, nit ikakvo stvorenje smetati mochi.

Jer, doklemgodme koja stvar zaderxaje, nemogu slobodno k'tebi letiti.

Xeljashe slobodno letiti, koi govorashe: *Tkochemi datti perje, kakono golubici, da uzletim, i opocsinem?*

Shtoje pokojnieg od priprostoga oka? a shtoje slobodnie od onoga csovika, koi nishta nexedi na svitu?

Valjase dakle sverhu svakog stvorenja uzdichi, i sebe istoga sasvim zapustivshi, u uzashashtju pameti stajati, i gledati, da ti Boxe moj, sviu stvarih stvoritelju! neimash sa stvorenjem nishta prilicsna.

I akose tko nebude sverhu sviu stvorenjah uzdigao, neche mochi slobodno nastojati za boxanstvenima.

Zaotose mallo nahodi promishljavaocah visokih, jerbojihje mallo, kojise znadu od ginutljivih stvorenjah podpumo uklonitti.

2. Za ovoje velika millost potribita, kojabi dushu uzdigla, i sverhu sebe iste uznela.

I ako csovik nije u duhu uzdignut, i od sviuh stvorenjah oprostit, i s'Bogom vaskoliki s'jedinit: sve shtogod znade, i shtogod imade, nije velike vridnosti.

Dugoche mallen biti, i na zemlji lexati, koi shtogod za veliko scini, osim samo jedinoga, neizmirnog, i vicsnjega dobra.

I shtogod nije Bog, ono nije nishta, i za nishtose derxati ima.

Velikaje razlika medju mudrostjom prosvitljenog, i poboxna osovika, i medju znanjem knjixevnoga, i pomnjivoga Duhovnika.

Mlogoje plemenitia ona umitnost, koja od ozgor iz boxjega ulivanja tecse, negoli ona, kojase potrudno po csovicsanskom razumu dobiva.

3. Vishejihshe nalazi, koji xele nutarnje

promatranje stvarih boxanstvenih zadobiti, alli kojasu zato potribita nenastoje dillovati.

Velikaje zaprika, da u izvanskima znamenjim, i ochutljivima stvarma zaostajemo, a mallose o izverstnom morenju bavimo.

Neznam shtoje, koili nas duh vabi, i shto iziskujemo, kojinobi dushevni zvani hotili biti: da sav trud, i vechu brigu za prolazechima i nevridnima stvarma nosimo, a od nutarnjih stvarih, jedva u ritko, podpuno skupljenima ochutjenjima mislimo.

4. Alli xalosti! istomse mallo sabravshi, takiase opet na izvanska izliemo; niti dilla nasha, oshtrim izkushanjem razabiramo.

Gdino lexe pohotenja nasha nepogledamo, i kolikosu sva necsista, neoplakujemojih.

Svakaboje putt oskvernjila put svoj, i zaoto slidjashe potop veliki.

Buduch dakle daje nutarnje nashe pohotenje verlo okvareno, potribitoje, dase i dillo slideche, kojenonamje ukazallo manjkanja nutarnje snage, okvari.

Iz csistoga serdca, izticse plod dobra xivota.

5. Kolikoje tko ucsinio, iztraxivase: alli s'kolikomje kripostjom ucsinio, tose nenastoji toliko procinjivati.

Akoje tko jak, bogat, lip, verstan illi dobar pisaoc, dobar pivacs, dobar poslenik, tose iztraxuje, a kolikoje ubog duhom, koliko uzterpljiv, i tiho, koliko bogoljuban, i dushevan, mlogi i i nepitaju.

Narav motri samo na izvanskog csovika, millostse pako obratja na nutarnjega.

Naravse csestokrat varra, millost u Boga uffa, da nebude privarrena.

POGLAVJE XXXII.

Dase imamo sami sebe odrechi, i sve poxude pogaziti.

1. G. Sinko nemoresh podpunu sloboshtinu imati, akose sasvim sam sebe neodreknesh.

Sapetisu svi vlastitoxudci, i koi sami sebe ljube: poxudnici, brinutljivci, obterkushi, i koi vazda mehka, a ne ona, kojasu Isukerstova traxe: nego csesto ono mislechi i sabirajuchi, shtono obstati neche.

Sveboche poginuti, shto nije od Boga izishlo.

Derxi kratku, al' vaxnu rics: ostavi sva, i najtichesh sva; ostavi poxude, i najtichesh pokoj.

Ovo u pameti razabiraj, i kada izvershish, svakachesh razumiti.

2. S. Gospodine, nije ovo dillo od jednog dana, nitije dicsja igra, da pacse, u ovomu kratkomu zatvarase sva izverstnost redovnicska.

3. G. Sinko! netrebatise odvratiti, i odmah, csuvshi put izverstnih ljudih, zdvoiti, negose vechma morash na visokia potaknuti, illi barem za ovima xeljno uzdisati.

O dabi tako bilo stobom, i dasi nato ti dospio, da sam sebe neljubish, nego da na moje namignutje, i onoga Otca, kogasamti pridstavio csisto stojish: tadabimi veoma ugodio, i vasbi xivot tvoj u veselju, i miru provodio.

Imash josh mloga zaostaviti, koja ako meni cilovito nepridadesh, nechesh zadobiti shto prosish.

Svitujemte, da od mene kupish zlato ognjeno, nebili bogat postao, to jest: da zadobiesh nebesku mudrost, koja sva najnixja tlacsi.

Zabaci zemaljsku mudrost, a) i svako csovicsansko, pak i tvoje vlastito ugodjenje.

---

a) t. j. netraxiti nepoboxnu zemaljsku mudrost

4. Kazaosamti, dase priprostia za skupocina, i visoka, (po umu csovicsanskomu) kupovati imada.

Jerese veoma mallovridna, mallena, i skoro zaboravljena vidi prava mudrost nebeska; koja nemisli visoko od sebe, nitise traxi uzvelicsavati na zemlji; koju mlogi ustmeno pripovidaju, alli ni najmanje po njoj nexive, allije ona nishtnemanje pridragi kamen, koije mlogima sakriven.

POGLAVJE XXXIII.

Od nestalnosti serdca, pak dase poslidnja odluka, ima uprаviti k' Bogu.

1. G. Sinko! nemoj virovati pohotenju tvomu, kojeje za sada, a berzochese prominiti u drugo.

---

nitise najvechma o tomu baviti, dase ljudma il' samomu sebi odvech, i prikoredno dopadash, nego sva u Bogu, i radi Boga, iz csiste odluke priduzimati, i ucsiti kojasu spasonosna slobodnoje, i posaljeno.

Doklemgoderbo uzxivish, akotise i neche, bitichesh podloxan prominljivosti: dase sad xalostan, sad miran, sad smutjen, sad poboxan, sad nepoboxan, sad nastojan, sad lin na duhovna dobra, sad texak, sad lahgan nahodish.

Alli mudar, i u duhu dobro uvixban csovik, stalan nad ovima prominljivima ostaje, nepazechi shto u sebi chuti, illi s'koje strane vitar nestalnosti pushe, nego da sva odluka pameti njegove, na pristojnu, i na najbolju sverhu napriduje.

Jereche tako mochi jedan, i isti, bistrim, k'meni nepristance upravitim priprostim okom odluke, kroz toliko razlicsitih dogadjajah, nesmeten obstati.

2. S'csim pako bude csistie oko odluke, s'timse stalnie postupa srid razlicsitih protivshtinah.

Alli u mlogima zablixtise oko csiste odluke; obzirabose berzo na shtogod razkoshna, shtoga susrite, i u ritkosc

tkogod, od iztraxivanja vlastite koristi sav prost najde.

Takosu Xudie nikocs doshli u Bethaniu k'Marthi, i k'Marii: ne radi Isusa samo, nego da i Lazara vide.

Imase dakle izcsistiti oko odluke; da bistro, i pravo bude, i dase priko svih, razlicsitih posridjah, k'meni upravljati moxe.

POGLAVJE XXXIV.

Daje ljubechemu Bog, sverhu sviu, i u svima sladak.

1. S. Evo Boxe moj, i sve moje! Shtochu vishe, shtoli sritniega poxeliti mogu?

O ugodne, i sladke ricsi! alli samo onomu, koi Rics, ne pako svit, i svitovna, ljubi.

Boxe moj, i sve dobro moje! dostaje s'ovim onomu, koi razumie recseno: a csesto ponavljati, radostnoje onomu, koi ljubi.

Jere kadasi ti samnom, svasumi radostna: a kada tebe nije svasumi dosadna.

Ti stvarash serdce mirno, i mir veliki, i radostno veselje.

Ti csinish da dobro mislimo od svakoga, i da tebe u svima falimo; i nemore dugoh brez tebe shtogod ugodno biti; nego akochenam shtogod drago biti, i dobro sladiti, potribiloje dase tvoja millost nalazi ondi, i dase zacsinom tvoje mudrosti zacsini.

2. Komusi ti sladak, shto onomu neche pravo sladko biti? a komu ti nisi sladak, shtoche mochi biti za nasladjenje njemu?

Alli ghinu u svojoj mudrosti svitovni mudraci, i oni kojise u putti násladjuju: jereje ondi primloga izpraznost, a ovdise smert nahodi.

A koji tebe, pogerdivshi stvari svitovne, i putt umarajuchi slide: istinito dase mudri pripoznaju, jerese od tashtine k'Istini, od putti k'duhu prinose.

Ovimaje Bog sladak, i shtogoderse dobra u stvorenjima nahodi, to oni sve na falu svoga stvoritelja obratjaju.

Razlicsitaje nish'anemanje, i mlogoje razlicsita sladost stvoritelja, od sladosti stvorenja; vikovicsnjosti, i vrimena, svitlosti nestvorenei svitlosti prosvitlene.

3. O vikovita svitlosti, koja sve stvorene nadilazish svitline; sini prosvitlenjem iz visoka, kojeche prochi kroz sva nutarnja serdca mojega!

Csisti, obraduj, prosvitli, i oxivi duh moj, i mochi njegove; dase s'tobom, u radostnom uxivánju s'druxi.

Ta kadalíche dojti oni blaxeni, i xeljni csas, dame nasitish tvojim slavnim licem, i dami budesh sve u svima!

Doklemi ovo nebude dano, neche ni podpuna veselja biti.

Joshter (u zao csas) u meni stari csovik xivi, koi nije sav na krix pribien, nit'je izverstno umro.

Joshse jako suprotivi duhu, nutarnje

bojeve dixe, i nedopushtja da kraljestvo dushe bude mirno.

4. Alli ti, koi gospodujesh, sverhu vlasti mora, i gibanje valovah njegovih tishish, podignise, i pomozime.

Razspi narode, koji bojeve xele, satari nji kripostju tvojom.

Ukaxi molimte velicsanstvo tvoje, i nekase proslavi desnica tvoja; jerbo neimam drugog uffanja, niti utocsishtja, nego u tebi Gospodine Boxe moj.

POGLAVJE XXXV.

Da nismo na ovom svitu prosti od napastovanja.

1. G. Sinko! nigda nisi na ovome svitu siguran, nego, doklegodsi xiv, uviksuti dushevna oruxja potribita.

Tisi medju nepriateljima, kojite s'desna, i s'liva napopadaju.

Akose dakle neuzsluxish odasvuda shtitom uzterpljenja, nechesh dugo brez ranne ostati.

Sverhu toga, ako, tvoje serdce stalno nepoloxish u mene: s pravom voljom sva terpiti radi mene, nechesh mochi tu xestinu podnositi, niti na slavodobitje blaxenih dospiti.

Potribitoje daklě da serdcsano svaka pribavish, i dase moguchom rukom protiva naperitima striljama sluxish.

Pridobitnikubose daje hrana nebeska, a nenastojechemu ostavljase velika nevolja.

2. Ako u ovomu xivotu traxish pokoja, kakochesh dakle tada dojchi u pokoj vicsnji?

Nespravljajse na mlogi pokoj, nego na veliko uzterpljenje.

Netraxi pravi mir na zemlji, nego u nebesih: ne u ljudma, niti u drugom stvorenju, nego u samom Bogu.

Za ljubav boxju, imash svaka dragovoljno podnositi, to jest: trudove, i xalosti, napasti, uznemirljivanja, tuge, potribe, bolesti, nepravde, ogovaranja,

pokaranja, ponixenja, zasramljenja, pedepsanja, i pogerdjenja.

Ova pomaxu kripost zadobiti, ova kushaju slugu Isukerstova, ova platu nebeski vinac.

Jachu vratiti vikovitu platju, za kratki trud, i neizmirnu slavu, za prolazeche zasramljenje.

3. Zar ti mislish, dachesh vazda po tvojoj volji, utishenja dushevna imati!

Ni moji svetci nisu takva imali, nego mnoge tegobe, razlicsite napasti, i velike tuge.

Allisu sve uzterpljivo podnosili, i vechmasuse u Boga uzdali, nego u same sebe, znajuchi da nisu dostojne muke ovoga vrimena za zasluxiti vicsnju slavu.

Zarbi ti hotio takia imati, shtosu mlogi s'mlogima suzama, i s'velikim trudom jedva stekli?

Csekaj Gospodina, serdcsano sluxi, i pokripise: nemoj pomanjkavati, nemoj

odilaziti: nego tilo, i dushu, za slava boxju stalno izmetni.

Jachu najobilnie povratiti; jachu stobom u svakoj nevolji biti.

POGLAVJE XXXVI.

Protiva tashtimas ljudskima sudom.

1. G. Sinko! kripko postavi serdce tvoje u Gospodina, i nebojse sudovah ljudskih, gdi te svist krotka, i pravedna csini.

Dobroje, i blaxeno tako terpiti: ni ovo neche biti onomu texko, koije ponizan u serdcu, i koise vishe u Boga, nego u samog sebe uzda.

Mlogi mloga govore, i zatojimse mallo ima virovati. Alli i svima zadosta biti, nije moguche.

Ter akoje i Pavao nastojao svima u Gospodinu ugoditi, i svimaseje sve ucsinio: sasvimtim josh nije ni najmanje mario, daje od csovicsanskoga dneva sudjen bio.

2. Dostaje za nauk drugih, i za spasenje ucsinio, kolikoje o njemu stajalo, i moglo biti; alli da nebude kadgod od drugih sudjen, illi pogerdjen, to nije mogao smesti.

Zatoje sve pridao Bogu koi sva zna, pakseje samo s'uzterpljenjem, i poniznostjom od nepravednih zloricsnicskih ustah, kano takojer od tashto, i grishno mislechih, i od onih, koji svaka po svom hotenju na njega izmishljavashe branio.

Odgovaroje nishtanemanje kadshto, dase nemochni radi njegovog mucsanja nesmute.

3. Shtose bojish, od umerloga csovika biti sudjen? danasjest, a sutraga neima.

Bojse Boga, pakse od ljudskih strashenjah nechesh plashiti.

Shto moxe tkogod, protiva tebi s'ricsma, illi pogerdama? Sebi vechma udi, nego tebi; nitiche mochi takvi, tkomu-

drago on bio, od suda boxjega pobichi. Ti imaj Boga prid ocsima, i nemojse kavgati ricsma svadljivima.

Ter akotise za sada i csini, da podlixesh, i da zasramljenje, koga nisi zasluxio, terpish, nemojse zato serditi, niti po neuzterpljivosti, krunu tvoju manju csini.

Negose obrati vechma k'meni na nebo, koinosamte moguch izbaviti, od svake zasramnosti, i nepravde, i svakomu po njegovih dillih vratiti.

POGLAVJE XXXVII.

Dase csovik csisto, i cilo pridade (Bogu) za stechi slobodu serdca.

1. G. Sinko! ostavi sebe, i najtichesh mene.

Budi brez obiranja, i svake vlastitohasnosti, pakchesh vazda dobitak imati.

Jerchetise odmah, kakose pridadesh, a nepovratishse, vecha millost nadodati.

2. S. Gospodine! Kolikochuse putah pridati, i u koimachu stvarma sam sebe ostaviti.

3. G. Vazda, i u svako doba, i to kako u mallu, tako i u veliku: neizimljem nishta, nego te hochu da u svima gola najdem.

Drugacsie kojimchesh nacsinom mochi moj, a ja tvoj biti, ako nebudesh od svake vlastite volje s'nutra, i izvana svuosen.

Koliko hitrie ovo ucsinish, tolikochesh bolje imati, i shto podpunie, i serdcsanie, s'timchesh vishe meni biti ugodan, i vishechesh dobiti.

4. Nikoise pridaju, alli s'nikim iznimljenjem, jerese podpuno neuzdaju u Boga, zatose zase brinuti nastoje. Nikoi takojer izperva sve pridaju, alli posli kada napast pokuca, na vlastitase povratjaju: i zato nishta u kriposti nenapriduju.

Ovi na pravu csistoga serdca slobodu,

i na ugodnoga moga opchenja millost neche dospiti, izvan akose prie meni sasvim nepridadu, i svakimise dan naposvetilishte neprikaxu; brex koijuh nestoji, nitiche stajat s'jedinjenje u uxivanju.

5. Rekaosamti pricsesto, i sadati opet velim: ostavi sam sebe, i pridajse (meni) pakchesh veliki mir nutarnji uxivati.

Daj sve, za sve: nishta nevadi, nishta opet natrag neishti: csisto, i neposumnjivo u meni stoj, i imatichesh mene.

Bitichesh slobodan u serdcu, i nechete tmine pogaziti.

Za ovimse pashtri, ovo moli, ovo xeli imati, dase moxesh svake vlastitosti odrechi, i goo gola Isusa sliditi, sebi umerti, a meni vikovito xiviti.

Tadache sve tashte izmisline, neprave smutnje, i brige nepotribite izvitriti.

Ondache takojer i neuredni strah odstupiti, i prikorednache ljubav umerti.

POGLAVJE XXXVIII.

Dase imamo dobro u izvanskima vladati, i Boguse u pogibelima utechi.

1. G. Sinko! nato imash pomnjivo nastojati, da u svakom mistu, i csinjenju, illiti izvanskomu poslovanju na nutra prost, i sverhu sam sebe mochan budesh, i da budu sva pod tobom, a ne ti pod njima. Dasi Gospodar dillovavanjah tvojih, i njihov upravitelj, a ne sluga, niti najmenik kupljeni.

Nego dasi vechma iznimit, i pravi xudia, prilazechi u srichu, i u slobodu sinovah boxjih; koji stoje sverhu sadanjih, i pogledaju na vicsnja.

Koji prolazecha livim, a nebeska desnim motre okom.

Kojeno vrimenita nepritexu, da k'njima prionu, negoji oni vechma na svoju dobru poslugu k'sebi potexu; kakonosu naredjena od Boga, i postavlje-

na od najvishjega Tvoritelja, koi nishta neurednog nije ostavio u svomu stvorenju.

2. Ako takojer i u svakom dogadjaju stalno stoish, nemoj po oblicsju izvanjemu, niti okom púttenim vidjena, illi csuvena motriti, nego udilj rad svakog uzroka, unishavshi s'Mojsiom u pribivalishte, da svitt od Gospodina ishchesh; csutichesh kadkad boxji odgovor, i vraticheshse uvixban u mlogima sada njima, i vikovitima.

Vazdaboje Mojsia, kadabise koja dvojba ukazala, illi na koje pitanje odgovor imao dati, unilazio u pribivalishte; i utekaose pomochi molitvenoj, da pogibel odbigne; i dase opacsine ljudske oblakshaju.

Takose i ti imash utechi u skrovishte serdca tvoga, i boxju pomoch nastojnie prositi.

Zatosu takojer i Josue, i sinovi Izraelski, od Gabaonitanah, kakose shtije,

bili privarreni, jere nisu prie upitali usta Gospodnja, nego odvech virujuchi sladkima govorenjima, laxljivim, i krivim bogoljubstvom biahu privarreni.

POGLAVJE XXXIX.

Da csovik nemora biti nagao u svojima poslovi.

1. G. Sinko, priporucsi uvik meni posao tvoj, pak jachuga dobro na svoje vrime narediti.

Csekaj naredjenje moje, i ochutichesh odonuda napridak.

2. S. Gospodine, dosta dragovoljno spustjam sve moje stvari na tebe, jere moje mishlenje mallo more napridovati.

O dabise ja mlogo za doshaste dogadjaje nestarao, nego dabise na tvoju dobrovoljnostbrez kasnenja spustio!

3. G. Sinko moj, csesto csovik o gdikojoj stvari verlo nemirno misli, koju imati xeli, alli kada do nje dojde, drugácsie pocsmè chutiti: jerbo pohotenja

za jednom stvarjom nisu dugovita, nego nas vechma od jedne na drugu potiskivavaju.

Nije dakle najmanje, josh i u najmanjima sebe istoga ostaviti.

4. Istiniti napridak csovika, jest odrechise sebe istoga; i csovik koiseje sam sebe odrekao, verloje prost, i siguran.

Alli stari nepriatelj, koise suprotivi svakom dobru, od napastovanja nepristaje: nego danjom i nochom jake spravlja zaside, nebili koga neopreznog stermoglavio u zamke privarre.

Bdite dakle i molite, veli Gospodin, da neulizete u napast.

POGLAVJE XL.

Da csovik od sama sebe nishta dobra neima, i dase s'nicsim slaviti nemoxe.

1. S. Gospodine, shtoje csovik, dase spominjesh njega? illi sin csovicsanski, daga pohadjash?

Shtoje zasluxio csovik, damu dajesh millost tvoju? Gospodine, shtose mogu

tuxiti, akome ostavish? Illi shtoti pravicsno nabaciti mogu, ako ono shto prosim, neucsinish?

Zaisto ovo u istini misliti, i izrechi mogu: Gospodine nishta nisam, nishta nemogu, nishta dobra od mene neimam, nego u svima manjkajem, i vazda na nishto texim.

I akome ti nepomognesh, i na nutra neubavistish, vaschuse mlahk ucsiniti, i razglavljen.

2. Alli ti Gospodine, vazdasi onaj isti, i ostajesh isti uvike; u vike dobar, pravedan, i svet; dobro, pravedno, i sveto dilljuju-chi, i naredjujuchi u mudrosti svaka.

Alli ja, koisam vechma na pomanjkanje, nego na napridovanje prignut, nisam vazda stalan u istomu stanju: sedambose vrimenah minja sverhu mene.

Alli opet berzo bolje biva, kadanose tebi dopade, i tvojumi pomochnicu ruku pruxish; jerebo ti sam brez ljudskoga nastojanja moxesh pomochi, i na

toliko pokripiti, da lice moje, na razlicsita osim tebe veche neobratjam, nego daje k'tebi jedinomu, serdce moje upravljeno, i da samo u tebi opocsiva.

3. Zato, dabi dobro znao, svako csovicsansko utishenje odverchi: illi za stechi bogoljubnost, illi za potribu, koja me silli tebe traxiti, jer neima csovika, kojibime utishio: tadabise istom mogao u tvoju millost pravedno uffati, i sverhu dara novog utishenja radovatise.

4. Zafaljujemti, jer od tebe sve dolazi, kolikogodmise putah, shto dobra dogodi.

A ja tashtina, i nishta prid tobom, nestalan, i nemochni csovik.

S'csimse dakle mogu slaviti, illi zashto xudim shtovan biti?

Jedali rad moje nishtoche? i tobi bila najvecha izpraznost.

Zaistoje tashta slava, kuxno zlo, i izpraznost privelika: jerbo od prave odmicse slave, i millost nebesku odnasha.

Dokbose csovik sam sebi dopada,

tebije neugodan, kada lehpti za falom ljudskom, gubi istinite kriposti.

5. Pravaje pako slava, i sveto uzradovanje, slavitise u tebi, a ne u sebi: veselitise u Imenu tvomu, a ne u vlastitoj kriposti, nitise u komu stvorru nasladjivati, nego radi tebe.

Faljeno budi ime tvoje, a ne moje: uzvelicsano budi dillo tvoje, ne moje: blagosovljeno budi Ime sveto tvoje, meni pako nekase nishta nepridaje od falih ljudskih.

Tisi slava moja, tisi radost serdca moga. U tebichuse faliti, i veseliti cio dan; shtose pako mene ticse, neimamse ni u csemu, nego samo u slabostima mojima ponositi.

6. Neka traxe xudie slavu, kojaje iz medju njih: jachu samo onu iziskivati, kojanoje od samoga Boga.

Svakabo slava ljudska, svaka csast vrimenita, svaka svitovna visina spodobljena s'tvojom vicsnjom slavom, izpraznostje, i ludost.

O istino moja, i milloserdje moje, Boxe moj, blaxeno Trojstvo! tebi samomu fala, csast, kripost, i slava, po neizbrojne vikove, vikovah!

POGLAVJE XLI.

Od pogerdjenja svake vrimenite csasti.

1. G. Sinko, nemojse xalostiti, ako vidish, dasu drugi poshtovani, i uzvisheni, a ti pogerdjen, i ponixen. Uzdigni serdce tvoje k'meni na nebo, i nechete oxalostiti pogerdjenje ljudsko na zemlji.

2. S. Gospodine, u slipochismo, i izpraznost nas berzo zavede.

Akose pravo promotrim, nikadamise nije od nijednog stvorenja ucsinila krivica, radi shta, nemoguse pravedno, protiva tebi ni tuxiti.

Alli jerbosam csesto, i texko protiva tebi sagrishio, pravednose protiva meni svako oruxaje stvorenje. Menise dakle

pravedno pristoji zasramljenje, i pogerdjenje; tebi pako fala, csast, i slava.

Ter akose na ovo nepripravim, da dragovoljno od svakog stvorra pogerdjen, i ostavljen, i sasvim za nishto derxan budem: nemoguse na nutra smiriti, i ustanoviti, niti dushevno prosvitljen biti, nitise podpuno stobom ujediniti.

POGLAVJE XLII.

Dase mir neima u ljudma postavljati.

1. G. Sinko, ako postavish mir tvoj, u kakvagod csovika, da shnjim jednako chutish, i zajedno xivish, nestalanchesh, i nemiran biti.

Akolise utecsesh k'onomu, koi vazda xivi, i kod kojega istina stanuje, nechete priatelj odhodechi, illi umiruchi oxalostiti.

Priateljska ljubav mora u meni pribivati: i radi mene ima ljubljen biti, kojigodtise dobar vidi, i mlogo drag u xivotu ovomu.

Brez mene, niti valja, nitije dugcvito priateljstvo: nitije ona istinita, vech svitovna ljubav, koju ja nesvexem. Ti morash tako svakomu nagnutju prama dragima priateljima obamerti, dabi ti (shtose tebe ticse) brez svakoga ljudskog opchenja xiviti xelio.

Tolikose vechma csovik Bogu priblixaje, koliko dalje od svakog zemaljskog obradovanja odstupa.

I toliko vishje uzlazi k'Bogu, koliko nixje u sebe snilazi, i sam sebe manje procinjuje.

2. Koi pako sebi kojegod dobro pripisuje, millosti boxjoj, put u sebi pricsuje, jer millost Duha svetoga, ponizno serdce vazda traxi.

Dase umiesh sa svime unishtiti, i svake ljubavi prama stvorenju okaniti, tadabi u tebi s'velikom millostjom pribivao.

Alli kadase ti na stvorene stvari obaziresh, od tebese pogled stvoritelja odmicse.

Naucsise dakle u svima, radi stvoritelja pridobiti, tadachesh k'boxjemu znanju mochi pristupiti. Kolikogodmudrago shto malleno bilo, akose prikoredno ljubi, i pogleda, zaderxajete od najvechega dobra, i kvari.

POGLAVJE XLIII.

Protiva tashtomu, i svitovnom znanju.

1. G. Sinko, nedajse od lipih, i tankoumnih ljudskih govorenjah krenuti: jere kraljestvo boxje nije u govorenju, nego u kriposti.

Poslushaj ricsi moje, koje uxixu serdca, i pameti prosvitljuju; uvode skrushenje u serdce, i pravo donose utishenje.

Nikada nemoj zato rics shtiti, dase naucsnii, illi pametnii moresh pokazati.

Nego nastoj zloche umoriti, ovoche boti koristnie biti, nego znanje mlogiuh naucsnih pitanjah.

2: Kada mloga proshtiesh, i poznadesh, opettise valja k'jednom pocsetku vratiti.

Jasam, koi csovika znanje ucsim; i bistrie razumljenje mallenima dilim, negose od csovika naucsiti more.

Komu ja govorim, berzoche mudar biti, i mlogoche u duhu napridovati.

Texko onima, koi mloga izprazna od ljudih iztraxuju, a za putse, na komuse meni sluxi, mallo brinu!

Dojtiche vrime, kadachese pokazati Ucsitelj sviu Ucsiteljah Isukerst, Gospodin Angjelah, da sviuh shtivenja poslusha, to jest: da svakoga csovika svist izkusha.

I tadache po Jeruzolimu sa svichnjaci iztraxivati, i svache kojasu u tmine sakrivena bila ocsitovati, i zamuknitiche jezicsni razlozi.

3. Jasam, koi pamet ponixenu u csas uzdixem, da vishe razlogah od vikovite istine dokucsiti moxe, nego daje

tkogod deset godinah u ucsionicama ucsio.

Ja ucsim brez bukke ricsih, brez pobunjenja mislih, brez polephnosti za csastjom borenjah u razlozi.

Jasam, koi ucsim zemaljska pogerdjivati, na sadanja merziti, vicsnja iztraxivati, vikovita xeliti, csasti bixati, smutnje podnositi, sve uffanje u mene stavljati, i izvan mene nishta nexuditi, i sverhu svega mene uxgarto ljubiti.

4. Jere niki, serdcsanome ljubechi, naucsioje boxanstvena, i csudesnaje govorio.

Vechmaje napridovao ostavivshi sva, nego tankoumna ucsechi.

Alli jednima govorim od opchenih, a drugima od osobitih: nikimase u zlamenjima, i prilikama sladko ukazujem, a gdikojima u mlogoj svitlosti objavljujem otajstva.

Jednaje knjixna rics, alli sve jednako neubavishtjuje: jere ja iz nutraisti-

nu ucsim, serdce kusham, mishlenja dajem razabrati, dobra dilla uzmnoxajem, dilechi svakomu, kakomise dostojno vidi.

POGLAVJE XLIV.

Da izvanske stvari neimamo k'sebi pritezati.

1. G. Sinko, potribnoje dasi u mlogima neumitan, i dase derxish, kano dasi mertav na zemlji, a datije vas svit krixu pribien.

Mlogati takojer valja gluhim uhom mimojti, i vishese za vlastiti mir brinuti.

Koristnieje ocsi od neugdnih stvarih odvratiti, i svakomu svoje mishljenje ostaviti, negose prigovarajuchim govorenjem sluxiti.

Ako dobro uzstojish s'Bogom, i njegov sud promislish, lashnjechesh podnit, kad pridobiven budesh.

2. S. O Gospodine! nashtosmo do-

spili? Evo placsemo shtettu vrimenitu, za mallenise dobitak trudimo, i tercsimo; a na dushevnu shtettu zaboravljamo, i jedvaju kasno promishljajemo.

Shto mallo, illi nishta neprudi, natose pazi, a shtoje najvechma potribito, nepomnjivose mimolazi: jerese vas csovik, na izvanska razliva, i akose berzo nerazabere, dragovoljno u izvanskima lexechi ostaje.

POGLAVJE XLV.

Dase neima svakom virovati, i da lasno u ricsma poserniti moremo.

1. S. Pomozime Gospodine u srid tugovanja: jereje tashta pomoch ljudska.

Kako csesto ondi nisam nashao virre, gdisamju misio najti?

A kolikosam putah ondi takojer nashao, gdisamse manje nadao.

Tashtoje dakle uffanje u ljudma: spasenjeje pako pravednih u tebi Boxe!

Blagosovljen budi Gospodine Boxe moj u svima, kojanamse dogadjaju!

Slabismo, i nestalni, ter berzose varramo, i prominjujemo.

2. Koije csovik, koise tako opazno, i obzirno u svi dillih more csuvati, da kadgod u kojugod privarru, illi zabunu nedojde?

Alli koise u te Gospodine uzda, i pravimte serdcem traxi, tako lasno neposertje.

I ako upade u kakvo tugovanje, i kakomu drago bude zapleten, berxjechese po tebi oprostiti, illi od tebe utishiti: jere ti onoga, koise u te uffa neostavljash tia do sverhe.

Ridkose nahodi viran priatelj, koi u svima tiskobama svoga priatelja viran obstaje.

Ti Gospodine, tisi sam najvirnii u svima, i izvan tebe neima vishe takvog.

3. O kolikoje dobro ona sveta dusha

chutila, kojajc rekla: mojeje serdce utverdito i u Isukerstu utemeljito.

Daje tako i meni, nebime bash lasno strah ljudski smetao, niti ricsne strilje ganule.

Tko more sve napervo viditi, tkoli je verstan dojducha zla odvernuti?

Ako ona cseshtje ranne zadaju, kojimasmose nadali, shtoche s'onima biti kojimase i nenadamo, nego da nas texko ranne?

Alli zashtose ja nevoljni bolje nepripravih? pak zashtosam josh tako lahko drugima virovao?

Alli ljudismo, nitismo shto drugo, nego skvarljivi, i slabi ljudi, premda mlogi scine, i govore dasmo Angjeli.

Komuchu virovati Gospodine? komuchu virovati, nego tebi? Tibosi Istina, koja nevarash, niti privarena biti moresh.

A protivnim nacsinom: svakije csovik laxljivac, nemochan, nestalan, i

stepen, navlastito u ricsma: tako, dase jedva ono more virovati, shtose po licu za istinito derxi.

4. Kakosi (ti o Boxe) pametno pridopomenio, dase imamo paziti od ljudih, jeresu domachi njegovi, nepriatelji csovika: nitise mora virrovati, ako tko rekne: Evo ovdi! illi eno ondi!

Naucsiosamse s'mojom shtettom, ter o dabimi to, na vechu moju obzirnost, a ne na nemudrost bilo.

Budi oprezan, (recsemi niki) oprezan budi, i kod sebe sahrani, shtoti kaxem. I dokle ja oshutih, i mishljah da je skrovito, nuto on sam nemogashe oshutiti, nego shtoje od mene iskao da ja oshutim, toje on sam takia izdao, i mene, a i sebe istoga, pak onda odstupio.

Od ovakvih govorljivih, i neopaznih ljudih, zashtitime Gospodine, da neupadem u ruke njihove, niti da ikada takva ucsinim.

Postavi rics istinitu, u usta moja, a jezik himben daleko od mene odnesi.

Shto terpiti nechu, svakimse nacsinom moram od onoga paziti.

5. O kolikoje dobro, i mirno od drugiuh shutiti, niti brez razlike svaka virovati, nit' csuvenà lasno dalje pripovidati; mallimase ocsitovati, a uvik tebe, koi serdcé motrish, traxiti: — nitise dati svakomu ricsnomu vitru zanositi, nego sva nutarnja, i izvanska, po dobrohotnosti tvoje volje xeliti izvershiti.

Kakoje sigurno za uzderxanje nebeske millosti, od oblicsja ljudskog uklanjatise, i nexuditi ona, koja izvana zacsudjenje podaju, nego ona, sasvim nastojanjem sliditi, koja pobolshanje xivota, i vruchoxeljnost daju.

O kolikimje naudilo, shtoseje za kripost njihovu zaznalo, i shtoje pohitno pofaljeno bilo!

Kolikuje pako korist donila millost

boxja, kojaje podmucse sahranita bila, u ovom skershivomu xivotu, koga pravo napastovanjem, i vojevanjem nazivamo.

POGLAVJE XLVI.

Dase imamo u Boga pouzdati, kad nas ricsni hitci pogadjaju.

1. G. Sinko, stalno stoj, i uffajse u mene. Shtosubo ricsi, nego ricsi? po zraku lete, alli kamen nevridjaju.

Akosi krivac, pomisli, dacheshse dragovoljno poboljshati.

Akose niucsemu kriva nepoznajesh, procini, dachesh to dragovoljno za boxju volju podniti.

Nije mlogo, ako barem dosadljive ricsi kadkad podnesesh, koi josh nemoresh oshtre udarce priterpiti.

Pak zashto tako mallena k'serdcu primash, nego shtosi josh putten, i na ljude vechma, negoje potribito pazish?

Jerbose bojish porugan biti, zato nechesh da za prigrishenja pokaran budesh, pak zastore od izgovorah traxish.

2. Allise bolje promotri, i poznatichesh, da u tebi svit xivi, i tashta ljubav ljudma ugoditi.

Kadabo od protresanja, i od zasramljenja radi pomanjkanjah bixish, zaistoje ocsitno, da nitisi pravo ponizan, niti pravo svitu obumro, nitije svit krixu pribien.

Alli csuj rics moju, pak nechesh ni za deset hiljadah ljudskih ricsih mariti.

Nuto, dase sva protiva tebi govore, kojabise samo najzlobnie izmisliti mogla, shtobiti naudilo, akojih samo mimoichi propustish, nitiji vechma, nego truncsicu procinish? jedalibiti i jedan vlas mogli iztergnuti?

3. Alli, tko serdca na nutra neima, niti Boga prid ocsima, onoga lasno pogerdljiva rics kretje.

Tkose pako u mene uzda, i nexudi

pri vlastitomu razboru ostati, onajche brez straha ljudskoga biti.

Jasambo sudac, i poznanac sviu potajnih: ja znam, kojimseje nacsinom stvar dogodila; ja poznam uvriditelja, i podnositelja terpechega.

Od meneje izishla ona rics; toseje s'mojim pripushtenjem zgodilo, dabise mlogiuh serdcah mishljenja ocsitovala.

Jachu krivca, i pravednoga suditi; allisam otajnim sudom sveobodvojicu prie kushati hotio.

4. Svidocsanstvo ljudsko csesto varra: mojje sud istinit; stajatiche, i nechese izverniti.

Cseshtjeje otajan, i mallimaje u svacsemu ocsit, sasvimtim nigda nefalli, niti pofalliti more; akobisę bash u ocsima neumitnih, i nepraviesan csinio.

K'meniseje dakle potribno utechi u svakom sudu, nitise na vlastiti sud osloniti valja.

Pravedanbose neche smutiti, shto-

godmuse od Boga dogodi. I akose shto-god i nepravednog protiva njemu rékne, neche mlogo mariti.

Allise neche ni izprazno radovati, ako od drugih razloxito opravdan bude.

Promishljajebo, da ja poznajem serdca, i bedra, kojino nesudim po licu, i po ljudskomu vidjenju.

Jerje csesto u ocsima mojima ono grishno, shtose sudu ljudskomu fale vridno dopada.

5. S. Gospodine Boxe, pravedni, jaki, i uzterpljivi Sudcse, koi poznajesh slabost csovicsansku, i zlochu, budi jakost moja, i sve uzdanje moje, jeremi nije zadosta svist moja.

Ti znash, shto ja neznam, i zatose u svakom pokaranju imam poniziti, i krotko podnositi.

Oprostimi dakle millostivi! koliko putah nisam tako ucsinio, i darujmi opet millost vechega uzterpljenja.

Boljabomije tvoja obilna milloserd-

nost za stecsenje oproshtenja, nego moja sumnjiva pravednost, s'kojom mislim obraniti, moju tajechu svist.

I da bash nikakve nedoznajem krivice, sasvimtimse nebi u ovomu opravdati mogao, jer odmaknuvshi tvoje milloserdje, nitko xiv neche biti opravdan prid licem tvojim.

POGLAVJE XLVII.

Dase imaju sve texkoche za xivot vicsnji terpiti,

1. G. Sinko, nemoj date razbiu poslovi, kojesi radi mene primio, illi date obale tuge odasvuda, nego nekate moje obechanje u svakoj prigodi kripi, i tishi.

Jasamti moguch vratiti, sverhu svakog nacsina, i mirre.

Necheshse ovdi dugo truditi, niti chesh vazdâ bolestima obtexcsan biti.

Pocsekaj malko, i berzochesh yiditi sverhu sviu zalah.

Dojtiche jedan csas, kadache pristati svaki trud, i nemir.

Mallenoje, i veoma kratko sve, shto s'vrimenom prolazi.

2. Dilluj dakle, shto dillujesh: virno posluj u vinogradu momu, jachu biti tvoja platja.

Pishi, shti, pivaj, uzdishi, mucsi, moli, podnosi serdcsano suprotivna: dostojanje sviu ovih, i josh vechih borenjah xivot vicsnji.

Dojtiche mir u jedan dan, koije poznan Gospodinu, pak nitche biti dana, nit nocha, ovoga to jest vrimena; nego svitlost vicsnja, ljubav neizmirna, mir stanoviti, i pokoj sigurni.

Nechesh tada rechi: *Tkocheme oslobo-diti od tila smerti ove?* nitichesh va-piti: *Jao meni! jereseje pribivanje mo-je produljilo!* jerechese smert stermo-glaviti, i bitiche spasenje nepomanjkano, nikakova vishje sumarnost, nego blaxeno radovanje, sladka, i gizdava druxina.

3. Dalisi ti vidio u nebesili vicsnje vince Svetih! i u kolikojse sada slavi raduju, kojisu nikocs na ovomu svitu bili porugani, i derxani, kano da skoro istoga xivota dostojni nisu: tibise takia do zemlje ponizio, i lehptiobi vechma svimase podloxiti, nego nad jednim gospodariti. Nitibi ovoga xivota vesele dneve poxudio, negobise vechma radi Boga oxalostjivati xelio, i shtote ljudi za nishto medju sobom derxe, za najvechibi dobitak procinjivao.

4. Daliti ova osladiu, i duboko u serdce unidju! kakobise usudio, samose i jedanput potuxiti?

Neimajulise za xivot vicsnji svi trudovi terpiti, i podnositi?

Nije mala stvar, izgubiti, illi zadobiti kraljestvo nebesko.

Uzdigni dakle obraz tvoj k'nebu: evo ja, i svi svetci moji samnom, kojisu na ovomu svitu, veliko borenje imali, sadase vesele, sadasu utisheni, sadasu

sigurni, sada opocsivaju, i brez sverheche u kraljestvu Otca moga pribivati samnom.

POGLAVJE XLVIII.

Od dana vikovicsnjosti, i tiskobah ovoga xivota.

1. S. O vicsnjega grada priblaxeno stanje! o pribistri danu vikovicsnjosti! koga noch nemracsi, nego privisoka Istina uvik prosvitljuje; danu vazda veseli, vazda sigurni, i nigda bitje u suprotivna neprominjujuchi!

O daje dan onaj veche svanuo bio, i sva ova vrimenita, sverhu svoju dostala!

Sviti dodushe svetima vicsnjom prijasnom svitlinom; alli zemaljskima putnikom, ne drugcsie, nego iz daleka, i kroz ogledalo.

2. Znaju gradjani nebeski, kolikoje radostan dan onaj: a cvilechi izagnani

sinovi Eve, kolikoje gorak, i xalostan ovaj.

Dnevisu ovoga vrimena mali, zli, i punni bolestih, i tiskobah.

Gdise csovik s'mlogima grisi oskvernjuje, u mlogese poxude zaplitje, s'mlogimse strahom stiskuje, od mlogose brigah raztexe, od mlogihse poxudah u pameti razsipa, mlogomse izpraznostjom zaplitje, mlogimase pomanjkanjima obliva, mlogimse trudom tare, napastovanjem otexcsava, razkoshjem razbludjuje, i siromashtvom mucsi.

3. O kadache sverha oviu zlah biti? kadalichuse osloboditi od nevoljne sluxbe zlochah?

Kadachuse spominjati samoga tebe Gospodine?

Kadachuse podpuno veseliti u tebi?

Kadachu biti brez svake zaprike u pravoj slobodi, brez svakog otexcsanja pameti, i tila.

Kadache biti mir zbiljni, mir ne-

pobunjen, i siguran, mir na nutra, i napolju, mir od svakuda stalan?

Dobri Isuse, kadachu nepristance u tebe gledati mochi? kadachu promishljavati slavu kraljestva tvoga? kadacheshmi biti sve u svima!

O! Te kadalichu biti stobom u kraljestvu tvomu, kojesi od uvika za poljubljene tvoje pripravio!

Ostavljensam ubog, i prognan u zemlji nepriateljskoj, gdinosu bojevi svagdanji, i najveche nesriche.

4. Utishi izagnanje moje, oblakshaj bol moj, jer k'tebi sva xelja moja uzdishe.

Svebomije (kao texko) brime, shtogodmi ovdi svit za radovanje podaje.

Xelimte podpunno uxivati, allite nemogu dokucsiti.

Xudim s'nebeskimase ujediniti, allime pritexu stvari vrimenite: i neumertvena pohotenja.

Pametjubi rada sverhu svih stvarih

biti, puttise pako nehotimice podloxiti sillujem.

Takose ja csovik nesritni sam sa sobom borrim; i ucsiniosamse sam sebi texak, dokle duh gorri, a putt dolli biti traxi.

5. O shto na nutra terpim: dok pametjom nebeska razbiram, pak odmahme molechega puttenih stvarih mloxstvo susrita, i smeta: Boxe moj! neodalecsujse od mene, nitise uklanjaj u serdcsbi od sluge tvoga!

Sivaj prosvitljenjem tvojim, i razaspijih, izashlji strilje tvoje, i nekase smute sve nakaze nepriateljske.

Saberi ochuchenja moja k'sebi, ucsini da zaboravim sva svitovna: daj da berzo odbacim, i pogerdim nakaze zlochah.

Pomozime o vicsnja Istino! dame nekrene ni jedna izpraznost.

Dojdi o sladkosti nebeska! i nek bixi od obraza tvoga svaka necsistocha.

Oprostimi takojer, i milloserdno odpusti, kolikogodsam putah na drugo shtogod, osim tebe u molitvi pomislio.

Izpovidamho. istinito, dase verlo raztreseno obicsajemi u molitvi nahoditi.

Jer visheputah nisam ondi spametjom, gdi tilom stojim, illi sidim: negosam vishe ondi, kudame misli odnose.

Ondisam, gdimije i misao. Ondije csesto misao moja, gdije i ono shto ljubim.

Onomi csesto na pamet pada, shtome naravno nasladjuje, illi shtomije po obicsaju ugodno.

6. Zatosi ti o Istino ocsito rekla: *Gdinoje blago tvoje, onditije i serdce tvoje.*

Ako nebo ljubim, dragostno o nebeskima mislim.

Ako svit ljubim, veselimse u srichama svitovnima, a u suprotivshtinasam svitovnima xalostan.

Ako putt ljubim, csesto o puttenima mislim.

Ako duh ljubim, od duhovnihmije misliti nasladjenje. Kojagodbo ljubim, od onih rada govorim, i slusham; i od takvih stvarih prilike samnom kuchi donosim. Alli blaxeni onaj csovik, koi radi tebe Gospodine, sve stvorenje od sebe odpusti, koi narav silluje, i puttena pohotenja dushevnom goruchnostjom razpinje; da tebi razvedritom svistjom csistu molitvu prikaxe, i dostojan bude najtise u Angjeoskima korih, prognavshi izvana, i iznutra sva zemaljska.

POGLAVJE XLIX.

Od xelje za vicsnjim xivotom, i kolikoje dobarah obechano onima, kojse borre.

1. G. Sinko moj, kada ochutish, dase xelja vicsnjega blaxenstva u te od ozgor saliva, i da iz pribivalishta tilesnoga izi-

chi poxudjujesh, dabi jasnost moju brez prominljive sinne razgledati mogao: razshiri serdce tvoje, i sasvom xeljom ovo svetó nadahnutje primi. Privelike fale uzdaj dobroti vicsnjoj, koja s'tobom tako pristojno tvori, blagosovnote pohadja, goruchno probudjuje, kripko podixe, da vlaštitom texinom tvojom, na stvari zemaljske nepadesh.

Alli ovo nije dillo tvojega pomíshljenja, illi truda, negoje ovo dar samo millosti nebeske, i boxanstvenoga pomillovanja: da ti u kripostima, i u vechem ponixenju napridujesh, i dase na dojducha borrenja pripravish, i k'menise sasvim nagnutjem serdcsanim pritisnesh, i dami uxexenom voljom sluxiti nastojish.

2. Sinko, Csesto vatra gori, alli brez dima plamen neuzlazi.

Takose i nikiuh xelje na nebeska uxixu, pak i ſpak nisu prosti od napasti puttenoga pohotenja.

Zato i csisto radi ljubavi boxje sasvim nedilluju ono, shto tako xeljno od njega ishtju.

Takvaje i tvoja csesto xelja, kojusi ukazao, kano datije toliko hasnovita.

Nijebo ono csisto, i izverstno, shtoje vlastitom hasnom zacsinjeno.

3. Prosi, al' ne ono, shtoje tebi ugodno, i pokojno, nego shtoje kod mene primljeno, i csastno: jer ako pravo sudish, moju naredbu tvojoj xelji, i svakoj poxeljivoj stvari, ripostaviti imash, i sliditi.

Ja znam xelju tvoju, i zacsuosam ose-sto cvilenja tvoja.

Sadabi veche hotio u slobodi slave sinovah boxjih biti: sadase nasladjujesh u kuchi vicsnjoj, i u gradu nebeskomu, koije pun veselja: alli josh nije csas onaj doshao: nego ima josh drugog vrimena, to jest: vrime od boja, vrime od poslovanja, i od kushanja.

Xudish biti napunjen privelikoga dobra, alli to nemoresh sada dostignuti.

Jasam: pocsekajmene, (veli Gospodin) dok pride kraljestvo boxje.

4. Imash josh na zemlji kushan, i u mlogima vixban biti.

Utishenjechesh kadshto dobiti, allitise podpuno nasitjenje neche dopustiti.

Pokripise dakle, i budi hrabren, toliko u dillovanju, koliko u terpljenju oniuh, kojanose suprotive naravi.

Imashse obuchi u novoga csovika, i prominitise u drugoga csovika.

Potribitoje da csesto ono csinish, shtotise neche, a shtotise hoche, valja da csesto ostavish.

Shtose drugima dopada, izpunjenoche biti, a shto tebi ugadja, neche dalje napridovati.

Shto drugi reknu, bitiche uslisheno: a shto ti govorish, za nishtoche biti procinjeno.

Drugiche prositi, i dobitiche; a tichesh prositi, a nechesh izprositi.

5. Drugiche biti velik u ustih ljudskih, a od tebechese shutiti. Na drugechese ovo illi ono osloniti, a od tebeche suditi, da za nishto nisi.

Radichese toga narav kadshto oxalostiti, i velikoche hervanje podnositi: allichesh od tuda veliko dobro stechi, ako mucsechi ova podnesesh.

S'ovima. i mlogima prilicsnima obicsaje virni sluga boxji kushan bivati, koise sebe odrechi, i u svemu skershiti traxi.

Jedvaje shtogod takvog, u csemubisi toliko umerti morao, kakono kada morash gledati, i terpiti ona, kojasu tvojoj volji suprotivna: a navlastito pako onda, kadatise shtogod naredjuje, shtotise nespodobno vidi, i shto scinish, daje male koristi.

I jere pod gospodarstvo stavljen, vechoj mochi nesmieshse protiviti: zatotise potexko csini, svako vlastito chutje-

nje zaostavivshi, po nagnutjuse drugoga vladati.

6. Alli promisli sinko, obilni plod oviu trudovah, berzu sverhu, i doisto veliku platju; pakti neche biti texko terpiti, negocheti uzterpljenje tvoje obradovanje doniti.

Jer zato shtose sada i u mallenoj stvari tvoje volje povoljno odreknesh, imatichesh vazda na nebesih volju tvoju.

Ondicheshbo najti sve, shto uzhtiesh, i sve shto xeliti moxesh.

Ondiche vlast svega dobra biti, i necheshse bojati, dacheshju izgubiti.

Ondiche volja tvoja vazda s'-mojom jedina biti, nitiche shta izvanskog, illi posebnog xuditi.

Onditise neche nitko protiviti; nitkose neche nate potuxiti, nitkoti neche smetati, nishtate neche protivnoga susriti: negoche biti sve shto poxelish prid ocsima, i sveche tvoje pohotenje izpokoiti, i napuniti tia do verha.

Ondichuti vratiti slavu, za podneshenu pogerdu; plasht od veselja za xalost, za misto najposlidnje, pristolje kraljestva uvike.

Ondichese ukazati plod od posluha, veselitichese trud uzterpljenja, i ponizno podloxenje slavnoche biti okrunjeno.

7. Sadase dakle ponizno prigni pod svacsje ruke: nitise brini, tkoje to rekao, illi zapovidio.

Nego na ovo vechma nastoj, da, akobi illi stareshina, illi manji, illi jednak, shto od tebe iztraxivao, illite opomenuo, sve za dobro primish, i serdcsanom voljom nastojish obvershiti.

Neka jedan ishte ovo, drugi ono; nekase slavi onaj u unomu, a ovaj u ovomu, i neka bude faljen hiljadu hiljadah putah; a tise neraduj, ni u ovomu, ni u onomu: nego u pogerdjenju tebe istoga, i ugadjajuchi samomu meni, i mene poshtujuchi.

Ovo imash xuditi, dase illi po xivo-

tu, illi po smerti, Bog vazda u tebi proslavi.

POGLAVJE L.

Kakose tuxan csovik u ruke boxje ima pridati.

1. S. Gospodine Boxe, sveti Otcse, budi sada, i uvike blagosovljen: jere kako hochesh, takoje ucsinjeno, i shto csinish, dobroje ucsinjeno.

Nekase proveseli u tebi sluga tvoj, a ne u sebi, nit' u komu drugomu: jeresi ti sam veselje istinito, tisi uffanje moje, i kruna moja, tisi radost moja, i poshtenje moje Gospodine.

Shto ima sluga tvoj, nego ono, shtoje od tebe primio, i to josh brez svoje zasluge?

Svasu tvoja, kojasi dao, i kojasi ucsinio.

Ubogsam, i u trudovi od mladosti

moje, *i oxalostjivase* kadshto do suzah dusha moja; a kadshtose pako i smutjuje sama od sebe, radi nastupljujuchih zlih poxudah.

2. Xelim veselje mira, mir sinovah tvojih prosim, koje u svitlosti utishenja hranish.

Ako mir darujesh, ako sveto veselje ulivash: bitiche dusha sluge tvoga punna sloxnog pivanja, i poboxna u fali tvojoj.

Alli akose ti od nje uklonish, kano shto pricsesto obicsajesh, neche mochi, putem zapovidih tvojih techi; negoche vechma, bijuchi persa s'kolinih poklicati: jerbojoj nije kano jucser, i prikjucher, kadanoje svitlilo tvoje sjalo sverhu glave njene, i kadno pod sinnom krilah tvojih biashe zashtitena od nasertajuchih napastih.

3. Otcse pravedni, i vazda faljeni, dojde csas, dase kusha sluga tvoj.

Otcse ljubljeni, dostojnoje, da u ovi csas terpi zate shtogod sluga tvoj.

Otcse vikovito poshtovani, doshaoje sat, kogasi odvika naprid znao, dache dojti: da za mallo vrime poserni izvana sluga tvoj; da pako vazda kod tebe na nutra xivi.

Neka bude malo pogerdjen, ponixen, i prid ljudma potlacsen, da pacse neka bude, od vlastitih opakih poxudah i nemochih saterven: da opet s'tobom, u zorri nove svitlosti uskersne, i u nebeskimase projasni.

Otcse sveti! tisi tako naredio, i takosi hotio, i ovoseje ucsinilo, shtosi ti isti zapovidio.

4. Ovubo millost priatelju tvomu udiljujesh, da za ljubav tvoju terpi, i oxalostjen bude na svitu kolikomudrago putah, i od kogamudrago, i kakomu drago ti to pripustio, dase ucsini.

Brez vicha, i providjenja tvoga, i brez razloga, nishtase nedogadja na zemlji.

Blago meni Gospodine, jeresime ponizio: dase naucsim pravednosti two-

je, i da sva uzvisivanja serdca, i smionosti odvergnem.

Koristnomije, shtoje zasramljenje pokrilo obraz moj: da vechma tebe, nego ljude, za moje utishenje potraxim.

Iz ovogasamse ja takojer naucsio, tvogase neizkushivoga suda bojati: koi udarash, pravednoga s'nepravednim, alli ne brez pravednosti, i pravice.

5. Faluti uzdajem, da nisi oprostio zlochama mojima, negosime satro gorkima bicsi, zadajuchimi bole, i upustjajuch name texkoche izvana, i iz nutra. Neima nikoga od sviu pod nebom, koibime utishio, izvan tebe, Gospodine Boxe moj, nebeski likaru dushah: *koi udarash, i ozdravljash, do pakla odvodish, i izvodish.*

Zapt'je tvoj sverhu mene, allicheme i ista shipka tvoja naucsiti. Pis, 17.

6. Evo Otcse ljubljeni, u tvojimasam rukama, pod shipkuse pokaranja tvoga podlaxem.

Udri plecha moja, i vrat moj, da prignem k'volji tvojoj izkrivjenje moje.

Ucsinime poboxna, i ponizna ucsenika; kakono dobro csiniti obicsajesh, da po svakom namignutju tvomu dillujem.

Sebe, i s☙a moja priporucsujem tebi za popravljenje, boljeboje biti ovdi pedepsan, nego na drugom svitu.

Ti znash sva, i svaka, i nishtati nije sakrivenoga, u svisti csovicsanskoj.

Prie negose dogode, znash kojache dojti; i nije potribno date tko ucsi, illi napominje od ovih, kojase na zemlji csine,

Ti znash, shtose pristoji k'momu napridku, i koliko sluxi tugovanje, za ocsistiti hergju zlochah.

Ucsini samnom onako, kakoje tebi ugodno: i neodverzime radi grishnoga xivota moga, koije tebi najbolje, i najbistrie poznat.

7. Dajmi Gospodine, ono znati, shtose znati mora: ono ljubiti, shtose ljubiti

ima: ono pofaliti, shtoje tebi najvechma ugodno: ono procinjivati, shto ti za vridno pripoznajesh: a ono kuditi, shtoje prid ocsima tvojima ukaljano.

Nepripusti da po ocsigledu izvanskomu sudim; niti po csuvenju nevishtih ushiuh csovicsanskih ődsudjujem: nego da po sudu istinitomu, nevidjena, i dushevna razabiram, i da sverhu sviu volji tvojoj vazda dobro ugoditi iztraxujem.

8. Varrajuse csestokrat u sudjenju chutjenja csovicsanska; varajuse i ljubovnici svitovni, ljubechi samo stvari vidjene.

Shtoje csovik onda bolji, kadaga ljudi za vechega derxe? Varaoc varaoca, izprazan izprazna, slipac slipca, nemochan nemochna varra, kadaga izprazno uzvisuje; i zaisto vechmaga zastidjuje, kadnoga izprazno fali.

Jere kolikiboje svaki u tvojima ocsima, toliki i jest, a ne vechi, veli ponizni sveti Franjo.

POGLAVJE LI.

Dase s'poniznima dillovanjima imamo zabavljati, akosmo na najvisokia nespodobni.

1. G. Sinko, ti nemoresh vazda u vruchoj xelji od kripostih obstati, nitise na visokiemu skalinu promishljavanja zaderxavati: negotije kadkad od potribe, radi iztocsnog okvarenja, na nixjase spustiti, i brime skvarljivoga tvoga xivota i protiva volji tvojoj, paki s'dosadom nositi.

Doklegod tilo umerlo nosish, dotle chesh dosadljivost, i texinu serdca chutiti.

Valja dakle cseshtje u putti radi puttenog brimena cviliti: zaoto shtose nemoxesh svejednako s'dushevnim, i boxanstvenim promishljavanjem nepristance ujedinjen zabavljati.

2. Ondatise pristoji, da na ponizna, i izvanska dilla pribignesh, i u dobri,

mase csinjenjih razgovorish: da doshashtje moje, i nebesko pohodjenje stalnim uzdanjem csekash: izagnanje tvoje, i suhochu dushe uzterpljivo podnesesh; dokle ja opet pohodim, i od sviu tiskobah oslobodim.

Ucsinitibochu, dase tvojih trudovah zaboravish, i mir nutarnji uxivash.

Prostertichu pridate polja od pisamah; da razshirenim serdcem pocsmesh putem zapovidih mojih techi, i reknesh: *Nisu dostojne muke ovoga vrimena, za stechi slavu vicsnju, kojanochese u nami odkriti.*

POGLAVJE LII.

Dase csovik nescini utishenja, nego vechma bicsevanja dostojan.

1. S. Gospodine, nisam dostojan utishenja tvoga, niti kakvagod dushevnog pohodjenja; i zaoto pravedno samnom csinish; kadame potribna, i neutishena ostavljash.

Jere da mogu kano more suze prolivati, josh nebi bio dostojan tvoga utishenja.

I zato nishta vechma nezasluxujem, nego dame bicsujesh, i karash: jeresamte texko, i csesto uvridio, i u mlogima veoma sagrishio.

Procinivshi dakle razlog pravi, ni najmanjeg nisam dostojan utishenja. Alli ti blagodarni, i milloserdni Boxe, koi nechesh da poginu dilla tvoja, za ukazati bogatstva dobrote tvoje posudama pomillovanja, dostoishse utishiti slugu tvoga, sverhu naesina csovicsanskoga.

Tvojabo utishenja nisu, kano ljudska benavetanja. a)

2. Shtosam ucsinio Gospodine, dami ikoje nebesko utishenje udilish?

Jase nespominjem, dasam koje dobro ucsinio, nego dasam vazda na zloche prignut, i lin na poboljshanje bio.

a) Benavetan'a, razumi izprazne razgovore, illi kako niki govore: druxbene fabulacie.

Istinaje, i to nemogu tajiti: da drugacsie reknem, tibimi protivan bio, i nebise nashao, tkobime branio.

Shtosam zasluxio za grihe moje, nego pakao, i oganj vikovicsnji?

U istinu izpovidam, dasam svakog poruganja, i pogerde dostojan: nitimije pristojno, da medju tvojima bogoljubnima pribivam.

I premda to nerado slusham, protrestichu sasvimtim rad istine protiva merni grihe moje, da lashnje tvoje milloserdje izprositi budem dostojan.

3. Shtochu rechi ja, koisam krivac, i pun svakoga zasramljenja?

Neimam ustah za govoriti, nego ovu samo rics: sagrishiosam Gospodine, sagrishiosam: smillujmise, i oprostimi!

Pustime mallo, da proplacsem bol moj, prie nego u tavnu, i smertnom maglom pokrivenu zemlju pojdem.

Shtono toliko najvechma, od krivoga, i nevoljnoga grishnika iztraxujesh,

nego dase skrushi, i ponizi za grihe svoje?

Od istinitoga, i pravednoga skrushenja, i od ponixenja serdca, radjase uffanje oproshtenja; pomirujese svist smetena, povratjase izgubljena millost, i oslobodjen postaje csovik od dojduche sercxbe! i susritase u svetom celivanju Bog s'pokornicom dushom.

4. Ponizno skrushenje rad grihah, kod tebeje primljeno posvetilishte Gospodíne, koje vishe sladi, nego uxexenje tamjana mirishi prid licem tvojim.

Ovoje takojer draga pomast, kojusi hotio, dase na tvoje svete noge prolie: jer serdce skrusheno, i ponixeno nigda nisi zabacio.

Ondije misto utocsishtja od lica sercxbe nepriateljske; ondise poboljshaje, i pere, shtogodje od druge strane prionulo, i oskvernjeno.

POGLAVJE LIII.

Dase millost boxja sa zemaljskom mudrostjom nezdruxuje.

1. G. Sinko, privridnaje millost moja; ona nepodnosi, dase s'izvanskima stvarma, illi sa zemaljskim utishenjem misha.

Odverchi dakle valja sve zaprike millosti; ako xelish datise millost ulie.

Traxisi misto skrovito; milluj sam sa sobom pribivati; niti iziskuj s'kime benaviti; a) nego vechma, i poboxnie Boga moli: da uzderxish skrushenu, i csistu svist.

Vas svit za nishto derxi, b) i Bogu sluxiti, svima izvanskima stvarma pridpostavi.

Jere nechesh mochi meni sluxiti, i zajednose u prohodechima nasladjivati.

---

a) Benaviti, gorije recseno: da zlamenuje druxbenose izpraznim razgovorom zabavljati. b) Ne iz oholosti, nego za Bogu slobodnie sluxiti.

Valjatise od poznanih, i dragih priateljah odalecsiti; i od svakog vrimenitog radovanja prostu pamet uzderxati.

Tako moli blaxeni Aposhtol Petar, *dase kano za tugjine, i putnike na ovome svitu virni Isukerstovi derxe.*

2. O kolikoche pouzdanje imati umirajuchi onaj, koga nijedna stvàr poxudna nezaderxaje na ovome svitu!

Alli tako od sviuh odlucseno serdce imati, josh nedokucsuje nemochni duh; niti poznaje putteni csovik slobodu dushevnoga csovika.

Nishtanemanje ako pravo xeli biti dushevan, tribovalobi dase toliko dalekih, koliko blixnjih stvarih odrekne; a od nikogase vishe necsuva, nego od sama sebe.

Ako sam sebe izverstno pridobiesh, ostalachesh laglje podloxiti.

Izverstnoboje pridobitje, nad samim sobom pridobitnoslavitise.

Koibo sam sebe podloxna derxi, daje

puttenost razumu, a razum u svima meni poslushan: onajje doisto pridobio sebe istoga, i svitom gospodari.

3. Ako na ovaj verh uzichi xeljish, valjati serdcsano pocseti, i sikiru na koren staviti; da izcsupash, i pokvarish otajno prikoredno nagnutje, prama tebi istomu, i pram svakome posebnomu, i stvorenomu dobru.

Na ovoj zlochi, shto csovik sam sebe vele neuredno ljubi, skoro sve visi, shtogodnose korenito pridobiti mora: koja zlocha, akose sasvim pridobie, i izkoreni, odmache veliki mir, i tihocha dushe nepristano biti.

Alli jerjihje mallo, koi nastoje samim sebi izverstno umerti, niti podpuno izvan sebe izlaze, zato u sebi zapleteni ostaju, nitise sverhu sebe u duhu uzdignuti mogu.

Koi pako slobodno samnom hoditi xeli, potribitoje da sva opaka, i prikoredna pohotenja svoja umertvi, i k'ni-

jednom stvorenju, posebnom ljubavjom pohotno nepristane.

POGLAVJE LIV.

Od 'razlicsitih gibanjah naravi, i boxje millosti.

1. G. Sinko, pomnjivo pazi na gibanja naravi, i millosti boxje, jerbose verlo suprotivno, i potanko kretju, i jedvase mogu jedno od drugoga, osim od dushevnoga, i na nutra prosvitljena csovika razabrati.

Svi dodushe dobro iztraxuju, i misle, da shtogod dobra u svojima ricsma, illi dillih imaju, zaotose pod oblicsjem dobra mlogi varraju.

2. Naravje lukava, i mloge privlacsi, zaplitje, i varra; a sebe vazda za cilj ima.

Alli millost priprosto hodi, od svakogase zla oblicsja uklanja, himbe neiztraxuje, i sva samo radi Boga csini, u komu na sverhi opocsiva.

3. Naravbo neche da umire, niti hoche da bude pritiskana, niti pridobivena, niti podloxena, niti hotomce podjarmena.

Millost pako nastoji vlastita umertviti, onase protivi puttenosti, traxi da bude podloxena, xudi biti pridobivena, nitise hoche, da vlastitom sloboshtinom sluxi; pod steggom ljubi da bude derxana, niti i komu xeli zapovidati, nego pod Bogom vazda xiviti, stajati, i biti; i radi Boga svakomu csovicsanskomu stvorru pripravnaje ponizno podloxitise.

4. Narav za svoju korist trudi, i pazi, shtojoj dobitka, od drugoga prihodi.

Millost pako vechma promatra, ne shtoje njoj koristno, i ugodno, nego shto mlogima hasni.

5. Narav rado csast, i poshtenje prima.

A millost svu csast, i slavu Bogu virno pridaje.

6. Naravse boji zasramjenja, i pogerdjenja.

A millostse veseli, za Imme Isusovo pogerdu terpiti.

7. Narav praznovanje, i tilesni pokoj ljubi,

A millost praznovati nemoxe, nego dobrovoljno trud zagerljuje.

8. Narav traxi imati gizdava, i lipa, a na priprosta, i debela merzi.

A millostse u priprostima, i poniznima nasladjuje; oshtra neodbacuje, nitise odmicse u stare svitte obuchi.

9. Narav pogleda na vrimenita, veselise zemaljskomu dobitku, xalostise radi kvara, i na najmanjuse nepravednu rics razserdi.

Alli millost pazi na vicsnja, nezadefxajese u vrimenitima, nitise smutjuje kad stvarí pogubi, nitijoj oshtre ricsi jad zadaju: jere blago svoje, i veselje na nebu, gdi nishta negine postavlja.

10. Naravje poxudna, i radie primia, nego daruje, pak ljubi svoja vlastita, i posebna.

A millostje darexljiva, i opchena, bixi od posebnih, zadovoljnaje s'mallima, i sudi, *daje blaxenie dati, nego primiti.*

11. Naravje prignuta k'stvorenju, k'vlastitoj putti, izpraznosti, i govorljivosti.

Alli millost pritexe k'Bogu, i na kriposti, odriesese stvorenjah, bixi od svita, merzi na puttene xelje, stexe skitnje, i stidjeje na ocsitimase mistih pokazati.

12. Naravse rada kojegagod uzradovanja izvanskoga prifatja, u komuse putteno nasladjuje.

Allise millost u samom Bogu traxi utishiti, i u najvechemu dobru sverhu svih vidjenih nasladjivatise.

13. Narav sve csini, radi dobitka, i vlastite koristi, nishta nemoxe badava

ucsiniti, nego illi ono shtoje ucsinila, illi josh bolje, illi falu, illi ugodnost uffase za ucsinjena dobrocsinstva zadobiti, i verlo svoja dilla, i darove rada visoko procinjuje.

Millost pako vrimenitog nishta netraxi, niti drugoga dara, nego samoga Boga za platju ishtje; niti vishe od vrimenitih potribnih stvarih xeli, nego kolikojoj ova za zadobljenje vikovicsnjosti mogu posluxiti.

14. Naravse veseli rad mlogih priateljah, i blixnjikah, slavise plemenitim mistom, i csestitom rodbinom, ugadja moguchima, ulagivase bogatima, i fali sebi prilicsne.

A millost i nepriatelje ljubi, s'mnoxinomse priateljah neponosi; nitise mistom, niti plemenitim rodom slavi, izvan akobise tudi vishe kriposti nahodilo.

Vechma milluje uboga, nego bogata, saxali vishe pravednoga, nego mo-

gucha, vechmase veseli istinitomu nego laxcu.

Vazda nagovara dobre, da josh bolje darove Duha svetog iztraxuju, i po kriposti prilicsni Sinu boxjemu budu.

15. Naravse radi pomanjkanja, i dosade berzo tuxi; millost stalno terpi siromashtvo.

16. Narav sva sebi svoji, za sebese borri, i kara.

A millost sva k'Bogu privodi, od koga iztocsno sva izvirru, nijedno dobro sebi nepripisuje, niti ponosito dilluje; nekarase, niti svoje mnenje sverhu drugiuh uznasha, negose u svakom chutjenju, i razumitju, vicsnjoj mudrosti, i boxjemu izkushanju podlaxe.

17. Narav xudi znati otajna, i novine razumiti; hoche dase izvana dicsi, i mloga po chutjenju izkusha; xeli poznata biti, i mudrovati, da odotuda falu, i zacsudjenje zadobie.

Alli millost nemari za novine, niti

da za izprazne stvari csuje; jero to sve od stare pokvarenosti izhodi, buduchi dase nishta novoga, i dugovitoga sverhu zemlje nehalazi.

Ucsi dakle chutjenja suztezivati, i od tashtase ugadjanja, i ponositosti uklanjati, fale vridna, i zacsudjenja dostojna ponizno sakrivati, i u svakoj stvari, i u svakomu znanju, plod koristi, boxju slavu, i poshtenje traxiti.

Neche illi dase ona, illi njezina pripovidaju, nego xeli, da Bog u darovih svojima bude blagosovljen, koi sva samo iz ljubavi daruje.

18. Ovaje millost sverhunaravna svitlost, i niki osobiti dar boxji, i vlastito zlamenje odabranih, i zalog vicsnjega spasenja, koja csovika od zemaljskih na ljubav nebeskih uzdixe, i od puttenoga dushevnoga csini.

Shtose dakle narav vechma pritiskuje, i pridobiva, to vecha millost silazi u dushu; i svakise dan novim pohodje-

njem nutarnji csovik, po priliki boxjoj ponavlja.

POGLAVJE LV.

Od skvarenja nashe naravi, i od kriposti millosti boxje.

1. S. Gospodine Boxe moj, koisime dstvorio, na sliku, i priliku tvoju, dopustimi ovu millost, kojusimi toliko veliku, i potribnu ukazao za spasenje: da pridobiem prizlocsestu narav moju, kojame na grih, i na izgublenje povlacsi! Chutimbo u putti mojoj zapovid od grihah, kojase zapovidi pameti moje protivi, i vodime kano robba, da poslusham puttenost u mlogimah: niti mogu njezinima poxudama odoliti, akome prisveta millost tvoja, u goruche moje sérdce ulivena, nepomogne.

2. Potribitaje tvoja millost, i velika millost: dase pridobie narav, kojanoje od mladosti svoje k'zlu prignuta.

Pavshibo s'pervim csovikom Adamom, i po grihu okvarena, na sveje ljude zlocha ove mache snishla: tako, dase ista narav, kojunosi dobru, i pravvu stvorio, radi zloche, i nemochi tako okvarene naravi, zlom veche naravjom naziva; zaoto shto ganutje njezino, njoj samoj ostavljeno, na zlo, i na nixja pritexe.

Jerje mallena moch, kojaje josh u njoj ostala, kano iskra, koja u pepelu tinja.

Ovoje onaj isti, velikom maglom zasinjeni naravni razum, koi josh razsudjenje od zla, i dobra, od istine, i krivice ima razluku; premdaje nemochan sve izpuniti, shto dobro dosudi; niti podpunnu veche svitlost istine, niti zdravje od pohotenjah svojih uxiva.

3. Od ovuda dohodi, Boxe moj, *dase nasladjujem u zakonu tvomu, po nutarnjem csoviku*, znajuchi daje dobra, pravedna, i sveta zapovid tvoja, koja

svako zlo kara, i dase od grihah bixati ima zapovida.

Puttjom pako mojom sluxim zapovidi grishnoj, kadse vechma puttenosti, nego razumu podlaxem.

Odanleje, *da dobro hotiti, pri meni lexi, alliga izvershiti mochi nenahodim.*

Zato csesto mloga dobra odlucsujem, alli kadmi millost manjka, kojabi pomogla nemochi mojoj, zaradse slabe suprotivnosti odbijem, i pomanjkam.

Odovuda dolazi, da put izverstnosti, kakobi csinit morao, dosta bistro poznadem: alli texinom vlastitog okvarenja pritisnut, na izverstniase nepodixem.

4. O kolikomije verlo potribita, Gospodine millost tvoja, za pocsetak, napridak, i izvershenje dobra!

Jere brez millosti nishta nemogu ucsiniti: sva pako mogu u tebi, kadame kripi millost tvoja.

O istinito nebeska millosti, brez koje neimamo nijednog vlastitog zaslu-

xenja, i brez koje sve naravne darove za nishto procinjivati imamo!

Nishta znanja, nishta bogatstva, nishta lipota, niti jakost; nishta pamet, ni lip izgovor nisu vridna kod tebe Gospodine, ako nije millosti.

Jersu naravni darovi opcheni dobrima, i zlima: obranihje pako vlastiti dar millost, illiti ljubav; s'kojom zlamenovani, dostojnisu xivota vicsnjega.

Tolikoje uzvishena ova millost, da nitije dar prorocsanstva, niti tvorenje csudesah, niti kolikomu drago visoka razumitnost, brez nje za shtogod pro cinjena.

Alli nitisuti virra, nit uffanje, nit druge koje kriposti primljene, brez ljubavi, i millosti.

5. O priblaxena millosti, koja ubogoga duhom, kripostma bogata csinish, a u mlogo dobarah bogatoga, ponixena serdcem csinish!

Dojdi, snidi u mene, napunime s'ju-

tra utishenjem tvojim, da nepomanjka od umora, i suhoche pameti dusha moja.

Molimte Gospodine, da najdem millost u ocsima tvojima: zadostabomije millost tvoja, ako i ostala, koja narav iziskuje nedobiem.

Ako budem napastovan, i morren mlogima tugama, nechuse zla bojati, dok samnom bude millost tvoja.

Onaje jakost moja, ona svitt, i pomoch daje.

Onaje od sviu nepriateljah moguchnia, i mudria od sviu mudracah.

6. Onaje ucsiteljica istine, naucsiteljica urednosti, svitlost serdca, utishenje pritisnutja, izgoniteljica xalosti, odnositeljica straha, hraniteljica bogoljubstva, poroditeljica suzah.

Shtosam ja brez nje, nego suho dervo, i nekoristno deblo na izbacenje?

Tvoja dakle Gospodine millost, nekame vazda pritecse, i slidi, i na dobra

dilla uvik pozorljiva ucsini, po Isukerstu Sinu tvomu Amen.

POGLAVJE LVI.

Dase imamo nas istih odrechi, i s'krixem Isukersta naslidovati.

1. G. Sinko, kolikogod iz sebe moresh izichi, tolikochesh mochi u me ulizti.

Kakogod, nishta izvana nepoxudivshi, nutarnjise mir radja: tako nutarnje sebe istoga zatajenje s'Bogom s'druxuje.

Hochu, da nauosish izverstnose po volji mojoj, brez suprotivenja, i tuxbe sebe istoga odrechi.

Slidi mene: Jasam put, istina, i xivot; brez putase nehodi, brez istinese nepoznaje, brez xivotase nexivi. Jasam put, koga sliditi; istina, kojoj virovati; i xivot koga uffati imash.

Jasam put neskvareni, istina neprivarljiva, xivot neskoncsani.

Jasam put najpravnii, istina najvishja, xivot istiniti, xivot blaxeni, xivot nestvoreni.

Ako ostanesh na putu momu, poznatichesh istinu, a istinachete osloboditi, i vicsnjichesh xivot zadobiti.

2. *Akochesh u xivot ulizti, obsluxuj zapovidi.*

Akochesh istinu poznati, meni viruj.

Akochesh izverstan biti, sva prodaj. (k. Luk. n. p, 9.)

Akochesh biti ucsenik moj, samse sebe odreci.

Akochesh blaxeni xivot uxivati, sadashnji xivot pogerdi.

Akochesh uzvishen biti u nebesih, ponizise na zemlji.

Akochesh samnom kraljevati, a ti krix samnom nosi. Samibo sluxbenici krixa nalaze put blaxenstva, i prave svitlosti.

3. S. Gospodine Isukerste, buduch daje oshtar, i svitu pogerdan bio xivot

tvoj: udilimi, date, pogerdivshi svit, naslidujem.

Nijebo sluga vechi od Gospodara svoga, nitije ucsenik sverhu ucsitelja.

Nekase ucsi sluga tvoj, svoj xivot po tvojemu upravljati: jerboje ondi spasenje moje, i prava svetinja moja.

Shtogod izvan xivota tvoga shtiem, illi csujem, neveselime, nitime podpuno nasladjuje.

4. G. Sinko, kada ti to znash, i svasi proshtio; blaxenchesh biti, ako po tomu uzdilujesh.

Tko ima zapovidi moje, i obsluxuje-jih, onije, koime ljubi, i jachu ljubiti njega, i ocsitovatichumuse, i ucsinitichu da sidi samnom u kraljestvu Otca moga.

5. S. Gospodine Isukerste, kakosi rekao, i obechao, tako dakle neka bude, i nekamise dogodi, da to mogu zasluxiti.

Iz rukesam tvoje krix primio; nositichuga tia do smerti, kakosimi naredio.

U istinuje xivot dobroga redovnika, krix, allije on vodja u raj.

Pocsetoje, natragse vratiti nesmie, nitiga tribuje zaostaviti.

6. Dete bratjo putujmo zajedno; Isusche biti snami. Za Isusasmo uzeli ovaj krix: za Isusa obstojmo na krixu.

Bitiche nash pomochnik, koinoje nash vodja, i pridhoditelj.

Evo Kralj nash ide prid nami, koichese za nas borriti.

Slidimoga junacski; nekase nitko neboji plashilah, budimo pripravni hrabreno umerti u boju, i neucsinimo sramotu slavi nashoj, da biximo od krixa.

POGLAVJE LVII.

Dase csovik nemora jako smutiti, kada u koja pomanjkanja upade.

1. G. Sinko, draxjeje meni uzterpljenje, i ponixenje u suprotivshtinama, nego veliko utishenje, i poboxnost u vrime sriche.

Zashtotė dakle xalosti malleno dillo, kojeje protiva tebi recseno?

Daje josh i veche bilo, nebise morao smutiti.

Alli sada pusti, neka projde: nije pervo, nitije novo, nitiche poslidnje biti, ako dugo uzxivish.

Dostasi jak, doklete nesusritne kakva suprotivshtina. Dobro takojer svitujesh, i druge znash s'ricsma kripiti: alli kadati na tvoja vrata nenadna tuga dojde, onda pomanjkajesh vichem, i hrabrenostju.

Pogledaj veliku slabost tvoju, koju cseshtje kushash u mallima suprotivama: sasvimtim ovase sva na spasenje tvoje csine, kadatise ova, illi prilicsna dogadjaju.

2. Izbijsi shto bolje moxesh iz glave, ter akote i pogodi, nedaj date obori, illi dugo zaplete.

Barem uzterpljivo podnesi, kad nemoresh veselo. I ako veche bash dobro-

voljno neslushash, i razserdjenje chutish, a tise uztegni: i nedopushtjaj, da shtogod prikorednog iz tvojih ustah izticse, rad csegabise mallani smutili.

Berzochese podtaknutà serdcxba utaloxiti, pak nutarnjiche bol, vratjajuchise millost, osladiti.

Josh ja xivim (veli Gospodin) pripravante vechma negoje obicsajno pomochi: akose uzuffash u me, i poboxnome (na pomoch) zazovesh.

3. Dushomirnii budi, i na vechuse uzterpljivost podpashi.

Nije sve izginulo, ako ositish, dasi csesto oxaloshtjen, illi texko napastovan.

Csoviksi, a nisi Bog: puttsi, a ne Angjeo.

Kakobi ti mogao vazda u istomu stanju kriposti ostati, kada ovo nije ni Angjeo na nebesih, ni pervi csovik u raju zemaljskomu imao, koji dugo neobstajashe?

Jasam, koi oxalostjene s'utishenjem

podixem, i poznajuche svoju nemoch, k'momu boxanstvu privodim.

4. S. Gospodine, blagosovljena budi rics tvoja, sladja od meda, i sata ustma mojima.

Shtobi csinio u tolikima tugamah, i tiskobama mojima, dame ti nekripish tvojim svetim govorenjem? Pak samo da najposlim u zavitarje spasenja doplivam, shtomije briga, koja, i kolikachu terpiti?

Dajmi dobru sverhu, dajmi sritno priminutje s'ovoga svita.

Spomenimese Boxe moj, i uputime pravim putem u kraljestvo tvoje.

POGLAVJE LVIII.

Dase visokie stvari, i otajni sudovi boxji, neimaju iztraxivati.

1. G. Sinko, csuvajse od prigovaranja o visokima stvarma, i skrovitima sudovi boxji: zashtoje ovaj ovako ostavljen, a onaj na toliku millost uzdignut?

Pak zashtoje ovaj toliko pritisnut, a onaj tako csestito uzvishen? Ova svaki csovicsanski um nadilaze: nitije ijedan razlog, il' prigovaranje za iznajti sudove boxje primoxan.

Kadati dakle ovo napomene nepriatelj, illi takojer kada ovo od tebe gdikoji znatipohlepni ljudi iztraxuju, odgovorijim onu prorocsansku rics: *Pravedansi Gospodine, i pravicsanje sud tvoj.*

I ono: *Sudisu boxji istiniti, i opravdani sami u sebi.*

Od sudovah mojih valjase bojati, a nejih iztraxivati; jerjih razum csovicsanski nedokucsuje.

2. Neiztraxuj takojer, nitise prigovaraj od zasluxenjah Svetih; koije od koga svetji, illi koije vechi u kraljestvu nebeskomu.

Takovabo govorenja radjaju csesto kavge, i nekoristna pravdanja; hrane takojer oholost, i tashtu slavu: i od kojih csesto nenavidosti, i neskladnosti

izviraju; kadno ovaj ovoga, drugi drugoga Svetca tersise oholo uzdichi. Takova pako hotiti znati, illi iztraxivati, nikakvi plod nedonose, nego vechma Sveti na to merze: jere ja nisam Bog neskladnosti, nego mira; koise mir vechma u pravoj poniznosti, nego u vlastitomu uzvishenju nahodi.

3. Nikojisu xeljom ljubavi vechma prignuti k'ovima, illi k'onima, alli vechma csovicsanskom, nego boxjom xeljom ljubavi.

Jasam; koisam sve Svete ucsinio, jasam poklonio millost, jasamjim dao slavu.

Ja poznajem sviu zasluge, jasamji s'blagosovi sladosti moje pritekao.

Jasam poljubljene pripoznavao prie vikovah; jasamjih iz medju svita obrao, a nisu oni mene priobrali.

Jasamji zvao po millosti, pritegnuo po milloserdnosti, jasamjih kroz razlicsite napasti provodio. Jasamjim ulio

velika utishenja, jasam dao napridovanje, jasam okrúnio njihovu uzterpljivost.

4. Ja pervoga, i najposlidnjega poznajem; jajih svekolike neprocinjenom ljubeznostju gerlim.

Ja imam faljen biti u svima Svetima mojima; ja imam sverhu sviu stvarih blagosovljen, i poshtovan biti u svakomu, kogasam tako slavno uzvelicsao, kogasam priodlucsio, brez njegovih prihodechi vlastitih zasluxenjah.

Koi dakle jednog od mojih najmanjih pogerdi, onaj i velikoga neposhtuje, *jeresam ja malog, i velikoga ucsinio.*

I koi shta komugod Svetcu uztegne, onaj uztexe i meni, i svima ostalima u kraljestvu nebeskomu. Svisu jedno po zavezu ljubavi, jedno chute, jedno hoche, i svise ujedno medju sobom ljube.

5. Joshter vechma pako mene (shtoje mlogo vishe) nego sebe, i svoja zasluxenja ljube.

Jer sverh sebe uznesheni, i od svoga vlastitog ljubljenja svucseni, svi lete u ljubavi mojoj, u kojoj uxivajuchi pocsivaju.

Nishtase nenahodi, shtobiji od mene odvratiti, illi smutiti moglo: jeresu oni napunjeni istinom vicsnjom, i ognjem od neugasljive ljubavi gorre. Neka pristanu dakle putteni, i xivinski ljudi od stanja, u komuse Svetih nahode, prigovaratisé, koji neznadu, van svoja posebna veselja ljubiti. Odnose, i pridaju po svomu nagnutju, ne pako kakoje vicsnjoj istini ugodno.

6. U mlogimaje neumitnost, najvishe pako u onima, kojisu slabo prosvitljeni, ridko kogagod izverstnom dushevnom ljubeznostju umiu obljubiti.

Mlogose josh naravnim pohotenjem, i csovicsanskim priateljstvom k'ovima, illi k'onima pritexu: ter kakose vladaju u nixjima, tako i od nebeskih misle.

Allije neizmirna dalekocha medju o-

vima, koja neizverstni misle, i onima, koja prosvitljeni ljudi, po objavljenju nebeskom promishljaju.

7. Csuvajse dakle sinko, od onihse stvarih pohlepno dogovarati, koje tvoje umstvo nadhode; nego ovo vechma nastoj, i pobrinise, dase i najmanji u kraljestvu boxjemu moxesh najti.

I dabi tkogod znao, koije Svetac od koga svetji, illise za vechega u kraljestvu nebeskomu derxi, shtobimu to znanje prudilo, izvan akobise on iz ovoga poznanja pridamnom ponizio, i na vechu falu Imena moga uzdigao?

Mlogo primljenie pri Bogu csini, koi od velikoche grihah svojih, i od malenoche kripostih svojih misli, i kakose daleko od izverstnosti Svetacah nahodi; nego oni, koise od njihove velikoche, illi malenoche prigovara.

Boljeje Svetce bogoljubnima molitvicama, i suzama moliti, i njih za njihovu slavnu pomoch s'ponixnom pame-

tju prositi: nego njihove otajnosti iz-
praznim iztraxivanjem razabirati.

8. Onibi dobro i pridobro zadovoljni bili, dabi samo ljudi znali zadovoljitise, i od praznogovora svoga uzderxatise.

Neslavese s'vlastitim dostojanstvom, jere sebi nishta od dobrote neosvojuju, nego sve meni; jeresam ja njima sva iz neizmirne ljubavi moje darivao.

S'-tolikomsu ljubavju boxanstvenom, i veseljem sverhuobilnim napunjeni, dajim nishta slave negine, nitijim shtogod od blaxenstva ginuti moxe.

Svi Sveti, kolikosu vishji u slavi, tolikosu poniznii u sebi, a meni blixji, i obljubnii.

I zato upisano imash: *jere stavljahu krune svoje prid Boga, i padalisu na lica svoja prid Jaganjcem, i klanjalisuse Xivuchemu u vike vikah.*

9. Mlogi iztraxuju, koije vechi u kraljestvu nebeskomu, koi neznaju,

hocheli biti dostojni, dase s'najmanjima pobroje.

Velikoje dobro, i najmanjim biti na nebu, gdisu svi veliki: jerbochese svi sinovi boxji zvati, i biti.

Najmanjiche kano jedan medju hiljadujih biti, a stogodishtniche grishnik umerti.

Kadabo zapitashe ucsenici, tkoche vechi biti u kraljestvu nebeskomu; ovakisu odgovor csuli:

Akose neobratite, i nepostanete kano dica, nechete ulizti u kraljestvo nebesko. Tkose dakle ponizi kano ovo dite, tajche vechi biti u kraljestvu nebeskomu.

10. Jao onima, koise s'dicom povoljno poniziti nedostoje: jerbojih snixena vrata kraljestva nebeskoga neche propustiti unichi.

Jao takojer *bogatcom, koi ovdi svoja utishenja imaju*: jere kada ubozi uzu-

nilaze u kraljestvo boxje, oniche stajati napolju jaucsuchi.

Veselitese ponizni, i radujtese ubogi, jerboje vashe kraljestvo nebesko, i to, ako u istini uzhodite.

POGLAVJE LIX.

Dase sve uffanje, i uzdanje ima u samoga Boga postaviti.

1. S. Gospodine, kojeje to uzdanje moje, kojeno u ovome xivotu imam, illi kojeje veche razkoshje moje iz medju sviu stvarih vidjenih, kojenose pod nebom nahode?

Nisili tí Gospodine Boxe moj, kojega milloserdju neima broja?

Gdimije dobro bilo brez tebe, illi kadamije moglo zlo biti, bivshi ti samnom?

Volim biti ubog radi tebe, nego bogat brez tebe.

Volim s'tobom na ovoj zemlji putovati, nego brez tebe na nebu xiviti.

Gdisi ti, tudje nebo: a ondije smert, i pakao, gdi tebe neima.

Tisimi u xelji, i zatoje potribito meni za tobom uzdisati, i vapiti, i tebise moliti.

U nikogase dakle nemogu podpuno pouzdati, koichemi u potribama prigodnie pomochi, nego u tebe Boxe moj.

Tisi uffanje moje, ti uzdanje moje, ti najvirnii sverhu svih moj utishitelj.

2. Svi svoja vlastita traxe: ti spasenje moje, i samo nepridak moj iziskujesh, i svami u dobro obratjash.

Bash akome i razlicsitima napastovanjem, i suprotivshtinama izmetnesh, to sve na moju korist naredjujesh: koi na hiljadu nacsinah obljubljene tvoje, kushati obicsajesh.

U komute kushanju toliko moram faliti, i ljubiti, kaono, dame nebeskim utishenjem punish.

3. U tebi dakle Gospodine Boxe moj, postavljam sve uffanje, i utocsishtje moje:

k'tebise u svima tugama, i tiskobama mojima uticsem; jerbo sve nalaxim, daje nemochno, i nestalno, shtogod izvan tebe pogledam.

Nechebomi biti koristni mlogi priatelji, nitichemi mochi jaki pomochnici podpomochi, ni pametni vichnici koristan odgovor dati; niticheme mochi knjige naucsiteljah utishiti, niti kojegod skupocino manje osloboditi, niti misto koje potajno sakriti: ako ti sam ondi nebudesh, nepomognesh, nepokripish, nenaucsish i neobcsuvash.

4. Jerbo sva, kojanose vide da mir podaju, illi srichu uzmnoxaju, brez tebesu nishta, niti ikakvu srechu u istini prinose.

Sverha dakle sviu dobarah, i visina xivota, i dubljina govorenjah tisi, i u tebechuse sverhu sviu uffati, koinosi najjacsje obradovanje slugah tvojih.

K'tebisu uzdignute ocsi moje, u tebese uzdam, Boxe moj, Otcse milloserdjah!

Blagosovi, i posveti dushu moju blagosovom nebeskim, da bude pribivanje sveto tvoje, i vicsnje pristolje slave tvoje; ter dase u cerkvi tvojoj, nishta nedostojnoga, shtobi ocsi tvoga velicsanstva uvridilo, nenajde.

Po velikochi dobrote tvoje, i po miloxtvu pomillovanjah tvojih, pogledaj name, i uslishi molitvu ubogoga sluge tvoga; koije daleko od tebe izagnan, i u derxavi smertne sinne pribiva.

Zashtiti, i sahrani dushu sluxbenika tvoga, medju tolikima pogibelih skvarljivoga xivota; pak dame prattecha millost tvoja uputi, da putem mira, u otcsevinu vikovite svitlosti dospiem. Amen.

THOME OD KEMPAH

KANONIKA REDOVNOG

REDA S. AUGUSTINA

OD NASLIDOVANJA ISUKERSTOVA

KNJIGA CSETVERTA.

OD PRISVETOGA OLTARSKOGA SAKRAMENTA.

BOGOLJUBNO PONUKOVANJE

NA S. PRICSEST.

GLAS ISUKERSTOV.

Hodite svi k'meni, koji poslujete, i oterasheni jeste, a jachu vas pokripiti, veli Gospodin.

Kruh, koganochu ja dati, Putt'je moja, za xivot svita.

Uzmite, i blagujte : ovoje Tilo moje, kojeche za vas pridano biti : ovo csinite na moje uzpomenutje.

Koi blaguje moju Putt, i pije Kerv moju, u meni ostaje, a ja u njemu.

Ricsi, kojesam govorio vami, duh i xivot jesu.

POGLAVJE I.

S kolikim shtovanjem imase primati Tilo Issusovo.

GLAS UCSENIKA.

1. Ovosu ricsi tvoje Isukerste, vicsnja Istino, premda nisu u isto doba izrecsene, niti na jednomu mistu popisane.

Buduchi dakle dasu tvoje ricsi, imamji sve dragovoljno, i virno primiti.

Tvojesu, i tisiji izrekao, a i mojesu, jersijih za spasenje moje izrekao.

Dragovoljnoji primam iz ustah tvojih, dase dublje usade u serdce moje.

Probudjujume ricsi tolikog pomillovanja, punne sladkosti, i ljubeznivo-

sti: allime strashe vlastita moja sagrishenja; a necsistame svist odbija od primljenja tolikih otajstvah.

Poticseme sladkost ricsih tvojih, alli me pritexe mloxtvo zlochah mojih.

2. Velish: da uzdano k'tebi pristupim, ako xelim s'tobom dio imati, ter da uzmem hranu od neumerlosti, ako xivot vicsnji, i slavu xelim stechi.

Hodite, velish, *svi k'meni*, *koji trudite*, *i oterasheni jeste*, *a jachu vas izpokojiti*.

O sladke, i priateljne ricsi u ustih grishnicskih, s'-kojom ti Gospodine Boxe moj, ubogoga, i potribita na pricsest tvoga Prisvetoga Tila pozivash.

Al tkosam ja Gospodine! da smiem k'tebi pristupiti?

Etto nebbo nebesah neobonhitja tebe, a ti velish: *Hodite svi k'meni!*

3. Shto zlamenuje to primilostivo dostojanje, i toliko ljubeznivo zazivanje?

Kakochu smiti dojti, koi ni jednog dobra u meni nepoznajem, u kojebise mogao uzdati.

Kojimchute nacsinom uvesti u kuchu moju, koisam csesto uvridio priblagostivi obraz tvoj?

Poshtujute Angjeli, i Arkangjeli, bojetese sveti, i pravedni, a ti velish: *hodite svi k'meni!*

Dami bash ti Gospodine to nevelish, tkobi virovao daje istina?

I da ti nezaktivash, tkobi smio pristupiti?

4. Eto Noe csovik pravedan, o sagradjenjuje korablje sto godinah poslovao, dase s'mallima sahrani: a ja kakochuse za jedan sat moch pripraviti, da svega svita sagraditelja s'poshtovanjem primim?

Mojsia sluga tvoj, veliki, i osobiti tvoj priatelj shkrinjuje od derveta, koje struniti nemore nacsinio, i pricsistim zlatom okovao, da u nju plocse

zakona sahrani, i postavi; a jachuse gnjilo stvorenje, tebe stvoritelja i zakonoshu moga, koisimi xivot darivao, tako lasno usuditi u moje grihom podloxeno serdce primiti.

Salamun, najmudrii izraelski kralj, sedamje godinah, na slavu Imena tvoga, onu glasovitu cerkvu gradio, i kroz osam danah svetkovao dan posvetjenja njezina; hiljaduje mirnih posvetlishtah prikazao, i shkrinju zakona sa zvekkom trublje, i s'veseljem na misto za nju pripravljeno, s'velikim proslavljenjem postavio.

A ja nesrichnik, i najuboxnii csovik, kakochute uvesti u kuchu moju, koi jedva pol sata umiem poboxno provesti? ter dabi istom samo jedanpút dostojno, jedva i onu polovicu!

5. O Boxe moj! kolikosu ovi recseni, za ugoditi tebi, nastojali csiniti?

Ah kolikoje mallano, ono shto ja csi-

nim! kako mallo vrimena potroshim, kadase k'pricsesti spravljam.

Slabo kadsam sa svim s'kupljene pameti: verlo ritko ocsistjen od svakog raztreshenja pameti.

I doisto prid tvojim spasonosnim boxanstvenim licem, nebime morala nijedna nepristojna misao susritati: niti ikoje stvorenje zabaviti: jere ne Angjela, nego Gospodina sviu Angjelah u stan moj imam primiti.

6. Allije zaisto velika razlika medju korabljom mira, i njezinima plocsama; i pricsistim tvojim Tilom s'njegovima neizrecsenima kripostima: medju onima posvetilishtih staroga zakona, kojasu dojducha otajstva prilikovala, i medju pravim posvetilishtem Tila tvoga, koje sva stara posvetilishta popunjuje.

7. Zashtose dakle vechma neuxexem, prid tvojim priposhtovanim ovdbitjem? Zashtose s'vechim tersenjem nepripravljam, za primiti tvoja prisveta: kada

oni stari sveti Patriarke, i Proroci, kralji joshter i poglavice, sa svim pukom toliko od bogoljubnosti pohotenje prama csastenju boxanstvenomu ukazashe?

8. Igraoje pribogoljubni kralj David prid onom shkrinjom boxjom, iz svih mochih svojih, spominjajuchi dobrocsinstvah, kojasu davno starima Otcem ucsinjena: onje razlicsite versti svirke pravio, pisme spisao; i naredio dase s'veseljem pivaju, i onje isti csesto uz cytharu po nadahnutju Duha svetoga pivao: naucsioje puk Izraelski sa svim serdcem Boga faliti: i ustma sloxno glasechima svaki dan blagosivati, i pripovidati. Akoseje tada tolika poboxnost, i boxanstvene fale uspomena prid korabljicom staroga zakona csinila: koliko sada moje, i svega puka kerstjanskoga ima biti shtovanje, i poboxnost prid licem prisvetoga otajstva, u primanju priuzvishenoga Tila Isukerstova!

9. Mlogi hodaju po razlicsitih mistih,

da pohode ostanke Svetacah, i csuvshi dilla njihova csudese; shiroke zgradde cerkvene razgledaju, i celivaju svilom zamotane, i zlatom obavite svete kosti njihove.

A nuto, tisimi ovdi pridzocsan na oltaru, Boxe moj Sveti nad Svetima, sviu stvoritelj, i Gospodin Angjelah.

Csesto u gledanju takovih ostanakah, samoje ljudska izpraznost; i xelja nevidjene novine viditi, allise malen plod od poboljshanja od tuda tako odnosi: navlastito gdije tako lahko, brez istinitoga skrushenja obaziranje.

A ovdisi u Svetomtajstvu oltarskomu vaskoliki istinito pribivajuchi Bog moj, i csovik Isukert: gdinose i priobilni plod vicsnjega spasenja primash: kolikogodse putah dostojno, i poboxno uzmesh.

Alli k'ovomu nepotexe nikakva dushevna slabost: niti pohlepnost tashta, illi puttenost: nego kripka virra, bogomillo uffanje, i iskrena ljubav.

10. O nevidjeni stvoritelju svita Boxe, kako csudnovato csinish s'nami! kako sladostno, i millostivo s'obranima tvojima opchish, kada samoga sebe njima u Svetomtajstvu a) za jistbinu dajesh.

Ovobo svako razumnjenje nadhodi, ovo osobitim nacsinom poboxnih serdce sebi pritexe, i ljubav uxixe.

Istibo tvoji pravovirni, koji sav svoj xivot na poboljshanje spravljaju, iz ovoga pridostojnoga Svetogtajstva veliku millost bogoljubnosti, i ljubav kriposti cseshtje primaju.

11. O pricsudnovata, i skrovita svetotajna millosti! kojaje samo pravovirnima Isukerstovima poznata, koju pako nevirnici, i grihu sluxechi nemogu kushati.

O ovomu Svetomtajstvu dajese dushevna millost, i kripostse, kojuje du-

a) Rics Svetotajstvo, csesto ovdi dovedena: zlamenuje obicsajno govorechi: P. oltarski Sakramenat.

sha izgubila popravlja, a grihomse poruxena lipota povratja.

Tolikaje kadshto ova millost, da iz obilnosti podane poboxnosti, nesamo pamet, nego i slabo tilo ositja, daje veche mochi dobilo.

12. Alli imamo verlo xaliti, i poxalostjivatise, shtosmo takvi mlaki, i nepomnjivi, i shto nismo vechma s'ljubavjom pritegnuti k'Isukerstu, daga primamo; u komuse sve uffanje, i zasluga oniu, kojise spasiti imaju nahodi.

Onboje nashe posvetjenje, i odkupljenje; onje utishenje putnikah, i vicsnje uxivanje Svetih.

Verloje dakle xaliti, shto mlogi tako mallo ovo spasonosno otajstvo scine, u komuse nebo raduje, i vaskoliki svit sahranjuje.

Jao slipocho, i tverdocho serdca csovicsanskoga! koja toliko neizrecseni dar vechma nepazish, i iz svagdanjega primanja takojer na neproshtimavanje snilazish!

13. Jer dabise ovo Svetotajstvo u jednòmu samo mistu slavilo, i samo od jednoga na svitu misnika posvetjivalo: shto mislish, s'kolikombi xeljom k'onomu mistu, i k'takvom boxjemu misniku ljudi hodili, samo da boxanstvenog otajstva proslavljenje vide?

A sada pako mlogo ima misnikah, i na mlógose mistah prikazuje Isukerst; dase s'tim vecha millost, i ljubav boxja prama csoviku ukaxe, s'csimje vishé po svitu razshireno sveto Pricseshtjenje.

Faleti uzdajem dobri Isuse! vicsnji Pastiru, koisise dostojao nas uboge, i prognane s'neprocinjenim Tilom, i Kervju tvojom okripiti, i za primati ova sveta otajstva joshter s'vlastitima ustih tvojih zvati, govorechi: *Hodite svi k'meni, koji trudite, i oterasheni jeste, a jachu vas pokripiti.*

POGLAVJE II.

Dase velika dobrota, i ljubav boxja, u Svetomtajstvu csoviku podaje.

GLAS UCSENIKOV.

1. U dobrotuse tvoju, i veliko milloserdje tvoje Gospodine uzdajuchi, pristupam nemochan k'Likaru, i k'Spasitelju; gladan, i xedan k'vrillu xivota; ubog k'kralju neba; sluga k'Gospodaru, stvorenje k'stvoritelju; xalostan k'svomu dobrostivo utishitelju.

Alli odkuda meni to, da ti k'meni dolazish, tkosam ja, dami sebe istoga dajesh?

Kakose smie grishnik tebi pokazati? a ti kakose dostoish k'grishniku dojti?

Ti poznajesh slugu tvoga, i znash, da nishta dobra u sebi neima, rad kogabimu to udilio.

Izpovidam dakle nevridnost moju; poznajem tvoju dobrotu, falim milloserdnost, i fale uzdajem na velikoj ljubavi.

Ovobo radi samoga sebe, a ne radi mojih vridnostih csinish: da dobrotu tvoju bolje poznadem, dase prostranijom ljubavjom uxexem, i dase izverstitie ponizim.

Buduchi dakle datise to dopada, i tisi zapovidio da tako bude, i menije ugodno tvoje priklonstvo; ter o danebi muse nepravednost moja suprotivila!

2. O prisladki, i priblagi Isuse! kolikose tebi poshtovanje, i fale uzdavanje s'vikovitom slavom, za primljenje Prisvetoga Tila tvoga ima dati: kojega dostojanstvo nijedan csovik nije moguch ukazati.

Alli shtochu misliti o ovoj pricsesti, kada pristupam k'Gospodinu momu, koga dostojno poshtovati nemogu, a opetbiga xelio poboxno primiti?

Shtochu boljega, i spasonosniega misliti, negose sa svim prid tobom poniziti, i tvoju neizmirnu dobrotu sverhu sebe uzvisivati.

Falimte Boxe moj! i uzvisivachute uvike. Pogerdjujem sebe, i podlaxemtise u dubljini nishtoche moje.

3. Evo, ti Svet, nad Svetima, a ja grishnicski smet.

Evo, tise priklanjash k'meni, koi nisam dostojan u tebe pogledati.

Etto ti dolazish k'meni; ti hochesh da samnom budesh, time pozivash na gostbu tvoju; timi hochesh da nebesku pitju, *i Kruh Angjeoski* za blagovanje dadesh, i zaisto ne drugoga, nego samoga tebe, *kruh xivi*, *koisi s'neba sishao*, i svitu xivot dajesh.

4. Evo odkuda ljubeznivost izhodi, kakova dobrota svitli; kolikose veliko fale uzdavanje, i zafalnost za sva ova tebi uzdavati imaju.

O kolikoje spasonosno, i koristno bilo viche tvoje, kadasi ovo sveto otajstvo naredio! koliko sladko, i koliko radostno blagovanje, kadasi sam sebe za hranu nami darivao!.

O kolikoje csudnovato dillovanje tvoje Gospodine! koliko mogucha tvoja kripost, koliko neizrecsena istina tvoja! Rekaobosi, i svasuse ucsinila, i ovoseje ucsinilo, shtosi ti sam zapovidio.

5. Csudnovata stvar, i virre dostojna, i csovicsanski razum nadhodecha: da ti Gospodine Boxe moj, pravi Bog, i csovik, pod mallenom prilikom kruha, i vina, ciose nahodish, i date brez s'konosanja blaguje, koite prima.

Ti Gospodine od sviu, koi nikoga netrebash; i koisi hotio po Svetomtajstvu tvomu, u nami pribivati, sahrani neoskvernjeno serdce, i tilo moje: da s'veselom, i csistom svistjom, cseshtje tvoje Svetotajstvo proslaviti, i na moje vicsnje spasenje primati mogu; kojesi ti osobito na poshtenje, i na vikovitu uspomenu tvoju odlucsio, i naredio.

6. Veselise dusho moja! i Bogu tvomu za tako plemeniti dar, i obradova-

nje tebi u ovoj dolini od suzah ostavljeno zafaljuj.

Jer koliko putah ovo Otajstvo promishljajesh, i Tilo Isukerstovo primash, toliko putah tvoga odkupljenja dillo csinish, i dionik sviu zasluxenjah Isukerstovih postajesh.

Ljubavbo Isukerstova nigda nepomanjkaje, i velikocha smillovanja njegova, nikadse neche prigrabiti.

Zatose imash vazda s'novim ponovljenjem pameti na to pripraviti, i s'pomnjivim razmishljenjem ovo veliko otajstvo spasenja promisliti.

Takotise mora veliko, novo, i veselo ucsiniti, kada svetu Missu govorish, illi slushash, kano dabise ū isti dan istom Isukerst, s'nishav u utrobu divicsansku csovikom ucsinio; illi na krixu visechi, za nashe spasenje muku terpio, i umirao.

POGLAVJE III.

Daje koristno cseshtjese pricseshtjivati.

GLAS UCSENIKA.

1. Evo k'tebi Gospodine dolazim, dami dobro bude od dara tvoga, i dase obradujem na svetoj gostbi tvojoj, kojusi ubogomu pripravio u sladkosti tvojoj Boxe.

Evoje sve u tebi, shto mogu, i moram xeliti; tisi spasenje, i odkupljenje moje, uffanje i jakost; ti dika, i slava.

Obveseli dakle danas *dushu sluge tvoga, jersam k'tebi Gospodine* Isukerste, *dushu moju uzdigao.*

Xelimte sada poboxno, i priklonito primiti; xudimte u moju kuchu uvesti, nebili sa Zakeom dostojan postao, da me blagosovish, i medju virne sinove Abrahamove ubrojish.

Dusha moja xudi Tilo tvoje, serdce moje xelise s'tobom s'jediniti.

2. Pridajmise ti, i dostachemi biti: jermi brez tebe nijedno utishenje nevalja.

Brez tebe biti nemogu; nit mogu xiviti, akome nepohodish.

Ter zatoje potribito, da cseshtje k'tebi pristupam, i za likariu moga spasenja tebe primam: da nesmalaksam morebiti na putu, ako brez hrane nebeske ostanem.

Takobosi ti primilloserdni Isuse, pripovidajuchi pukom, i razlicsite ozdravljajuchi nemochi, jedan puta rekao: *Nechujih tashte odpustiti k'njihovoj kuchi, dase naputu neprinemognu.*

Ucsini dakle ovako, i s'amnom, koisise za utishenje virnih u Svetomtajstvu ostavio.

Tibosi sladostno okripljenje dushe, i koite dostojno uzblaguje, dionikche i bashtenik slave vicsnje biti.

Potribnoje zaisto meni, koi toliko putah posertjem, i grishim, tako berzo omalaksam, i pomanjkam, dase s'cse-

stima molitvama i izpovidima, ter s'primanjem prisvetoga tvoga Tila ponovim. csistim, i uxexem; dase moxebiti kroz dugo neprimanje od svete odluke neodvratim.

3. Prignutasubo chuchenja csovicsanska od mladosti svoje na zlo; ter akojih boxanstvena likaria nepodpomogne, berzo csovik na zla gorja pada.

Odmicse dakle sveta Pricsest od zla, i pojacsuje na dobro.

Akosambo sada tako csesto nepomnjiv, i mlahk, kadase pricseshtjujem, illi posvetjujem: shtobi bilo, da lik neuzimam, i tako veliku pomoch neraxim?

I premda nisam svaki dan za posvetjenje sposeban, ni dobro pripravan: nastojatichu nishtanemanje da u spodobno vrime boxanstvena otajstva primim, i tolikese millosti dionikom ucsinim.

Ovoboje najpoglavitie dushe pravo-

virne utishenje, dok u umerlom tilu, daleko od lica tvoga putuje, da cseshtje spominjajuchise Boga svoga, pridragoga svoga s'poboxnom pametjom primi.

4. O csudnovato ono sverhu nas tvoje dobrote priklonstvo: dase ti Gospodine Boxe, stvoritelj, i oxivitelj sviu duhovah, k'siromashnoj dushici dostoish dochi, i sa svim tvojim boxanstvom, i csovicsanstvom njezino gladovanje nasititi!

O dobrocsestna pameti, i blaxena dusho, kojasi dostojna Boga svoga poboxno primiti, i u primanju njegovom dushevnimse veseljem napuniti!

O koliko velika prima Gospodina; koliko pridraga uvadja gosta, koliko radostna gerli priatelja, koliko virnoga uzima druga, kako gizdava, i plemenita gerli zarucsnika, koijojje nad svima najdraxji, i koga sverhu sviu xeljnih ljubiti ima!

Neka zamukne prid licem tvojim,

prisladki obljubljenicse moj, nebo, zemlja, i sav ures njihov; jere shtogod pofale, illi dike ima, od priklonjenja tvoje darexljivosti prima: nitiche ona diku dostignuti Imena tvoga, kojega mudrosti nije broja.

POGLAVJE IV.

Dase mnoga dobra poboxno pricseshtjujuchima dile.

GLAS UCSENIKA.

1. Gospodine Boxe moj, priteci slugu tvoga s'blagosovom sladkosti tvoje, da k'tvomu uzvelicsanomu Svetom tajstvu dostojno, i poboxno dostojan budem pristupiti.

Probudi serdce moje k'tebi, i od dubokoga pospanja izvadime.

Pohodime u spasonosju tvomu, dase u duhu okusim slasti tvoje: kojase u ovome Svetomtajstvu, kakono u vrillu svomu podpunno nahodi.

Prosvitli takojer ocsi moje, da mogu

toliko otajstvo providiti, i pojacsime, da njega nesumnjivom virrom virovati mogu.

Jestebo ono dillovanje tvoje, a ne csovicsanska moch; tvoje sveto naredjenje, a ne iznashashtje csovicsansko.

Jere za dohititi, i razumiti ova, nitkose po sam sebi pódoban nenahodi; kajano i istu Angjeosku bistroumnost nadhode.

Shtochu dakle ja nedostojni grishnik, ja zemlja i pepeo, od toliko velikoga Svetogtajstva mochi iztraxivati, i dohititi?

2. Gospodine, u prostochi serdca moga, u dobroj i tverdoj virri, i u tvojoj zapovidi k'tebi s'uffanjem, i s'priklonjenjem pristupam, i istinito virujem, dasi ti ovdi sada pribivajuchi u Svetomtajstvu Bog, i Csovik.

Hochesh dakle date primam, i mene istoga s'tobom u goruchoj ljubavi s'jedinjujem?

Zato molim tvoju blagostivost, i osobitu prosim dami k'ovomu darujesh millost; dase vas u tebi raztopim, i s'ljubavjom potecsem, ter da nijedno drugo utishenje u dushu neupushtjam.

Ovoboje privisoko, i najdostojnie Svetotajstvo, spasenje dushe, i tila; likaria proti svakoj dushevnoj nemochi; s'kojomse zloche moje licse, zle poxude zauzdavaju, napasti pridobivaju, illi uminjivaju; vechase millost uliva, zapocseta kripost uzmloxaje, virra pokripljuje, uffanjese hrabri, i ljubav razxixe, i razshiruje.

3. Mlogabosi dobra darivao, i josh csesto darivash obljubjenima tvojima, kojise poboxno pricseshtjuju, u ovomu Svetomtajstvu, Boxe moj, primitelju dushe moje, popravitelju nemochi csovicsanske, i svega nutarnjega utishenja darovnicse!

Mlogabojim utishenja protiva razlicsitima tugama ulivash, i nji iz dub-

ljine vlastite njihove s'nixenosti, k'uffanju tvoga zashtitenja uzdixesh, pak s'novomji nikom potajnom millostju na nutra obveseljujesh, i prosvitljujesh, tako; da kojise prie tuxni, i brez svetexelje, prie priosesti ochutivahu, posli pokripljeni hranom nebeskom, u boljese najdu prominjeni.

Shto zato s'obranima tvojima tako millostivo osinish, da istinito poznadu, i ocsito izkushaju, koliko nemochi od samih sebe istih imadu, a koliko dobrote, i millosti od tebe zadobivaju.

Jersu od sebe sami ledeni, tverdi, i nepoboxni: a od tebe uxexeni, hitri i poboxni biti dostojni postaju.

Tkoboje, tko k'vrillu sladkosti ponixeno pristupajuchi, malko slasti odonuda neodnosi?

Hli, tko uz gorechi oganj stojesh, mlogo vruchine od njega neprima? A tisi vrillo vazda punno, i verhuobilno; oganj vazda goruchi, i nigda nepomanjkajuchi.

4. Zato akomi nije dopushteno zacerpsti, iz podpunnosti vrilla, nitise do sitosti napiti; opetchu prisloniti usta moja k'odteku nebeskoga potocsicha, da odonuda samo mallenu kapcsicu za ugasiti xedju moju uhitim; da sasvim neusanem.

I premako josh vas nebeski, i tako ognjevit, kano Kherubin, i Serafin biti nemogu: nastojatichu sasvimtim poboxnostise podati, i serdce moje pripraviti, da barem maleni plamen boxanstvenog ognja, iz poniznog primanja xivotvorechega Svetogtajstva dobiem.

Shtogod pako neimam u meni o dobri Isuse, Spasitelju prisveti, to ti za mene dobrostivo i millostivo nadoknadi, koisise dostojao, svekolike k'sebi pozvati, govorechi: *Hodite svi k'meni, koji poslujete, i oterasheni jeste, a jachu vas pokripiti.*

5. Ja zaisto trudim u znoju lica moga, bollomse serdca mucsim, grisi-

masam obterashen, napastemi nepokoj zadaju, i mlogimasam hudima pohotenjima zapleten, i pritisnut: i nikoga neima, tkobime izbavio, i sahranio, nego ti Gospodine Boxe, spasitelju moj: komuse ja, i sva moja pridajem, dame i csuvash, i u vicsnji xivot privedesh.

Primime na falu, i slavu Imena tvoga, koisi Tilo tvoje, i Kerv, za jillo; i pitje meni spravio.

Daruj Gospodine Boxe, Spasitelju moj, da s'csestim primanjem svetogtajstva tvoga, moga spasenja dillo raste.

POGLAVJE V.

Od dostojanstva Svetogtajstva oltarskoga, i od stanja misnicskoga.

GLAS POLJUBLJENOGA.

1. Da imash Angjeosku csistochu, i svetinju svetog Ivana kerstitelja: nebi bio

đostojan primati, nitise đoticati ovoga Svetogtajstva.

Jeresė ovo nepripisuje zaslugamá ljudskimá, da csovik posvetjuje, i ticse Isukerstovo Svetotajstvo, i dase s'Kruhom Angjeoskim hrani.

Veliko Otajstvo, i veliko dostojanstvo misnikah: kojimaje dano, shto ni Angjelom nije dopustjeno.

Samibo misnici, u cerkvi zakonito redjeni, oblast imaju Tilo Isusovo posvetjivati, i prikazivati.

Misnik istina, daje sluxbenik boxji, sluxechise ricsju boxjom, po zapovidi, i naredjenju boxjemu: allije Bog ondi poglaviti Tvoritelj, i nevidjeni Dillovaoc, komuje sve podloxno, shto hoche, svega slúsha, csemugod on zapovidi.

2. Vechma dakle imash virovati Bogu svemoguchemu, u ovom priuzvishenom Svetomtajstvu, nego vlastitom chutjenju, illi komu vidjenomu zlamenju.

Zaotose sa strahom, i priklonstvom k'ovomu dillu ima pristupati.

Pazi dakle, i promotri, csijanoje sluxba tebi pridana, po sverhustavljenju rukuh biskupovih.

Evosi misnik ucsinjen, i na prikazivanje posvetjen: nastoj sada, da virno, i poboxno u svoje vrime Bogu posvetilishte prikaxesh, i sebe neokarana ukaxesh.

Nisi oblakshao brimme tvoje, negosiga veche krutjim uzlom posluha stegnuo, i na vechusise izverstitost svetinje uzichi obechao.

Misnik mora svima kripostima nareshen biti, i drugima dobra xivota izgled davati.

Njegovo opchenje, neima bit s'pukom, i na opchenima ljudskima putovih, nego s'Angjelih na nebu, illi s'izverstitima ljudma na zemlji.

3. Misnik u svetu hodichu obucsen, Isukerstovo misto derxi, da Boga za

se, i za vas puk priklonito, i poboxno moli.

Imabo za sobom, i prid sobom Gospodnjega krixa zlamenje, dase jednako muke Isusove spominja.

Prid sobom krix na misnom ruhu nosi, da na stoppe Isukèrstove pomnjivo gleda, i vruchoxeljnojih sliditi nastoji.

Za sobomje takojer krixem zlamenovan, da sva suprotivna, kojamu drugi csine, dragovoljno radi Boga podnosi.

Prid sobom krix nosi, da vlastite grihe placse: za sobom nosi, da drugiu ucsinjena prigrishenja za saxalenjem oplacse; i da sebe posridnika medju Bogom, i grishnikom postavljena znade; i dase na molitvu, i na sveto prikazanje donle neoblini, dokle millost, i milloserdje Gospodinovo nebude dostojan izprositi.

Kada Misnik Missu govori: Boga poshtuje, Angjele veseli, cerkvu gradi, xivima pomaxe, mertvima pokoj

daje, i sebe sviu dobarah dionikom csini.

POGLAVJE VI.

Pitanje kakose k'pricsesti pripraviti valja.

GLAS UCSENIKA.

1. Kada tvoje dostojanstvo Gospodine, i moju nevridnost procinim, jakose pristrashim, i sam u sebi pobunim.

Jere ako nepristupim: od xivota bixim; a akose nedostojno prikucsim, ugrih upadam.

Shtochu dakle csiniti Boxe moj, pomochnicse moj, i svittovnicse moj u potribama?

2. Time pravi put naucsi: i dajmi kakvigod kratki nauk, kakochuse pristojno za svetu pricsest pripraviti.

Koristnoboje znati, kakonoti poboxno, i priklonito moram pripraviti serdce

moje, da spasonosno tvoje Svetotajstvo primi, illi takojer toliko veliko, i boxanstveno posvetilishte prikaxe.

POGLAVJE VII.

Od izkushanja vlastite svisti, i odluke poboljshanja.

GLAS POLJUBLJENOGA.

1. Sverhu sviu stvarih potribitoje, da misnik boxji, s'najdubljim ponixenstvom, i priklonitim poshtovanjem, punnom virom, i poboxnom odlukom Boga shtovati, na posvetjenje, ticanje, i primanje ovog Svetogtajstva pristupi.

Pomnjivo izkushaj svist tvoju, i po moguchstvu tvomu, pravim skrushenjem, i poniznom izpovidjom ocsistiju, i razvedri tako: da shta texkoga, niti imash, niti znash, shtobite grizlo, illi slobodno pristupljenje zapricsivalo.

Merzi na sve tvoje grihe u opchinu,

a za svagdanja pogrishenja vechma u osobito xali, i placsi.

I ako vrime dopushtja, Bogu u potajnosti serdca sve nevolje pohotenjah tvojih izpovidi.

2. Cvili, i xali, shtosi josh tako putten, i svitovni, tako neumertven od zlih priguutjah, tako pun gibajuehihse poxudah.

Toliko nesacsuvam u izvanskima ochuchenjih, tako csesto u mloga tashta pomishljenja zapleten.

Tako mlogo prignut na izvanska: tako nepomnjiv na nutarnja.

Tako pripravan na smih, i razpushtenost: tako tverd na placs, i skrushenje.

Toliko berz na razpushtenje, i putteno izpokojenje: toliko spor na oshtrochu, i uxexenje dushevno.

Toliko xeljan novine csuti, i lipe stvari gledati: tako oslabljen za snixena, i odbacita zagerliti.

Toliko poxudljiv za imati mloga: tako spor na davanje, toliko tverd za uzderxati.

Toliko nesmotren u govorenju, tako nesuzderxan u mucsanju.

Tako nesloxen u chudi, toliko dosadljiv u dillih.

Toliko polehpan za jillom: tako gluh na rics boxju.

Tako berz na pokoj: toliko lin na trud.

Tako budan na benavetke: toliko pospan na sveta bdenja.

Tako berz za dospiti k'sverhi: tako razterkan u pazljivosti.

Tako nepomnjiv u izvershenju Csassovah, a) toliko mlahk u posvetjenju Posvetilishta: tako suh u pricseshtjenju.

Tako berzo razterkane pameti: tako ridko sam u sebi dobro skupljen.

Tako hitro ganutljiv na sercxbu, toliko lak na drugoga merziti.

Tako prignut za suditi: toliko oshtar za pokarati.

---

a) Csassovi, jesu nike po uredjenju cerkvenomu, na sate razdiljene molitve.

Tako veseo na srichna: toliko slab u suprotivshtinama.

Tako csesto mloga dobra odlucsujuchi: a mallo od njih izvershujuchi.

3. Izpovidivshi, i oplakavshi ova, i druga pomanjkanja tvoja, s'bollom, i s'velikom merznjom na vlastite nemochi, kripkusi uzmi odluku, dachesh vazda poboljshavati xivot tvoj, i u boljemu napridovati.

Zatim s'punim pridanjem, i svom voljom prikaxi sam sebe, za vikovicsnje posvetilishte na oltaru serdca tvoga, na poshtenje Imenu momu: tilo tvoje, i dushu meni virno priporucsujuchi: da tako dostojan budesh pristupiti, za prikazati Bogu posvetilishte, i Svetotajstvo Tila moga spasonosno primiti.

4. Neimabo dostojniega prikazanja, niti vechega zadovoljenja za grihe oprati: nego sebe istoga csisto, i cilovito s'prikazanjem tila Isukerstova, u svetoj Missi, i u pricseshtjenju Bogu prikazati.

Ako csovik ucsini ono, shto moxe, i istinitose pokaje; kolikogod putah molech za oproshtenje, i za millost k'meni pristupi, *ja xivim veli Gospodin; jere nechu smerti grishnika, nego hochu, dase vechma obrati, i xivi: jerese grihah njegovih nechu vishe spominjati; negochemu svikoliki biti oproshteni.*

POGLAVJE VIII.

Od prikazanja na krixu Gospodina Isukersta, i od svoga vlastitog pridavanja u volju boxju.

GLAS POLJUBLJENOGA.

1. Kakogodsamse ja sam s'razapetima na krixu rukama, i golim tilom, za tvoje grihe Bogu Otcu dobrovoljno prikazao, tako, da nishta u meni neostade, shto nebi na posvetilishte boxanstvenoga pomirenja prishlo: takose imash i ti meni dobrovoljno, na csisto i sveto prikazalishte, svaki dan u svetoj missi, sa svi-

ma mochima, i pohotenjima tvojima, shto dushevnie moxesh prikazati.

Shto vishe od tebe iztraxujem, nego da nastojish cilovitose meni pridati?

Shtogod osim samoga sebe dadesh, nishta nemarim, jere netraxim tvoga dara, nego tebe.

2. Kakogod nebi tebi zadosta bilo, da sve osim mene imash: tako neche ni meni moch ugodno biti, shtogod dadesh, nepridavshi sebe istoga.

Pokloni sam sebe meni, i podajse svegkolikog za Boga: i bitiche primljeno prikazanje.

Evosamse ja svega poklonio Otcu za tebe; daosam takojer sve Tilo moje, i Kerv za hranu tebi, da vas tvoj budem, a ti da moj ostanesh.

Akoli ti u samomu sebi ostanesh, niti se povoljno u moju volju pridadesh. nije podpun poklon, nitiche cilo biti medju nami s'jedinjenje.

Zatose prie sviu tvojih dillah, po-

voljno imash u ruke boxje pridati, ako slobodu, i millost stechi xelish. Zato jihje toliko mallo prosvitljenih, i na nutra slobodnih postalo, jerse sami sebe sa svim odrechi neumiu.

Stalnaje izreka moja: *akose tko sviu neodrekne, i sva neodbaci, nemoxe biti moj ucsenik.*

Ti dakle ako xudish moj ucsenik biti, pokloni sebe istoga sa svima pohotenjima tvojima meni.

POGLAVJE IX.

Da nas, i sva nasha Bogu pokloniti imamo, i za sve moliti.

GLAS UCSENIKA.

1. Gospodine svasu tvoja kojasu na nebu, i na zemlji. Xelimse tebi na povoljni poklon pridati, i na uvike tvoj ostati.

Gospodine, u priprostochi serdca moga pridajemtise danas za slugu vics-

njega, na sluxbu, i posvetilishte viko-vite pofale.

Primime s'ovim svetim prikazanjem, tvoga neprocinjenoga Tila; kojeti danas prid licem sviu Angjelah nevidjeno sluxechih, prikazujem: da bude meni, i svemu puku tvomu na spasenje.

2. Gospodine, prikazujemti sve grihe, i pristupljenja moja, kojasam prid tobom, i prid svetima Angjelih tvojima od dana, u koisam najprie mogao grishiti, do ovoga csassa ucsinio, sverhu utishljivoga oltara tvoga, dajih ti sve jednokupno saxexesh, i sataresh ognjem ljubavi tvoje, i otaresh sve mache grihah mojih, i svist moju, od svakoga pomanjkanja ocsistish, i povratish-mi tvoju millost, kojusam grishechi izgubio; prashtjajuchimi podpuno sva, na celivme od pomirenja milloserdno primi.

3. Shto drugo mogu ucsiniti za grihe moje, negojih ponizno izpoviditi,

plakati, i za tvoje pomilłovanje nepristance moliti.

Molimte, millostivnome utishi, kadano pridate stupim Boxe moj!

Merzim najvechma na sve grihe moje, nechujih nikada vishe ucsiniti, nego rad njih xalim, i xalitichu doklegod uzxivim, pripravan pokoru csiniti, i po moguchnosti za nje zadovoljiti.

Odpustimi Boxe, odpustimi grihe moje, radi svetoga Imena tvoga; spasi dushu moju, kojusi neprocinjenom tvojom kervjom odkupio.

Evose pridajem u milloserdje tvoje, spustjamse u ruke tvoje.

Csini samnom po dobroti tvojoj, a ne po mojoj opacsini, i nepravednosti.

4. Pridajemti josh sva dobra moja, premdajihje velle mallo, i to neizverstno; daji ti popravish, i posvetish: dati ugodna budu, i dajih primljena ucsinish sebi; i dajih vazda na bolje potexesh, pacse, dame na blaxenu, i

pofaljenu sverhu, linca, i nekoristnoga csovika privedesh.

5. Prikazujemti takojer, sve bogoljubne xelje poboxnih, potribe roditeljah, priateljah, bratje, sestarah, i sviu ljubljenih mojih, i oniu, kojisu meni, illi drugima za ljubav tvoju, dobro csinili; i kojisu traxili, i prosili, da molitve i svete Misse za njih, i za sve njihove govorim: illi josh u putti xivili, illi s'ovoga svita priminuli; da svi pomoch millosti tvoje, pomoch utishenja, zashtitenje od pogibelih, oslobodjenje od mukah, sverhu sebe dojti ochute; i da od svih zalah izbavljeni, tebi uzvelicsane fale uzdaju.

6. Prikazujemti takojer molitve, i prikazivanja od pomirenjah, za one osobito, kojisume u csémugod uvridili; oxalostili, illi ozloglasili, illi kojugod shtettu, illi texkochu uzrokovali.

Za one takojer, kojesam kadgod oxalostio, smeo, otexcsao, i smutio,

ricsma, dillih, znano, illi neznano: danam svima kolikima takojer oprostish grihe nashe, i medjusebna uvridjenja. Digni Gospodine od serdcah nashih svaku sumnju, razserdjenje, sercxbu, i prikorivanje, i sve shtogod ljubav uvriditi, i bratinsku ljubeznivost omanjshati moxe.

Pomilluj Gospodine proseche za milloserdje tvoje, podaj millost potribnima: i ucsini nas takve, da dostojni budemo tvoju millost uxivati, i na xivot vicsnji napridovati. Amen.

POGLAVJE X.

Dase neima lasno sveta pricsest propustiti.

GLAS POLJUBLJENOGA.

1. Csestotise valja utechi k'vrillu millosti, i boxanstvenoga milloserdja; k'vrillu dobrote, i svake poboxnosti, dase od tvojih zlih poxudah, i zlobah izliecsiti moxesh, i protiva svima kolikima

napastima, i varkama djavaoskima jacsji, i budnii ucsinitise dostojan postanesh.

Nepriatelj znajuchi, daje najvechi plod, i lik postavljen u svetu pricsest, svakim nacsinom, i prigodom nastoji da virne i poboxne, koliko moxe, odverne, i smete.

2. Kadabose gdikoji na svetu Pricsest spravljaju, gorje nepriatelja paklenoga terpe navale.

Opakibo ovaj duh, (kakose kod Joba izpisuje) dohodi medju sinove boxje, daji s'obicsajnom svojom zlobom smuti, illi verlo pristrashi, i smete: da tako odluku njihovu manju ucsini, illi od njih virru digne: napastujuchijih, da moxebit illi sasvim svetu pricsest upuste; illi s'mlakostju pristupe.

Alli nemorash za njegove, kolikomu drago ruxne, i strahovite himbenosti, i mislotine mariti, nego sve varke njegove, na glavu njegovu natrag baciti.

Imase taj nevoljnik pogerditi, i iz-

smihati; niti valja radi nasertanja, i gibanja njegova, koje on dixe, svetu pricsest zaostaviti.

3. Csesto takojer velika briga, za poboxnost imati, i nika skerbljivost za ucsiniti izpovid smeta.

Csini po svittovanju mudrih Otacah, i skini skerb, i izprazni nemir svisti: jer millosti boxjoj smeta, i poboxnost serdca ukida.

Radi kojegod mallene smetnje, illi texkoche, nemoj svete Pricsesti ostaviti, negose poxuri izpoviditi, i sva uvridjenja drugima dragovoljno oprostiti.

Akolisi ti kogagod uvridio, oproshtenje ponizno prosi, i Bogcheti dragovoljno oprostiti.

4. Shto prudi na dalje odmicati izpovid, illi na sveto Pricseshtjenje kasniti?

Izcsistise najprie, izbaci hitro otrovu, poxurise uzeti likariu, i ositicheshse lagljeg, nego kad dugo odmicsesh.

Ako danas radi ovoga propustish, su-

trachese moxebiti shtogod vecheg doguditi, i takobise dugo mogao od S. Pricsesti smetati, i josh nepripravnii biti.

Shto berxje dakle moxesh, od sadashnjese texine, i linosti odlucsi: jer nishta neplodi, dugose sobom izprazno u tomu boriti, dugose smutjivati, i radi svagdanjihse priprikah od darovah boxanstvenih odlucsivati.

Pacse primlogo udi, na dugo S. Pricsest odmicati, jer to texku duhovnu linost obicsaje donositi.

Alli xalosti! nikoji mlahki, i razpushteni, odmicanje izpovidi radostno primaju, i sveto Pricseshtjenje zato odmahknuti xele, dase na veche uzcsuvanje pridati nemoraju.

5. Jao! kako mallenu ljubav, i slabu poboxnost imadu, koi S. Pricsest tako lahko upushtaju.

Kakoje sritan, i Bogu ugodan onaj, koi tako xivi, i u takoj csistochi svist

svoju csuva, dabi takojer svaki dan pripravan, i dobro prignut bio pricsestitise, damuje slobodno, i da to brez zazrenja ucsiniti moxe.

Akose tko suzderxaje kadshto radi poniznosti, illi razloxitog drugog uzroka, ima biti pofaljen radi shtovanja.

Akolise oblini, sam sebe mora probuditi, i csiniti, shto u sebi moxe; a Gospodinche biti sa xeljom njegovom, radi dobre volje njegove, koju osobito motri.

6. A kadaje razloxito uzderxan, imatiche tada vazda dobru volju, i bogoljubnu odluku pricsestitise, ter tako neche biti brez ploda.

Svakibo poboxni more svaki dan, i svaki sat k'duhovnoj Isukerstovoj Pricsesti spasonosno, i brez zabranjenja pristupiti: i opet u osobito vrime, Tilo svoga Odkupitelja s'uxexenim priklonstvom svetoskrovno ima primiti: ter s'tim vechma falu, i poshtenje boxje

xuditi, nego svoje vlastito utishenje traxiti.

Jerese toliko putah duhovnim nacsinom pricseshtjuje, i nevidnim nacsinom pokripljuje, koliko putah Otajstvo uputjenja Isukerstovoga, i muku njegovu poboxno promishljaje, i u njegovojse ljubavi uxixe.

7. Kojise drugacsie nepripravlja, nego kada koi svetcsan dan nastupa, illi kadaga obicsaj tirra, cseshtjeche nepripravan biti.

Blaxeni, koise Gospodinu na posvetilishte prikaxe, kolikogod putah S. Missu govori, illise pricseshtjuje.

Nemoj biti u posvetjivanju jako produljiv, illi verlo hitar: nego derxi dobar opchinski nacsin, s'kojima xivish.

Nemoj drugima dosadljiv biti, niti njim tugu uzrokovati, nego derxi opcheni put, kako starji ucse, i vechma sluxi tugjoj koristi, nego vlastitoj poboxnosti, illi bogoljubnoj xelji.

POGLAVJE XI.

Daje Prisveto Tilo Isusovo i S. Pismo, najvechma dushi virnoj potribito.

GLAS UCSENIKA.

1. O prisladki Gospodine Isukerste! kolikaje sladkost dushe poboxne, koja s'tobom blaguje na gostbi tvojoj: gdise drugo jillo prid nju nestavlja, nego ti jedini njezin obljubljenik, sverhu sviu xeljah serdca njezina poxeljeni.

I menibi zaisto sladko bilo, prid licem tvojim iz nutarnje xelje suze livati, i s'bogoljubnom Mandalinom noge tvoje suzama natapati.

Alli gdije ova poboxnost, gdilije suzah svetih obilno prolivanje?

Doisto prid licem tvojim, i svetih tvojih Angjelah, svebimi serdce moje moralo goriti, i od veselja plakati.

Imambote u Svetom tajstvu zaisto prid ocsna, premda tugjom verstom ogernuta.

2. Jerte u vlastitoj, i boxanstvenoj jasnosti ocsi moje gledati nebi mogle: da pacse ni vas svit u jasnosti od slave velicsanstva tvoga nebi obstao.

U tomu dakle slabosti mojoj pomaxesh, dase u Svetomtajstvu kriesh.

Imamga doisto, i klanjammuse, komuse Angjeli na nebu klanjaju: alli ja medjuto josh u virri, a oni u licu, i brez zastora.

Ja moram zadovoljan biti sa svitlostjom prave virre, i u njoj hoditi, dok svane dan vicsnje svitlosti, i dokse sinne od prilikah uklone.

Kada pako dojde ono shtoje izverstno, pristatiche sluxba svetotajstvena; jere blaxeni, u slavi nebeskoj nepotribuju likarie svetotajne.

Veselebose brez sverhe prid licem boxjim, licem u lice slavu njegovu gledajuchi, i od jasnosti, u jasnost pridubokoga boxanstva priobraxeni, kushaju Rics boxju, putt ucsinjenu, ka-

konoje bila u pocselu, i ostaje na uvike.

3. Spominjajuchise oviu csudotvorjah, texkamise vidi dosada, i svako duhovno utishenje; jer doklegod Gospodina moga ocsitno u slavi njegovoj nevidim, sve za nishto derxim, shtogod na svitu gledam, illi slusham.

Tisimi svidok Boxe, dame nijedna stvar nemoxe razveseliti, nijedno stvorenje upokojiti, nego sam ti Boxe moj, kogano vikovito gledati xelim.

Alli to nije moguche, dok u ovoj, umerlosti xivim.

Zatoje potribito, dase stavim na veliko uzterpljenje, i u svakoj xelji tebi podloxim.

Jersu i Svetoi tvoji, Gospodine, kojise s'tobom veche u kraljestvu nebeskomu vesele, u virri, i u velikom uzterpljenju, doksu xivili, prishashtje slave tvoje csekali.

Shtosu oni virovali, i ja virujem; shtosu oni uffali, jase uffam; kudasu

oni, po millosti tvojoj dospili, tamoxe i ja uzdam dojti.

Putovatichu medjutim u virri, izgledom Svetih pokripljen.

Imatichu takojer i svetih knjigah za utishenje, i ogledalo xivota: i josh sverhu sviu ovih prisveto Tilo tvoje, za osobitu likariu, i utocsishtje.

4. Dvibo u ovomu xivotu, meni najpotribitie stvari osîtjam, brez kojihbimi ovaj nevoljni xivot nepodnosljiv bio.

U tavnicu ovoga tila postavljen, izpovidam, dasumi dvi stvari potribite: to jest: hrana, i svitlost.

Daosimi dakle nemochnomu prisveto Tilo tvoje, za pokripljenje dushe, i tila; a postaviosi svichnicu nogama mojima, Rics tvoju.

Brez ovoga dvojga, nebi mogao dobro xiviti: jereje rics boxja svitlost dushe moje; a Svetotajstvoje tvoje kruh xivota.

I ovose mogu takojer dvi terpeze zvati, odavle, i odanle u blagosahranishte cerkveno postavljene.

Jednaje terpeza svetoga oltara, koja ima kruh sveti, to jest: pridrago Tilo Isukerstovo.

Drugaje terpeza zakona boxjega, koja nauk uzderxaje sveti, ucsechi pravu virru, i kripko tia do pod nutarnja zastora, gdinosu Sveta Svetih, privodechi.

Fale tebi Gospodine Isuse, svitlost vikovite svitlosti, na terpezi svetoga Nauka, kojusinam po slugama tvojima, Prorocih, i Aposhtolih, i drugima naucsiteljih prostro.

5. Fala tebi stvoritelju, i odkupitelju ljudih, koi za ukazati svemu svitu ljubav tvoju, pripraviosi veliku veceseru, na kojusi ne Jaganjca vazmenoga, nego prisveto Tilo tvoje, i Kerv postavio, za blagovanje, i pitje; veselechi s'gostbom svetom, i opijajuchi sve virne csashom spasonosnom, u kojojsu sva

rajska razkoshja, jere s'nami sveti Angjeli, alli s'csestitiom sladostju blaguju.

6. O kakoje velika, i poshtovana sluxba misnikah, kojimaje dano, velicsanstvenoga Gospodina svetima ricsma posvetjivati, ustnama blagosivati, rukami derxati, ustma vlastitima primati, i drugima diliti!

O kako csiste moraju biti one ruke. kako csista usta, kako sveto tilo, kako neoskverjeno serdce misnicsko, u koje toliko putah ulazi vrillo csistocse!

Iz ustah misnicskih, ne drugo, nego sveto, nego poshteno, i koristno ima izlaziti govorenje, koi tako csesto Isukerstovo Svetotajstvo prima.

7. Ocsi njegove csiste, i postidne moraju biti, koje Tilo Isukerstovo pogledati obicsaju. Ruke csiste, i k'nebu uzdignute, kojese stvoritelja neba, i zemlje obicsaju doticati.

Misnikomse navlastito u zakonu go-

vori: *budite sveti, jeresam ja svet Gospodin Bog vash.*

8. Neka nas pomogne millost tvoja svemoguchi Boxe, da kojismo sluxbu misnicsku primili, dostojno, i poboxno tebi u svakoj csistochi, i u dobroj svisti sluxiti moxemo.

Ter ako bash nemoxemo u tolikoj pravednosti xivota opchiti, kakonobi morali: dopustinam barem dostojno opacsine oplakati, kojesmo pocsinili; da u duhu poniznosti, s'odlukom dobre volje, odsele vruchoxelnie tebi posluxiti moxemo.

POGLAVJE XII.

Koi xeli Isukersta u S. Pricsesti primiti, imase s'velikom pomnjom pripraviti.

GLAS POLJUBLJENOGA.

1. Jasam ljubitelj csistoche, i daritelj sve svetinje.

Ja csisto serdce traxim, i ondije misto moga pokoja. Pripravimi priveliko misto za gostbu prostertó, pakchu kod tebe ucsiniti vazam s'ucsenici mojimi. Ako hochesh da dojdem k'tebi, da s'tobom pribivam, izcsisti stari kvas, i ocsisti tvoga serdca pribivalishte.

Izagnaj vas svit, i svu bunu zlochah: sidi kakono samoxivac vrebac a) na krovu, i promishljaj prigrishenja tvoja, u gorkosti dushe tvoje.

Svakibo ljubovnik, svomu obljubljenomu najbolje, i najlipshe misto pripravi, jerese u tomu ljubav primitelja prama poljubljenomu poznaje.

2. Alli znaj opet, da ti ovomu pripravljanju, po zaslugi tvojega dillovanja, akobise i kroz cilu godinu pripravljao, i o nicsem drugom nemislio, zadovoljiti nebi mogo; negotise iz samoga pomillovanja moga, i millosti moje do-

a) Vrebac samoxivac, jednomse ricsjom modrokos obicsaje drugacsie zvati.

pushtja k'mojoj terpezi pristupiti: kakono dabise prosjak pozvao na rucsak k'bogatcu, a on da nishta drugoga za dobrocsinstva njegova povratiti neima, negose poniziti, i priklonito zafaliti. Ucsini shtono moxesh, i pomnjivo ucsini: ne iz obicsaja, ne od potribe, nego sa strahom, i poshtovanjem, i vruchoxeljom primi tilo poljubljenoga Gospodina Boga tvoga, koiseje dostojao k'tebi dojti.

Jasam koisam zvao; jasam zapovidio dase ucsini; jachu nadopuniti, shtoti manjka; dojdi, i primime.

3. Kada millost poboxnosti dajem, zafali Bogu tvomu: ne shtosi ti dostojan, nego shtosamse tebi smillovao. Ako neimash millosti, negose vechma osushena chutish: nastoj na molitvu, uzdishi, i kucaj: i nepristani, dok nebudesh dostojan, mervice, illi kapljice spasonosne millosti primiti.

Jasam tebi potribit, a ti meni nisi.

Niti ti dolazish, da mene posvetish; nego ja tebe posvetiti, i poboljshati dohodim.

Ti dolazish da po meni posvetjen budesh, i samnomse s'jedinish; da novu millost primish, i dase iz nova na poboljshanje uxexesh.

Nemoj zanemarljivati ove millosti, nego pripravi sa svom pomnjom serdce tvoje, i uvedi k'sebi poljubljenoga tvoga.

4. Potribitoje, pako dase ne samo k' poboxnosti, prie pricseshtjenja, pripravish, nego dase takojer brixljivo posli pricsesti, u poboxnosti obderxish.

Nitise manje pazljivosti posli iziskuje, nego, poboxne priprave, prie svete pricsesti. Jereje dobro bdenje poslim, najbolja opet priprava, za vechu millost zadobiti.

Odonudabose jako nepripravan svaki ucsini, akose odmah verlo na izvanska veselja izlie.

Csuvajse od mlogoga govora: ostani u skrovitosti, i uxivaj u Bogu tvomu: Onogabó imash, kogati vas svit oteti nemore.

Jasam, komuse ti vas pridati morash, tako, da veche odsele ne u tebi, nego u meni, brez svake brige xivish.

POGLAVJE XIII.

Dase dushà bogoljubna, sa svim serdcem, s' Isukerstom u Svetomtajstvu xeliti ima s'jediniti.

GLAS UCSENIKA.

1. Tkochemi udiliti Gospodine, da tebe samoga najdem, i sveti serdce moje otvorim, i tebe uxivam, kako xeli dusha moja; ter dame nitko veche nepogerdjuje, niti dame ikoje stvorenje ganne, illi pogleda; nego da ti sam samnom govorish, a ja s' tobom kakono poljubljenim govoriti, a priatelj s'priateljom csastitise obicsaje.

Ovo molim, ovo xelim, dase tebi sav ujedinim, i serdce moje od sviu stvorenih stvarih odmaknem, i vechmase po svetom pricseshtjenju, i csestom posvetjivanju nebeska, i vikovicsnja ochutiti naucsim.

O Gospodine Boxe, kadachu s'tobom vas s'jedinjen, i utopljen biti, i kadachuse sam sebe sasvim zaboraviti!

Dopusti, da ti u meni, a ja u tebi, i tako da mi zajedno u jednomu ostajemo.

2. Zaistosi ti moj poljubljeni, iz medju hiljade odabranih; u komuse dushi mojoj, po sve dneve xivota svoga pribivati dopada.

Zaistosi ti krotki moj, u komuje najvechi mir, i pravi pokoj; a izvan kogaje trud, pak bol, i neskoncsana nevolja.

Istinitosi ti sakriveni Bog; i vechanje tvoje nije s'opakima, nego s'ponizitima, i prostima razgovorje tvoj.

O kakvije sladak duh tvoj Gospodi-

ne! koi da sladost tvoju sinovom pokaxesh, kruhomji najsladjim, koi s'neba snilazi, pokripiti dostoishse.

Doisto neima drugog naroda toliko velika, koi imade bogove priblixajuchese k'sebi; kakvinosi ti Boxe nash, koinosi i svima virnima tvojima najblixji; koimase za svagdanje obradovanje, i za uzdichi serdce njihovo k'nebu, jillo, i pitje uxivati dajesh.

3. Koiboje drugi narod tako plemenit, kano puk kershtjanski?

Illi kojeje stvorenje pod nebom tako poljubljeno, kano dusha bogoljubna, k'kojoj ulazi Bog, daju svojim Tilom prislavnim hrani?

O neizrecsene millosti! i pricsudnog priklonenja! o ljubavi neizmirne osobito csoviku darovane! Alli shtochu vratiti Gospodinu za ovu millost, i za ljubav toliko uzvishenu?

Neima nishta draxjega shtobi darovati mogao, nego da serdce moje Bogu

momu sasvim pridadem, i dushevnose snjime ujedinim.

Tadache uzigrati sva nutarnja moja, kadase izverstno dusha moja s'Bogom ujedini.

Tadachemi rechi: akochesh ti samnom biti, jachu biti s'tobom. [A jachumu odgovoriti: dostojse Gospodine samnom ostati, jachu rada s'tobom biti.

Ovaje sva xelja moja, da serdce moje s'tobom s'jedinjeno bude.

POGLAVJE XIV.

Od goruche xelje nikih bogoljubnih dushah, prama Tilu Isukerstovu.

GLAS UCSENIKA.

1. *O kolikoje veliko mloxtvo sladkosti tvoje Gospodine, kojusi sakrio bojechimase tebe!*

Kadase spomenem nikojih poboxnih, koji s'privelikim bogoljubstvom, i xeljom k'Svetomtajstvu tvomu Gospodine

pristupaju, ondase cseshtje u sam sebi zastidim, i smutim: shto k'oltaru tvomu, i terpezi svete pricsesti, tako mlacsno, i studeno pristupam.

Da tako osushen, i brez svete xelje serdca ostajem, shto nisam sasma uxexen prid tobom Bogom mojim, niti toliko verlo pritegnut i xudech, kakosu mlogi bogoljubni bili, koi od velike xelje za pricsestitise, i od ochutljive serdcsane ljubavi, od placsase nisu mogli uztegnuti.

Nego s'ustma serdca, i tila zajedno. k'tebi Bogu k'vrillu xivomu serdcsano hleptishe, nemoguchi drugacsie svoj glad uternuti, nitise nasititi, dok nisu Tilo tvoje sa svim veseljem, i dushevnom polehpnostju primili.

2. O zaistoje gorucha virra njihova, bistro zlamenje pridocsnog svetog hitja tvoga!

Ovibo istinito poznaju Gospodina svoga u razlomljenju kruha; koijuh serd-

ce tako verlo gori u njima, radi Isusa hodechega s'njima.

Dalekoje csesto od mene takva xelja, i poboxnost, i tako velika ljubav i plamen.

Budimi millostiv Isuse dobri, sladki, i blagi; i dopustimi ubogomu prosjaku tvomu, da istom kadkad mallo, od sercsane dobrohotnosti ljubavi tvoje u S. Pricsesti ochutim; dase virra moja vechma okripi; uffanje u dobroti tvojoj napriduje; i ljubav jedanput izverstito uxexena, i nebeskom hranom nahranjena, nigda nepomanjka.

3. A mogucheje milloserdje tvoje, i xeljnu millost meni dati, i u duhu od uxexenja, kada dan ugodnosti tvoje dojde, mene priblagostivo pohoditi.

Jere premda ja tolikom xeljom, s'kolikom tvoji osobiti bogoljubni uxexeni bishe, negorim: sasvimtim, od millosti tvoje, onog velikog plantechega xelenja, xelju imadem, molechi, i xelechi, da

sviu takvih gorucholjubechih dionik postanem, i da budem njihovomu svetom druxtvu s'druxen.

POGLAVJE XV.

Dase millost bogoljubnosti, ponixenstvom, i odrecsenjem sebe istoga dobiva.

GLAS POLJUBLJENOGA.

1. Potribitoje da ti bogoljubnosti millost nastojno traxish, nepristance ishtjesh, uzterpljivo, i pouzdno csekash, dragostno primish, ponizno sahranujesh, pomnjivo sbnjom dillujesh, a Bogu vrime, i nacsin nebeskoga pohodjenja, doklem dojde, priporucsish.

Osobitose poniziti imash, kada mallo, illi nimallo poboxnosti na nutra neositjash; allise neodvech smutiti, niti prikoredno razxalosti. Csesto Bog daje u jedan kratki csas, shtoje za dugo vrime uzkratio. Daje kadshto na sverhi,

shtoje u pocsetku molitve odmaknuo darovati.

2. Dabise vazda berzo millost davala, i po xelji dolazila, nebi bilo nemochnomu csoviku dobro podnosljivo.

Zatose s'dobrim uffanjem, i poniznim uzterpljenjem. millost od bogoljubnosti ima csekati. Alli tebi, i grisima tvojima pripishi, akotise nedade, illi josh potajno uztegne.

Mallanaje kadshto stvar, koja millost zapricsuje, i sakriva; akose bash mallena, a ne velika stvar nemora nazvati, koja tolikom dobru smeta.

Ter ako ovo isto mallano, illi veliko odmaknesh, i podpunno pridobiesh: dobitichesh, shtosi iskao.

3. Odmabocheshse, kakose Bogu iz svega serdca pridadesh, niti ovo, illi ono, po tvomu hotenju illi volji neuzishchesh, negose sa svim u njega postavish, ujedinita, i umirena najti, jer-

boti nishta neche tako sladko, i ugodno biti, kakono ugodjenje boxjoj volji.

Tkogod dakle odluku svoju, s'csistim serdcem gori k'Bogu uzdigne, i odsvakese prikoredne ljubavi, illi neterpljenja, kojemu drago stvorene stvari, izprazni, prispodobanche biti, za primiti millost, i dostojan dara bogoljubnosti.

Ondibo Gospodin svoj blagosov dili, gdi prazne posude najde.

I shtose tko izverstnie najnixjih stvarih odrekne, i vechma sebi istomu, po pogerdjenju sebe istoga, obamre, toliko berxje millost nebeska dolazi, obilnie ulazi, i vishe prosto serdce uzdixe.

4. Tadache viditi, i obilovati, ter csuditichese i razshiriti serdce njegovo u njemu; jerboje ruka Gospodnja shnjime, i onseje sa svim postavio u ruku njegovu tia do vika.

Evo, takoche biti blagosovljen csovik, koi traxi Boga sa svim serdcem svojim; niti u izpraznosti derxi dushu svoju.

Ovi uzimajuchi svetu Priosest, veliku dobiva boxanstvenog ujedinjenja millost, jerese neobazira na vlastitu bogoljubnost, i utishenje; nego nad svakim bogoljubstvom, i-utishenjem, na slavu, i poshtenje boxje.

POGLAVJE XVI.

Da potribe nashe imamo Isukerstu odkriti, i njegovu svetu millost prositi.

GLAS UCSENIKA.

1. O prisladki, i pripoljubljeni Gospodine, koga sada poboxno primiti xelim; ti poznajesh nemoch moju, i potribu, koju terpim; u kolikima opacsinama, i zlochama lexim; i kakosam csesto otexcsan, napastovan, smutjen, i omachen.

Po likariu k'tebi dohodim, za utishenje, i pomoch tebe molim.

Govorim tebi, koi sva znash, komu su odkrivena sva nutarnja moja; i koi-

me sam podpuno utishiti, i pomochi moxesh.

Ti znash, kojasumi dobra, najpotribitia sverhu sviu, i kakvisam ubog u kripostima.

2. Evo, stojim prid tobom ubog, i goo, millost prosechi, i za milloserdnost vapiuchi.

Pokripi gladnoga prosjaka tvoga, uxexi studen moju ognjem ljubavi tvoje; prosvitli slipochu moju, jasnostjom ovdbitja tvoga.

Obratimi sva zemaljska u gorcsinu, i sve texkoche, i suprotivshtine u uzterpljivost; sva najnixja i stvorena u pogerdjenje, i zaboravljenje.

Uzdigni serdce moje k'sebi na nebo, i nepusti, dase sverhu zemlje skitjem.

Timi sam od sada vech sladi, tia do vika; jeresi ti sam hrana, i pitje moje, ljubav moja, i veselje moje, sladkost moja, i sve dobro moje.

3. O dame sasma iz tvoga ovdibilja

zaxexesh, spalish, i u tebe priobratish; dase s'tobom po millosti nutarnjeg ujedinjenja, i po raztopljenju goruche ljubavi jedan duh ucsinim.

Nemoj terpiti, da gladan, i osushen od tebe odstupim: nego dilluj samnom milloserdno, kakosi csesħtje sa svetima tvojima csudnovato dillovao.

Shtobi csuda bilo, dabise ja vas od tebe uvatrio, i u sàm sebi uginio; buduch dasi ti oganj vazda goruchi, i nigda nepomanjkajuchi, ljubav serdca csistecha, a razum prosvitljujucha!

POGLAVJE XVII.

Od goruche ljubavi, i od verlo velike xelje primiti Isukersta.

GLAS UCSENIKA.

1. S'privelikom poboxnostjom, i goruchom ljubavjom, sa svom xeljom serdca, i vruchoxeljnostjom, xelimte Gospo-

dine primiti, kakogodsu mlogi Svetci, i poboxne dushe, u pricseshtjenju tebe xelile, kojesuti najvechma u svetinji xivota ugodile, i u prigoruchoj poboxnosti bile.

O Boxe moj, vicsnja ljubavi, sve dobro moje, nesvershena sricho! xudimte s'privelikom xeljom, i najdostojniim shtovanjem primiti, kojeje ikada koigod Svetacah imao, illi ochutiti mogao.

2. I premdasam nedostojan, sva ona ochutjenja bogoljubnosti imati: i pak ti prikazujem, svu xelju serdca moga, kano dabi sve one najdraxje goruche xelje sam imao.

Da pacse, i sva kojagod moxe bogoljubna pamet dosechi, i poxeliti; ona ti svakolika s'najvechim priklonstvom, i nutarnjim uxganjem, pridajem, i pri kazujem.

Nishta nexelim zase zaderxati, nego

sebe istoga, i sva moja tebi povoljno, i pridragostno posvetiti.

Gospodine Boxe moj, stvoritelju moj, i odkupitelju moj, s'takomte xeljom, shtovanjem, falom, i csastjom, s'takom zafalnostjom, dostojanstvom, i ljubavjom, s'takvom virom, uffanjem, i csistochom xelimte danas primiti, kakoteje primila, i xelila prisveta Mati tvoja, slavna Divica Maria, kada Angjelu, koi Otajstvo uputtenja navisti, ponizno, i boguljubno odgovori: *Evo sluxbenica Gospodnja, budi meni po ricsi tvojoj.*

Ter kakoje blaxeni prihodnik tvoj, najizverstnii Svetac Ivan kerstitelj, prid licem tvojim veselo uzigrao, od veselja po Duhu svetomu, dokaje josh u utrobi materinskoj zatvoren bio, i poslite videchi, medju ljudma hodajuchega, verlose ponizivshi, ponixenim serdcem govorashe: *Priatelj pako zarucsnika, koi stoji, i slusha njega, veseljemse radi*

glasa zarucsnikova veseli: takose i ja, velikima, i svetima xeljama xudim xechi, i tebise iz svega serdca prikazati.

Zato i sviu bogoljubnih dushah radovanja, goruche xelje, zaneshenja pameti, i sverhunaravna prosvitlenja, i nebeska vidjenja, tebi prikazujem, i pridajem, sa svima kripostima, i falama, s'kojimte svako stvorenje, na nebu, i na zemlji slavi, i slaviti ima, za mene, i za sve one, kojisumise u molitvi priporucsili; dabi od sviu dostojno pofaljen, i uvike proslavljen bio.

4. Primi xelje moje Gospodine Boxe moj, i poxude od neizmirne pofale, i neizmirnog blagosovljenja; kojese tebi, po mnoxini neizkazane velikoche tvoje pravedno pristoje.

Ovati sva vratjam, i vratiti xelim, kròz sve dneve, i csasse vrimenah; i za dostojno uzdavati fale, i slave tebi, sve duhove nebeske, i sve virne tvoje

s'molbami, i sa serdcsanim nagnutjem zazivam, i molim.

5. Budi faljen, od sviu kolikih pukovah, kolinah, i jezikah; i sveto, i medeno Ime tvoje s'najvechom radostjom, i uxexenom bogoljubnostjom, nek' uzvelicsano bude.

I kojigod priklonito i poboxno privisoko tvoje Svetotostvo posvetjuju, i punnom virrom primaju, neka millost, i milloserdje kod tebe najti dostojni budu, i za menese grishnika priklonito pomole.

Ter kada xeljnu poboxnost, i nasladno ujedinjenje zadobiju, i dobro utisheni, i csudnovato nasitjeni od svete terpeze nebeske odstupe, nekase mene ubogoga spomenuti dostoje.

POGLAVJE XVIII.

Da csovik neima biti izprazan Svetogtajstva iztraxivaoc, nego ponizni naslidnik Isukerstov, podloxivshi svetoj virri chutjenje svoje.

GLAS POLJUBLJENOGA.

1. Uklanjatise imash od izpraznoga, i nekoristnoga iztraxivanja, ovog pridubokog Svetogtajstva akose nexelish u dubljini sumnjenja utopiti.

Koije iztraxitelj velicsanstva, pritisnutche biti od slave. Vishje Bog moxe dillovati, nego csovik moxe dokucsiti.

Podnosljivoje, bogoljubno, i ponizno iztraxivanje istine, pripravno uvik biti ucseno, i nastojuche po zdravima razlozih svetih Otacah hoditi.

2. Blaxena priprostocha, koja mucsnih pitanjah putove ostavlja, ter ravnom, i stalnom stazom zapovidih boxjih hodi.

Mlogisu bogoljubnost izgubili, hotiuchi visokia znati.

Od tebese virra iztraxuje, i kripostan xivot; a ne visina razuma, nit dubljina otajstvah boxjih.

Ako nerazumiesh, i nedokucsujesh ona, kojasu nixje tebe; kakochesh dokucsiti ona, kojasu sverhu tebe?

Podloxise Bogu, i ponizi chutjenje tvoje u virri, i datichetise svitlost znanja, kolikoti koristno, i potribito bude.

3. Nikojisu texko napastovani radi virre, i svetogtajstva: allise to neima njima za zlo primiti, nego vechma nepriatelju.

Nemoj mariti, nemojse prigovarati s'mislima svojima, niti odgovaraj na sumnje, kojeti djavao u glavu sije: nego viruj ricsma boxjima, viruj svetima njegovima, i Prorokom, i pobignutiche od tebe zlobni nepriatelj.

Csesto mlogo hasni, da takva (napastovanja) podnosi sluga boxji.

Nevirnikebo, i grishnike nenapastuje hudoba, koje veche sigurno derxi; allí virne, i poboxne razlicsitima nacsini napastuje, i kini.

4. Postupaj dakle s'priprostom, i nesumnjivom virrom, pak s'poniznim priklonjenjem k'Tilu Isusovu pristupi.

Ter shtogod nemoxesh razumiti, Bogu svemoguchemu slobodno izrucsi.

Tebe Bog nevarra: varrase pako onaj, koi sebi odvech viruje.

Bog opchi s'dobrima; poniznimase objavljuje; daje razum mallenima; odtvara chutjenje csistoj pameti, a sakriva millost izpraznima, i oholima iztraxiteljom.

Razlogje csovicsanski slab, i moxese privariti: prava pako virra privaritise nemore.

5. Svaki razlog, i naravno iztraxi-

vanje, ima slidili virru: ne pako pri-hodíti, nitijoj put prilaziti.

Jerese virra, i ljubav ovdi najvechma uzvisuje, i potajnim nacsinom u ovomu prisvetomu, i priuzvishenomu Svetomtajstvu dilluje.

Bog vicsnji, neizmirni, i neizvershene moguchnosti, csini velika, i neiznahodiva na nebu, i na zemlji; nitise mogu pricsudnovata dilla njegova iztraxivati.

Dasu takva dilla boxja, kojanobise lasno od razloga csovicsanskoga dokucsiti dala, nebise csudnovata, i neizrecsena zvati morala.

S. N. S. B. B. D. M. S. F. i S. O. SS. P.